د افغانستان اسلامي جمهوریت

د اقتصاد وزارت

میدان وردک ولایتي پروفایل

اقتصادي او ټولنیزې پراختیا ته یوه کتنه

د میدان وردک ولایت

د اقتصاد ریاست

وری ۱۳۹۸

دمطالبو لیکلړ

سریزه............ ۱
مننلیک ۲
د والي صاحب پیغام ۳
لنډیز ٤
میتودولوژي(د جوړولو طریقه): ٥
د دې سند پیژندنه ٦
لومړی څپرکی ۷
د ولایت په اړه عمومي مالومات............ ۷
دولایت پیژندنه: ۷
د میدان رودگو ولایت دتاریخ په هنداره کې ۸
دنوم ایښیدلو وجه............ ۱۰
عمومي نفوس/ وګړي ۱۰
دمیدان وردگو ولایت توپوګرافیکی نقشه ۱۱
دولایت لرغوني برخې او تاریخي ماڼې(دودونه اورواجونه)............ ۱۲
دسلطان بند ۱۲
د هلاکو غر............ ۱۳
برغولی............ ۱۳
دویم څپرکی ۱٤
اقتصادي او ټولنیزې پراختیا ته یوه کتنه ۱٤
د ولایت د ټولیز وضعیت ارزونه............ ۱٤
۱. د دروغتیا د سکټور د اوسني وضعیت ارزونه ۱۸
روغتیایي متخصصین او مسلکي کسان............ ۱۹
دولتي او خصوصي روغتونونه ۱۹
روغتیایي خدمتونو ته لاسرسی............ ۱۹
۲. د پوهنې د سکټور د اوسني وضعیت ارزونه ۲۱
دولتي او خصوصي ښوونځي ۲۲
دولتي او خصوصي پوهنتونونه ۲٤
کلنی بودیجه او پانگونه ۲٥
۳. د زیربنا اوطبیعي سرچینو د سکټور............ ۲٦
ښاري پراختیا ۲۷
دڅښلوروغتیایي اوبوته لاس رسی ۲۸
هوایي او ځمکني ترانسپورت ته لاس رسی، ۲۹
برق انرژی ته لاس رسی ۲۹
مخابراتی معلوماتي خدمتونو اوتکنالوژی ته لاس رسی............ ۳۰
د زیربنا او طبیعی سرچینو په سکټور کې د وګړو بوختیا ۳۱

کلنی بودیجه او پانګونه ۳۵
اقتصادی ودې ته کتنه: ۳۷
د کرنې او د کلو د پراختیا د سکټور د اوسني وضعیت ارزونه.. ۳۷
کرنیز محصولات.. ۳۹
څمکه او اوبه لګونه.. ٤۱
کلنی بودیجه او پانګونه.. ۵۲
۵. داقتصادی پراختیا او خصوصي سکټور د ودې سکټور ۵٤
د بې وزلۍ وضعیت ۵۵
دکار په عمرونوکې دوګړو کچه ۵۵
مالیاتي او غیرمالیاتي عواید.. ۵۵
ددولتي اوخصوصی بانکونه ۵٦
کلنی بودیجه او پانګونه.. ۵٦
٦. د ټولنیز خوندیتوب سکټور... ۵۸
په میدان وردګو ولایت کې د کوچیانو اوسنی وضعیت او ستونزې ٦۰
دریم څپرکی **٦۱**
دمیدان وردګو ولایت پرمختییای بودجه اولګبنت.. ٦۱
معارف:.. ٦۱
بودجه معارف:.. ٦۱
زراعت:... ٦۲
بودجه بخش زراعت:... ٦۳
تحصیلات عالی: ٦٤
بودجه تحصیلات عالی: ٦٤
صحت عامه: *٦٤*
بودجه بخش صحت عامه:.. *٦۵*
انرژی و آب: *٦٦*
بودجه بخش انرژی وآب :... *٦٦*
فواید عامه:.. *٦٦*
بودجه فواید عامه:.. *٦۷*
پروژه های ولایت وردک:.. ٦۷
څلورم څپرکی **۷۲**
ټولنیز خوندیتوب او دجندر تحلیل.. ۷۲
په میدان وردګو ولایت کی د جندرتحلیل ۷۲
درسنیوفعالیت ۷۷
پنځم څپرکی **۷۸**
دمیدان وردګو ولایت داقتصادی ودی زراعتی طرحه.. ۷۸
دطرحی نوم: د و میدان وردګو ولایت د منو په اړه طرح ۷۸
شپږم څپرکی **۸۰**

د افغانستان د سولې او پرمختيا ملي چوکاټ او د ملي لومړيتوبونو پروګرامونه (ANPDF/ NPPS) ۸۰
۱. د خصوصي سکټور د پراختيا پروګرام ۸۰
دمالی سکتور اصلاحات ۸۱
۲. د ولسي ترون پروګرام ۸۲
۳. د اغېزمنې حکومتوالۍ پروګرام ۸۳
۴. د عدلي سکټور د رغولو پروګرام ۸۵
۵. د کرنې د پراختيا هراړخيز پروګرام ۸۶
۶. د اړيکو او زيربنا پروګرام ۸۸
۷. د ښاري پراختيا پروګرام ۸۹
۹. د کانونو او طبيعې سرچينو د پراختيا ملي پروګرام ۹۱
۱۰. د بشري سرچينو د پراختيا پروګرام ۹۲
۱۱. د ښځو د اقتصادي پياوړتيا پروګرام ۹۳
دافغانستان جنډر ستراتيژي ۹۳
اووم څپرکي : ۹۴
سروی وضعيت زنده گی در افغانستان : ۹۴
وضعيت زنده گی مردم ولايت ميدان وردک به اساس سروی ALCS-۲۰۱۷ : ۹۴
سروی وضعيت زنده گی به سطح ملی : ۹۶
گزيده شاخص های احصائيوی به سطح ملی : ۹۷
ترکيب نفوس کشور در سال ۱۳۹۶ .... ۹۸
اتم څپرکی ۱۲۰
د افغانستان د پايښت پرمختيا موخې........ ۱۲۰
د افغانستان د پايښتي پرمختيا د موخو عمومي پيژندنه ۱۲۰
د پايښتي پراختيايي موخو(SDGs) پروګرام ليدلوری ۱۲۱
د پايښتي پراختيايي موخو پروګرام تمرکز ۱۲۱
د ۱۷ موخو سمبوليک لنډيز ۱۲۱
د افغانستان لپاره پايښتي پراختيايي موخې(A-SDGs) ۱۲۲
د افغانستان لپاره د پايښتي پراختيايي موخو(A-SDGs) اهميتافغانستان ۱۲۲
موخو(A-SDGs) د ملي کولو په برخه کې مهمې لاسته راوړنې........ ۱۲۳
د افغانستان د پايښتي پراختيايي موخو(A-SDGs) د مشرتابه او څارنې جوړښت: ۱۲۴
د افغانستان د پايښتي پراختيايي موخو(A-SDGs) کاري کمېټې او ډلې ۱۲۵
د بوديجوي نهادونو مسئوليتونه ۱۲۶
د پايښتي پراختيايي موخو د اغيزمن تطبيق په تړاو مشورتي غونډې کول؛ ۱۲۶
په افغانستان کې د بنسټيزو پراختيايي موخو تارګېټونه او شاخصونه : ۱۲۷
سرچينې او مأخذونه ۱۵۰

لنډیزونه

MoEc	د اقتصاد وزارت
CSO	د مدني ټولنې اداره
DDA	د ولسوالۍ پراختیايي شورا
GDDC	د طرحې او توحید عمومي ریاست
DGO	د ولسوالۍ مقام دفتر
ISLA	سیمه ییزه ادارو د پیاوړتیا نوښت
IDLG	د سیمه ییزه ارګانونو خپلواکه اداره
INGO	نړیواله نادولتی موسسه
LoGo	سیمه ییزه حکومتوالي (هغه پروژه چې د ملګرو ملتونو د پرمختیایي پروګرام -UNDP له خوا پلې کیږي)
M&E	څارنه او ارزونه
MoF	د مالیې وزارت
MoWA	د ښځو چارو وزارت
PAP	کلنۍ ولایتي پلان
PBP	د ولایتي بودیجې پالیسي
PC	ولایتي شورا
PCM	د ولایتي شوراغړي
PCO	د ولایتي شورا دفتر
PDC	ولایتي پرمختیایي کمېټه
PDPG	د ولایتي پرمختیایي پلان جوړونې لارښود
PGO	د ولایت مقام دفتر
PSP	ولایتي ستراتیژیک پلان
DoEc	ولایت د اقتصاد ریاست
PIMS	د ولایتي مالوماتو مدیریت سیستم
PTC	ولایتي تخنیکي کمېټه
PPFMC	د عامه مالي مدیریت ولایتي کمېټه
PSTC	د ولایتي سکټور تخنیکي کمېټه
PLMD	اړونده ولایتي ریاست
USAID	د متحده ایالتونو نړیواله پرمختیایي اداره
WB	نړیوال بانک
UNDP	د ملګرو ملتونو پرمختیایي پروګرام

سریزه

په دې کې هیڅ شک نشته چې افغانستان د انساني، فرهنګي، ټولنیزو او اقتصادي سرچینو ساتنې او پراختیا ته اړتیا لري تر څو وکړای شي د پراختیا بهیر د هغه پر بنسټ عیار او همغږی کړي. د دې بهیر د اړینو مسئلو له ډلې څخه د سوداګرۍ، ټرانزیټ، صنعت، لاسي صنایعو، داخلي تولیداتو او په علمي او تخصصي شتمنۍ باندې سمبال انساني ځواک او شته پرمختیایي سرچینې دي چې د کرنیزو محصولاتو او نورو اقتصادي بل القوه پوټېنشیلونو د ودې او پرمختیا لپاره لاره هواروي.

ښکاره خبره ده، په هره اندازه چې ښه پلان جوړونه وشي او ښه لاربښودونه برابر شي نو په هماغه اندازه به د ودې او پراختیا بهیر په منظمه او ښه توګه پر مخ ولاړ شي او ټولنه به د هوساینې او پرمختګ په لوري ولیږدوي.

په داسې حالاتو کې د مالوماتي ټولګې یا ولایتي پروفایل شتون، د بشري ټولنې په بیلابیلو برخو په تیره بیا د پلان جوړونې او پالیسي جوړونې په برخو کې خورا مهم او اړین ګڼل کیږي.

د اقتصاد وزارت ویاړي چې د هیواد په کچه د یو ریښتیني بنسټ د ټاکلو په موخه او د ولایتونو د شته حالاتو په تړاو کره مالوماتو ته د لاسرسی په برخه کې اسانتیا برابره کړي او د پلان جوړونکو، څیړونکو، دولتي ادارو، مرسته کونکوو مؤسسو، خیریه بنسټونو، زده کوونکو او لیکوالانو لپاره ولایتي پرمختیایي او اقتصادي معلوماتي ټولګه(پروفایل) جوړ کړي. دغه پروفایل د تخنیکي کمیټی له خوا چې مرکزي او ولایتي مسلکي کارکوونکو په کې ګډون درلود او د دولتي ادارو، نادولتي مؤسساتو، ځوانانو، د پوهنتونونو د ښوونکو، غوره کسانو، پوهانو، مدني ټولنې او نورو اړونده مرکزي او ولایتي نهادونو په مرسته او همکاری جوړ شوی او د افغانستان د خلکو خدمت ته وړاندې کیږي.

یاد پروفایل تر ډیره بریده پر عامه هوساینې او د اقتصادي او ټولنیز حالت پر څرنګوالي، تاریخي قدامت، د پرمختیایي سکتورونو د حالت پر ارزونې، زیربنا او نورو مهمو پرمختیایي مسایلو باندې تمرکز لري او په ټولیز ډول سره د ولایتونو اقتصادي او ټولنیز لیرلید لکه اقتصادي او ټولنیز ظرفیتونه، د اقتصادي ودې او پرمختیا په وړاندې ننګونې، د اقتصادي هوساینې او اقتصادي حالت د ښه والي په برخه کې شته فرصتونه مطالعه کوي او ارزوي.

ولایتي پرمختیایي او اقتصادي مالوماتي ټولګه(پروفایل) مرسته کوي تر څو بودیجوي نهادونه، د پرمختیایي پلان جوړونې بهیر د ولایت د اقتصادي او ټولنیزو اړتیاوو او لومړیتوبونو پر بنسټ تنظیم کړي او د نړیوالې ټولنې مالي مرستې د ولایت له اړتیاوو او لومړیتوبونو سره همغږي کړي تر څو د ولایت په کچه د عامه هوساینې د سمون لپاره لاره هواره شي.

زه له دې فرصت څخه په ګټه اخیستنې د ولایتي پروفایل جوړولو د کمیټې له غړو څخه په ځانګړې توګه مننه کوم او د نورو دولتي ادارو او مدني ټولنې نهادونو د کارکوونکو، کارپوهانو او ټولو هغه کارکوونکو هڅو او زیار ته د قدر په سترګه ګورم چې په دې کار کې ښکیل اوو.

ډاکټر مصطفی مستور

د اقتصاد وزیر

مننلیک

خوښ یم چې نن د اقتصادي او ټولنیزې پرمختیا د پلان جوړونې په برخه کې د یو بل ستر گام شاهد یم. دغه لاسته راوړنه چې د ولایتي پرمختیایي او اقتصادي مالوماتي ټولګې(پروفایل) جوړول دی ، له شکه پرته د ولایتونو په کچه د یو ټولیز لارښود او مالوماتي سرچینې په توګه، د پانګه والو او تمویلونکو نهادونو د جلبولو له لارې د اقتصادي او ټولنیزې ودې او پرمختیا لپاره لاره هواروي.

دغه پروفایل کولای شي د ولایت د ماضي او راتلونکي په هکله یو ریښتینی انځور وړاندې کړي او په اغیزمن ډول سره، د دقیقې پلان جوړونې او پانګونې لپاره لاره هواره کړي. د ولایتونو پروفایل د ولایت د شته پرمختیایي حالت تر څیړنو او ارزونو وروسته له دولتي ادارو، ولایتي شوراګانو، د مدني ټولنې نهادونو، کارپوهانو، ښځو، د پوهنتونونو د ښوونکو سره په مشوره کې جوړ شوی دی. باید اعتراف وکړو چې د یو تخنیکي او مسلکي ټیم په نه شتون کې، د داسې یو پروفایل جوړول ګران او حتی ناشونی وو. له همدې امله، د ولایتي پروفایل جوړولو په موخه یوه تخنیکي کمیټه جوړه شوه چې د طرحې او توحید لوی ریاست د ولایتي چارو تخنیکي کارکوونکو په کې ګډون کړی وو او د سیمه ییزو ادارو د پیاوړتیا نووښت(ISLA) پروژې د سلاکارانو په همکارۍ او د طرحې او توحید لوی ریاست تر مشرۍ لاندې تر سره شو. له همدې امله اړینه ګڼم چې د طرحې او توحید لوی ریاست او کمیټې له رئیس ډاکټر میرویس بهیج ، د ولایتونو د اقتصادي فعالیتونو د انسجام له آمر ښاغلي عبدالرحمن کمین اود ښاغلی نویدالرحمن "شهباز" د میدان وردک ولایت داقتصاد رییس ، څخه په ځانګړې توګه مننه او قدرداني وکړم چې په خپلو هڅو او زیار سره یې د یاد پروفایل د جوړولو لپاره لاره هواره کړه.

همداډول، د ولایتي مسئولینو او کارکوونکو له همیشنۍ همکارۍ څخه چې په دې برخه کې یې زموږ سره همکاري کړې، مننه کوم.

داسند په اته فصلونوکی جوړشوی دی چی دولایت دمعرفی او پیژندنی په شمول دولایت اقتصادی ظرفیتونه ، دخلکو دژوندانه وضعیت، تولنیز اوکلتوری بنسټونه، دولایت پرمختیایی وضعیت، دپانګی اچونی وضعیت، دولایت په کچه پرمختیایی بودجه او لګښت ،دنادولتی موسساتو دفعالیت څرنګوالی ، اقتصادی او تولنیزو مهمه شاخصونه او دافغانستان لپار دبنسټیزو پراختیایی موخو په هکله معلومات را تول شوی دی .

هیله من چې دغه پروفایل به وکړای شي د عامه هوساینې او افغانستان د شریفو خلکو د سوکالۍ په برخه کې ګټوره او اغیزمنه ونډه ولري.

محمد اسماعیل رحیمي

داقتصاد وزارت مسلکي معین

د والي صاحب پیغام

د میدان وردگو ولایت چې د هېواد له مرکز سره په پوله پروت ، ستراتیژیک موقعیت لري، له پرمختیایي پلوه څرنګه چې لازمه وه د کرنې او په ځانګړې توګه د صنعت په برخه چې د بیوزلۍ د منځه وړلو لپاره مهم ګڼل کیږي هسې پرمختګ چې اړین وو په تیرو څو کلونو کې ندی کړی او د هیواد په کچه د بیوزلو ولایتونو په ډله کې شمیرل کیږي چې همدې ته په کتو او د هیواد په کچه د خلکو د ژوند د څرنګوالي د سروې په اساس چې بیوزلي پکې (٥٤,٥٪) ښودل شویده اما د میدان وردګو ولایت د هیواد د نور ولایاتو پر پرتله ورسته پاتي ولایت دی په همدی دلیل د بیوزلی کچه د مرکزي احصائې د معلوماتو په بنسټ پورته (٦٠,٤٪) په کې ښودل شویدی، د پورته ارقامو په پام کی نیولو سره د میدان وردګو ولایت سیمه ایزی اداری باید ترپخوا زیات کار وکړی .

د دي لپاره چې د راتلونکې لپاره ښه او عملي کیدو وړ پلانونه ولرو، اړینه ده چې د اهدافو تر ټاکلو وړاندې باید پراوسني وضعیت پوه شو. ترڅو وکوالي شو په اسانی د راتلونکې لپاره مسیر وټاکو . د همدي لپاره د میدان وردګو ولایت د اقتصاد ریاست د ولایت د مقام په همکارۍ او د سمیه ایزو ادارو د پیاوړتیا د نوښت د پروژی په تخنیکی همکارۍ داسند چې د ولایت د تولنیز او اقتصادی پروفایل په نامه په ولایت کې د ټولو ادارو په همکارۍ چمتو شوی دی. یاد سند د ولایت په اړه هر اړخیز معلومات وړاندې کوی.

په دي سند کې د پورته موخو د لاسته راوړلو لپاره د اقتصاد ریاست له ټولو سکتوري ریاستونو او ولایتی ادارو سره یوځای د ولایت په کچه په تیرو پنځلسو کلونوکې د زریزه پرمختبایي موخو ، د افغانستان د پرمختیایي ستراتیژۍ او د ملي لومړیتوب لرونکو پروګرامونو پر اساس د ولایت اوسنی وضعیت څیړل شوی او د ولایتی ادارو د پلي شویو پرمختیاتي پروژه او پروګرامونو د سکتورونو په کچه په تیرو شپږو کلونو کې د بودجو لګښت وړتیا په اړه هر اړخیز معلومات راټول او تحلیل شوي دی،ترڅو وکوالي شو د ولایت د شته سرچینو او وړتیاو څخه ښه ګټه واخستل شي او د ولایت په کچه متوازن پرمختګ او وده ته لاره برابره شي.

په پای کې هیله لرم چې د دي راټولو شویو مالوماتو(ولایتی پروفایل) له مخې به وکولای شو چې نور پرمختیایي پلانونه ترتیب کړو   ترڅو د میدان وردګو ولایت هر اړخیزې پراختیا ته زمینه برابره شي.

دګر جنرال مظفرالدین یمین

د میدان وردګو والی

لنډیز

د بهیر پرمختګ، په بنسټیز ډول سره تدریجي بڼه لري او د تدوام او هغه ته عمومي بڼې ورکولو لپاره باید بل القوه سرچینې، په مدیریتي طریقو او بل الفعله ټولنیز ذهنیت باندې بدل شي. تر ټولو بنسټیز عنصر چې کولای شي د مدیریت د بهیر په اغېزمنتوب کې زیاتوالی راولي، د کړنلارو طرحه او ترتیبول او د سرچینو او امکاناتو د ګټه اخیستنې طریقو ته سیستماټیکه بڼه ورکول دي تر څو د پرمختیایي موخو د پلي کېدو او تداوم لپاره لاره هواره شي.

په لوړه او کښته کچه پلان جوړونه باید پر کره او هراړخیزه ارقامو او مالوماتو باندې تکیه ولري تر څو د وخت او سرچینو له ضایع کېدو څخه مخنیوی وشي او پلان جوړونه مثبته اغیزه ولري. د هراړخیزو مالوماتو او ښکاره او ثابتو ارقامو د نه شتون په صورت کې، د ټاکلي ټولنې د اقتصادي او ټولنیزو واقعیتونو او حالاتو په تړاو روښانه او پر حقایقو ولاړه ارزونه او تحلیل شوونی نه برېښي؛ طرحه شوي پروګرامونه له اړین اغیزمنتوب پرته تطبیقیږي؛ او د سرچینو د ضایع کېدو او له منځه تلو لامل ګرځي.

له همدې امله د اقتصاد وزارت په دې وتوانېده چې دغه پروفایل د یو ریښتینې بنسټ او د هېواد په کچه د یوې مالوماتي سرچینې د ټاکلو او ولایتونو د شته حالاتو په هکله کره مالوماتو ته د لاسرسی په موخه د پالیسي جوړونکو، پلان جوړونکو، څېړونکو، دولتي ادارو، نادولتي مؤسسو، خیریه بنسټونو، زده کوونکو او لیکوالانو لپاره تر تیب کړي. یاد پروفایل د تخنیکي کمېټې په مټ جوړ شوی چې مرکزي او ولایتي مسلکي کارکوونکو ګډون په کې کړی وو او د دولتي ادارو، نادولتي مؤسسو، ځوانانو، پوهنتونونو د ښوونکو، پوهانو، مدني ټولنې او نورو اړونده مرکزي او ولایتي ادارو په همکاری جوړ شوی او د افغانستان د خلکو چوپړ ته وړاندې کیږي.

یاد پروفایل له پلان جوړونکو او پالیسي جوړونکو نهادونه سره مرسته کوي تر څو خپل پرمختیایي پروګرامونه طرحه او ترتیب کړي او د اقتصادي او تولنیزي پرمختیا د فعالیتونو اغیزمنتوب په ټولو پرمختیایي سکټورونو کې، د هر ولایت اړونده جغرافیایي حالاتو ته په کتو وارزوي او تحلیل کړي. پر دې سربېره، لومړیتوبونو او د انډولیزې پرمختیا سرچینو او امکاناتو ته په کتو، یاد سندکولای شي له هغه سیمو سره هم زیاته مرسته وکړي چې زیانمنونکي ګڼل کیږي.

دغه سند اته څپرکي لري. په لومړي څپرکي کې د ولایت په اړه مالومات وړاندې شوې او تر هغه وروسته د ولایت اقتصادي ظرفیتونو، د معیشت حالاتو، ټولنیزو او فرهنګي جوړښتونو ته اشاره شوې ده. په دویم څپرکي کې د ولایت پرمختیایي حالت، د سکټوري کمېټو(د کرنې او کلیو د پراختیا، زیربنا او طبیعي سرچینو، روغتیا او خوړو، د اقتصاد اداره او خصوصي سکټور پرمختیا، پوهنه او فرهنګ او ټولنیز خوندیتوب د سکټورونو) جوړښت، په ولایت کې د شته ظرفیتونو او پانګونو د حالت ... پر بنسټ ارزول شوی دی. په درېیم څپرکي کې د پرمختیایي بودیجې او په تېرو څو کلونو کې د هغې د لګولو په اړه خبرې اترې شوې دي. په همدې ډول، د نادولتي مؤسسو د فعالیتونو څرنګوالی په څلورم څپرکي کې وړاندې شوی دی. پینځم څپرکی د سرچینو د تشخیص او ولایت د اقتصادي پوټنشیلونو په اړه مالومات وړاندې کوي او شپږم، اووم او اتم څپرکی په ترتیب سره، د لومړیتوب لرونکو ملي پروګرامونو، احصائیې د ملي اداري د ورستیو ارقامو او افغانستان د دومداري پرمختیا پروګرام د مالوماتو پر بنسټ، د ولایتونو د بنسټیزو اقتصادي او ټولنیزو شاخصونو په هکله خبرې کوي.

میتودولوژي(د جوړولو طریقه):

د ولایت پروفایل د یوې منظمې او څېړنیزې طریقې پر بنسټ، د ولایت د شته حالاتو په هکله مالوماتو راټولولو په موخه، د افغانستان د ملي پرمختیا ستراتیژۍ، د افغانستان د سولې او پرمختیا ملي چوکاټ، ملي لومړیتوبونو پروګرام او افغانستان د دوامداره پرمختیا پروګرام موخو او شاخصونو ته په کتو، ترتیب شوی دی.

د پروفایل جوړولو لپاره، لومړی د اقتصاد وزارت د طرحې او توحید لوی ریاست د تخنیکي ټیم لخوا، د ولایتونو د اقتصاد ریاستونو کاري ټیمونو ته د پروفایل جوړولو او ارقامو غونډولو لارښود ورکړل شو تر څو ټاکلو شاخصونو ته په کتو، د ولایتونو په کچه ټول شته ارقام راټول شي او د هغوی په رڼا کې د ولایتونو پروفایلونه جوړ شي. تر هغه وروسته، د ولایتونو د اقتصاد ریاستونو کاري ټیمونو، په ولایتونو کې د مېشتو سکټوري ریاستونو په همکاري اړین مالومات د ولایت په کچه له بیلابیلو باوري څېړنیزو مراجعو او سرچینو لکه د احصائیې ریاست او نورو دولتي نهادونو، خصوصي سکټور، داخلي او بهرني نادولتي مؤسسو، مدني ټولنې له نهادونو او نورو باوري مراجعو څخه د یوې پوښتنپاڼې له لارې راټول کړل او د ولایتي پروفایل په نامه یې یو واحد سند جوړ کړ.

پر دې سربېره، د ارقامو راټولولو او مالوماتو تر لاسه کولو په برخه کې، له ذیدخله اړخونو او پوهانو سره د ډله ییز کار او مرکو له طریقو څخه هم کار واخیستل شو. همداډول، د دې سند جوړولو په کار کې د باوري ملي او نړیوالو سرچینو او مأخذونو لکه د افغانستان د خلکو د حالت سروې، د ملي لومړیتوبونو پروګرام لنډیز، د ولایتونو د مالي مسئلو او بودیجې په اړه د مالیې وزارت ولایتي پروفایل، په ولایتونو کې اقتصادي طرحې او شته بل القوه ظرفیتونو، د افغانستان د سولې او پرمختیا ملي چوکاټ، د اقتصادي او ټولنیزو شاخصونو ټولګې او د افغانستان د دوامداره پرمختیا له موخو څخه هم کار اخیستل شوی دی.

په پای کې باید ووایو چې یاد سند، د طرحې او توحید لوی ریاست د تخنیکي ټیم لخوا په دقیقه توګه کتل شوی او مطالعه شوی او له مخکې ټاکل شویو شاخصونو او معیارونو پر بنسټ، د څېرکو او مندرجو ارقامو تر پرتله ییزې بیاکتنې وروسته چاپ ته سپارل شوی دی. دغه سند د یو ریښتیني بنسټ په توګه، د شته حالاتو ارزونه په سمه توګه وړاندې کوي او د ولایت د پرمختیایي پلان جوړونې د بهیر لپاره هم اسانتیا برابروي. همداډول، یاد سند پانګه وال او پرمختیایي همکاران هڅوي تر څو د پانګونې او دوامدارې پرمختیا د سمون په برخه کې رغنده او اغیزمنه ونډه واخلي.

د دې سند پیژندنه

د دې لپاره چې د راتلونکې لپاره ښه او عملي کیدو وړ پلانونه ولرو، اړینه ده چې د اهدافو تر ټاکلو وړاندې باید پراوسنې وضعیت پوه شو. ترڅو وکوالي شو په اسانۍ د راتلونکې لپاره مسیر وټاکو . د همدې لپاره د میدان وردګو ولایت د اقتصاد ریاست د ولایت د مقام په همکارۍ او د سمیه ایزو ادارو د پیاوړتیا د نوښت د پروژې په تخنیکی همکارۍ داسند چې د میدان وردګو ولایت تولنیز او اقتصادی پروفایل په نامه په ولایت کې د ټولو ادارو په همکارۍ چمتو شوی دی. یاد سند د ولایت په اړه هر اړخیز معلومات وړاندې کوی.

دا چې هر پروفایل د خاصو موخو او اهدافو د لاسته راوړلو په خاطر اوسنۍ وضعیت څیړي ، داسند هم د د میدان وردګو په ولایت کې د ټولنیزو حالت او ټولنیزو جوړښتونو سربیره د ولایت اقتصادي حالت چې په هغه کې شته اقتصادی وړتیاوی ار سرچینی په هر اړخیز ډول تر څیړنۍ لاندی و نیول شوی ،ترڅو وکوالی شو له شته سرچینو څخه د یاد ولایت د ښیرازی لپاره ښه ګټه واخلو.

د هیواد په کچه متوازن پرمختګ او وده د افغانستان د حکومت د لومړیتوبونو څخه دي او د هیواد په کچه متوازنه وده د خدمتونو دوړاندې کولو اغیزمنتیا د منظمو پرمختیایی پروګرامونو او پلانونو دطرح او پلی کولو او د ولایت په کچه د مالوماتو اغیزمن سیسټم د لرلو پرته چې په کې د پرمختیایی سکټورونو پر بنسټ پرمختایی اړین ارقام او معلومات په واضحه توګه نه وي، ممکن ندی.

په دې سند (ولایتی پروفایل) کې د پورته هدف د لاسته راوړلو لپاره د اقتصاد ریاست له ټولو سکتوري ریاستونو او ولایتی ادارو سره یوځای د ولایت په کچه په تیرو پنځلسو کلونوکې د زریزه پرمختبایې موخو ، د افغانستان د پرمختیایي ستراتیژۍ او د ملي لومړیتوب لرونکو پروګرامونو پر اساس د ولایت اوسنی وضعیت څیړل شوی او د ولایتی ادارو د پلي شویو پرمختیاتي پروژه او پروګرامونو د سکتورونو په کچه په تیرو شپږو کلونو کې د بودجو لګښت وړتیا په اړه هر اړخیز معلومات راټول او تحلیل شوي دی ، تر څو وکوالي شو د میدان وردګو ولایت د شته سرچینو او وړتیاو څخه ښه ګټه واخستل شي او د ولایت په کچه متوازن پرمختګ او وده ته لاره برابره شي.

په دې سند کې دافغانستان لپاره د پایښت لرونکي پراختیا هدفونه (A-SDGs) او دافغانستان د سولې او پرمختیا ملي چوکاټ (ANPDF) ترځنګ د ملي لومړیتوب لرونکو پروګرامونو په پام کې نیولو سره د ولایت به کچه اوسنی حالت څیړل شوی ترڅو وکوالي شو د اړتیا وړ پلانونه جوړ او پلی کړو.

لومړی څپرکی

د ولایت په اړه عمومي مالومات

دولایت پیژندنه:

د میدان وردگو ولایت د افغانستان د مرکزي او دویمې درجې ولایتونو څخه دی چې د کابل ښار لویدیځ پلو ته په ۳۳ کېلومتري واټن کې پروت دی. شمال ته یي پروان او بامیان ولایتونه ، ختیځ ته یي کابل او لوگرولایتونه ، سویل ته یي غزني او لویدیځ ته یي د بامیانو ولایت پروت دی. د مرکز په گډون ۹ اداري واحدونه لری چې عبارت دي له میدان ښار، نرخ، جلریز، چک، دایمیرداد(جلگه)،سیدآباد، جغتو، لمړی بهسود ، مرکزی بهسود دی، زیاتره سیمه یي غرنۍ ده او کرنیزه ځمکه یي ۱۲۸۰۰۰ زره جریبه ته رسیږي.

د میدان وردگو ولایت د طول البد په (۶۸. ۸۶۳۸۳) درجو او د عرض البد (۳۴،۳۹۴۵۸) درجو کې موقعیت لري ، چې د سمندر د سطحې څخه ۲۲۲۵ متره لوړوالی لري او د ولایت ټول مساحت (۱۰۹۱۲) کیلومیره مربع ته رسیږي.

د میدان وردگ ولایت اقلیم سوړ اوکلنی وربښت یې ۳۰۰-۴۰۰ ملي متره ته رسیږي ، کوم سیند چې د دایمرداد ، چک اوسیدآباد د ولسوالیو شیخ آباد او تنگی له دري څخه تیریږی د میدان وردگ ولایت په ساحه کې د کابل که سیند سره یوځای کیږی . دغه سیند د اونۍ له غره له جنوب ختیځ او سنگلاخ څخه سرچینه اخلي . ورپسي هغه سیند چې دنرخ له ولسوالۍ څخه راوځي او د ابراهیم خیلو د کلي په لومړی برخه کې ورسره گډیږي د للندر په سیمه کي دمیدان وردگ سیمه پریږدي او د کابل ښار د الوخیلو په سیمه کي د کابل سیند سره یوځای گیږي . په پسرلي او دوبي کې یې هوا معتدله خو منې او ژمي کې یې هوا ډیره سړه وي او د ژمي پرمهال ډیره واوره وریږي او د هیواد په سړو سیمو کې شمیرل کیږي.

د میدان وردگ ولایت آب او هوا په اوړي کې نسبتاً گرمه او ژمی یې ډېر یخ او د واورو اوربښت پدې ولایت کې زیات دی. ددې ولایت وگړي په عمومي ډول په کرهنه، بڼوالي او مالداري بوخت دي- کرنیز تولیدات یې غنم ، جوار ، وربشې، لوبیا، کچالو او سبزیجات او میوې لکه مڼې او زردالو چې ځانگړی شهرت لري چې سربېره د داخلي مصارفو څخه یوه زیاته اندازه یې گاونډیو هیوادونو ته هم صادریږي. همدارنگه لاسي صنایع یې ټغر، لمڅې، شال، جاکټ، دستکش او نور له مریو او دانو څخه جوړ شیان دي.

دمیدان وردگ ولایت کرنیزه ځمکه (۴. ۴۳۹۲۱) هکتاره ښودل شوي ده چې د هغه له جملې (۳۲۶۹۱) هکتاره ابي ځمکه ، (۱۱۱۲۰) هکتاره للمي ځمکه او (۱۱۰.۴) هکتاره دولتی ځمکه ده . په نمځني ډول د دي ولایت آبي ځمکه (۱۰۹۸۰) هکتاره باغونه دي او د ټول ولایت په کچه ۱۷۶۵۴۵ هکتاره ځمکه څړ ځایونه دي.

په میدان وردگ ولایت کې د څښاک او کرهنې دواړو لپاره د اوبو منابع وجود لري، اما د دغو اوبو د مهار کولو، ذخیره کولو او یا تنظیم کولو لپاره بنسټیزې پروژې وجود نلري.

همدارنگه په میدان وردگ ولایت کې ۹۳ کانونه ثبت شوي دی، چې په هغې کې د مرمرو ، گچو، کرومایت او داسی نور کانونه شتون لری چې د میدان وردگو ولایت په بیلابیلو ولسوالیو کې موقعیت لري.

په دې ولایت کې ۱۸ داسې تاریخي او قدیمي ځایونه وجود لري، چې باید په اساسي ډول وکیندل شي او د قاچاق او غلا مخه یې ونیول شي. د میدان وردګ ولایت تر ټولو غټه ستونزه فقر او بې کارې ده. او هر کال تقریباً ۳۶۰۰ زده کوونکې له لېسو څخه فارغېږي او ددغه تعداد یوازې په مشکل سره ۵۰% پوهنتونونو ته جذب کېږي او پاتې یې بې کاره پاتې کېږي چې متاسفانه دوي د بې کارۍ له کبله د مخالفینو یا غلو د شومو پلانونو ښکار کېږي او د ځوانانو اکثره همدا برخه د ولس او حکومت په خلاف د اقتصادي ګټو په خاطر په جګړه بوخت دي.

د میدان وردګو ولایت ولس پوهنه او زده کړه خوښوی په ډېرو بدو شرایطو او له کمو امکاناتو سره یی خپل بچیان ښونځیو ته لیږل دوی د اوس لپاره ۱۵۶۰۲۳ تنه زده کوونکی لری چی له دی جملی څخه یی ۴۰۸۹۸ تنه یی نجونی دی چی په ۴۸۲ ښونځیو کی په زده کړه بوخت دی . البته له دغه جملی څخه تقریباً ۷۹۹۰۰ تنه زده کوونکی یی په ازاده هوا کی پراته دی او تعمیر نلری

د میدان رودګو ولایت دتاریخ په هنداره کې

دهیواد په کچه لمړی ځل لپاره د اساسی قانون او دیموکرسۍ د پلی کولولپاره د هیواد په کچه په تشکیلاتو کی بنستیز بدلونونه را میځه شول. د میدان وردګو ولایت د امیر شیرعلی خان له واکمنۍ څخه را په دیخوا د کابل په ولایت پوری تړاو درلود ، خو په ۱۳۴۳ لمریز کال کي د خلکو د ستونزو له کبله جي که محاکمو سره يي لرل او ورځني ارتباط او اجراییور کارونو لپاره په خپل وخت ولایت او حکومتی ته رسیدلی نشول ، نو میدان وردک د افغانستان په اداري چوکات کي يو ځانګړي ولايت شو.

د میدان وردکو ولایت مرکز په لمړی سر کي کوټه عشرو و ، خو د سردار محمد داود خان په وخت کي يي مرکز له کوټه عشرو څخه میدانښار ته و لیږدول شو، چی تراوسه پوري د دغه ولایت د مرکز په توګه پاتی دی

د دغه ولایت نوم یوازی وردک و ، خو د داکټر نجیب الله د واکمنۍ که نسکوریدو څخه وروسته د دغه ولایت نوم میدان وردک باندی اړول شوی دی.

هغه مهال چې غزني د افغانستان پلازمېنه وو نو په میدان وردګ یې ډېره اغیزه وه او بیا چې کابل د افغانستان مرکز شو نو اوس هم دغه ولایت د ځانګړي ارزښت څښتن دی د کابل د نیولو له پاره چې کوم نړیوال زبر ځواك هیله څرګنده کړې ده نو د وردګ میدان له لارې کابل ته راننوتي دي له سکندر نه را واخله تر عربو پورې او هغه مهال چې انګریزانو د کندهار له لارې په داسې حال کې چې شاه شجاع ورسره مل وو کابل ته یې د راننوتو تکل وکړ نو بیا د اوسني وردګ میدان له لارې ورننوتل او کابل یې لاندې کړ که دغه بهرنیانو له یوې خوا زموږ د هېواد د نیولو هڅه کړې او خپله سیاسي واکمنۍ یې پرې تپلې ده خو له بلې خوا یې زموږ په اولسي فرهنګ او ادب هم اغېزه ښندلې ده د ساري په توګه زموږ اریایي پرمختللې ویدي او اوستایي فرهنګ چې اوږد تاریخ لري د همدغو تېریو له کبله، را واخله یوناني، هندي او نورې کلتوري اغېزې، نبغ په نبغه زموږ په فرهنګ پریوتي دي. که څه هم د بېلابېلو توکمونو د واکمنۍ په مهال د علامه حبیبي په اند"زموږ د هېواد ویدي او اوستایي لرغوني او فکري او فرهنګې مبادلې د هخامنشي، یوناني، هندي او بودایي مدنیتو له اثارو سره ګډ شوي او د شمالي توراني آریایانو د ساکانو اوسیتي تهذیبي عناصر هم په کې ننوتل او یو ډېر غښتلی افغاني فرهنګ یې مینځته راووړ.

د کوشانیانو د واکمنۍ په مهال د افغانستان لرغوني فرهنګ دومره شتمن شو چې ساری یې په نړۍ کې ډېر لږ لیدل کیږي او دغه کلتوري وده او پرمختګ نه یوازې د اوسني افغانستان له پاره یو ګټور میراث دی بلکې په سیمه کې د ډېرو هېوادونو له پاره یو بې ساری مادي او معنوي ارزښت دی چې د اوسني مهال له پاره یې هم په توکو او انځورونو ګالري ګانې او موزیمونه ډك دي فرانسوي موسیو فوشه دا خبره څرګنده کړې ده چې کوشاني پرمختللی فرهنګ له نوښتونو ډك دی. د همدې نوښتونو له بابته دی چې آن تر هنده یې غځونې کړي دي او ددې نوښتونو بېلګې په افغانستان کې هم ډېرې دي لکه د بغلان د مهادژ مزدك چې د موندل شوي ډبرلیك له مخې د کنشکا د واك د ۳۱ کال په پسرلي کې یې جوړ کړی دی او د سپېڅلي اور نښې په کې پیدا شوي دي. د هغه مزدك جوړونکی "نوکونزیکي نومیده چې د ماریګ Marigله کورنۍ څخه و. د فرانسوي څېړونکي مریك Marik په وینا د دې کورنۍ نوم د دوه ورونو له نامه سره د وردګو د خوات په خروشتي ډبرلیك کې هم راغلی دی. حال دا چې د بغلان په مهادژ مزدك کې د اور لمانځنې اثار او د وردګو دخوات په ډبر لیك کې د بودایي دین نښې څرګندې دي. دا مزدك د کنشکا د جلوس پر ۵۱ کال د۱۸۰ ز شاوخوا ودان شوی دی.

موږ د وردګو د خوات ډبرلیك یادونه وکړه او له دې یادونې څخه جوتیږي چې په دغه ولایت کې هم ډېر لرغوني توکي ښایي وموندل شي خو کومې خېړنې چې تر اوسه په دې اړوند شوي ترې داسې ښکاري چې د میدان وردګ سیمه هم زموږ د لرغوني فرهنګ یو شتمن ټاټوبی دی. د دغه ډبرلیك په اړه تاریخپوه اروا ښاد کهزاد کاږلي دي"د غزني د شابهار مزدك د جوړوونکي واکمن د پېژندنې په اړه تر اوسه کوم باوري لاسوند نه لرو، خو څرنګه چې د وردګو د خوات په لوی مزدك کې د (هوویشکا) په نامه یو ډبرلیك لرو نو ویلای شو چې د غزني شابهار به هم د کوشاني پېر د همدغه لوی واکمن په لاسو جوړ شوی وي. لوی واکمن مو ځکه ورته وویلې چې هوویشکا د کنشکا د ځای ناستو په مینځ کې تر ټولو ډېر پېژندوی دی د هند د ډهلي سهیل خواته (ماتور)کې یې هم د یوه لوی مزدك بنسټ ایښی وو.

موږ د مخه د کابل او غزني د اغېزو په اړه یادونه وکړه او ومووېل چې د میدان وردګ څنګه چې د دغو دوه تاریخي پلازمینو په مینځ کې پروت دی هرو مرو به لرغوني اغېزې پرې وي را واخله د کوشاني واکمنو څخه د یوه تن (هوویشکا)ډبرلیك چې د وردګو په خوات کې تر ګوتو شوی دی. دا چې د وردګو سیمه د غزني له ولایت نه دومره لرې نه ده او دا دواړه ولایتونه یو له بل سره جوخت پراته دي نو د اټکل له مخې د غزني شابهار هم دده اړوند ګڼلای شو . او همدا راز د میدان وردګو ولایت یوه بله تایخي سیمه د جغتو سیمه ده چې د تاریخي لحاظه د اهمیت وړ ده، د اسلام نه مخکې د هفتالي دولت په پیر(عصر) کې جغتو د جګدو په نامه سره یادیدلو، چې وروسته په جغتو آوښتی دي، په خپله غیږ کې تاریخي ښار برغولی، بند سلطان، او د هلاکو غر ته ځای ورکړي دي، د (هیون څانګ) نومې بودایي عالم له چین څخه تر هنده او له هند څخه تر چینه یونلیك په چیني ژبه لکیلی دی، نوموړی اول د بودایي دین مرکز افغانستان ته د لویو لویو معابدو د لیدلو لپاره راغلي، بیا لدې ځایه هند ته سفر کړی، د هند څخه بېرته افغانستان ته راغلی، لوی استاد علامه اکاډیمیسن پوهاند عبد الشکور رشاد د (هیون څانګ) او یونلیك داسې راپېژني"هیون څانګ د بودایي دین ستر عالم په۶۰۳ میلادي کال د چین Koushih نومي ښار کې زیږیدلی او په ٦٦٣میلادي (۴۳هـ ق) د چین په Kaoching نومي ښار کې مړ دی، ده له هندي ژبې څخه ۷۳ بودایي متنه په چیني ژبه اړولي وو، نوموړی چې د هندوستان له سفره چین ته ورسید، شل آسونه یې په کتابونو بار وو، په دغه کتابونو کې ٦۵۷ بودایي متنونه او شرحې وې، ده په دغه سفر کې له (٦۲۹ع)کال (۸ هـ ق) څخه تر (٦۴۴ع کال) (۲۴هـ ق) پورې پنځلس کاله تېر کړي، له هندوستانه څخه ، د ٦۴۴ع کال د جون په پنځلسمه فالانا (اوسنی بنو) ته راغلی او د جون پر پنځوشتمه اپوکان (ابوګان ؟ افغان = پختیا (اوسنی پکتیا) ته راغلی

بیا له اپوګانه د جګدو (اوسنی جغتو) له لارې د ٦٤٤ع کال د جولای په لومړۍ ورځ کاپیسا ته رسیدلی دی". لدې ځخه را په ډاګه کېږي، چې د جغتو سیمه ډېر لرغونی تاریخ لري. دمخه مو دا خبره هم وکړه چې میدان وردګ په لویه لاره پروت دی نو ځکه د هېواد د بېلابېلو سیمو څخه ګڼ توکمیزه وګړي او خیلونه دلته استوګن دي. د روایاتو له مخې د پښتنو هغه پنځه پښې یانې ښېټني، سړبني، غرغښتي، متوزي او کرلاڼي چې په ټول هېواد کې خواره واره پراته دي دارنګه په میدان وردګ سیمه کې هم ددې هرې پښې خیل اوسیږي ولې پخپله وردګ د کرلاڼي پښتنو یوه څانګه ده چې اصلي ټاټوبی یې دسلیمان غر په ګوته شوی دی خو اوس د دوي سیمه (وردګ)د پاراپامیزاد او نورو غرونو په مینځ کې را ګیره ده. مهمې سیمې یې سیداباد، چك وردګ، بهسود، نرخ، جلریز، جفتو، دایمیرداد، تنګي، شیخ اباد، شنیز، خوات، او نورې دي . هوا یې په اوړي کې معتدله او په ژمې سړه ده[۱]. ځمکه یې حاصل خېزه ده. غلې دانې په کې کرل کیږي او راز راز مېوې هم لري خو دمنو حاصلات یې زیات دي.

دنوم ایښیدلو وجه

دا چې په د ولایت کی د وردګو قوم چې د کرلاڼي پښتنو یوه څانګه ده دلته استوګن دي په همدی وجه په لمړیو کی د دغه ولایت نوم یوازی وردک و ، خو د داکټر نجیب الله د واکمنۍ که نسکوریدو څخه وروسته د میدان د سیمی د اوسدونکو به غوښتنه د دغه ولایت نوم په میدان وردک باندی اړول شوی دی.

عمومي نفوس/ وګړي

دمیدان وردګو دټول وګړو شمیر په ١٣٩٦ کال کښې ٦١٥٩٩٢ تنه اټکل شوې چې له دې جملې څخه ٣١٥٧٥٣ تنه نارینه(٥١,٢٦ سلنه) نارینه او ٣٠٠٢٣٩ تنه (٤٨,٧٤ سلنه) ښځینه وګړي ښځینه وګړي دي. همدارنګه د ١٣٩٦ کال کښې د میشتو وګړو له جملې څخه ٦١٢٧٤٦ تنه (٩٩,٥ سلنه) کلیوالي او ٣٢٤٦ تنه (٠,٥ سلنه) ښاري وګړي جوړوي.

د کوچي وګړو په اړوند باید ووېل شي چې د ١٣٨٣ لمریز کال د ملي څو اړخیزې سروې ترنامه لاندې په هیواد کې تر سره شوه، د تجزئی او تحلیل څخه وروسته د سروی پایلې دا په ګوته کوې چې د افغانستان په کچه کوچی و ګړو شمیر ١,٥ ملیونه تنو ته رسیږي چې په بیلابیلو ولایتونو کې استوګن دي او په یاده شمیره کې د ولایتونو په میشتوګړ ي کې شامل ندي. په پورته سرشمیرنه کي دوګړو د ودې کچه ١,٦٣ سلنه اټکل شوي دی[۲].

د مرکزی احصائیی د اداری د معلوماتو پر بنست هغو وګړو کچه چې د کارکولو وړتیا لري.؟

دمیدان وردګو د وګړو شمیر په ١٣٩٦ کال کښې دعمر دګروپونوپربنسټ (٠-١٤ / ١٥-٦٥ / ٦٥- +) د وګړوسلنه /فیصدی دولایت په کچه نده ښودل شوی اما د هیواد د ټولو وګړو شمیر د عمر دګروپونو په توپیر سره ښودل شوی دی. چې د پورته اټکل د شنې په پایله کې لاندی ګروپونه په لاس راځی[۳].

جدول ۱ دعمر د گروپونو سلنه د ولایت په کچه

شماره	دعمرگروپونه	دعمر د گروپونو سلنه د ولایت په کچه		
		نارینه	ښځینه	ټول
۱	۰ تر ۱۴ کلونو پوري	۲۴,٦۸	۲۲,۸۴	۴۷,۵۲
۲	۱۵ تر ٦۴ کلونو پوري	۲۴,۸٦	۲۵,۰۵	۴۹,۹۱
۳	٦۵ او له هغي پورته	۱,٦۳	۰,۹۴	۲,۵۷
	ټول	۵۱,۱۷	۴۸,۸۳	۱۰۰

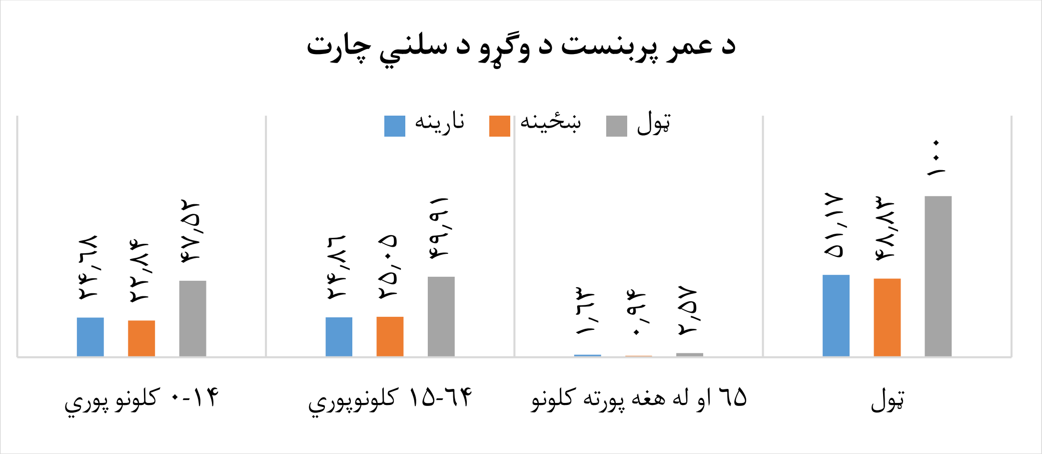

روښانه کونکی رسم ۱ دعمر پر بنست د وګړو د سلنه

دمیدان وردگو ولایت توپوگرافیکی نقشه

دولایت لرغوني برخې او تاریخې ماڼې(دودونه اورواجونه)

په میدان وردگوولایت کې ځینی تاریخي او لرغوني ځایونه موجود دی، چې باید په اساسي ډول وکیندل شي او د قاچاق او غلا مخه یې و نیول شي. دغه ځایونه په لاندې ډول دي:

- گنبد شاه او د چغتایي خاندان (نرخ ، کانعزت کلی)
- د الغطا تاریخې ښار گوټي (نرخ ولسوالي)
- د خواجه بلند ولي تپه (نرخ)
- د ده مسلم تپه (نرخ)
- د کشک تکانه غونډۍ (جلریز)
- سرچشمه زیارت (جلریز)
- انگور باغ (چک سیاب)
- کاپر کلا یا پاره کلا (دایمیرداد ولسوالي)
- بودک غونډۍ (دایمیرداد)
- چتو غونډۍ (دایمیرداد)
- کتب غونډۍ (دایمیرداد)
- بودک کلاخ (دایمیرداد)
- سیاب لرغوني سیمه (چک)
- باد آسیاب غونډۍ (سیدآباد)
- جوی زنگي دره (لومړي بهسود)
- سکرک (مرکزي بهسود)
- ارگ غونډۍ (مرکزي بهسود)
- د چهل گزی بابا زیارت (نرخ ده مسلم)

همدا راز د جغتو ولسوالی په خپله غیږ کې تاریخي ښار برغولی، بند سلطان، او د هلاکو غر ته ځای ورکړي دي چې هر یو یې په تفصیل سره په لاندې ډول تشریح کیږی

دسلطان بند

دا بند د جغتو په لمنه کې پروت دی، پداسې ځای کې چې د جغتو د بیلا بیلو خوړونو لاري په همغه ځای ورسیږي دي، د ژمي د واورو او د پسرلي د بارانونو اوبه همدلته غونډیږي، دغه بند د سلطان محمود غزنوي دولت پر مهال د همغه پیر (عصر) په تخنیکي نورمونو اباد او د غازي امان الله خان د پاچاهۍ پر مهال بیا جوړ شوی، له دغه بند څخه د وردگو یوازې دوه کلي گټه پورته کوي او نورې ټولې اوبه د خواجه عمري په شنه او ښکلې سیمه کې، چې د هزاره گانو سیمه ده بهیږي او دغزني ښار شا او خوا سیمي خړوبوي.

د هلاکو غر

دا غر د جغتو ولسوالۍ ختخه د گرد چاپیره غرونو لوړه څوکه ده، چې د جغتو په سویلي لوري کې د بند سلطان په غاړه د برغولي په نامه د پرتي سيمې په څنگ کې غزيدلې، د هلاکو بابا د غره په نامه سره د سړي ذهن ته د هغه هلاکو او د هغه پلار چنگيزخان تاتاري زوي را ټوپ کړي ، چې د منگوليا په غرو کې يې خواره واره تاتاريان تر يو بيرغ لاندي را غونډ کړل، لومړی يې د چين هېواد تر پښولاندي کړ، بيا يې اسلامي نړۍ ته مخه کړه په منځني اسيا کې يې د اسلامي پياوړي خوارزم شاهي دولت ته پښې اړم کړي، خوارزم شاهي دولت په ډېره ميړانه له اسلامي خاورې دفاع وکړه، خو څرنگه چې د چنگيز لښکري خورا ډېري او پياوړي وې اسلامي دولت د دغه بې رحمه لښکر په وړاندې کمزوری شو تاتاري لښکر اسلامي خاورې ته را ننوتل هر څه يې تالا والا کړل، مسلمانان يې شهيدان، ښارونه يې ړنگ، جوماتو او علمي مراكز يې له خاورو سره خاورې کړل، شنې او سمسوري سيمې يې په سپيرو دښتو واړولې ان افغانستان ته راورسيدل او دجغتو سيمه کې يې لويې لويې هډې او لښکر ځايونه جوړ کړل، برغولی، کلمنار او هفتاله دا دهغه وخت آبادې سيمې وې، اصلي خبره داده چې دا بل هلاکو دی او د اسلام نه وړاندې په هفتالي دولت کې تېر شوی او دې غره يې تر ننه نوم ژوندی ساتلی دی.

د هفتالي دولت پر مهال پدې ځای کې ښارونه آباد وو، لوی استاد علامه عبدالحي ليکي، چې هفتاله د هفتالي دولت مهم ځای ړ او هفتالي دولت د اسلام نه وړاندې پدې سيمو کې واکمن دولت وو، د همغه پير (عصر) آثار او بېلگې کشف شوي دي.

برغولی

دا سيمه د هلاکو غره او بند سلطان ترمينځ پرته سيمه ده، داسې ښکاري، چې دا سيمه د ډېرو ابادیو او بې شميره نسلونو کوربه وه، همدا اوس هم په خپله غيږه کې داسې يو ځای لري، چې د هيواد او په ځانگړې توگه د غزني څخه هر کال بې شميره هندوان ورته راځي، زيارت يې کوي، خپل ديني مراسم تر سره کوي او ډېرې قربانۍ کوي، د برغولي په سيمه کې د تېر عصر آثار موندل کيږي، قيمتي ټوټې، تيږي او داسې نور څيزونه ترلاسه کيږي، کله چې باران وشي د سيمې هلکان دې سيمې په هسکو ټيټو کې د قيمتي او ارزښتناکو توکيو پلټنه کوي، د برغولي په سيمه کې دوې لوړې لوړې غونډۍ دي، چې پخوا پکې ژرندې آباد او د باد په مټ به چليدلې.

دویم څپرکی

اقتصادي او ټولنيزي پراختيا ته يوه کتنه

د ولایت د ټولیز وضعیت ارزونه

دمیدان وردگو ولایت له مرکزی ولایتونو څخه دی،چې د لوګر، غزني،باميان او پروان ولايتونو سره ګاونډ کی پروت دی.

په دې ولایت کې میشت قومونه له پښتنو ، هزاه او تاجک څخه عبارت دي ، همدارنګه په دي ولایت کې دوه مذهبی ډلي دي چې يو د امام ابو حنيفه او بله يې اهل تشيع دي . چې دوی خپل مذهبی مراسم په ډيره ښه بڼه ترسره کوي او د دوی ترمیځ هیڅ ډول ستونزی شتون نلری.

همدارنګه پدی ولایت کې ۳۲ سیاسي ګوندونه شته دی ، خو د راټول شوه معلوماتو پربنسټ دا سیاسي ګوندونه زیاتره د شخصي موخو لپاره کارکوي. او يو شمير ګوندونه په هغه وخت کي چي سیاسي مسائل ګرم وی په موقت ډول د ولایت په مرکزاو لسواليو کي فعاليت پيلوي،او اکثر وقت يي دفترونه په مرکز دولايت کي تړلي وی چي دا کار يي خلاف د قوانینو دی او ديو شمير نور ګوندونو دفترونه د امنيتی ستونزو له کبله دفترونه تړلي دی،يعني په ازادانه شکل فعاليت نشي کوی.

لاندی جدول د میدان وردګو ولایت کی د سیاسي ګوندونو نوم لړ وړاندی کوي

جدول ۲ د سیاسي ګوندونو نوم لړ

شمیره	د ګوند نوم	موقعیت يې	کتنی
۱	حزب توحيد مردم افغانستان	رهنمای معاملات میدان	
۲	حزب اسلامی افغانستان	مرکز میدان د ګل الرحیم ودانی	
۳	حزب حرکت اسلامی افغانستان	مرکز بهسود ولسوالي	
۴	حزب دعوت		
۵	حزب انسجام ملی افغانستان	ولسوالی مرکز بهسود	
٦	حزب وحدت ملی افغانستان	مرکزي بهسود ولسوالي	
۷	حزب مشارکت ملی افغانستان	میدان وردک ، د رجب هوټل ترشاه ، لمړي پوړ	
۸	حزب محاز ملی افغانستان	ولایتی شورا ته مخامخ، لمړي حويلي	
۹	حزب جبهه ملی نجات افغانستان	د بهسود لمړي حصه	
۱۰	حزب جمهوري خواهان	میدان وردګ ، حبیبی مارکیت ، دويم پوړ	
۱۱	حزب اقتدار ملی افغانستان	میدان وردګ ، الخليج د تيلو ټانک ته مخامخ	
۱۲	حزب وحدت اسلامی ملی مردم افغانستان	مرکزي بهسود ولسوالي	
۱۳	حزب عدالت و توسعه	د بهسود لمړي حصه	

۱۴	حزب حق و عدالت	میدان وردگ ، عبدالرحیم امرخیل ودانی
۱۵	حزب نهضت اسلامی افغانستان	تگاب بازار ، مرکزی بهسود ولسوالي
١٦	حزب صلح ملی افغانستان	مرکز میدان داوده خان ښارګوټی
۱۷	حزب ملت متحد افغانستان	مرکز میدان
۱۸	حزب وحدت ملی افغانستان	مرکز میدان اصلاحات اداری پروژه
۱۹	حزب اقتدار ملی افغانستان	مرکزي بهسود ولسوالي
۲۰	حزب حرکت انقلاب اسلامی مردم افغانستان	د ولایت مرکز د شاه نور تیلو ټانک ته مخامخ
۲۱	حزب انصاف ملی افغانستان	زینت مارکیت
۲۲	حزب قیام ملی افغانستان	دشت توپ ولسوالی سیدآباد
۲۳	حزب کار و توسعه	د ولایت مرکز بانک ته په خیرمه
۲۴	حزب کنگره ملی افغانستان	مارکیت حاجی گل رحیم
۲۵	حزب الله افغانستان	حاجی فیروز احمدزی مارکیت
٢٦	حزب رفاه ملی	?
۲۷	حزب جمعیت اسلامی افغانستان	مارکیت حاجی گل الرحیم
۲۸	حزب حقیقت	مارکیت خدرخیل
۲۹	حزب اسلامی متحد افغانستان	د ولایت فامیلی
۳۰	د افغانستان د اسلامی وحدت ولسی تحریک	د ښاروالی مارکیت
۳۱	حزب توسعه افغانستان	ولسوالی مرکز بهسود
۳۲	حزب وطن	مرکز بهسود ولسوالی

همدارنګه په نوموړي ولایت کي ۳۹ مدنی ټولنی فعالیت کوي چي په مرکز کي د عدليي وزارت سره ثبت او راجستر دي او د اطلاعاتو او کلتور رياست سره بشپړه همغږي لري.

جدول ۳ د مدني ټولنو نوم لړ

شمیره	د ټولنې نوم	موسس	د تاسیس کال	کتنې
۱	دخواخوږي علمی،فرهنگی او ادبي ټولنه	محمد هاشم شیراني	۱۳۸۴	
۲	د میدان وردګو ولایت د خلکو د یوالي سرتاسري ټولنه	فریدون الکوزی	۱۳۹۰	
۳	دچک ادبي بهیر	گل رحمان رحماني	۱۳۸۵	
۴	د میدان وردګ ولایت د ځوانانو ملي او ټولنيز ارگان	نجیب الله فکرمن	۱۳۸٦	
۵	ځلاعلمي او کلتوری ټولنه	نجیب الله هوتک	۱۳۸۵	
٦	عهد علمي او ادبي ټولنه	حیات الله	۱۳۸۴	
۷	د میدان ځوانانو ادبي او کلتوري ټولنه	همت الله امینزی	۱۳۸۴	
۸	لمر وړانګه ادبي او فرهنگی ټولنه	جلان اشنا	۱۳۸۵	
۹	مرکز فرهنگی استقلال	متین خداداد	۱۳۸۴	
۱۰	آینه بهسود	امان الله شیرزی	۱۳۸۵	
۱۱	جغتو ادبي او علمي ټولنه	مدیر عبدالمتین	۱۳۸۹	
۱۲	سلیمان فارس ادبي او فرهنگی ټولنه	عبدلعزیز امرخیل	۱۳۸۵	
۱۳	نهاداجتماعي نداي زن افغان	عزیزه احمدی		
۱۴	دمیدان ولس د پیوستون ټولنه	جاوید صمدی	۱۳۹۰	
۱۵	انجمن اجتماعی و فرهنگی طراط نور	حلیمه عسکری		
۱٦	د میدان دخلکو د پرمختګ ټولنه	محمد شریف عمرزی	۱۳۹۲	
۱۷	نهاد اجتماعی و فرهنگی کوهساران	فخریه رحمانی		
۱۸	د افغان انجینرانو ټولنه	حبیبی	۱۳۸۷	
۱۹	نهاد اجتماعی همبستگی زنان وردگ	فوزیه سروری		
۲۰	دالله یارخیلو اجتماعی ټولنه	رحیم الله		
۲۱	نهاد اجتماعی سامدی	کلثوم سامدی		
۲۲	د وردګو دخلکو دیوالي ټولنه	امان الله عالمي		
۲۳	نهاد اجتماعی زنان پیشگام افغانی	روزماه رضایی		
۲۴	دلفت اجتماعی ارگان	شاه محمد		
۲۵	د وردګو دمعیوبینو اجتماعی ټولنه	محمد الله		
۲٦	نهاد اجتماعی محصلین بهسود	ظاهر محبوب		
۲۷	د روښني موسسه	داکتر روشنک		
۲۸	دافغان خویندو یون	حمیرا حقمل		
۲۹	د وردګ ځوانانو اجتماعی ټولنه	عبدالمتین عمری		
۳۰	نهاد اجتماعی ندا امید زن افغان	ذکیه نظرابی		
۳۱	د جلریز دځوانانو ادبی ټولنه	نوراغا امرخیل		
۳۲	دره نور اجتماعی ټولنه	حاجی برهان الدین		
۳۳	نهاد اجتماعی بانو افغان	هاجر میرزایی		
۳۴	د افغانستان د مبتکرو ښځو ټولنه	گل اندام دینا		

دیادولو وړده چي د مدني ټولنو او سیاسي گوندونو ونډه د ولایت په سیاسي ، امنیتي او اقتصادي چارو کي ډیره مهمه ده ، چی د دوي ونډه د ښې حکومتوالۍ د تحقق لپاره لاره اواروي.

په دي ولايت کي يو شمير ټولنيزي ډلي شتون لري چي د دي ټولنيزو ډلو اغيزه د ولايت په عمومی وضعيت باندې د امنيتي ، اجتماعي او اقتصادي پلوه لاندی جدول څيړي او همدارنګه د شته معيارونو او مقرراتو څخه د دوی پيروي او د سيمه ييزه حکومت يي ملاتړ څرګندوي.

جدول ٤ د ټولنيزو ډلو ونډه د عامه خدمتونو په برابرولو کي

شماره	دټولنيزي ډلي نوم	اغیزه له امنیتي پلوه	اغیزه له اقتصادي پلوه	اغیزه له اجتماعي پلوه	ایا دکار دشته معیارونو سره سم کار	دسیمه ییز حکومت څخه یې ملاتړ څرګنده
۱	بزګران او مالداران	نبه	ډيربنه	نبه	هو	قوي
۲	صنعت کاران	نبه	ډيربنه	نبه	هو	قوي
۳	لوی او کوچني سوداګر	نبه	نبه	نبه	هو	قوي
۴	د لاسي صنايع جوړونکي ښځي	نبه	ډيربنه	نبه	هو	قوي
۵	د علما او مساجدو شورا	ډير نبه	نبه	نبه	هو	ډيرقوي
٦	مدني او فرهنګي ټولني	نبه	نبه	نبه	هو	قوي
۷	د تجاراتو اتحاديه	نبه	ډيربنه	نبه	هو	ډيرقوي

دلاندی جدول د يادو شويو ټولنيزو ډلود عامه خدمتونو په برابرولو کي ونډه او دوی د خپل نفوذ څخه په استفادې سره دعامه خدمتونو ته لاسرسي څرنګوالی ښيئ

جدول ٥ د ټولنيزو ډلو د نفوذ څخه په استفادې سره عامه خدمتونو ته لاسرسي

شمیره	دټولنیزي ډلي نوم	په تولیداتو او عامه خدماتو کي يي سهم يابرخه(قوي، منځني، ضعيف ، ناموجود)					دخپل نفوذ څخه په استفاده سره يي توليداتو يا عامه خدماتو ته لاسرسی (لوړ، منځني، ټيټ ، ناموجود)				
		ښوونه او روزنه	روغتیا	برېښنا	اوبه	ټولنیز سهولتونه	ښوونه او روزنه	روغتیا	برېښنا	اوبه	ټولنیز سهولتونه
۱	بزګران او مالداران	قوي	ضعیف	ناموجود	ضعیف	منځنی	لوړ	منځنی	ناموجود	منځنی	ټیټ
۲	صنعت کاران	منځنی	ضعیف	ناموجود	ضعیف	منځنی	منځنی	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی
۳	لوی او کوچني سوداګر	ضعیف	منځنی	منځنی	ضعیف	منځنی	لوړ	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی

۴	د لاسي صنايع جوړونکي بنځي	قوي	ناموجود	ناموجود	ناموجود	منځنی	لوړ	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی
۵	د علما او مساجدو شورا	قوي	منځنی	ناموجود	ناموجود	منځنی	لوړ	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی
٦	مدني او فرهنگی ټولنې	قوي	منځنی	ناموجود	ناموجود	ناموجود	لوړ	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی
۷	د تجارانو اتحادیه	منځنی	ضعیف	ضعیف	ضعیف	منځنی	منځنی	منځنی	ټیټ	منځنی	منځنی

۱. د دروغتيا د سکتور د اوسني وضعيت ارزونه

روغتيا د ميدان وردگو د ولايت يو مهم لومړيتوب دی. پرته له بشپړ، رواني، فزيکي او جسمي روغتيا څخه ناروغه ټولنه نشي کولای په خپلو پښو ودريږي، سالم فکر نشي کولای او په پايله کې د خپل ځان، کورنۍ او ټولنې په درد نه خوري. د روغتيا دې اهميت ته په پاملرنې د روغتيا د سکتور په وضعيت کې د کتنې وړ مثبت بدلونونه رامنځته شوي. د مثال په توګه د دادل د سيمې خلک حاضر شوي څو خپله شخصي ځمکه د دادل د روغتيايي کلينيک د لاسرسی کمېټې ته ورکړي.

د روغتيا په برخه کې په دې ولايت کې يو مرکزي روغتون شتون لري ، او همدا راز د ولايت دټولو ولسواليو اومرکز په کچه داساسی روغتيايی خدمتونو ټولګه (BPHS) چې (۴) د ولسوالی دکچې دروغتون ، ،(۹) جامع روغتيايی مرکزونه، (۲۷)اساسی روغتيايی مرکزونه اود (۳۹)فرعی روغتيايی مرکزونه او (۲۸۸)روغتيايی پوستې پکی شتون لري. او د روږدو کسانو د درملنې لپاره ۲۰ بستريز روغتون موجود دي، چې د ولايت په کچه ټول ۸۰ روغتيايي مرکزونه کيږي.

همدا راز د روزنې په برخه کې يو د ښځينه نرسنګد تربيه کولو ښوونځي چې٦۳ تنو زده کوونکيو له جملې يی ۳۸ فارغي او ۲۵ په زده کرو بوختې دي موجود دی، او يو د قابلو د تربيه کولو ښوونځی چې ۱۵٦ تنه زده کوونکي يی روزلې دي هم موجود دي.

د کابل کندهار د لوی لاری په اړدو کی د عاجلو پيښو د ښه منجمنت او اداره کولو په موخه ۲ دوه بابه ودانی چې په امبولانسونو به مجهز وی د جوړيدو په حال کی دی

د دی ولايت (۱۵) په سلو کی اوسيدونکی په څينو سيموکی روغتيايی مرکزونوته د خلکو رسيدنه له يو ساعت څخه زياد وخت اخلی يعنی روغتيايي خدمتونو ته په ښه توګه لاس رسی نه لري .

هغه ستونزې چې د روغتیا په برخه کې وجودې دي عبارت دي له، تخصصی روغتیایی خدماتو ته چی په ولایتی روغتون کی شتون لری د ولایت اکثریت وګړی په ښه توګه لاس رسی نه لری . د ولایت د حقیقی نفوس نه شتو ن او د ولایتی روغتون ستندرد ودانی نه درلودل. د ولایت په اکثر سیموکی د ښځینه داکترانو نه شتون او په لری پرتو سیموکی د ښځینه کارکونکو لپاره د روغتیایی مرکز تر څنګ د استوګنځی نه شتون

پرته له څلور روغتیایی مرکز څخه ټول روغتیایی مرکزونه د ولایت په کچه اساسی او پخی و دانی لری، په ۱۱ لری پرتو روغتیایی مرکزونو کی د ښځینه روغتیایی کارکونکو د اوسیدلو ودانی جوړی شوی دی همداراز (۸۰) دولتی او (۳) شخصی روغتیایی مرکزونه شتون لری.

روغتیايي متخصصین او مسلکي کسان

د میدان وردګو ولایت کې ٦۹ ډاکټران چې له دی جملې ۱۲ ښځینه او۵۷ نارینه، ۱۰۲ قابلې، ۱۳۲ نرسان چې له دی جملې ۳۲ ښځینه او ۱۰۰ نارینه ،۱۰۲ واکسیناتوران چې ۲۸ ښځینه او ۷۴ نارینه دی په روغتیايي خدمتونو وړاندې کولو بوخت دی.

دولتي او خصوصي روغتونونه

د میدان وردګو په ولایت کې د روغتیايي خدمتونو یوه اساسي زیربنا شتون لري. په په دې ولایت کې ۸۰ روغتیایي مرکزونه چې ۵ بابه یې د روغتون په کچه دي او ټول ۲۷۳ بسترونه لري، شتون لري.

جدول ٦ د روغتیایي مرکزونو تعداد او ډول د ولسوالیو په کچه

ولسوالی	روغتونونه	جامع روغتیايي کلینیکونه	اساسي روغتیايي کلینیکونه	فرعي روغتیايي کلینیکونه	ټول روغتیايي مرکزونه	روغتیايي پوستې	کتنې
میدان شهر	۲	۱	۲	۲	۷	۱٤	
جلریز	۰	۱	۳	۱	۵	۲۵	
نرخ	۰	۱	۲	٤	۷	۲۵	
لومړي بهسود	۰	۱	۲	۲	۵	۲٤	
مرکز بهسود	۱	۰	۷	۱۱	۱۹	٤۹	
چک	۱	۱	۳	۵	۱۰	۵۲	
سید اباد	۱	۲	۵	٦	۱٤	۵٦	
دایمیرداد	۰	۱	۲	٤	۷	۱۸	
جغتو	۰	۱	۱	٤	٦	۲۵	
ټول	۵	۹	۲۷	۳۹	۸۰	۲۸۸	

همدا راز په میدان وردګو ولایت کې ۹۲ شخصي درملتونونه شتون لري.

روغتیايي خدمتونو ته لاسرسی

د دې ولایت ۸۷ سلنه اوسیدونکي روغتیايي خدمتونو ته لاسرسی لري مګر په ځینو سیمو کې روغتیايي مرکزونو ته د خلکو رسیدنه له یوه ساعت څخه زیات وخت اخلي چې نږدې ۱۵ سلنه سیمې دي. د دې ولایت په ۸۰ سیمو کې د روغتیايي خدمتونو د وړاندې کولو لپاره روغتیايي مرکزونه او په ۲۸۸ سیمو کې د لومړنیو مرستو لپاره روغتیایي پوستې شتون لري.

دمیدان وردگو ولایت در عامې روغتیا د ریاست د معلوماتو پر بنست په د ولایت کې ۸۵ سلنه میندې د زیږون مخکې پالنو ته لاسرې لری، او د ولایت په کچه ۵۰ سلنه زیږونونه د د مسلکې روغتیایې کارکونکو په مرسته تر سره کیږي. او همدا راز د عامې روغتیا در یاست د معلوماتو پر بنست په ۱۳۹٦ کال کی په هرو ۱۰۰۰ میندو کې ۵ مړې شوې دی.

د میدان وردگو ولایت کی د ماشومانو دمړینې کچه په لاندې جدول کی ښودل شوې ده:

جدول ۷ د ماشومانو دمړینې کچه په تیرو شپږو کلونو کې

شمیره	کال	په هرو زرو کوچنیانو کې دمړینې شمیر	عمده لاملونه
۱	۱۳۹۱	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۴٦ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب
۲	۱۳۹۲	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۴۴ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب
۳	۱۳۹۳	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۷ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب
۴	۱۳۹۴	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۴ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب
۵	۱۳۹۵	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۴ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب
٦	۱۳۹٦	په هرو ۱۰۰۰ کسانو کې ۵ کسان	سینه و بغل ، شری، خوارځواکې ، د مغزو التهاب

د معلوماتو سرچینه: د عامې روغتیا ریاست

کلنی بودیجه او پانګونه

روغتیا د میدان وردگو د ولایت یو مهم لومړیتوب دی، په یاد سکتوری کی په تیرو شپږو کلونوکې د پام وړ روغتیایی خدمتونه وړاندی شوی دی ،د عامې روغتیا د سکتور کلنۍ بودیجه کچه او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دی.

جدول ۸ د روغتیا د سکتور دتیرو شپږو کلونو دبودجې معلومات(منظوري او د لګښت سلنه)

شمیره	مالي کال	منظور شوي بودجه	مصرف شوي بودجه	پاتي بودجه	دمصرف سلنه
۱	۱۳۹۱	۱۰۳٬٤۸۸٬۹٦۷	۱۰۳٬۱٤۲٬۳۹۷	۳٤٦٬٥۷۰	۹۹,٦٦
۲	۱۳۹۲	۱۹٦٬٦۳۳٬٤۱٥	۱۸۹٬٥٥٥٬٤۹۷	۷٬۰۷۷٬۹۱۸	۹٦,٤۰
۳	۱۳۹۳	۲۲۹۷۲۸۳۸۸	۲۱۰۹۷۷٥۷۸	۱۸۷٥۰۸۱۰	۹۱,۸۳
۴	۱۳۹۴	۲۲۲۹٤۰۳٥٤	۱۹٥۳۰۲۰٥۲	۲۷٦۳۸۳۰۲	۸۷,٦۰
۵	۱۳۹۵				
٦	۱۳۹٦				
ټول ټال					

دروغتیاپه برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې (۱۳۸۲-۱۳۹٦) د ولایت او ولسوالیو په کچه او د هغه دلګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پر پرتله په لاندی جدول کې ربنانه شوی.

جدول ۹ د روغتیا د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې

شمیره	ولسوالی	د روغتیا سکتور

		بودجه	%لگښت	%نفوس	نفوس
۱	مرکز میدان	۲۹۹٬۲۸۷٬٦۳۸	۲٦,۰۸	٦,۹۳	٤۲٬٦٦٦
۲	نرخ	۱۰٤٬٤۳۷٬۷٤۳	۹,۱۰	۹,۷٦	٦۰٬۱۲۲
۳	جلریز	۸٤٬۳۹۱٬٦۷۹	۷,۳٥	۹,۰۸	٥٥٬۹۰۷
۴	جغتو	٦۲٬۰۱٥٬۹۳۱	٥,٤۰	۷,۸۳	٤۸٬۲۲۱
۵	دایمیرداد	٦۱٬٦۲۸٬٥٥٤	٥,۳۷	٥,۳۱	۳۲٬۷۲٦
٦	سیداباد	۱٥۱٬٤۹٤٬۰٦۸	۱۳,۲۰	۱۹,۸۸	۱۲۲٬٤۷٥
۷	چک	۱۱٥٬۲۰۸٬٤٤۳	۱۰,۰٤	۱٤,٤٥	۸۹٬۰۰٥
۸	اول بهسود	٦٦٬۳٦۷٬٥٤۱	٥,۷۸	٦,۳٤	۳۹٬۰٤۸
۹	مرکز بهسود	۲۰۲٬۸۰٥٬۲۱۳	۱۷,٦۷	۲۰,٤۳	۱۲٥٬۸۲۲
	مجموعه	۱٬۱٤۷٬٦۳٦٬۸۱۰	۱۰۰	۱۰۰,۰۰	٦۱٥۹۹۲

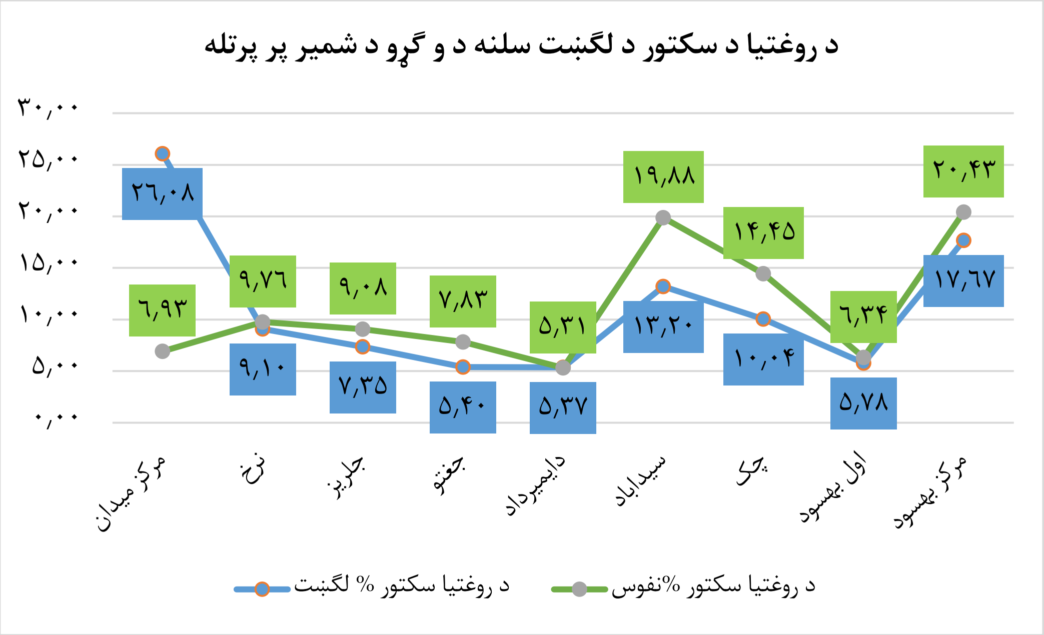

روښانه کونکی رسم ۲ د روغتیا د سکتور د لگښت سلنه د وگړو د شمیر پر پر تله

۲. د پوهنې د سکتور د اوسني وضعیت ارزونه

په میدان وردکو ولایت کې ټول ټال (۴۸۲) پوهنیز مرکزونه شتون لري چې له دې جملې څخه (۹) دښوونکو روزنې مرکزونه، (۳۵) دیني زده کړو مرکزونه، (۱۱) تخنیکي او مسلکي زده کړو مرکزونه، (۱۳۴) لیسې، (۱۰۸)منځنۍ ښوونځي او (۱۸۴) لومړني ښوونځي دي چې په دې کې (۱۵٦۲۳) تنه زدکونکي په زده کړه بوخت دي ، چې له دې جملې څخه (۱۱۵۱۲۵) نارینه زده کوونکي او (۴۰۸۹۸) ښځینه زده کوونکي شتون لري چې د ټولو زده کوونکو (۲٦,۲۱) سلنه یې ښځې تشکیلوي، د پوهنې ریاست د معلوماتو پر بنسټ د ۱۵کلونو څخه د لړ عمره کسانو په ښونځي

کې دشاملیدلو کچه٦٩ سلنه ښودل شوي ده. د میدان وردګو ولایت نه اداري واحدونه لري چې يوازې د جغتو په ولسوالۍ کې د ښځینه زده کوونکي شتون نلري او نور په اتو ټولو واحدونو کې ښځینه زده کوونکي شتون لري.

دولتي او خصوصي ښوونځي

د پوهنې په رياست کې ټول (۴۶۵۸) تنه تشکیل د ښوونکو دی چې په دوی کې (۲۵۶) تنه ښځې او (۴۴۰۲) تنه يې نارينه دي او هم ٦٧٩ تنه تشکیل د مامورينو دی چې د میدان وردګ ولایت په د پوهنې په سکتور کې په کار بوخت دي.

پوهنه د يوې ټولنې روح تشکیلوي، پرته له ښوونې او روزنې او لوستې او روزل شوي حقيقي پرګنې څخه هر ډول وده په هره برخه کې سطحي او غير حقيقي وي. د پوهنې اهميت ته په پاملرنې سره په لاندې توګه د ښوونځيو، ښوونکو، مامورينو، خدماتي کارکوونکو، رسمي او غير رسمي ديني مدرسو او د دولسم ټولګي د فارغانو وضعيت په لاندې ډول دی:

جدول ۱۰ د ښوونځيو، ښوونکو، مامورينو، خدماتي کارکوونکو، ديني مدرسو او د دولسم ټولګي د فارغانو معلومات

شمیره	ښوونځي						ښوونکي		زده کوونکي		کارکوونکي		د لیسو فارغان			د ښوونځیو ودانۍ			احاطې		د څښلو اوبه	
۱	لومړني	منځني	لیسه	ديني مدرسې	مسلکي	دارالمعلمین	نارينه	ښځينه	نارينه	ښځينه	مامور	اجیر	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	لري	کارلاندي	نلري	لري	نلري	لري	نلري
۲	۱۸۴	۱۰۸	۱۳۴	۳۶	۱۱	۹	۴۴۰۲	۲۵۶	۱۱۵۱۲۵	۴۰۸۹۸	۶۷۹	۹۶۷	۴۵۰۳	۳۶۸۵	۳۶۴۷	۲۲۶	۹	۲۴۷	۱۲۶	۳۵۶	۳۶۴	۱۸
ټول	۴۸۲						۴۶۵۸		۱۵۶۰۲	۳	۱۶۴۶		۱۱۸۳۵			۴۸۲			۴۸۲		۴۸۲	

جدول ۱۱ دعمومی ، تخنیکی او مسلکی ، تربیه معلم او اسلامی تعلیماتو دمکتبونو مجموعی احصاییه

شماره	ولسوالی	جدیدالتاسیس			ارتقای		ښوونځي (عمومي)		ښوونځي (اسلامي)		خصوصي ښوونځي	تخنیکی ومسلکی	دارلمعلمین	مجموع
		اسلامی	تخنیکی	عمومی	منځنی	لیسه	نارینه	ښځینه	نارینه	ښځینه				
۱	مرکز میدان	۰	۰	۱	۰	۰	۱۸	۸	۶	۱	۳	۲	۱	۳۹
۲	نرخ	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰	۱۲	۱	۰	۰	۱	۰	۳۹

٣	جلریز	٠	٠	٠	٠	٠	٢١	٨	٤	٢	٠	١	٠	٣٧
٤	سیداباد	٠	٠	٠	٠	٠	٦٢	٢٢	٥	٤	١	٣	١	٩٨
٥	چک	٠	٠	٠	٠	٠	٤٣	١٦	٣	٢	٠	١	٠	٦٦
٦	دایمیرداد	٠	٠	٠	٠	٠	٢١	٣	٢	٠	٠	٠	٠	٢٧
٧	جغتو	٠	٠	١	٠	٠	٢٩	٢	١	٠	٠	١	١	٣٤
٨	لمرې بهسود	٠	٠	٠	٠	٠	٢٥	١١	١	٠	٠	١	١	٣٩
٩	مرکز ی بهسود	٠	٠	٠	٠	١	٦٤	٢٨	١	٠	٠	١	١	٩٥
	مجموعه	٠	٠	٢	٠	١	٣١٣	١١٠	٢٦	٩	٤	١١	٩	٤٨٢

همدا راز د ښوونکي د روزنې یو انستیټوټ د میدان وردگو په ولایت کې شتون لري چې د ۸۷ تنو استادانو لخوا ۷٦٥ تنو محصلینو ته زده کړه ورکول کیږي.

ټول ۲۴۷ ښوونځي ودانی نلري، ۱۸ بابه ښوونځي د اوبو څاه گانې، ۲۷۷ بابه ښوونځي تشنابونه او ۳۵٦ بابه ښوونځي احاطې نلري. د مسلکي ښوونکو او مامورینو کموالی بله ستونزه ده.

د میدان وردگو سیمه ییز تلویزیون او ملي تلویزیون تر څنگ نوري رسنۍ چې د میدان وردگو ولایت څخه بهر خپریږي خو دا ولایت تر پوښښ لاندې راوستي دي چې عبارت دی له لمرتلویزیون ،اریانا تلویزیون ،شمشاد تلویزیون ، طلو تلویزیون او یو تلویزیون   خپرونی لري. او همدارنگه ځیني نوري رسنۍ لکه د آزادی رادیو، د بي بي سي رادیو، سلام و طندار رادیو، امریکا غږ رادیو، اراکوزیا رادیو، شمشاد رادیو، او محلي رادیو گانې لکه یوالي غږ رادیو ، پغله اف ایم رادیو،تجلا رادیو او غږ اف ایم رادیو خپروني لری.

همدا راز په میدان وردگو ولایت کې بیلابیلې سپورټي لوبو ټیمونه هم شتون لري چې په لاندې جدول کې ذکر شوي دي:

جدول ۱۲ د سپورټي لوبډلو تعداد او د سپورت کونکو مجموعي احصاییه

شمیره	سپورټی خانگې	د لوبډلو تعداد	د لوبغاړلو تعداد	کتنې
١	والیبال	١٦٠	١٩٢٠	
٢	فوتبال	٣٢	٧٠٤	
٣	تکواندو ای تی ایف	٤	٣٨٠	
٤	کیک بکسنگ	٢	٢٢٠	
٥	پهلوانی	٣	١٨٠	
٦	پاورلفتنگ مردان اهنی	١	٢٠٠	
٧	کاراته	١	٦٠	
٨	کاتفوتوا	١	٣٠	
٩	بکسنگ	١	٨٠	
١٠	پرورش اندام	١	٢٥٠	
١١	حاکی	١	٢٦	
١٢	باسیکل روانی	٤	٢٤	
١٣	ووشو	١	٥٥	
١٤	دوش	١٢	٧٢	

۱۵	فوتسال	٦	٤۲
۱٦	مینې والیبال	۱۰	۱۲۰
۱۷	پارالمپیک معیوبین	٤	٦۰
۱۸	تکواندو پاسه	۲	٦۰
۱۹	وزن برداری	۱	۳۰
۲۰	سطرنج	۱	٤۰
۲۱	پینگ پانګ	۱	۱٦
۲۲	کبدی	۱	۲۲
۲۳	باتورانو دود	۱	٤۰
۲٤	هند بال	۱	۳۰
	ټول	۲٥۲	٤٦٦۱

دولتي او خصوصي پوهنتونونه

وردګ پوهنتون په لومړي ځل د لوړو زده کړو وزارت د (۳۴۴) ګڼې او (۱۳۹۲/۸/۵) نېټې وړاندیز او د ولسمشرۍ د (٦۲۴٦) ګڼه او (۱۳۹۲/۱۰/۴۰) نېټې حکم سره سم په ۱۳۹۳ لمریز کال کې د وردګو پوهنتون لپاره د فعالیت جواز تر لاسه شو. له دغې لاسته راوړنې سره سم ولسونو د یاد پوهنتون لپاره د سیدآباد ولسوالۍ اړوند په (ټوپ دښته) کې د پولیسو اکاډمۍ ته مخامخ (۵۰۰) جریبه ځمکه په اختیار کې ورکړه، چې د افغانستان د اراضي اداري د (۲۹۱٦۳/۷۲۰) مکتوب پر بنسټ او د ولسمشرۍ د (٦۲۴٦) ګڼې او (۱۳۹۲/۱۰/۴) نېټې حکم پربنسټ له لوړو زده کړو وزارت سره د یو پروتوکول په لاسلیکولو سره لوړو زده کړو وزارت ته د وردګ پوهنتون په نوم وسپارل شوه.

وردګ پوهنتون د جواز او (۵۰۰) جریبه ځمکې ترلاسه کولو وروسته د لوړو زده کړو وزارت د رهبري شورا له لوري په ټوپ دښته کې عملاً په فعالیت پیل وکړ. دا چې د میدان وردګو ولایت په اقتصادي لحاظ یو زارعتي ولایت دی، له همدې کبله د خلکو یوه غوښتنه دا وه، چې لومړی دې په کې د کرنې پوهنځی په فعالیت پیل وکړي.

د دغې غوښتنې پر بنا په کال ۱۳۹۴ لمریز کې د کرنې پوهنځي په ډېرو سختو او ستونزمنو شرایطو کې د ټوپ دښتې په یوه ښوونځي کې په فعالیت پیل وکړ، له دې سره همهاله د قومي مشرانو او سوداګرو په مرسته د یاد پوهنتون، کرنې پوهنځي لپاره د یوې کوچنۍ ودانۍ د جوړولو چارې هم پیل شوې، چې پر همدغه کال یې چارې بشپړې او د زراعت پوهنځي په کې فعالیت پیل کړ.

په دې ولایت کې همدا یو دولتی پوهنتون فعالیت لري چې تر دې مهاله یوازې د کرنې پوهنځی لري، چې په دوو دیپارتمنتونو (اګرانومي او هارتیکلچر) کې فعالیت کوي. دغه پوهنځی د کابل پوهنتون د زراعت پوهنځي فلیال ځانګه ده او تر دې مهاله (۱۱) تنه د کادر غړي لري، چې ٦ لیسانس او ۵ ماسترۍ لری او همدا راز د یادولو وړ ده چې ټول استادان نارینه دي .

د یاد پوهنتون د کرنې پوهنځي د محصلینو شمېر(۴۵۰) تنو ته رسیږي، چې ټول نارینه دي او د دغه پوهنځي محصلین تر خلورم ټولګي پورې رسېدلي دي او لومړی دوره فارغین به د ۱۳۹۷ کال ترپایله ټولنې ته د خدمت په موخه وړاندې کړي.

د وردګو لوړو زده کړو موسسه (وردک پوهنتون)یوه نو ایجاده موسسه ده او تل په دې هڅه کې ده، چې د نرانو او ښځو لپاره وړ امکانات برابر کړي، په دې برخه کې تر دې مهاله د نجونو لیلیه نه ده جوړه شوې، ترڅو د ښځینه محصلینو لپاره

زمینه برابره شي. خو د دغي ليليي لپاره د ۱۳۹۷ بودجه کې ځای ورکړل شوی دی، چې په رغولو سره به يې په ياده موسسه کې د ښځينه محصلينو لپاره هم امکانات برابر شي.

همداراز د تابش خصوصی پوهنتون په دې ولایت کي فعالیت لري چې د اقتصاد او حقوق او سیاسي علومو پوهنځې لري چې په ټولیز ډول (١٦٠) تنه زده کوونکي په په یاد پوهنتون کې په لوړو زدکړو بوخت دي، چې ټول نارینه دي . او همدا راز د یادولو وړ ده چې تر دې مهاله (٣٠) تنه قراردادي استادان لري، چې ١٦ لیسانس او ١۴ ماستری لری.

کلنی بودیجه او پانګونه

د پوهنې او کلتور سکتور چی د ولایت په کچه د پام وړ خدمتونه تر سره کوی په تیرو شپږو کلونوکې د یاد سکټور کلنی بودیجه کچه او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دی.

جدول ١٣ د پوهنې د سکتور دتيرو شپږو کلونو دبودجې معلومات(منظوري او د لګښت سلنه)

شمیره	مالي کال	منظور شوي بودجو	مصرف شوي بودجو	پاتي بودجه	دمصرف سلنه
١	١٣٩١	٥١٨٨٣٢١٤	٣٤٢٢٢٨٩٥	١٧٦٦٠٣١٩	٦٥,٩٦
٢	١٣٩٢	٨٥٬٩٥٣٬٤٦٠	٦١٬٧٣٥٬٦١٤	٢٤٬٢١٧٬٨٤٦	٧١,٨٢
٣	١٣٩٣	١٣٦٠٣٠٦٤٥,٨	٥٠٧٧٥٣٧٠	٨٥٢٥٥٢٧٥,٨	٣٧,٣٢
۴	١٣٩۴	١٤٦٦١٦١٤٧	١٠١٠٤٢٤٢٦	٤٥٥٧٣٧٢١	٦٨,٩١
٥	١٣٩٥				
٦	١٣٩٦				
ټول ټال					

دپوهنې د سکټور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونوکی (١٣٩٦-١٣٨٢) د ولایت او ولسوالیو په کچه او د هغه دلګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پر پرتله په لاندی جدول کې روښانه شوی دی.

جدول ١٤ د پوهنې د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې

شمیره	ولسوالی	د پوهنې سکټور			
		بودجه	لګښت %	نفوس%	نفوس
١	مرکز میدان	١٧٤٬٢٥٢٬٧٦٢	١٣,٨٣	٦,٩٣	٤٢٬٦٦٦
٢	نرخ	٩١٬٧٥١٬٩٢٣	٧,٢٨	٩,٧٦	٦٠٬١٢٢
٣	جلریز	١٥٣٬٠٧٤٬٠٣٢	١٢,١٥	٩,٠٨	٥٥٬٩٠٧
۴	جغتو	٩٦٬٥٤٣٬١٧٦	٧,٦٦	٧,٨٣	٤٨٬٢٢١
٥	دایمیرداد	٤٨٬٠١٣٬٢٣٠	٣,٨١	٥,٣١	٣٢٬٧٢٦
٦	سیداباد	٢٣٨٬٣٩٩٬٩٢٨	١٨,٩٢	١٩,٨٨	١٢٢٬٤٧٥
٧	چک	١٧٣٬٨٥٥٬٠٣٢	١٣,٨٠	١٤,٤٥	٨٩٬٠٠٥
٨	اول بهسود	٩٠٬٥٥٢٬٣٠٩	٧,١٩	٦,٣٤	٣٩٬٠٤٨
٩	مرکز بهسود	١٩٣٬٧٨٠٬٠٢٥	١٥,٣٨	٢٠,٤٣	١٢٥٬٨٢٢
	مجموعه	١٬٢٦٠٬٢٢٢٬٤١٧	١٠٠	١٠٠,٠٠	٦١٥٩٩٢

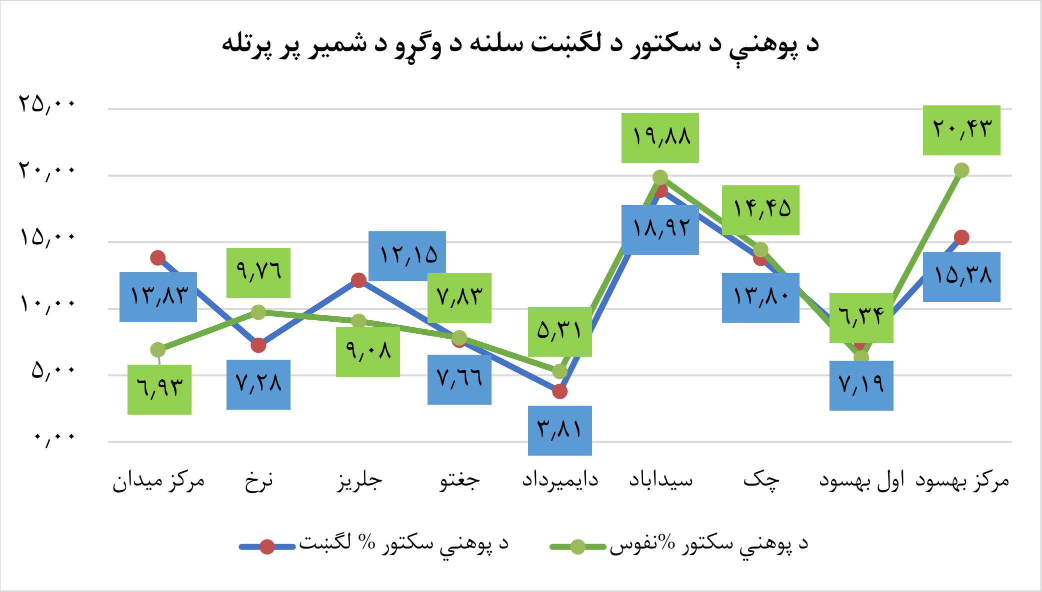

روښانه کونکی رسم ۳ د پوهنې د سکتور د لګښت سلنه د وګړو د شمیر پر پر تله

۳. د زیربنا اوطبیعي سرچینو د سکتور

د میدان وردګو ولایت نږدی ۵۰ سلنه سړکونه قیر شوي دي چې له مرکز څخه د نرخ تر ولسوالی، او له مرکز څخه د سیداباد تر ولسوالۍ او له مرکز څخه د جلریز ، د بهسو اول برخی او دوهم برخی ترپل افغانانو او پل بند شوی سیمو پوری قیر اچول شوی دی او همدا راز له تنګي وردک څخه تر د لوګر مرکز پل عالم پورې سړک هم قیر شوی دی. او د اوونی له کوتل څخه د بامیانو تر ولایت پوری کار بشپړ شوی دی. او همدارنګه میدان ښار څخه تر نرخ ولسوالي او غلو غونډۍ سړک هم قیر شوی دی د چک ولسوالۍ د سړک کار هم بشپړشوي دی. د میدان وردګو ولایت د جوړشویو سړکونو پوره معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوی دی.

جدول ۱۵ د د جوړشویو سړکونو(اسفالت او جغلي) معلومات

شمیره	دسړک نوم	دسړک اوږد والي او ډول: اسفالت /کانکریټ	دسړک اوږد والي او ډول: خام/ جغلي	کتني
۱	میدان ښار – دوراني بازار(ملي شاهرا)	۱۸ کیلومتره	۰	
۲	دراني – شش قلعه(ملي شاهرا)	۷۲ کیلومتره	۰	
۳	میدان ښار – اونی کوتل(ملي شاهرا)	۵۴ کیلومتره	۰	
۴	دشت توپ – چک (ولسوالي سړک)	۲۵ کیلومتره	۰	
۵	تنګی – پل علم لوګر(ولایتی سړک)	۱۸ کیلومتره	۰	
۶	سیداباد – اونخی(ولسوالی سړک)	۱۹ کیلومتره	۰	
۷	میدان ښار – نرخ دغلو غنډۍ	۲۰ کیلومتره	۰	

۸	اونۍ کوتل- حاجیګک کوتل (ملي شاهرا)	۳٦ کیلومتره	۰
۹	دوراهي سیاسنګ- پل افغانان(ولسوالۍ سړک)	۴۳ کیلومتره	۰
۱۰	پل افغانان- پل بند شوی (ولسوالۍ سړک)	٦۰ کیلو متره	
۱۱	شش قلعه – جغتو (ولسوالۍ سړک)	۰	۲۲ کیلومتره
۱۲	چک – دایمیرداد(ولسوالۍ سړک)	۰	٦۰ کیلومتره
۱۳	سیدآباد – چک- دایمیرداد (ولسوالۍ سړک)	۰	۷۵ کیلومتره
۱۴	جلریز – سرخ قلعه(کلیوالی سړک)	۰	۱۹ کیلومتره
۱۵	د بهسود مرکز قوم دهقان – بیرمک(کلیوالی سړک)	۰	۳۹ کیلومتره
۱٦	نرخ – دایمیرداد(د ولسوالۍ سړک)	۰	٦۵ کیلومتره
۱۷	دایمیرداد – مرکز بهسود(د ولسوالۍ سړک)	۰	٦۰ کیلومتره
۱۸	د هن آب دره – مرکز بهسود(کلیوالی سړک)	۰	۲۹ کیلو متره
۱۹	جغتو – د غزنۍ ولایت مرکز(د ولسوالۍ سړک)	۰	۴۰ کیلومتره
۲۰	د سید آباد ولسوالۍ- بهادر خیلو پوری(کلیوالی سړک)	۰	۴۲ کیلو متره
	ټول	۳٦۵ کیلو متره	۴۵۱ کیلو متره

بناري پراختیا

د میدان وردګو ولایت کې د ښاروالۍ اړوند لس کیلومتره سړک معیاری دی ، د ښار په داخل کې د موټرونو ترمینل نشته او نه هم د موټرو تمځایونه شته دی . د ښار ۱۹۷۴۴ متره پلي لار او په همدې اندازه وېالي جوړې شوي دي ، او په ښار کې یوازې ۷۴۰ متره سړک قیرشوی دی ، او ۲۵ کیلومتره نور قیر کولوته اړتیالري ، او د ښار په سطحه ۱۰۰۰ کورونوته د نل له لارې اوبه رسول شوی دي ، اما اوس مهال له ۳۰ څخه تر ۴۰ کورونو له نل څخه استفاده کوي.

په میدان ښار کې ۱۰ سلنه کورنۍ د فاضلابو د تخلیې سیستم ته لاس رسي لري . او دکثافاتو د راټولوېه برخه کې ښاروالۍ د امکاناتو در کچې خپل خدمات وړاندې کوی .

د میدان ښار پرمختیایي پلان ۷۵ سلنه تطبیق شوي دی ، د میدان ښار د ښاروالۍ له لوری لاندې ښارګوټي جوړشوی دي چې په لاندې جدول کې د استوګنې د ساحې او د شنې ساحې نسبت هم په روښانه شوی دی:

جدول ۱٦ د ښاروالۍ له لوری د جوړشویو ښارګوټو معلومات

شمیره	پرمختیایي ښاري ساحه		شنه ساحه		کتنې
	نوع د پرمختیایي ساحې	مساحت	شنه ساحه	د شنې ساحې سلنه	
۱	سردار محمد داود خان مینه	۸۵۰ جریبه	۱۲۷,۷ جریبه	٪ ۱۵	
۲	دکوتل تخت پروژه	٦٦۴,۸۵ جریبه	۱٦۰ جریبه	۲۴٪	
۳	دکوتل تخت انکشاف پروژه	۱۹۷۹,۴ جریبه	۲۹۷,۸ جریبه	٪ ۱۵,۰۹	
۴	د کوچیانو پروژه	۸۳٦ جریبه	۹۰ جریبه	٪ ۰,۷۷	
۵	د اداری اصلاحاتو پروژه	۳۷۸ جریبه	۲٦,۴٦ جریبه	۷٪	
٦	دجنوب شرق پروژه	۴۷۵,۵ جریبه	۹٦,۹ جریبه	۱۳٪	

۷	د وحدت مبنی پروژه	۱۶۷جریبه	۲۰٫۱۶ جریبه	۱۲٪

دڅښلوروغتیايي اوبوته لاس رسی

د کلیو د بیا رغوني او پراختیا ریاست د ښناک د اوبو د برابرولو، چاپېریال روغتیا ساتني او اوبو لګو ملی پروګرام په اډانه کې د په تیرو کلونو کې د میدان وردګو ولایت کی ۹۷٦٦٦ تنه کلیوالو خلکو ته د ښناک پاکې اوبه برابرې کړي دي. د میدان وردګو ولایت د کلیو د بیا رغوني او پراختیا ریاست د معلوماتو پربنست د ښناک پاکي اوبه برابرول د ناروغیو مخنیوی، په ښوونځیو کې د زدکوونکو د ډېروالي او د برخمن شوي کلیوالو خلکو د اقتصاد د پیا ورتیا سبب شوي ده. دا ځکه چې ډېری کلیوال خلک له لري ځایه په څارویو او د ماشومانو په واسطه د ښناک اوبه لیږدول چې د دغو شبکو په ګټې اخستني سره د دغو سیمو ماشومان د اوبو د لیږد پرځای ښوونځیو ته ځي او ښوونه او روزنه ترلاسه کوي. د کلیو دبیا رغوني او پراختیا ریاست د ښناک د اوبو د برابرولو او چاپېریال روغتیا ساتني ملی پروګرام یاد خدمتونه د ښناک د پاکو اوبو د ۴۹۹۴ څاګانو په کیندنې، د ۲۳۰ اوبو رسولو شبکي جوړول، د اوبو ٦ ذخیرې ایجادول ، ۱۵ سقاوه جوړولو او د ۲۴ چینو په سمون سره د کلیوالی خلکو لپاره د ښناک پاکی اوبه برابری کړي دي.

جدول ۱۷ د څښلو پاکو اوبو سرچیني او پاکو اوبو ته لاسرسی

شمیره	ولسوالی	د څښلو پاکو اوبو ته د لاسرسی سرچیني					پاکو اوبوته د لاسرسی سلنه د میشتو وګړو پر پرتله		
		څاه	شبکه	سقاوه	ذخیره	چینه	استفاده کونکی	د وګړو شمیر	پاکو اوبو ته د لاسرسی ٪
۱	میدان ښار	۵۸۱	۲۱	۰	۰	۰	۱۱۳٦۰	۴۲٦٦٦	۲٦٫٦۳
۲	جلریز	۳۵۳	۱۵	۹	۰	۳	۹۰۷۳	۵۵۹۰۷	۱٦٫۲۳
۳	نرخ	۴۴۷	۳	۰	۰	۸	۱۰۳۹۹	٦۰۱۲۲	۱۷٫۳۰
۴	سید آباد	۱۳٦۳	۱۰	۰	۰	۲	۲۵۰۴٦	۱۲۲۴۷۵	۲۰٫۴۵
۵	چک	٦۳۰	۵	۴	۰	۰	۱۲۲٦۰	۸۹۰۰۵	۱۳٫۷۷
٦	دایمیرداد	۲۳۵	۳	۲	۰	۰	۳۹۷۷	۳۲۷۲٦	۱۲٫۱۵
۷	جغتو	٦۷۴	۱	۰	۰	۰	۸۸۸۷	۴۸۲۲۱	۱۸٫۴۳
۸	لمړی بهسود	۱۵۵	۸	۰	۰	۰	۲٦۲۴	۳۹۰۴۸	٦٫۷۲
۹	دوهم بهسود	۵۵۸	۱٦۴	۰	٦	۱۱	۱۴۰۴۰	۱۲۵۸۲۲	۱۱٫۱٦
	ټول	۴۹۹٦	۲۳۰	۱۵	٦	۲۴	۹۷٦٦٦	٦۱۵۹۹۲	۱۵٫۸٦

روښانه کونکی رسم ٤ د څنبلو پاکو اوبوته د لاسرسی چارت د میشتو وګړو د شمیر پر پرتله

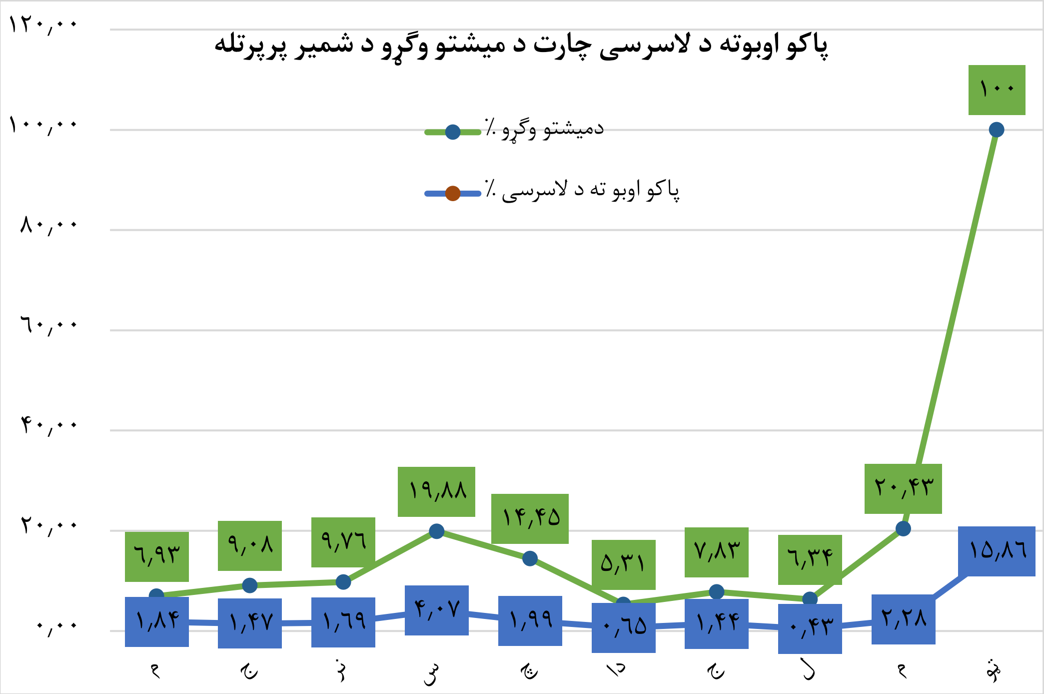

هوايي او ځمکني ترانسپورت ته لاس رسی،

دمیدان وردګو ولایت کی تراسپورتي سیستم د پخوا په شان دي ، په یاده برخه کی کوم نوښت چي د تراسپورتي خدماتو او زیربنا د پراختیا سبب ګرځیدلي وی شتون نلری ، او همدارنګه په دی برخه کی کومه نوی پالیسی او مقررات شتون نلري.

تر ډیره حده د میدان وردګو ولایت کی ترانسپورتي مقررات پلي کیږي، خو په ځینو وختونو کی د امنيتي ارګانونو د نه همکاري له امله قوانین په ښه شکل نه پلي کیږي.

په دی ولایت کی د باروړونکو او مسافر وړونکو موټر اتحادیی شتون لري ، خو به دی ولایت کی د ترانسپورت په برخه کی دخصوصي سکتور د تشویق لپاره کوم خاص میکانیزم شتون نلري ، او همدارنګه د ترانسپورت په برخه کي د چاپیریال ساتنې قانون د تطبیق په برخه کي کوم پرمختګ ندي شوي.

برق انرژۍ ته لاس رسی

ددی ولایت په سید آباد ولسوالی کی اوس محال یو د برښنا سب استیشن فعال دی چی دوه ترانسفارمرونه (۲X۱۰ MVA – ۲۲۰/۲۰ KV) پکی نصب دی .

په میدان ښار کی ۲۰ پایی ترانسفارمرونه په مختلفو ظرفیتونو , ۱X۸۰۰ KVA , ۳X٦۳۰ KVA , ۷X٤۰۰ KVA (٤X۲۵۰ KVA , ۳X۱۰۰ KVA , ۱X۵۰ KVA , ۱X۲۵ KVA) نصب او د شبکی ولتاژ یی (۲۰/۰,٤ KV) دی

په سید آباد ولسوالی کی ٦ پایی ترانسفارمرونه په مختلفو ظرفیتونو (٥X٢٥٠ KNVA , ١X١٠٠ KVA) نصب او د شبکی ولتاژ یی (٢٠/٠,٤ KV) دی .

په چک ولسوالی کی ٢٠ پایی ترانسفارمرونه په مختلفو ظرفیتونو(,٦X٢٠٠ KVA, ١X٢٥٠ KVA, ١X٤٠٠ KVA ١X١٤ KVA ,٢X٥٠ KVA, ٢X٧٠ KVA , ٦X١٠٠ KVA , ٢X١١٠ KVA) نصب او د شبکی ولتاژیی ٢,٣/٠,٤ KV دی .

مجموعی ډول په میدان ښار او سید آباد ولسوالی کی(٢٦) پایی ترانسفارمرونه په مختلفو ظرفیتونو چی له یوه ٢٠ KN فیدر څخه تغذیه کیږی او په ٢٤ ساعتونو کی (٢٣,٦٧ MW) یا (٥٨ A) مصرف لری او په مجموعی ډول (٨٢١٥ KVA) یا (٨,٢١٥ MVA) ظرفیت باندی ترانسفارمرونه نصب دی او په چک ولسوالی مجموعی ترانسفارمرونه (٢٠) نصب دی چی مجموعی ظرفیت یی (٢٩٢٤ sKVA) یا (٢,٩٢٤ MVA) دی او په ٢٤ ساعتون کی (٦٦٠٠ KW) مصرف لری

دمیدان وردګو په ولایت کی پنځه لوی سیندونه موجوددی چی دهلمند سیند، ،میدان سیند، لوګرسیند ،غزنی سیند ،ترکمن سیندونوڅخه عبارت دی مګر دمیدان ښارسیندیزی حوزی ریاست دپوښښ تر ساحه لاندی دری لوی سیندونه : دهلمند سیند، ،میدان سیند، لوګرسیند ،دی داځکه چی دغزنی سیند ډیره اوبه نیونکی ساحه اوداوبو میلان یی دغزنی ولایت پرلوری دی چی له همدی امله دسلطان بند چی دافغانستان دمشهورو اوتاریخی بندونوله جملی څخه دی دغزنی دسیندیزی حوزی له لوری مدیریت کیږی اوددی سربیره دترکمن سیند چی له همدی ولایت څخه سرچینه اخلی داوبو میلان یی دپروان ولایت پرلوری دی .

همدارنګه یودبرښنا دتولیدموجودبند د(چک بند)چی د١٣١٦ څخه تر١٣٢۴ کال پوری جوړشوی شتون لری دجوړیدودنیتی څخه تراوسه پوری نه وو رغول شوی چی له نیکه مرغه ددی اداری دهڅو په نتیجه کی داساسی بیارغونی کارونه شروع شویدی اود١٣٩٨ کال تر پایه به بشپړشی .

ددی سربیره تقریباَ (٢١) ذخیروی بندونه،(۴٨۴)کانالونه اوسربندونه یا ترکار لاندی دی یعنی تخنیکی سروی شوی اومطالعاتوباندی یی کار روان دی اویا هم ددی اداری په پلان کی دی چی په راتلونکی کی به جوړشي .

اوهمدارنګه ددی اداری پوری اړوندولسوالیو چک،نرخ،میدان ښار،سیدآباد،دبهسودولومړی حصه اودوهمه حصه کی اووه پایی د هایدرومیتیورولوجی او واوری د اندازی استیشنونه او دوی پایی استاف کیچونه موجود دی چی د نوموړو استیشنونوڅخه ورځنی اومیاشتنی ارقام راټولیږی او دتحلیل اوتجزیی پخاطرمرکزته استول کیږی.

مخابراتي معلوماتي خدمتونو اوتکنالوژۍ ته لاس رسی

داچې عصري ارتباطي تکنالوژي په چټکي سره روانه ده ، او د هری ورځي په تیریدو سره په کی د پام وړ بدلونونه راځي ، چي په دی وستیوکلونو کی د هیواد په کچه د معلوماتي تکنالوژی په برخه کی د پام وړ پرمختګونه شوي دي.

دمیدان وردګو ولایت د مخابراتو او معلوماتی تکنالوژي د ریاست د معلوماتو په اساس ، په دی ولایت کی ۹ پوسته خانې شتون لري ، چي یوه یی به مرکز او پاتی ٨ یی په ولسوالیو کی فعالیت کوي چی یوازي مرکزي پوست خونه له الکترونیکی شبکی سره تړلي ده او پاتی نور یی یوازې ودانۍ لري.

په دی ولایت په ولسوالیو کې خصوصي انټرنیټي مرکزونه شتون نلري، او د دې ولایت ۸۹ ٪ ساحه د مخابراتي خدمتونو تر پوښښ لاندې ده او په ځینو ساحو کې وخت ناوخت د دولت د وسلوالو مخالفینو له خوا مخابراتي پایې سوځول کېږي.

دا چې تکنالوژۍ د اوسني عصر یو ضرورت دې نو د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژۍ ریاست د کدرونو د روزنې لپاره یو روزنیز مرکز لرې چې معلومات یې په لاندې ډول دي

جدول ۱۸ د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژۍ د روزنیز مرکز او فارغ شویو ده کونکو معلومات

شمیره	مرکز	دتاسیس کال	د فارغ شویو زده کونکو شمیر	کتنې
۱	د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژۍ ریاست روزنیز مرکز	۱۳۸۹	۱۲۲	

د زیربنا او طبیعي سرچینو په سکتور کې د وګړو بوختیا

د میدان وردګو ولایت مشهور کانونه عبارت دي له، د حاجیکګ کان، د دایمیرداد د ګچو ډبره، د وردګو د تنګی د مرمرو ډبرو کان، او د میدان ښار د مرمرو کان چې ټول ۹۳ کانونه شتون لري او تر اوسه له ۸ کانونو څخه ګټه اخیستل کیږي.

د مرمرو ډبره، کرومایت او اوسپنه د میدان وردګو ولایت له ډیرو مهمو کانونو څخه شمېرل کیږي. نا امني د دې کانونو د استخراج او د قراردادونو د لاسلیکولو پر لاره لویه ننګونه ده همدا راز د متخصصو او مسلکي افرادو او د باوري افغاني شرکتونو نشتوالی د دې کانونو د استخراج په مخ کې یوه بله ننګونه ده او همدا راز ویل کیږي چې د کانونو له استخراج څخه مخالفین هم ګټه پورته کوي او له قراردادیانو څخه پیسې تر لاسه کوي. د دې ډول ننګونو د له منځه وړلو په صورت کې حکومت کولای شي له یوه لوري د دولت کورني عواید لوړ کړي له بله پلوه بی وزګارو ځوانانو ته دوامداره کار پیدا کړي او دا شان کولای شي خصوصي سکتور له هغوی سره د قراردادونو د لاسلیکولو په وسیله پیاوړی کړي.

د میدان وردګو ولایت دکانونوډولونه، ظرفیت ، پراختیا او حالت په لاندې جدول کی لیدل کیږي.

جدول ۱۹ د کانونو د ډولونه، ظرفیت ، پراختیا او حالت معلومات

شماره	دکان نوم	موقعیت	دکان حالت او ظرفیت				ملاحظات
			حالت		د کانونو ظرفیت		
			ثبت شوی	سروې شوی	پراختیا	کلنۍ ظرفیت	
۱	د بادام د سرخ بیدک کرومیت	نرخ					
۲	د ابدري کرومیټ	نرخ					
۳	تیتمور کرومیټ	نرخ					
۴	د چغري کرومیټ	نرخ					
۵	دده پاک کرومیټ	نرخ					
٦	لويي ابدري کرومیټ	سیداباد					
۷	دمنګلیو کرومیټ	سیداباد					
۸	هفت اسیاب کرومیټ	سیداباد					
۹	د نوریو کرومیټ	سیداباد					

۱۰	د تنګي چلفیکام کرومیت	سیداباد					
۱۱	دوست قل کرومیټ	اول بهسود					
۱۲	د قول سلیمان دمرمرو کان	مرکزمیدان					
۱۳	د خروټو دمرمرو کان	مرکزمیدان					
۱۴	دوست قل د مرمرو کان	اول بهسود					
۱۵	د یورد بالا د مرمرو کان	سیداباد					
۱٦	د کامران خیلو د مرمرو کان	سیداباد					
۱۷	د لویي ابدري دمرمرو کان	سیداباد					
۱۸	د منګلیو د مرمرو کان	سیداباد					
۱۹	د وړي ابدري د مرمرو کان	سیداباد					
۲۰	د سپین ورسک د مرمرو کان	سیداباد					
۲۱	د جوقل د مرمرو کان	نرخ					
۲۲	د دشت توپ د مرمرو کان	سیداباد					
۲۳	د سموچ او سرخ اباد درخامو کانونه	اول دبهسود					
۲۴	د سور پل پیریت	مرکز میدان					
۲۵	د تکاني د ابرکو کان	جلریز					
۲٦	د شاه کابل د سوځیدلو یاقوت کان	مرکز میدان					
۲۷	د اندړو د فیروزي کاني ظواهر	نرخ					
۲۸	د بادام د زمرد کاني ظواهر	نرخ					
۲۹	د فولادي پایین د ګچو کان	دایمیرداد					
۳۰	د فولادي بالا د ګچو کان	دایمیرداد					
۳۱	د کامران خیلو دتلک کان	سیداباد					
۳۲	ارجلیت یا ار ګلیت	مرکز میدان					
۳۳	دراش په نامه داوسپنی کان	مرکز بهسود					
۳۴	دمنګسک دمسو کان	مرکز بهسود					
۳۵	دساحه قلعی دارپکماتیت	مرکز بهسود					
۳٦	ددرد نګ دقلعی ظواهر و کان	مرکز بهسود					
۳۷	د قول هزاره پیریت	مرکز میدان					
۳۸	د منګسک د اوسپنی معدنی ظواهر	مرکز بهسود					
۳۹	د کوه بیرون دایلاق قلعی ظواهر	مرکز بهسود					
۴۰	تګاب بیرمک د پلاجیوکلاز ، ، اولیون پیرواکسین ،بیوتیت ، امیبول ظواهر	مرکز بهسود					
۴۱	سنګ پمګماتیت خارقول قوم دهقان	مرکز بهسود					
۴۲	تراورتین پاسنګ چونه	دایمیرداد					
۴۳	د دوړکي شاه کابل مرمردولومیی	نرخ					
۴۴	د ګوربت د غره ایپیدوت	سیدآباد					
۴۵	د تیتمور لزولیت ظواهر	نرخ					
۴٦	د کمرک د ډبرو عادی سکاره	مرکز بهسود					
۴۷	د تکاني مسکوویت	جلریز					
۴۸	د سربلاق بالا مسکویت	مرکز بهسود					
۴۹	د اندړو مسکویت	نرخ					
۵۰	د چغري مسکویت	نرخ					
۵۱	د سور پل ګارنیت	نرخ					
۵۲	د سرخ آباد د اوسپني د ډبرو کان	مرکز بهسود					
۵۳	د قوم دهقان کمرک د معدنی بال	مرکز بهسود					

۵۴	د تنگي دري د لاچ خیلو معدنی ډېرې	سید آباد					
۵۵	د اونخي دري د سته خیلو معدنی ډېرې	سید آباد					
۵٦	د راش کوتل،سای قفچرک د مسو اوطلا کان	مرکز بهسود					
۵۷	د شنیز د مستی خیلو د نفرایت ډېرې	سید آباد					
۵۸	د ده پاک کرومیت	مرکز میدان					
۵۹	د تگاب د سربلاق بالا د گچ ډېرې	مرکز بهسود					
٦۰	د تگاب د سربلاق پائین د گچ ډېرې	مرکز بهسود					
٦۱	د سرخ آباد د گچ ډېرې	مرکز بهسود					
٦۲	د شارک د گچ ډېرې	مرکز بهسود					
٦۳	د کوه بیرون د جریه خاني د گچ ډېرې	مرکز بهسود					
٦۴	د لوړ تالک	سید آباد					
٦۵	د زرني تالکیت	سید آباد					
٦٦	د خدر خیلو تالکیت	جلریز					
٦۷	د تنگي د جوی زرین د تالکیت شیست	سید آباد					
٦۸	د گوربت غره د دیوریتو کان	سید آباد					
٦۹	د بیکسمند د پگماتیت (معدنی قلعی) کان	چک					
۷۰	د خارقول قوم دهقان پگماتیت	مرکز بهسود					
۷۱	د قفچرک پگماتیت	مرکز بهسود					
۷۲	د قول خویش سرب	اول بهسود					
۷۳	دکوه بیرون د پل بندشوی سرب	مرکز بهسود					
۷۴	د گوکر تیزابي ډېرې	سید آباد					
۷۵	د بادام دونیت (میتایل ماینیگ)	نرخ					
۷٦	دکمرک پلاجیوکلاز،پیروکسین،کاربنات	مرکز بهسود					
۷۷	د بادام حجرپلاجیوکلازی،کوارتز،تریمولیتی						
۷۸	دزیرات پلاجیوکلاز،اپیدوت، کوارتس ډېرې	مرکز بهسود					
۷۹	د فولادی پائین د میده ریگ ډېرې حجره	دایمیرداد					

۸۰	د لاچ خیلو کاربنات ،پلاجیوکلاز، اکتی نولیتی	سیدآباد					
۸۱	د بادام حجرکاربناتی (قوی سرپنتین عملیه)	نرخ					
۸۲	د بادام حجرکاربناتی او کرومایت	نرخ					
۸۳	سرپنتین	اول بهسود					
۸۴	د جوقولک سرپنتین	دایمیرداد					
۸۵	د لوړ سرپنتینت	سیدآباد					
۸٦	د جویزین سرپنتینت	سیدآباد					
۸۷	د شش قلعه سرپنتینت	سیدآباد					
۸۸	دلوړ سرپنتینت ، انتی ګاریت	سیدآباد					
۸۹	د تخت د کوتل کلسیت	مرکز میدان					
۹۰	د فولادی پائین کلسیت	دایمیرداد					
۹۱	د سرخ آباد د نی یک کلسیت	مرکز بهسود					
۹۲	د جغري کلسیت	نرخ					
۹۳	**د بادام حجرکاربناتی(کمزوری سرپنتین عملیه)**	**نرخ**					

دیادولو وړ ده پورته کانونه او معدنی ظواهر د میدان وردګو په ولایت کی موجود دی، اما تردی دمه سروی شوی ندی تر څو پراختیا او کلني ظرفیت یی معلوم شي.

د پورته کانونو له ډلې څخه ۸ کانونه خصوصی سکتور ته په قرارداد و ګړل شوی دی . په لاندی جدول کې د یادو کانونو د قرارداد، موقعیت ، د استخراج اندازه او نور اړین معلومات روښانه شوی دی.

جدول ۲۰ هغه کانونو معلومات چې استخراجیږي(د خصوصي سکتور سره قرارداد شوي کانونه)

شمیره	د کان نوم	موقعیت	د قرارداد معیاد	بوخت وګړي	د استخراج حجم(تن)	کتني
۱	دفولادی پائین د ګچو ډبره	دایمیرداد	د ۵ کلونو لپاره		۳۸۵۰۰	
۲	فولادی پائین د ګچ ډبره	دا یمیرداد	د ۵ کلونو لپاره		٦۳۰	
۳	فولادی بالا د ګچو ډبره	دایمیر داد	د ۵ کلونو لپاره	۴۰۰ تنه	۴۵٦	
۴	دتنګی (سنځلي) د مرمر ډبره	سیدآباد	د ۵ کلونو لپاره		۴٦۴,۴٦۴	
۵	د تنګی(فیلانو دره) د مرمر ډیره	سیدآباد	د ۵ کلونو لپاره		۴۴۰	

٦	د تنګی (رنځی خیل) د مرمر ډبره	سید آباد	د ۵ کلونو لپاره		۴۴۰	
۷	د اونی د کوتل د مرمر ډبره	اول بهسود	د ۵ کلونو لپاره		۴۹۲,۹۷۵	
۸	دیورد بالا د مرمر ډبره	اول بهسود	د ۵ کلونو لپاره		۴۵۰	

په همدې ترتیب د کانونو ریاست د مرمرو او د ګچو د ډبرو کانونه له خصوصي شرکتونو سره قرارداد کړي چې هر کال له قرارداد شویو کلونو څخه ٦۰۵۰۰ ټنه د مرمرو ډبرې او۹۸۱۰۰ ټنه د ګچو ډبرې استخراجیږي چې په تیرو شپږو کالونو کې ۳۸٦۳۱۰۹۵ افغانی عاید دولت ته سپارل شوی دی.

جدول ۲۱ دکانونو د کلني عوایدو معلومات

شمیره	کال	عواید	کتني
۱	۱۳۹۱	۴۱۲۸۱۲۲	
۲	۱۳۹۲	۳۹۲۸۲٦۷	
۳	۱۳۹۳	۵٦۱۷۴۱۲	
۴	۱۳۹۴	٦۲۷۹۹۳۸	
۵	۱۳۹۵	۸۴۳۳۹۷٦	
٦	۱۳۹٦	۱۰۲۴۳۳۸۰	
	ټول	۳۸٦۳۱۰۹۵	

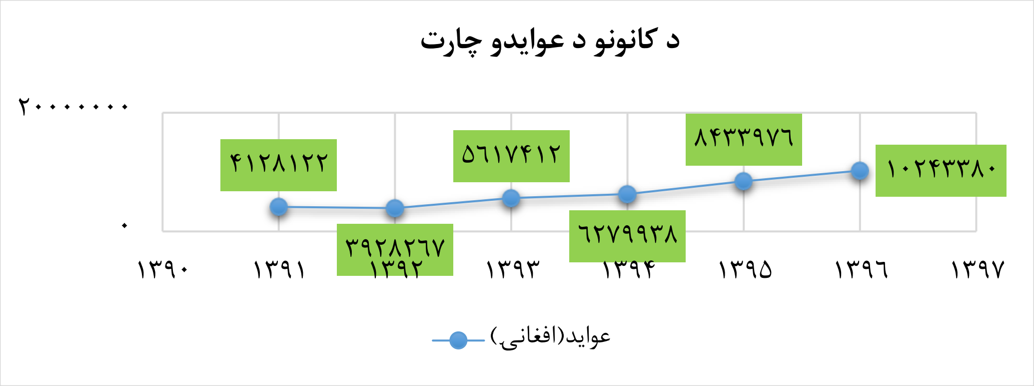

روښانه کونکی رسم ۵ د کانو نو د عوایدو چارت

کلنی بودیجه او پانګونه

د زیربنا او طبیعی سرچینو رغول او ښه مدیریت د میدان وردګو د ولایت یو مهم لومړیتوب دی، د یاد سکتور په تیرو کلونو کی د پام وړ خدمتونه ترسره کړی. په تیرو شپږو کلونوکې کلنۍ بودیجه کچه او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دی.

جدول ۲۲ د زیربنا د سکتور دتیرو شپږو کلونو د بودجې معلومات(منظوري او د لګښت سلنه)

شمیره	مالي کال	منظور شوي بودجه	مصرف شوي بودجه	پاتي بودجه	دمصرف سلنه

١	١٣٩١	٤٬٤٨٧٬٧٧١	٤٬٤٨٧٬٧٧١	٠	١٠٠
٢	١٣٩٢	٣٧٩١٣٢٧٣٣,٦	٣٧٦٠٣٢٨٦٠,٩	٣٠٩٩٨٧٢,٧١	٩٩,١٨
٣	١٣٩٣	٨٩٧٤٣٥٧١	٨٤٥٥٧٨٣	٨١٢٨٧٧٨٧	٩,٤٢
۴	١٣٩۴	٣٢٧٧٣٠٥٠١,٧	٢٩١٤٦٥٦٣٢,٢	٣٦٢٦٤٨٦٩,٥	٨٨,٩٣
۵	١٣٩۵				
٦	١٣٩٦				
ټول ټال					

د زیربنا او طبیعي سرچینو د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسوکلونوکې (١٣٩٦-١٣٨٢) د ولایت او ولسوالیو په کچه او د هغه دلګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پر پرتله په لاندی جدول کې روښانه شوی دی.

جدول ٢٣ د زیربنا د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلس کلونو کې

شمیره	ولسوالي	د زیربنا سکتور بودجه	%لګښت	%نفوس	نفوس
١	مرکز میدان	٣٥١٬٧٧٧٬٠٣٥	٣٨,٧٣	٦,٩٣	٤٢٬٦٦٦
٢	نرخ	١٬٢١٦٬٦٣٧	٠,١٣	٩,٧٦	٦٠٬١٢٢
٣	جلریز	٨٦٬٢٠٠٬٠٠٠	٩,٤٩	٩,٠٨	٥٥٬٩٠٧
۴	جغتو	٣٬١١٠٬١٥٠	٠,٣٤	٧,٨٣	٤٨٬٢٢١
۵	دایمیرداد	٨٦٬٢٠٠٬٠٠٠	٩,٤٩	٥,٣١	٣٢٬٧٢٦
٦	سیداباد	١٢٬٨٨٩٬٨٠٠	١,٤٢	١٩,٨٨	١٢٢٬٤٧٥
٧	چک	٢٤٣٬٣٣٨٬٣٦٩	٢٦,٧٩	١٤,٤٥	٨٩٬٠٠٥
٨	اول بهسود	١٤٬٧١٤٬٨٣٥	١,٦٢	٦,٣٤	٣٩٬٠٤٨
٩	مرکز بهسود	١٠٨٬٩٠٥٬٢٢٠	١١,٩٩	٢٠,٤٣	١٢٥٬٨٢٢
	مجموعه	٩٠٨٬٣٥٢٬٠٤٦	١٠٠	١٠٠,٠٠	٦١٥٩٩٢

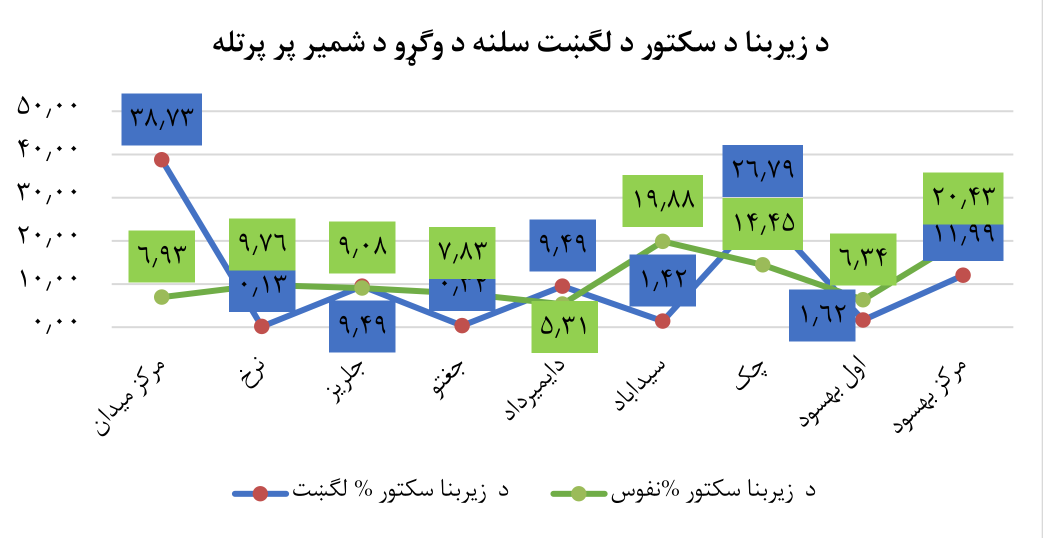

روښانه کونکی رسم ٦ د زیر بنا د سکتور د لګښت سلنه د وګړو د شمیر پر پر تله

اقتصادی ودې ته کتنه:

د کرنې او د کلو د پراختیا د سکټور د اوسني وضعیت ارزونه

د میدان وردگ ولایت ټول مساحت (۱۰۹۱۲)مربع کیلومتره ته رسیږي، چې کرهنیزه ځمکه یې (۴۳۹۲۱,۴) هکتاره ده. له دې جملې (۳۲۶۹۱) هکتاره ابي ، (۱۱۱۲۰) هکتاره للمي او (۱۱۰,۴) هکتاره دولتي املاک ځمکه ده. په منځنې ډول ددې ولایت د اوبو ځمکې (۱۰۹۸۰) هکتاره ځمکه باغونو نیولې ده. ددې ولایت د اوبو منابع ، سیندونه، کاریزونه، چینې، ژورې څاګانې دي.

د دې ولایت مهم محصولات عبارت دي له، غنم، کچالو، زردالو او منو څخه چې د منو محصولات ٦۰ سلنه یې په داخل او ۴۰ سلنه یې بهرنیو هېوادونو لکه پاکستان او هندوستان ته هم صادریږي.

مالداري هم د دې ولایت اوسیدونکو یوه مهمه بوختیا ده چې مهم څاروی یی غوایی،غواګانی ، میږی پسونه او وزی دی چه د شیدو محصولات یې د کوپراتیفونو په وسیله ټولیږي او د ګذرګاه د شیدو د پروسس مرکز ته لیږدول کیږي چې د کورنیو په اقتصاد کې لوی رول لوبوي. دڅارویودتداوی لپاره دولایت په کچه ۱٦ بابه حیوانی دواخانی او ۳۵ کلنیکونه چه دخصوصی سکتور له لاری دکرنی ریاست تر څارنې لاندی مالدارانوته خدمتونه وړاندی کوی.

ددی ولایت دآوبه خورمنابع له سیند،کاریز،چینی اوژورو څاګانو څخه عبارت دی چه ددی ولایت دکرنیزو ځمکو داوبه خور دپاره کفایت نه کوی چه ددی ستونزی دحل دپاره په مناسبو خایونوکی باید داوبو ذخیروی لوی اوواړه بندونه جوړ شی.

د دې ولایت د اوسیدونکو اقتصادي کچه ټیټه ده او زیاتره په کښت او کار تکیه لري چې له بده مرغه زیاتره وخت د طبیعي پیښو په وسیله زیانمنیږي، له دې امله چې د دې ولایت ۸۵ سلنه نفوس په کښت او کار بوخت دي مګر له بده مرغه د ځینو لاملونو له سببه چې لاندې یې یادونه کیږي نشي کولای چې له خپلې مزرعې څخه محصولات چې د دې ولایت د اړتیاوو ځواب ویوونکي وي، تر لاسه کړي.

د نوموړې ولایت زیاتره سیمی د اوبو بندونه نلري خلک یې د اوبو له کمښت سره مخ دي چې د سیندیزې فرعي حوزې د ریاست له لوري د دې بندونو سروې شوې ده که چیرې نوموړي اته بندونه ورغاول شي نو د دې ولایت د خلکو ستونزې به حل شي.

همدا راز دې ولایت ته د هلمند د سیند اوبه هم راګرځول کېږي چې د اړوندې ادارو له لوري سروې شوې ده که چیرې د هلمند د سیند اوبه دې ولایت ته راوګرځي نه یوازې دا چې د میدان وردکو ولایت به خړوبه شي، بلکې لوګر او کابل ولایتونه به هم د وچکالۍ له ستونزې څخه خلاص شي.

په دې وروستیو کې د کرنې او کلیو د پراختیا په برخه کې د کتنې وړ فعالیتونه تر سره شوي چې له هغې جملې څخه له عصري وسایلو سره سمبال او ستندرد د دوه بابه سړو خونو رغاول چې یو یې ۱۰۰۰ متریک ټنه او بل یې ۵۰۰ متریک ټنه ظرفیت لري، د ٤۳ ځمکې لاندې سړو خونو رغاول، د ۲۱۸ شنو خونو رامنځته کول، په خزانې او پسرلنې کمپاینونو کې د اړتیا وړ ټنه سرې (DAP او یوریا) سره د غنمو د اصلاح شویو تخمونو ، کرنیزو درملو وېشل، د صحرایي ملخو،

ناروغیو او افتونو پر ضد مجالده، ، د بزگرانو لپاره د مالداری او بنوالۍ (د څانگو پریکولو) د روزنیز کورسونو دایرول، او د کرنیزو توکو ، شیدو لوشلو وسایلو ، محلول پاشلو وسایلو ویشل ،او همدارنگه د بزگرانو د ښه مدیریت او سمون لپاره د کرنیزو اتحادیو جوړول او د افتونو او ناروغیو هر اړخیز کنټرول.

د کرنیزو فعالیتونو د میکانیزه کولو په موخه د بڼ والۍ د ۱۵۶ عرادو ترکتورونو وېشل، د کښتې د پروسس د دوو مرکزونو رغاول، او د کرنیزو محصولاتو د بازا موندنې په موخه د تولیدوونکو او ملي سوداگرو ترمنځ د اړیکو تامینول د یادولو وړ دي چې په راتلونکي کې به د جوړ شوي پلان له مخې او د تمویلوونکو په همکارۍ د کتنې وړ پرمختگونو شاهد وه.

د دې ولایت مهم محصولات عبارت دي له، غنم په ۲۱۷۵۱ هکتار ځمکه ، کچالو ۵۳۷۰ هکتار ځمکه ، مڼې ،زردالو او نورې میوې په ۱۱۲۳۹ هکتار ځمکه کې کرل کیږي او په کورنیو او بهرنیو بازارونو کې پلورل کیږي. په اټکلي توگه د منیو حاصلات په دې ولایت کې ۶۸۰۰۰ ټنه چې ۶۰ سلنه یې په کورنیو بازارونو کې او ۳۷ سلنه یې په پاکستان، دوه سلنه یې په عربي هېوادونو او یوه سلنه یې د هندوستان په هېواد کې پلورل کیږي. د کچالو حاصلات کې ۱۰۸۰۰۰ ټنه اټکل شوي چې ډیرې برخه یې د هېواد په داخل او پاتې په گاونډیو هېوادونو کې پلورل کېږي.

مالداري هم د دې ولایت اوسیدونکو یوه مهمه بوختیا ده چې د شیدو محصولات یې د کوپراتیفونو په وسیله تولیږي او د گذرگاه د شیدو د پروسس مرکز ته لیږدول کیږي چې د کورنیو په اقتصاد کې لوی رول لوبوي.

د کرنې او مالدارۍ په برخه کی کاری فرصتونه :

د کرنې او مالدارۍ له اړخه د میدان وردگو ولایت (۹) نه ولسوالۍ د فوتنشیل له پلوه په تولیز ډول په دوو برخو ویشو.

لومړۍ برخه:

نرخ، چک، سید آباد، میدانښار، جغتو او جلریز ولسوالۍ د بڼوالۍ په برخه کې د توسعې او ودې قوي استعداد او فرصتونه لري چې پدې سیمو کې په پراخه کچه مڼې ، زردالو ، شفتالو ، ناک ، گیلاس او نورې میوې دي .

کاري برخې

- د میوو او سبزیجاتو د نویو ورایټیو معرفي او ترویج ،
- د آفاتو او امراضو څخه مخنیوی، د ښنو خونو مروجول
- د آبیارۍ د نویو سیستمونو معرفي او د سربندونو ، کانالونو او حوضونو رغول)
- د ذخیرې ، پروسس ، سورت، درجه بندی او بسته بندي تسهیلات

دوهمه برخه

دایمیرداد، مرکزي بهسود، حصه اول بهسود، جغتو او سید آباد ولسوالۍ دي چې د مالدارۍ د توسعې او ودې قوي استعداد او فرصتونه لري چې په یادو ولسوالیو کې د په زیاتره توگه د شیدو غواگانې ، میږې او وزې ، د شاتو مچۍ او کورني چرگان ساتل کیږي چې هم یې د شیدو او هم یې له غوښې څخه گټه اخلي .

کاري برخې

- مصنوعي القاح په مرسته د اصلاح شویو نسلونو ترویج
- د حیواني امراضو پر وړاندې مبارزه، د حیواناتو واکسین
- اوبو د لاسرسي په موخه د آبیارۍ د سربندونو او کانالونو رغونه

- د زړو علفچرو څخه ساتنه او نويو علفچرو احيا
- د لبنياتو او عسلو د پروسس او بسته بندی تسهيلات

د کليو د پراختيا د رياست د ۱۰۹۷ پرمختيايي شوراګانو پر مټ په نهو اداري واحدونو کې د کانال، کاريز ، سړک، خاګاني کيندل ، مبرزونه رغاول ، د اوبو رسولو شبکې ، کانالونه او تحکيم کاري پروژې بشپړې کړې دي.

د دې ولايت د اوسيدونکو اقتصادي کچه ټيټه ده او زياتره په کبنت او کار تکيه لري چې له بده مرغه زياتره وخت د طبيعي پيښو په وسيله زيانمنيږي.

کرنيز محصولات

د دې ولايت مهم محصولات عبارت دي له، غنم، کچالو، زردالو او مڼو او نورو ميوه جاتو څخه چې د مڼو او کچالو يوخ اندازه محصولات يې دولايت څخه بهر او نور محصولات په داخل د ولايت کی مصرفيږی. په لاندی جدول کی د ميدان وردګو ولايت د ۱۳۹٦ کال د کرنيزو محصولاتو اندازه او ارزښت ښودل شوی دی.

جدول ۷ د کرنيزو محصولاتو اندازه او ارزښت

په ۱۳۹٦ کال کې توليدات			د يو ټن قيمت په افغانی	مجموعي قيمت په افغانی
مڼې	ټن	۸۹۰۳۳	۱٤۳۰۰	۱,۷۸۰,٦٦۰۰,۰۰
زردالو	ټن	۷۷۹۱	۱۱٤٤۰	۸۹,۱۲۹,۰٤۰
آلو	ټن	۳۱۰	۲۱٤۵۰	٦,٦٤۹,۵۰۰
شفتالو	ټن	۲۱۱۵	۲۱٤۵۰	٤۵,۳٦٦,۷۵۰
ګيلاس	ټن	٦۱٦	۲۱٤۵۰	۱۳,۲۱۳,۲۰۰
ناک	ټن	۱۲۵٤	۲۱٤۵۰	۲٦,۸۹۸,۳۰۰
بادام	ټن	۱٦٦	۳۰۰۳۰۰	٤۹,۸٤۹,۸۰۰
چهارمغز	ټن	۵٤	۳۰۰۳۰۰	۱٦,۲۱٦,۲۰۰
کچالو	ټن	۱۰۹۳٦۸	۱۱٤۰۰	۱,۲٤٦,۷۹۵,۲۰۰
غنم	ټن	٤٤۷٤۸	۱۲۸۷۰	۵۷۵,۹۰٦,۷٦۰
		ټول		۳,۸۵۰,٦۸٤,۷۵۰

جدول ۸ په ميدان وردګو ولايت کې د طبي بوټو معلومات(دطبعی بوټو موقعيت او ډول)

شمیره	دطبعی بوټی نوم	دطبعی بوتی موقعیت									
		میدان ښار	نرخ	جلریز	لمړی بهسود	دوهم بهسود	جک	سیدآباد	جغتو	دایمیرداد	کنتی
۱	ایرلنگ				√	√			√	√	
۲	نعناکوهی	√	√	√	√	√					
۳	مملائی				√	√	√	√	√	√	
٤	گل خیرو	√	√	√	√	√	√	√	√	√	
۵	کوری	√	√	√	√	√	√	√	√	√	

٦	سنگ انگورگ	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۷	زبان بره	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۸	دانه زوف	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۹	بیخ شلخی	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۰	خرغوز	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۱	زول	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۲	اومه	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۳	بارتنگ	√	√	√	√	√	√	√	√	√
١٤	دوم روبا								√	
١٥	گلبه خورک				√	√				
١٦	رواش	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۷	کوری				√	√	√	√	√	√
۱۸	سرخکی	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۱۹	شاتره	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۲۰	بیخ بید	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۲۱	خاک شیر	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۲۲	کاسنی	√	√	√	√	√	√	√	√	√
۲۳	ازم بته	√	√	√	√	√	√	√	√	√
٢٤	سمارق کوهی	√	√	√	√	√	√	√	√	√
٢٥	شیرین بویه			√	√	√			√	√
٢٦	ترخه	√	√	√	√	√	√	√	√	√

دمیدان ښارسیندیزی حوزی ریاست دپوښښ تر ساحه لاندی دری لوی سیندونه پرتی ویالی (دهلمند سیند، ،میدان سیند، لوگرسیند) دی او همدارنگه په دی ولایت کی د ځمکو د خړوبولو لپاره کاریزونه هم شتون لری. په لاندی جدول کی پوره معلومات شتون لری.

جدول ۹ : د ولایت په کچه د ویالو،کاریزونو معلومات

شمیره	ولسوالي	د ویالو شمېر		د کاریزونو شمېر		د سیلبرُونو شمېر	
		ویالي	تر سره شوی کار	کاریزونو	رغول شوی	سروی شوی	بشپړ شوی
۱	مرکز	۱۳	۲	١٦	۰		۳
۲	نرخ	٦۳	۲	۱۸٦	۰	۱۲	۵
۳	جلریز	۳۳	۱	۳۰	۰		۰
۴	سیداباد	۷۰	۲	۱۴۵	۰	۷	۱
۵	چک	۱۰۵	٦	۱۲۵	۰	۸	۱۹
٦	جغتو	۲۰	۰	۹۰	۰	۰	۰
۷	دایمرداد	۵۰	۰	٦۰	۰	۲	۰
۸	لمړی بهسود	۴۰	۳	۱۵	۰	۰	۱
۹	مرکز بهسود	۹۰	٦	۳۰	۰	۰	٦
	ټول	۴۸۴	۲۲	٦۹۷	۰	۲۹	۳۵

د میدان وردگو ولایت په کچه د اوبولګو د ویالو بشپړل نوم لړ د موقعیت ، اوږدوالی او د خړوبولو د ظرفیت که نظر کی نیولو سره په لاندی جدول کی روښانه شوی دی.

ځمکه او اوبه لګونه

د یادولو وړ ده چې د سکتور ټول فعالیتونه داسې تنظیم شوي دي چې د ژوند پر چاپیریال ډېری لږې منفي اغیزې واردې کړي او همدا راز زمونږ د طبیعي سرچینو بنسټونه ښه کړي.

جدول ۱۰ د کرنې د ځمکو اوسنی وضعیت (للمي او اوبه خور)، ځنګلو او غیر کرنیزې ځمکې (څر ځایونه)

شمېره	ولسوالۍ	د کرلو ځمکې(هکتار) للمي	اوبه خور	ټولې	د بڼونو او تاکونو ځاینه(هکتار)	د بوټو او ځنګلونو ځمکې(هکتار)	د څر ځایونو ځمکې (هکتار)	د نه کرلو وړ ځمکې (هکتار)	جبه زار ځمکې (هکتار)	ټولې ځمکې(هکتار)
۱	مرکز بهسود	۱۷۱۳۵	۲۰۰۶۸	۳۷۲۰۳	۱٤۲	۰	۲۸٥٦۱٥	٤۸۸۱	۱۰۱۲	۳٦٦۰٥٦
۲	لومړي بهسود	۳۹٦۳۱٤۹	۱۱٥۳۸	۳۹۷٤٦۸۷	۱٤۹	۰	۱۳٦٦۱۱	۹۱۳	۷۸۳	۸۰۸۷۸۳۰
۳	میدانښار	۱	۲۷٦٤	۲۷٦٥	۹۰۹	۷٤	۱۸۸۲۷	۱٥٥۰	۱۱۹	۲۷۰۰۹
٤	نرخ	۰	٥۸۰٦	٥۸۰٦	۲۳۹۱	۰	۳۸۸۲٦	۸۳۹۸	۲۳٦	٦۱٤٦۳
٥	سید اباد	۸۳٥	۱۱۳٥٥	۱۲۱۹۰	٦۷٤	۲۸٥	۷٥٦۱۲	۱۸٥۹۹	۷۹۱	۱۲۰۳٤۱
٦	جغتو	۱٥۱٥	٦۰۱۲	۷٥۲۷	٤٦٤	٦۲	٤٦۸۱۹	۳۷٦۹	٥۹۹۰۸	۱۲٦۰۷٦
۷	دایمرداد	۸٥۸	۲٤۱۸	۳۲۷٦	٦۷۲	۸۰	۸۱۷۰۰	۹٥۰۳	۱٤۷	۹۸٦٥٤
۸	چک	۸٤	٥۲۷۲	٥۳٥٦	۱٤۹٤	۱٥۰	۸٤۷۲٥	۱۷۹٦٥	٤٦٦	۱۱٥٥۱۲
۹	جلریز	۱۲	۱۸۷۹	۱۸۹۱	۱۸۹۹	۲۷۹	۹۹٤٥۰	٥۲۱۰	۲۲۳	۱۱۰۸٤۳

د معلوماتو سرچینه: د میدان وردګو د کرنې ریاست

جدول ۱۱ په میدان وردگو ولایت کې د څار ويو معلومات (د څارويو شمېر او ډول)

شمیره	ولسوالی	د ثاروېو شمېر(راس)						دشاتو بچي (فامیل)	د چرگانو شمیر(قطعه)
		د شیدو غوا	غوایی/خوسی	پسه	وزې	آسان	مرکب		
١	میدانښار	٧٧٥٠	١٤٩٥٠	١٥١٦٤	٣٤٧٧	٠	٣٠٣	٤٣٤	٤٥٠٠٠
٢	نرخ	٥٣٧٠	١١٣٧٠	١٧١٥٠	٢٩٠٠	١٠	٥٧٣	١١١٨	٣٢٠٠٠
٣	چک	٨٥١٠	١١٨٩٠	١٨٥١٨	٥٤٠٠	١٥	١٠٨٩	٥٣٧٢	٣٥٠٠٠
٤	دایمیرداد	٣٩٠٠	١٢٦٠٠	١١٨٠٠	٤٠٠٠	١٢	٥٩٠	٦٤٧	٢٨٠٠٠
٥	سید آباد	٨٨٠٠	١٧٦٠٠	١١٠٩٨	٤٣٩٩	٠	٩٠٠	١٢٨٦	٤٠٠٠٠
٦	لمړي بهسود	٣٤٥٠	١٠٠٥٠	١٩٣٠٠	٢٧٠٠	٢٠	٨٠٠	٠	١٤٠٠٠
٧	مرکز بهسود	٥٠٦٥	١٦١٣٥	٣٠٢٠٠	٢٠٤٠	٣٠	١٣٠٠	٠	١٦٠٠٠
٨	جلریز	٦١٣٠	١٢٤٧٠	١٨٦٠٠	٥٥٠٠	٩	٧٠٠	٤٣٣	٣١٠٠٠
٩	جغتو	٥٤٠٠	١٤١٠٠	٩٢٠٠	٢٥٠٠	١٠	٩٠٠	٩٠٠	٣٠٠٠٠
	ټول	٥٤٥٣٥	١٢١١٦٥	١٥١٠٣٠	٣٢٩١٦	١٠٢	٦٩٦٦	٦٩٦٦	١٤٠٨٦٤

د معلوماتو سرچينه: د مالدارۍ او حيواني روغتيا آمريت

جدول ۲۴ داوبولگولو د ویالو ظرفیت او شمیر

شمیره	دخړوبولو د سرچینې نوم	موقعیت	اوږدوالي	دخړوبولو ظرفیت	کتنې
۱	د میرازارۍ ویاله	نرخ	۱۰	۲۲۲	
۲	د مقام ویاله	نرخ	۷	۲۰۵	
۳	د الچی ویاله	نرخ	۳,۵	۱۸۲	
۴	د یتیمک ویاله	نرخ	۴	۱۵۹	
۵	دغوزبه ویاله	نرخ	۹	۲۱۴	
٦	دقاغلت ویاله	نرخ	۷	۱۹۰	
۷	د خواجه روښنایی ویاله	نرخ	۷,۵	۱۷۱	
۸	لنډۍ ویاله	نرخ	۳	۹۵	
۹	د گیدر گو ویاله	نرخ	۲	۴۰	

۱۰	زیړ که ویاله	نرخ	۴٫۵	۳۱۷
۱۱	د غریب ویاله	نرخ	۳	٦۳
۱۲	مارخانی د شرق ویاله	نرخ	۲	۴۸
۱۳	د باری ویاله	نرخ	۳	۱۵۹
۱۴	د سور خان ویاله	نرخ	۲	۱۵۹
۱۵	دمنډی ویاله	نرخ	۱	۹۵
۱٦	دبازی خیلو ویاله	نرخ	۲	۱۴۳
۱۷	د ماما ویاله	نرخ	۴	۴۷٦
۱۸	د خندک ویاله	نرخ	۳	۳۱۷
۱۹	د شاه ویاله	نرخ	۳	۳۱۷
۲۰	د اول خیلو د داګ ویاله	نرخ	۳	۱۲۷
۲۱	د لوی ورخ ویاله	نرخ	۴	۷۹
۲۲	دګرخی ویاله	نرخ	۴	۴۸
۲۳	د اول خیلو د شاه ویاله	نرخ	۲	۲۷
۲۴	د بریما ویاله	نرخ	۹	۳۱۷
۲۵	د خمنډک ویاله	نرخ	۱۲	۳۹٦
۲٦	د لویی کلا ویاله	نرخ	٦	۳۴۹
۲۷	د محمد رضا ویاله	نرخ	۱۳	۴۲۸
۲۸	د مامکی ویاله	جلریز	۹	۱٦۴
۲۹	د کرنیل قلعی ویاله	جلریز	۴٫۵	۵۵
۳۰	د لندی ویاله	جلریز	۳	۷۳
۳۱	د اسمعیل خیلو ویاله	جلریز	۸	۱۳٦
۳۲	د خدر خیلو ویاله	جلریز	٦	۱۰۹
۳۳	د دنیکک ویاله	جلریز	۴	۷۳
۳۴	د زیارت دري ویاله	جلریز	۵	۹۱
۳۵	د خرولنګ ویاله	جلریز	۴	۷۳
۳٦	د خروټو د اهنګرانو ویاله	جلریز	۲	۵۵

۳۷	د سیا پهتاب ویاله	جلریز	۵	۸۲
۳۸	د خالک د قوم ویاله	جلریز	۳	۴۵
۳۹	د غنی د ځای ویاله	جلریز	۳	۷۳
۴۰	د تنګلیچ ویاله	جلریز	۳	۴۵
۴۱	د مسجد دري ویاله	جلریز	۴	۵۵
۴۲	د تکاني علیا ویاله	جلریز	۵	٦۴
۴۳	د بوغه دري ویاله	جلریز	٦	۹۱
۴۴	د پشت مزا ویاله	جلریز	۳	۳٦
۴۵	د ګرمک ویاله	جلریز	۳	۴۵
۴٦	د بور آب ویاله	جلریز	۳,۵	۹
۴۷	د قلعه سفید ویاله	جلریز	۴	۱۸
۴۸	د قلعه کریم ویاله	جلریز	۳	۱۸
۴۹	سرکاری ویاله	جلریز	۵	۳٦
۵۰	دبازار تر قلعه سرخ عامه ویاله	جلریز	۳	۵۵
۵۱	د دنبان دري تر دهن قلات عامه ویاله	جلریز	۴	٦۴
۵۲	د خوجه مبارک د چشمي ویاله	جلریز	۲	۲۷
۵۳	د خواجه د چشمي ویاله	جلریز	۲	۱۸
۵۴	د واته پور تر آهنګرانو ویاله	جلریز	۳	۲۷
۵۵	د بی خاک ویاله	جلریز	۴	۴۰
۵٦	د زرین ویاله	سید آباد	۱۳	۳۸۸
۵۷	د حسن خیلو ویاله	سید آباد	۱۰	۵۴۳
۵۸	د حیدري ویاله	سید آباد	۵	۳۸۸
۵۹	د برکی ویاله	سید آباد	٦	۴۹٦
٦۰	د شاه ویاله(شاه جویه)	سید آباد	۱۲	٦۹۸
٦۱	د خواجه عمري ویاله	سید آباد	۷	۳۸۸
٦۲	د لرمو ویاله	سید آباد	۸	۴۹٦
٦۳	د تره خیلو ویاله	سید آباد	۴	۳۸۸

٦۴	د تاج بیکی ویاله	سید آباد	۳	۱۴۰
٦٥	د پاینده خیلو ویاله	سید آباد	۲	۱۰۱
٦٦	دلوړ ویاله	سید آباد	۵	۲۷۹
٦٧	د ارغندی ویاله	سید آباد	۸	۴٦٥
٦٨	د خرپانو ویاله	سید آباد	۷	۵۲۷
٦٩	د کوډی ویاله	سید آباد	٦	۳۲٦
۷۰	دزرین خیلو ویاله	سید آباد	۹	۴٦٥
۷۱	د تیمور ویاله	سید آباد	۷	۲۹۵
۷۲	گلي خیلو ویاله	سید آباد	۵	۳۴۱
۷۳	د مشک خیلو ویاله	سید آباد	٦	۳۵۷
۷۴	د شاطربابا ویاله	سید آباد	۸	۲۳۳
۷۵	د دولت خیلو ویاله	سید آباد	۸	۳۱۰
۷٦	د تنگی د زموچ ویاله	سید آباد	۱۰	۲۳۳
۷۷	د سپین ورسک ویاله	سید آباد	۵	۳۷۲
۷۸	د بابو خیلو ویاله	سید آباد	۹	۱۸٦
۷۹	د بېخیلو او غازی خیلو ویاله	سید آباد	۷	۱۸٦
۸۰	د شیخ آباد شمالي ویاله	سید آباد	۷	۳۲٦
۸۱	د شیخ آباد د جنوب ویاله	سید آباد	۸	۳۸۸
۸۲	د الیار خیلو ویاله	سید آباد	۲	۲۰
۸۳	د موزه خیلو ویاله	چک	۵	۱٦۰
۸۴	د گنجرخ ویاله	چک	٦	۲۳۰
۸۵	د ذولفقار ویاله	چک	۴	۲۰۰
۸٦	د فیصل ویاله	چک	۵	۲۲۰
۸۷	د نری لاری ویاله	چک	۴	۱۸۰
۸۸	د منډو ویاله	چک	۳	۱۵۰
۸۹	د دربل ویاله	چک	۵	۱۹۰
۹۰	د تور وسک ویاله	چک	۱۰	۳۸۰

۹۱	سفید ویاله	چک	٦	۲٦۰
۹۲	د توغی ویاله	چک	۷	۲۸۰
۹۳	د انبوخاک ویاله	چک	۱۲	۳۱۴
۹۴	د کاکا خیلو ویاله	چک	۱۵	۲۸٦
۹۵	د مندوخیلو ویاله	چک	۱۲	۲۴۰
۹٦	د مداد ویاله	چک	۱۱	۱۲۰
۹۷	د علیشي ویاله	چک	۱۰	۱۳۰
۹۸	د خر جوی ویاله	چک	٦,۵	۱۲۰
۹۹	د غاچکول د اوبو ویاله	چک	۷	۱۳۰
۱۰۰	د سید میر /گنیگر ویاله	چک	۵	۱۴۰
۱۰۱	د کنجغتو ویاله	چک	۵	۲۵۰
۱۰۲	د مشک شالی ویاله	چک	۴	۱۴۰
۱۰۳	د چورک خیلو/حید او دمی ویاله	چک	۴	۱۸۰
۱۰۴	د هزار باغ ویاله	چک	۷	۱۳۰
۱۰۵	د بیدمشک ویاله	جغتو	۵	۳۱
۱۰٦	د پتاوک ویاله	جغتو	۴	۲۷
۱۰۷	د غوزبه ویاله	جغتو	۵	۹۳
۱۰۸	د عظیم ښور ویاله	جغتو	۴	۳۹
۱۰۹	د شیخ علی ویاله	جغتو	۱۰	۷۸
۱۱۰	د بلند خیلو ویاله	جغتو	۳	۷۰,۱
۱۱۱	د آبتله ویاله	جغتو	۳	۴۷
۱۱۲	د بوچه خیلو ویاله	جغتو	۲	۴۷
۱۱۳	د ملاحافظ ویاله	جغتو	۳	۲۳
۱۱۴	د آدینه ویاله	جغتو	۲	۳۱
۱۱۵	د منګلیو ویاله	جغتو	۲	۳۸,۹
۱۱٦	د عظم خیلو ویاله	جغتو	۲	۲۳
۱۱۷	د وزیر ښور ویاله	جغتو	۳	۱۷

۱۱۸	د قولپیرک ویاله	جغتو	۳	۱۹
۱۱۹	د حمزل بابا خیلو ویاله	جغتو	۳	١٦
۱۲۰	د زری بابا خیلو ویاله	جغتو	۴	۲۳
۱۲۱	د لیگی بابا خیلو ویاله	جغتو	۳	۳۱
۱۲۲	د سرمت بابا خیلو ویاله	جغتو	۴	۲۳
۱۲۳	د کاریزگی ویاله	جغتو	۴	۳۹
۱۲۴	د میناکو ویاله	جغتو	۵	۳۱
۱۲۵	د یتیمکه ویاله	جغتو	۳	۳۱
١٢٦	د اختربابا خیلو ویاله	جغتو	۵	۳۱
۱۲۷	د لاغری ویاله	جغتو	۵	٣٦
۱۲۸	د بلندبابا خیلو ویاله	جغتو	٦	۴۲
۱۲۹	د قلعه نو ویاله	جغتو	۱۰	۳۹
۱۳۰	د پورته دورانی ویاله	جغتو	۴	۳۱
۱۳۱	د کوز دورانی ویاله	جغتو	۴	۳۰
۱۳۲	د ناو جویه ویاله	جغتو	۵	۲۳
۱۳۳	د کوزي کلانده ویاله	جغتو	۵	۳۱,۱
۱۳۴	د روباط ویاله	جغتو	۳	۲۳
۱۳۵	د رود رنگی ویاله	جغتو	۴	۲۲
١٣٦	د نوجویه ویاله	جغتو	۴	۳۰
۱۳۷	د چیني ویاله	جغتو	۳	١٦
۱۳۸	د قره خان د توغی ویاله	جغتو	۳	۳۳
۱۳۹	د نوجویه ویاله	جغتو	۴	۲۹
۱۴۰	دآدینه د توغی ویاله	جغتو	۵	۲۲
۱۴۱	لویه ویاله	جغتو	۳	۲۹
۱۴۲	د منگلو آدینه ویاله	جغتو	۳	۳۴
۱۴۳	د ککو منگلو ویاله	جغتو	۴	۱۷
۱۴۴	د خواجه ویاله	جغتو	۴	۲۷

۱۴۵	د خوړ ویاله	جغتو	۳	۱۹
۱۴٦	د لوی(ملاحافظ) ویاله	جغتو	۲	۳۴
۱۴۷	د جلال ویاله	جغتو	۳	۳۱
۱۴۸	ژوندی ویاله	جغتو	۳	۲۷
۱۴۹	د سر ویاله	جغتو	۲	۲۳
۱۵۰	د ضمیر خیلو ویاله	جغتو	۵	۳۳
۱۵۱	د لاغری ویاله	جغتو	۴	۲۸
۱۵۲	د بربند ویاله	جغتو	۵	۲۱
۱۵۳	د کوز بند ویاله	جغتو	۴	۲۸
۱۵۴	د بعظیم نبور د بند ویاله	جغتو	۴	۲۸
۱۵۵	د چینو دبند ویاله	جغتو	۵	۳۱
۱۵٦	د کوزبند ویاله	جغتو	۳	۳۰
۱۵۷	د کوډی دبند ویاله	جغتو	۳	۳۰
۱۵۸	د لیاس خیلو ویاله	جغتو	۲	۳۱
۱۵۹	عمومی ویاله	جغتو	۴	۲۷
۱٦۰	د ژرندي ویاله	جغتو	۳	۳۹
۱٦۱	د عمومی رود ویاله	جغتو	۴	۳۱
۱٦۲	د بندفقاب ویاله	جغتو	۳	۲۳
۱٦۳	د گنج ویاله	جغتو	۳	۳۰
۱٦۴	د سیابه ویاله	جغتو	۲	۳۱
۱٦۵	د بندیتمک ویاله	جغتو	۳	۲۳
۱٦٦	د عظم خیلو ویاله	جغتو	۲	۱٦
۱٦۷	د دورانی ویاله	دایمیر داد	۵	۸۷
۱٦۸	د گلی ویاله	دایمیر داد	۹	٦۹
۱٦۹	د رشید ویاله	دایمیر داد	۵	۲٦
۱۷۰	د جلاهیر ویاله	دایمیر داد	۲۰	۱۳۰
۱۷۱	د فولاد خان ویاله	دایمیر داد	۱٦	۱۲۱

۱۷۲	لویه ویاله	دایمیر داد	۱۰	۱۳۰
۱۷۳	د اسپ ویاله	دایمیر داد	۱۰	۱۱۳
۱۷۴	د آلو ویاله	دایمیر داد	۸	۵۲
۱۷۵	د محمد شاهی ویاله	دایمیر داد	۸	۷۸
۱۷٦	د غاروق د تنگی ویاله	دایمیر داد	۹	٦۱
۱۷۷	د بسراق ویاله	دایمیر داد	۱۰	٦۹
۱۷۸	د دهن تور ویاله	دایمیر داد	۷	۱۷
۱۷۹	د بلدر غنکک ویاله	دایمیر داد	۷	۱۵
۱۸۰	سپینه ویاله	دایمیر داد	۷	۲٦۰
۱۸۱	د کلاخ ویاله	دایمیر داد	۵	۱۷۳
۱۸۲	د چنگی ویاله	دایمیر داد	۸	۲۲۵
۱۸۳	د میرانو ویاله	دایمیر داد	۷	۱٦۵
۱۸۴	د جلگی ویاله	دایمیر داد	۱۰	۲۷۷
۱۸۵	د حکم خیلو ویاله	دایمیر داد	۴	۱۴
۱۸٦	د للندر ویاله	دایمیر داد	۵	۱٦
۱۸۷	د ثمر خیلو ویاله	دایمیر داد	۳	۱۱
۱۸۸	د سیاچغر ویاله	دایمیر داد	۴	۱٦
۱۸۹	د چتو ویاله	دایمیر داد	٦	۲٦
۱۹۰	د حا جیکه ویاله	دایمیر داد	۹	۵۲
۱۹۱	د نازک خیلو ویاله	دایمیر داد	۴	۱۷
۱۹۲	د بورک ویاله	دایمیر داد	۷	۳۵
۱۹۳	دسیا خوال ویاله	دایمیر داد	۴	۱۸
۱۹۴	د زنگی قول ویاله	دایمیر داد	۴	۱٦
۱۹۵	د موکی ویاله	دایمیر داد	۳	۱۴
۱۹٦	د دادا خیلو ویاله	دایمیر داد	۴	۱٦
۱۹۷	د انکی ویاله	دایمیر داد	۵	۲۳
۱۹۸	د گرم آب ویاله	دایمیر داد	۴	۱۹

۱۹۹	د لشکری ویاله	دایمیر داد	٦	۳۰
۲۰۰	د چهار دیوال ویاله	دایمیر داد	۵	۲۴
۲۰۱	د شاه ویاله (شاه جوی)	د بهسود مرکز	۵	۱۷
۲۰۲	د رشک د شاه ویاله	د بهسود مرکز	۷	۲۴۰
۲۰۳	د سفید دیوار ویاله	د بهسود مرکز	۳	۸
۲۰۴	د بیلوسنگ کاریز	د بهسود مرکز	۲	۱۰
۲۰۵	د نهر محبت کاریز	د بهسود مرکز	۲	۳
۲۰٦	د نهور چینه	د بهسود مرکز	۳	۷
۲۰۷	د سنجکی چینه	د بهسود مرکز	۲	۴
۲۰۸	د هلبدین ویاله	د بهسود مرکز	۲	۱۰
۲۰۹	د شینه للک د شاه ویاله(شاه جوی)	د بهسود مرکز	۱۱	۴۸۰
۲۱۰	د بابه خان ویاله	د بهسود مرکز	۱۱	۲۴۰
۲۱۱	د زریافته ویاله	د بهسود مرکز	۱۵	۴۵۰
۲۱۲	د زرخرید ویاله	لمړي بهسود	۱۲	۸۰۰
۲۱۳	د جلایر ویاله	مرکز میدان	۱۲	۲۴۰
۲۱۴	لویه ویاله	مرکز میدان	۹	۲۴۰
۲۱۵	د پوستین دوز ویاله	مرکز میدان	۷	۴۰۰
۲۱٦	د ذلفعلی ویاله	مرکز میدان	۱۲	۱٦۰
۲۱۷	د آسپ ویاله	مرکز میدان	۱۰	۳۰۰
۲۱۸	د آلو ویاله	مرکز میدان	۹	۲۰۰
۲۱۹	لنډی ویاله	مرکز میدان	۳	۲۰۰
۲۲۰	د بسراق ویاله	مرکز میدان	۴	۱۳۰
۲۲۱	د غارو ویاله	مرکز میدان	۱۰	۲۰۰
۲۲۲	د فاروق ویاله	مرکز میدان	۴	۱۰۰

په میدان وردگو ولایت کی تول ۲۱ ذخیروي بندونو شتون لری چی د ولایت د کرنې د ودی او پراختیا لپاره بنستیز ارزښت لری اما بد بختانه تر دی مهال د یادو بندونو د رغولو څرک نشته . د زیاتو معلوماتو لپاره په لاندی جدول کی د داوبولگولو د زیرمو ظرفیت او شمیر مکمل معلومات په لاس راوړی شي.

گڼه	د ذخیروي بند نوم	موقعیت		دسمندر له سطحی څخه لوړالی (متر)	د خړوبولو ظرفیت(هکتار)
		ولسوالی	کلی		
۱	د آقچي ذخیروي بند	نرخ	آقچی	۲۶۸۷	۶۰۰
۲	خشک پتاب ذخیروي بند	نرخ	نیازی	۲۷۵۵	۲۰۰
۳	سرخ آباد ذخیروي بند	بهسود	سراباد	۰	۱۰۰
۴	گربت ذخیروي بند	سیدآباد	گربت	۲۷۲۰	۳۰۰
۵	گردن مسجد ذخیروي بند	چک	گردن مسجد	۲۷۲۰	۸۰۰
۶	گنده قول ذخیروي بند	جغتو	گنده قول	۰	۹۰۰
۷	سنگلاخ ذخیروي بند	جلریز	سنگلاخ	۱۴۶۰	۶۰۰
۸	السنگ ذخیروي بند	چک	گنده چشمه	۲۴۲۸	۲۴۰
۹	د توپ دښتي ذخیروي بند	سیدآباد	بد خیل	۲۲۸۸	۸۰
۱۰	قرقل شیخ دولت ذخیروی بند	مرکز بهسود	قرقل شیخ دولت	۳۴۹۶	۸۰
۱۱	بیکسمند ذخیروي بند	چک	بیکسمند	۰	۱۰۰
۱۲	د نوکر خیلو ذخیروي بند	چک	چوب دره	۲۴۴۴	۱۰۰
۱۳	چوب دره ذخیروي بند	چک	چوب دره	۲۷۵۰	۱۵۰
۱۴	پوهنتون ذخیروي بند	سیدآباد	دشت توپ	۲۲۲۰	۰
۱۵	کنجغتو ذخیروي بند	چک	عربان	۲۵۷۶	۰
۱۶	دامن خیلو ذخیروي بند	مرکز بهسود	دامن خیل	۰	۰
۱۷	شیروم ذخیروي بند	مرکز بهسود	آب شیروم	۰	۰
۱۸	مرک ذخیروي بند	مرکز بهسود	مرک	۰	۰
۱۹	ممرک ذخیروي بند	مرکز بهسود	ممرک	۰	۰
۲۰	بابا سنگ ذخیروي بند	چک	سنگ بابا	۰	۰
۲۱	تلخک ذخیروي بند	لمړی بهسود	تلخک	۰	۰

کلنی بودیجه او پانګونه

د کرنې او کليو پراختيا سکتور چی د ولایت په کچه د پام وړ خدمتونه تر سره کوی په تیرو شپږو کلونوکې د یاد سکټور کلنی بودیجه کچی او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دي.

جدول ۲۵ د کرنې او کليو پراختيا سکتور دتیرو شپږو کلونو د بودجې معلومات(منطوري او د لګښت سلنه)

شمیره	مالي کال	منظور شوي بودجو	مصرف شوي بودجو	پاتي بودجه	دمصرف سلنه
۱	۱۳۹۱	۱٤۰٥۹٤۰۲۰,۷	۱۳٤۷۳۳۲۷۸,۷	٥۸٦۰۷٤۲	۹٥,۸۳
۲	۱۳۹۲	۲۲۰۷۰٦٦۰٥,۱	۲۱٤۰۰۹۲۷۰,۱	٦٦۹۷۳۳٥,۰٥	۹٦,۹٦
۳	۱۳۹۳	٤٥٥٤۸۷۱۷,۳۱	۲٦۰٥۳۸٥٥,۰٦	۱۹٤۹٤۸٦۲,۲٥	٥۷,۱۹
۴	۱۳۹۴	٤۰۷۱۱۹٤٥۲,۷	۳۷۱۰٦٥۱٥٦,۹	۳٦۰٥٤۲۹٥,۸	۹۱,۱٤
۵	۱۳۹۵				
٦	۱۳۹٦				
ټول ټال					

د کرنې او کليو پراختيا سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې (۱۳۸۲-۱۳۹٦) د ولایت او ولسوالیو په کچه او د هغه لګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پرپرتله په لاندی جدول کې روښانه شوی دی.

جدول ۲٦ د کرنې او کليو پراختيا سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې

شمیره	ولسوالی	د کرنی او کليو پراختيا سکتور			
		بودجو	%لګښت	%نفوس	نفوس
۱	مرکز میدان	٥٬٦۳۷٬٦٦۹٬٥۳۰	٥۲,۳۲	٦,۹۲	٤۱٬۹٥۹
۲	نرخ	۹٥٦٬۷۱۱٬۱٥٤	۸,۸۸	۹,۷٦	٥۹٬۱٥٦
۳	جلریز	۷۷٥٬٥۷٤٬۷۷٤	۷,۲۰	۹,۰۸	٥٥٬۰۰۹
۴	جغتو	۳۲۸٬۰٦۳٬۱٥٥	۳,۰٤	۷,۸۳	٤۷٬٤٤۷
۵	دایمیرداد	۲۰۲٬۱۲٤٬۱۱۹	۱,۸۸	٥,۳۱	۳۲٬۲۰۰
٦	سیداباد	۷٤٦٬۷۸۷٬۱۹۰	٦,۹۳	۱۹,۸۸	۱۲۰٬٥۰۸
۷	چک	۳٦٤٬۹۰۷٬٥۸٦	۳,۳۹	۱٤,٤٥	۸۷٬٥۷٦
۸	اول بهسود	٥۳٥٬۹٦۳٬۹۲۷	٤,۹۷	٦,۳٤	۳۸٬٤۲۱
۹	مرکز بهسود	۱٬۲۲۷٬۹۰٥٬۱۲۹	۱۱,٤۰	۲۰,٤۳	۱۲۳٬۸۰۱
مجموعه		۱۰٬۷۷٥٬۷۰٦٬٥٦٤	۱۰۰	۱۰۰,۰۰	٦۰٦۰۷۷

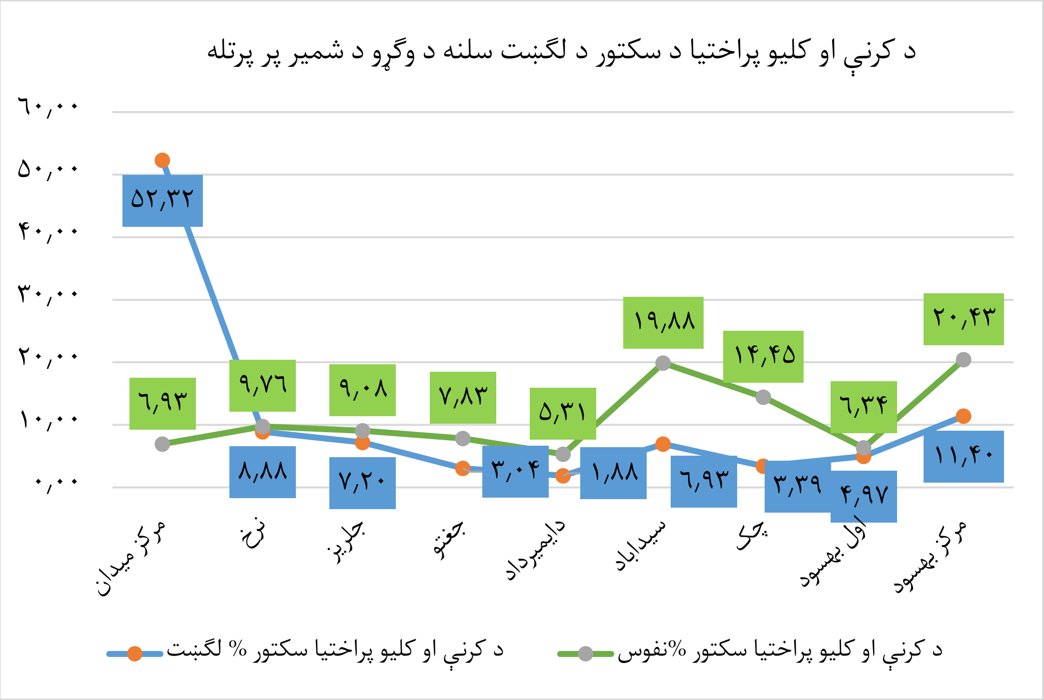

روښانه کونکی رسم ٧ د کرنې او کليو پرختيا د سکتور د لګښت سلنه د و کړو د شمير پر پرتله

جدول ٢٧ د کرنې په برخه کې نا دولتي مرستندويه موسسې او پرمختيايي ګډونوال(بهرني او کورني موسسې)

هغه بهرني موسسات چي په میدان وردګو ولایت کې فعالیت لري

شمیره	د موسسې نوم	دهغه لنډيز	د دفتر موقعيت	دفعاليت ځای	دفعاليت ساحه	ملاحظات
١	د افغانستان لپاره د سويډن کميټه	SCA	ميدان ښار	دولايت په کچه	ښوونه اوروزنه، روغتيا او کليوپراختيا	
٢	مديرا	MADERA	ميدان ښار	مرکز د بهسود	کرنه او حرفوی زدکړې	
٣	د افغانستان او بلجيم پيوستون	SAB	ميدان ښار	د ولايت په کچه	کرنه او مالداري	
٤	ودان	WADAN	ميدان ښار	دولايت په کچه	د روغتيا په برخه کې	
٥	د افغانستان لپاره د ناروې کميټه	NAC	ميدان ښار	ميدان ښار	د روغتيا په برخه کې	
٦	موسسه ستاره عرفان	SKO	شيرمه ناحيه کابل	ميدان ښار	ښوونه او روزنه	
٧	پرمختيائی نړی والي مرسي	IRD	وزير اکبرخان کابل ١٥ سړک	ميدان ښار	د ښځايه شويو سره مرسته	
٨	دبشر دحقوقو د تاوتريخوالي له مينځه ورل	HRWVO	ميدان ښار	د ولايت په کچه	د ښځو د سوداګرۍ د پياوړتيا په برخه کې	

هغه کورني موسسات چي په ميدان وردگو ولايت کي فعاليت لري

شمیره	د موسسي نوم	دهغه لنډيز	د دفتر موقعيت	دفعاليت ځای	دفعاليت ساحه	ملاحظات
۱	کواړ	COAR	ميدان ښار	ميدان ښار	ښوونه اوروزنه	
۲	دښځولپاره صحي او پراختيايي مرکز	HDCAW	شهر نو	سيد آباد	ښوونه او روغتيا	
۳	مدني توسعي همکاران	CPA	کابل شپږمه ناحيه	مرکز بهسود	سواد او دکمپيوتر روزنيز پروگرامونه	
۴	د جنگ ځپلو کوچنيانو خيريه ټولنه	TCOW	ميدان ښار	ميدان ښار	ښوونه او روزنه	
۵	د افغان ميرمنو لپاره ښوونيز مرکز	AWEC	ميدان ښار	جلريز	ښوونه او روزنه	
٦	ويسا د بيا ودانولو پراختيائی موسسه	WRDO	کابل خوشحال خان	ميدان ښار	ښوونه ، روزنی او کرنی	
۷	د افغانستان لپاره د مهارتونو د پراختيا موسسه	RCDOA	ميدان ښار	نرخ، جلريز او سيد آباد	دشاتو د مچيو روزنه	
۸	د وړتيا لوړولو او کرنې د پراختيا موسسه	CAARDO	خوشحال خان پنځمه ناحيه	ميدان ښار	ښوونه ، روزنه او روغتيا	
۹	د رشد تربيتی او مشورتی موسسه	RTCO	کابل جمال مينه	د ولايت په کچه	دښځو دوړتيا لوړول	
۱۰	د سيمه ييزه بشردوستی موسسه	HOLD	کابل	ميدان ښار	روغتيا ، ښوونه او روزنه	
۱۱	افغان ښځی د ديموکراسی د ملاتړ لپاره	AWOSD	کابل دهمزنگ	ميدان ښار	ښوونه او روزنه	
۱۲	د ټولني علمي او انکشافی څيړونو موسسه	ORCD	کابل کارته سه	ميدان ښار	د ښځايه شويو سره مرسته	
۱۳	دوطن تخنيکی او اجتماعي خدمات	WSTA	ميدان ښار	د ولايت په کچه	د ښځايه شويو سره مرسته	

۵. داقتصادی پراختيا او خصوصي سکتور د ودي سکتور

د اقتصادي پراختيا او خصوصي سکتوردوي لپاره د میدان وردگو ولایت کی د پام وړ کارونه ندی ترسره شوی ، د خصوصي سکتور د ودي لپاره زیربنا ته اړتیا ده چی په برخه کي د دي ولايت لپاره صنعتي پارکونه منظور شوي دي چې د ځينو ابتدايی کارونو رغوولو چارې پيل شوي ، اما بنستيز کارونه په کې ندی شرع شوی.

د سوداگری وضعيت په دي ولايت کې ډيرى ستونزې لري ځکه چې د ولايت په کچه د چارو مسوولين د سوداگری خونو او صنعت کارانو اتحاديې ته لازمه پاملرنه نه ده کړې. د يادونې وړ ده چې په ميدان وردگو په ولايت کې د ښځو اقتصادي وضعيت کمزوری دی او هغه غوره لاسي صنايع چې ښځې يې توليدوی نشي کولای وې پلوري چې په سيمه کې د ازادو سوداگريزو بازارونو او مارکيټ پراختيا ته ډيره اړتيا احساسيږي.

د بې وزلۍ وضعیت

ځرنګه چې د میدان وردګو ولایت له پرمختیایي پلوه ځرنګه چې لازمه وه د کرنې او په ځانګړې توګه د صنعت په برخه چې د بیوزلۍ د منځه وړلو لپاره مهم ګڼل کیږي هسې پرمختګ چې اړین وو په تیرو څو کلونو کې ندی کړی او د هیواد په کچه د بیوزلو ولایتونو په ډله کې شمیرل کیږي چې همدې ته په کتو او د هیواد په کچه د خلکو د ژوند د ځرنګوالي د سروې په اساس چې بیوزلي پکې (٥٤,٥٪) ښودل شویده اما د میدان وردګو ولایت د هیواد د نور ولایاتو پر پرتله ورسته پاتې ولایت دی په همدی دلیل د بیوزلۍ کچه د مرکزي احصائیې د معلوماتو په بنسټ د پورته ارقامو(٦٠,٤٪) څخه په کې پورته ښودل شویدی.

دکار په عمرونوکې دوګړو کچه

دا چې د افغانستان اسلامي جمهوریت د کار قانون مطابق له قانوني پلوه یواځې هغه کسان چې عمرونه یې د (١٨-٦٥) کلونو تر منځ وي کاري ځواک بلل کیږي، له بد مرغه د مرکزی احصائیې اداري د ولایاتو په کچه د وګړو شمیر د عمر د ګروپونو پر بنسټ نلری ، اما د هیواد د ټولو وګړو شمیر د عمر دګروپونو په توپیر سره ښودل شوی دی. چې د پورته اټکل د شنې په پایله کې د (١٨-٦٥) کلونو دعمر لرونکو وګړو سلنه په میدان وردګو ولایت کې (٤٢,٤٠) سلنه کاري ځواک شتون اټکل کیږي، چې له دې جملې څخه (٢١,٠٤) سلنه نارینه او (٢١,٣٧) سلنه ښځینه کاری ځواک تشکیلوي.

مالیاتي او غیرمالیاتي عواید

د میدان وردګو ولایت په کچه د مالیاتي او غیرمالیاتي عواید د ټولو سکټور نو په پام کې نیولو سره په تیرو څلورو (١٣٩٣-١٣٩٦) پورې (٨٢٨٤٠٨) افغانۍ دی. په لاندی جدول کې د کلونو پر بنست عواید روښانه شوی دی

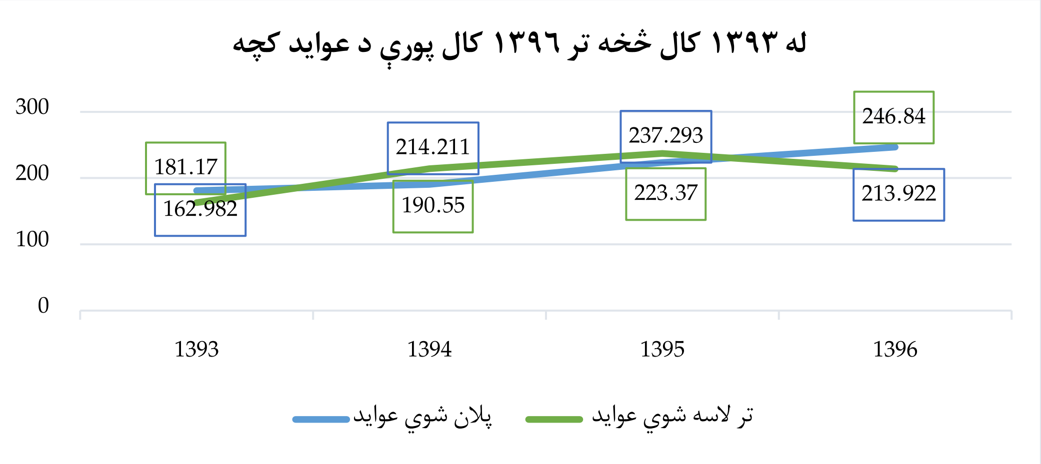

روښانه کونکی رسم ٨ په تیرو څلورو کلونو کې د مالیاتي او غیرمالیاتي عواید چارټ

له پورته ګراف څخه له ورایه ښکاریږي چې د میدان وردګو ولایت عوایدو په ١٣٩٤ کال کې نظر ١٣٩٣ کال ته (٣١٪) زیاتوالی او په ١٣٩٥ کال کې نظر ١٣٩٤ کال ته (١٠٪) زیاتوالۍ اما په ١٣٩٦ کال کې نظر ١٣٩٥ کال ته (٥٪) نظر پلان شوو عواید ته کموالي کړیدی.

ددولتي اوخصوصی بانکونه

په میدان وردگو ولایت کې خصوصي بانکونو هم د نورو برخو په شان پراختیا نده کړې د ولایت په مرکز میدانښار کې د افغانستان بانک ترڅنګ یواځې دری خصوصي بانکونه (عزیزي بانک، نوی کابل بانک او اسلامي بانک) څانګې د دې ولایت اوسیدونکو ته بانکي خدمات وړاندې کوي، د میدان وردګو ولایت په پاتې آتو ولسوالیو کې د هیڅ خصوصي بانک څانګه نشته چې دې چارې واړه او متوسط متشبثین او دولتي کارمندان چې میاشتنۍ تنخواې یې د بانک له لارې اجراء کیږي له ستونزو سره لاس او ګریوان کړیدي.

کلنی بودیجه او پانګونه

داقتصادي پراختیا او د خصوصي سکتور د ودې سکتور د میدان وردګو د ولایت یو مهم لومړیتوب دی، د یاد سکتور په تیرو کلونو کی د پام وړ پرمختګ ندی کړي. په تیرو شپږو کلونوکې کلنی بودیجه کچه او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دی.

جدول ۲۸ د اقتصادي پراختیا او خصوصي سکتور د ودې د سکتور دتیرو شپږو کلونو د بودجې معلومات(منطوري او د لګښت سلنه)

شمیره	مالي کال	منظور شوي بودجه	مصرف شوي بودجه	پاتي بودجه	دمصرف سلنه
۱	۱۳۹۱	۲٬۰۹۹٬۷۰۳	۶۹۹٬۹۰۱	۱٬۳۹۹٬۸۰۲	۳۳,۳۳
۲	۱۳۹۲	۳۸۸۵۳۷۵	۳۸۸۵۳۷۵	۰	۱۰۰
۳	۱۳۹۳	۹۴۳۵۸۸۲	۹۴۳۵۸۸۲	۰	۱۰۰
۴	۱۳۹۴	۴۱۵۶۰۴۱	۴۱۵۶۰۴۱	۰	۱۰۰
۵	۱۳۹۵				
۶	۱۳۹۶				
ټول ټال					

د بزیرینا او طبیعی سرچینو د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسوکلونوکې (۱۳۹۶-۱۳۸۲) د ولایت او ولسوالیو په کچه دلګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پر پرتله په لاندی جدول کې روښانه شوی دی.

جدول ۲۹ د اقتصادي پراختیا او خصوصي سکتور د ودې د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې

شمیره	ولسوالی	اقتصادي ودې سکتور			
		بودجه	%لګښت	%نفوس	نفوس
۱	مرکز میدان	۴۶٬۲۶۱٬۴۱۴	۱۰۰,۰۰	۶,۹۳	۴۲٬۶۶۶
۲	نرخ	۰	-	۹,۷۶	۶۰٬۱۲۲
۳	جلریز	۰	-	۹,۰۸	۵۵٬۹۰۷
۴	جغتو	۰	-	۷,۸۳	۴۸٬۲۲۱
۵	دایمیرداد	۰	-	۵,۳۱	۳۲٬۷۲۶
۶	سیداباد	۰	-	۱۹,۸۸	۱۲۲٬۴۷۵
۷	چک	۰	-	۱۴,۴۵	۸۹٬۰۰۵
۸	اول بهسود	۰	-	۶,۳۴	۳۹٬۰۴۸
۹	مرکز بهسود	۰	-	۲۰,۴۳	۱۲۵٬۸۲۲

مجموعه	٤٦،٢٦١،٤١٤	١٠٠	١٠٠،٠٠	٦١٥٩٩٢

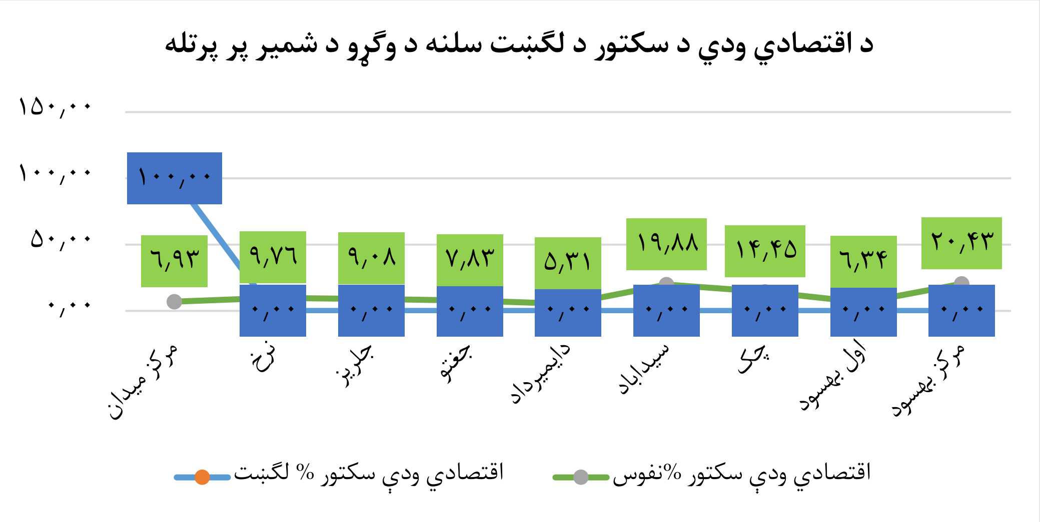

روښانه کونکی رسم ۹ د اقتصادي پراختیا او خصوصی سکتور د ودي د سکتور د لگښت سلنه د وگړو د شمير پر پرتله

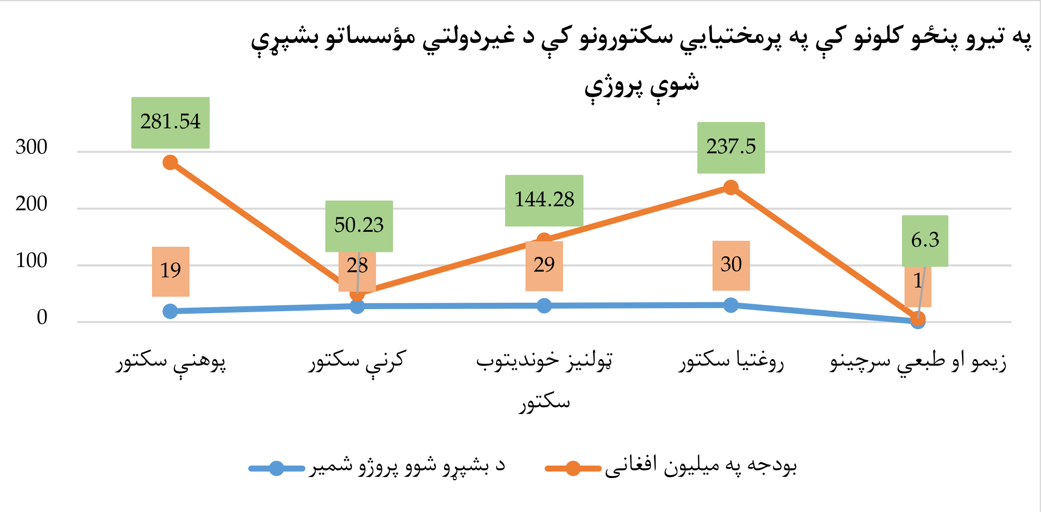

جدول ۳۰: د غير دولتي مؤسساتو په اساس تر سره شوي پرمختیایي فعالیتونه

گڼه	د مؤسسي نوم	بشپړې شوي پروژې	بودجه	کتني
۱	د سویډن کمېټه	۵۸	٥٧٤٢٦١٦٩١	

۲	مدیرا	۱۲	۲۹۰۹۵۸۵
۳	سولډرایټي	۸	۵۰۰۲۹۷۱۰
٤	له ديموكراسۍ څخه د ښځو د حمایت (AWOSD)	۱	۲۰۵۲۰۰
۵	له افغانانو سره د بلجيم مرستې (SAB)	۱	۱۹٦۸۲۵۵
٦	د رفاه عامه مؤسسه	۱	۱۳۰۰۰۰۰
۷	د افغانانو لپاره د بیا جوړوني او انرژۍ ساتنې مؤسسه (AREA)	۱	۳۳٦۲٤٤
۸	افغان پلانینګ مؤسسه	۱	۱۱۵۹۵۹۹۸
۹	ریلیف انترنیشنل	۱	۵۲۰۰۰۰
۱۰	صلیب سرخ	۱	۲٤۰۰۰۰۰
۱۱	NEI	۱	
۱۲	د افغان ښځو ښوونيزه مؤسسه (AWEC)	۱	۱۹۸۹۹٤۵
۱۳	د جنګ ځپلو ماشومانو خیریه موسسه (TCOW)	۲	۵۰۷٦۰
۱٤	د بیوزلو یتیمانو ټولنیز عمل مؤسسه	۱	۱۸۷۰۰۰
۱۵	آسیا مرکزی	۱	٦۷۱٤٤۵
۱٦	وطن ټولنیزه او خدماتي مؤسسه	۹	٦٤۳۷۳۳۸۱
۱۷	ودان مؤسسه (WADAN)	۲	۲۱۱۵۲۵
۱۸	د افغانستان انکشافي او تربیوی مرکز	۱	۵۵۳۱٤۳

٦. د ټولنیز خوندیتوب سکتور

د میدان وردګو په ولایت کی ډیرې جګړې، بې سوادي، بې وزلي او مهاجرتونه، طبیعي افتونه لکه سیلاوونو، زلزلو او وچکالیو د میدان وردګو خلک په ځانګړې توګه د ټولنې بیوزله او مستحق افراد اغیزمن کړي. ځینې یې شهیدان او معلولین ټپیان او یا یتیمان او کونډې شوي دي او یو شمېر نور یې بې وسه،بې وزله او بې برخې کړي دي. په لویه کچه طبیعي آفتونه زموږ ځوانان او ښځې ډیرې زیانمنې کړي او د مهاجرتونو لامل هم ګرځیدلي دي.

د ټولنیز خوندیتوب په برخه کې د کار او ټولنیزو چارو ریاست له لوري معلولینو او شهیدانو ته کتابچې جوړې شوي دي او د دوی حقوق په کلنی ډول ورکړل کیږي. همدا راز د دې ریاست له لوري کارکوونکو ته د کار جوازونه وېشل شوي دي چې یو شمیر وکړو ته یې د کار زمینه مساعده کړې ده. او حرفوي زده کړو کورسونه لکه سواد زده کړه، خیاطي، ګلدوزي، د موبایلو مستریتوب په لارې اچولي دي چې تر اوسه پورې ډیر وګړي ورڅخه فارغ شوي دي.

د میدان وردګو به ولایت کې د مهاجرینو او بیرته راستنیدونکو کورنیو شمېر ۲۰۰٦۱ تثبیت شوي چې د ټولنې دا ډله هم مرستو ته اړتیا لري خو په یوه مناسبه او سوله ییزه فضا کې ژوند وکړي. چې تر اوسه پورې د دوی لپاره دوه ښارګوټی چې یو یې په مرکز میدان کې دی چې ۱۲۰۴ د اوسیدولو نمرې لري لا تر اوسه پدې ښارګوټي کې یواځې د داخلي سرکونو خط اندازي او دوه ژورې خاه ګانې کیندل شویدي دویم ښار ګوټې په نرخ ولسوالۍ کې دي چې ۱۱٦۵ اوسیدول نمرو در لودنکی دي چې تر اوسه ۱۹۴ کورنیو ته پکې نمرې ویشل شویدي او د پاتې نورو د وېش لړۍ یې پاتې ده پدې ښارګوټي کې یواځې ۸ ژورې څاګانې کیندل شویدي .

څاروي او د کوچیانو نورې سرچینې د جنګونو او وچکالیو له امله د له منځه تللو په حال کې دي چې دا د هېواد پر اقتصاد لویه ضربه ده. همدا راز هغه ستونزه چې د کوچیانو او ځائی اوسدونکو ترمنځ په ځینو سیمو کې شتون لري. کوښښونه روان دي چې یاد کړکیچ په حقوقي او قانوني بڼه د مرکزي اړوندو ارګانونو له لوري حل شي.

دټولنیز خوندیتوب سکتور د میدان وردګو د ولایت یو مهم سکتوردی او یاد سکتور په تیرو کلنوکې د ، د یاد سکتور په تیرو کلونو کی د پام وړ پرمختګ ندی کړي. په تیرو شپږو کلونوکي کلنۍ بودیجه کچه او لګښت په هکله اړین معلومات په لاندی جدول کی روښانه شوي دی.

جدول ۳۱ د ټولنیز خوندبتوب د سکتور دتیرو شپږو کلونو د بودجې معلومات(منظوري او د لګښت سلنه)

ګڼه	مالي کال	منظور شوي بودجه	مصرف شوي بودجه	پاتي بودجه	دمصرف سلنه
١	١٣٩١	٠	٠	٠	٠
٢	١٣٩٢	١٢٬٦٣٥٬٨٨٣	٨٬٣٧٢٬٣٥٢	٤٬٢٦٣٬٥٣٠	٦٦,٢٦
٣	١٣٩٣	١٧٨٠٢٠٨٨	٦٠٦٤٣٧	١٧١١٩٥٦٥٠	٣,٤٠
۴	١٣٩۴	١٧٣٦٩٣٤٤,٦٩	١٧٣٣٠٨١٩,٦٩	٣٨٥٢٥	٩٩,٧٧
۵	١٣٩۵				
٦	١٣٩٦				
ټول ټال					

د ټولنیز خوندیتوب سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو(١٣٩٦-١٣٨٢) کې د پام وړ خدماتونه ترسره کړی دی. د ولایت او ولسوالیو په کچه او د هغه دلګښت سلنه د میشتو وګړو د سلنه پر پرتله په لاندی جدول کی روښانه شوی دی.

جدول ۳۲ د ټولنیز خوندیتوب د سکتور په برخه کې خصوصی او دولتی پانګونه په تیرو پنځلسو کلونو کې

شمیره	ولسوالی	د ټولنیز خوندیتوب سکتور			
		بودجه	%لګښت	%نفوس	نفوس
١	مرکز میدان	٤٠٣٬٠٥٩٬١٤٩	١٩,٨٥	٦,٩٣	٤٢٬٦٦٦
٢	نرخ	٥٨٬٨٥٣٬٧٦٦	٢,٩٠	٩,٧٦	٦٠٬١٢٢
٣	جلریز	١١٣٬١٩٥٬٢٦٦	٥,٥٨	٩,٠٨	٥٥٬٩٠٧
۴	جغتو	٢٨٬٦٨٣٬٣٧٨	١,٤١	٧,٨٣	٤٨٬٢٢١
۵	دایمیرداد	٤٢٬٣٠٦٬٧٩٣	٢,٠٨	٥,٣١	٣٢٬٧٢٦
٦	سیداباد	٩٩٬٢٧٠٬٧٣٠	٤,٨٩	١٩,٨٨	١٢٢٬٤٧٥
٧	چک	٤٤٬٥٦٦٬٧٩٣	٢,١٩	١٤,٤٥	٨٩٬٠٠٥
٨	اول بهسود	٢٩٬٦٩٤٬٢٦٦	١,٤٦	٦,٣٤	٣٩٬٠٤٨

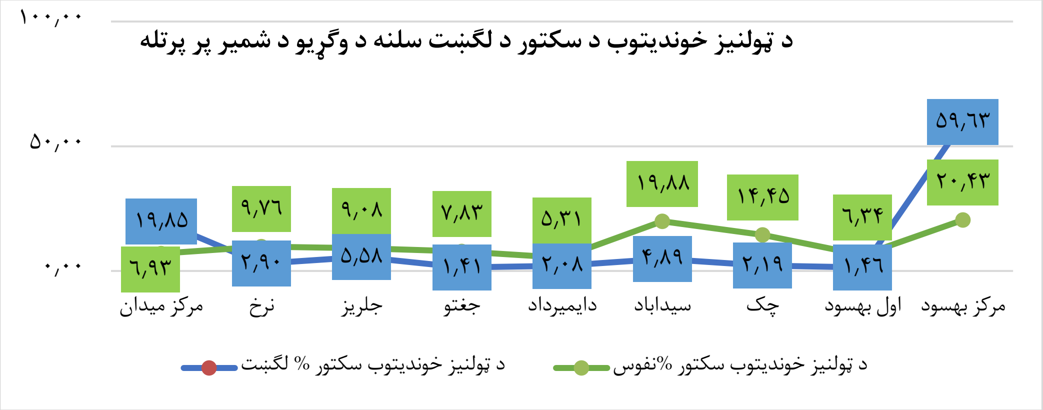

۹	مرکز بهسود	۱٬۲۱۰٬۷٦۹٬۲۱۸	٥۹٫٦۳	۲۰٫٤۳	۱۲٥٬۸۲۲
	مجموعه	۲٬۰۳۰٬۳۹۹٬۳٥۹	۱۰۰	۱۰۰٫۰۰	٦۱٥۹۹۲

روښانه کونکی رسم ۱۰ د ټولټیز خوندیتوب د سکتور د لګښت سلنه د وګړو د شمیر پر پرتله

په میدان وردګو ولایت کې د کوچیانو اوسنۍ وضعیت او ستونزې

کوچیان چې د افغانستان د وګړو دومره ( ) جوړوي یوه برخه یې د میدان وردګو ولایت ته هم راځي او میشت کیږي او بیرته په ژمني موسم کې خپلو ګرمو مینو ته ګرځي میدان وردګو ولایت کې د کوچیانو د کره شمیر په اړه معلومات نشته خو د کوچیانو ځینو ستونزو ته د همدې ولایت د کوچیانو د چارو د سمون آمریت په لاندې توګه یادونه کړیده .

۱- کوچیان په میدان وردګو ولایت کې کوم ګرځنده انساني روغتیایي کلینیک نلري له پیدایښت نه تر پنځه کلنۍ پورې ماشومان یې له واکسین څخه بې محروم دي په ځینو سیمو کې لمړنیو روغتیایي خدمات ته لاسرسۍ هم نلري چې دې چارې د یو شمیر کوچیان له ستونزو سره مخ کړیدي .

۲- کوچیان پدې ولایت کې د څارویو د کلینیک په برخه کې هم له ستونزو سره لاس او ګریوان دي ګرځنده کلینیک د کوچیانو د څارویو د تداوی او کتنې او واکسینو په برخه کې څرنګه چې لازمه ده د ناروغیو په وړاندې یې مبارزه نه کیږي .

۳- څرنګه چې زده کړو ته لاسرسۍ د هر افغان حق دی اما کوچیان د پوهنې په برخه کې هم ډیرې ستونزې لري د ټول ولایت په کچه درې ښوونځې د پوهنې ریاست په چوکاټ کې فعال دې چې دا د کوچیانو د زده کړو په عمر برابر ماشومانو لپاره په هیڅ ډول بسنه نه کوي .

۴- د دې ولایت په بیلابیلو ولسوالیو کې د کوچیانو ایلبندونه، مینې او څړځایونه له ګواښ سره مخ دي هغه مینې چې کوچیانو به له پخوانه په کې خیمې درولې څه د دولت لخوا او څه د خلکو لخوا نمرې او خرڅې شویدې د زورواکانو لخوا غصب شویدي .

دریم څپرکی

دمیدان وردگو ولایت پرمختییای بودجه اولگښت

معارف:

وزارت معارف در راستای تلاش رسیدن به دیدگاه این اداره که عبارت از انکشاف سرمایه بشری مطابق به اصول و اساسات دین مقدس اسلام، احترام به ارزش های ملی و حقوق بشر از طریق فراهم آوری زمینه دسترسی مساویانه همه اتباع کشور به تعلیم و تربیه با کیفیت میباشد، بتعداد ٤٢٥ مکاتب تعلیمات عمومی، ۹ دارالمعلمین،۱۱ مکاتب تخنیکی، ۳٤ مدارس دینی، فعالیت دارند.

مجموعا به تعداد ۱٥۸٬٤۷۱ شاگرد که از آنجمله ۱۱٤٬٥۱٦ ذکور و ٤۳٬۹٥٥ آن از طبقه اناث در این مکاتب مشغول فراگیری دانش هستند.

جدول ذیل معلومات مختصر را در مورد وضعیت معارف این ولایت بیان میکند.

معارف

کتگوری	مکاتب عمومی	دارالمعلمین	مدارس	مکاتب تخنیکی	تعداد شاگردان		
					ذکور	اناث	مجموع
تعداد	٤٢٥	۹	۳٤	۱۱	۱۱٤٬٥۱٦	٤۳٬۹٥٥	۱٥۸٬٤۷۱

در یک دهه گذشته در اثر فعالیت، سعی و تلاش دولت جمهوری اسلامی افغانستان فامیل ها علاقمند بیشتر به تعلیم و تربیه گردیده و اطفال خود را برای فراگیری تعلیم به مکاتب میفرستند.

بودجه معارف:

وزارت معارف سالانه بودجه قابل ملاحظه در هر دو بخش عادی و انکشافی دریافت میکند و قسمیکه در شکل دیده میشود مقدار زیاد آن در بخش بودجه عادی به مصرف میرسد و دلیل عمده آن عبارت است از موجودیت تشکیل بزرگ در وزارت معارف و مصارف عادی برای تعداد زیاد مکاتب که در سرتاسر کشور موجود است میباشد. جزئیات بودجه معارف ولایت وردک در شکل ذیل انعکاس داده شده.

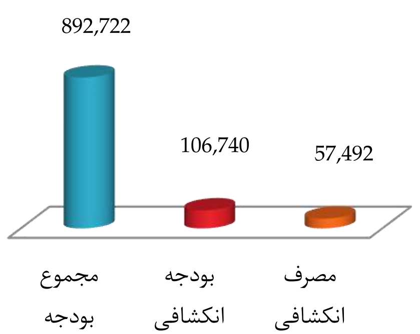

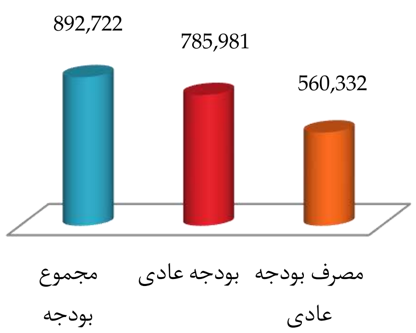

پروژه های انکشافی که در این ولایت از طریق وزارت معارف درسال ۱۳۹۷ تحت تطبیق میباشد قرار ذیل است.

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷

پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی	۳۰٬۳۳۴٬۴۲۶	۱۹%
انکشاف زیربنای تعلیم و تربیه	۲۱٬۱۱۸٬۸۷۸	۸۱%
تعلیمات میخانیکی و مسلکی	۵۰۰٬۰۰۰	۹۹%
مدیریت و ارتقای ظرفیت	۲۹۲٬۳۴۶	۰%
سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی	۴٬۴۴۱٬۶۵۷	۱۰۰%
پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال وغرب	۲۷٬۷۰۰٬۰۷۶	۱۰۰%
انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی	۹۸٬۹۲۰	۸۲%
وجوه غیر مشروط ولایات	۱۴٬۸۷۱٬۴۷۴	۰%
استخدام معلیمین &;اناث در روستا ها	۳٬۵۳۰٬۵۰۸	۵۸%
تکمیل پروژه های باقیمانده مکاتب نا تکمیل EQUIP	۲٬۷۳۲	۰%
اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ	۳٬۸۴۹٬۳۸۱	۰%
مجموع	۱۰۶٬۷۴۰٬۳۹۸	۵۴%

زراعت:

برخ بیشتر از باشندگان این ولایت مصروف زراعت اند و زندگی اکثریت خانواده ها از این طریق تامین میگردد. زمین زراعتی این ولایت ۴۳٬۹۲۱ هکتار زمین میباشد از آن جمله ۳۲٬۶۹۱ هکتار آن آبی، ۱۱٬۱۲۰ هکتار للم و ۱۱۰ هکتار دولتی است و به شکل متوسط ۱۰٬۹۸۰ هکتار زمین آبی این ولایت باغات تشکیل گردیده است. زمین های این ولایت از دریاها، کاریز، چشمه ها و چاهای عمیق آبیاری میشود. ولایت میدان وردک تولید کننده بزرگ سیب به سطح کشور است که علاوه برشماری از ولایات کشور به کشورهای پاکستان، هند، امارات متحده عرب، عربستان سعودی و بعضی کشورهای اسیا میانه صادر میشود. میوه های زردالو، گیلاس، شفتالو، بادام، چهارمغز و میوه های دیگر در این ولایت دریافت و به شهرهای دیگر کشور جهت فروش عرضه میشود؛ اما زارعین آن از بازار فروش آن خورسند نیستند.

گندم ، کچالو ، جوار، لوبیا ، پیاز و حبوبات دیگر از محصولات زراعتی این ولایت است که در مناطق مختلف کشت میشود. هر چند حاصلات زراعتی این ولایت همه سال در حال تغییر است؛ اما باز هم بعضی منابع عاید اوسط سالنه سیب(۱۲۲۹۷٦) تن ، حاصل سالانه کچالو (۹۱۵۳۴)تن و حاصل سالانه يي گندم ۴۱۱۴۷,۵ تُن میشود. بادام کوهی ساحات جنگلی این ولایت را تحت پوشش آورده که ٦۰۰ هکتار آن تنها مربوط ولسوالی های نرخ و جلریز است .همچنان ساحه علفچر آن ۱۷٦۵۴۵ هکتار است که برخی بیشتر آن مربوط حصه اول و بهسود مرکزی میشود. شماری از باشندگان این ولایت فارم های زنبورعسل نیز دارد و از این طریق یک اندازه عواید را به دست میارند و همچنان برخی بیشتر از باشندگان میدان ورک مصروف پرورش حیوانات هستند و مالداری منبع مهم عاید آنها هستند.

بودجه بخش زراعت:

قسمیکه در شکل دیده میشود بودجه انکشافی بخش زراعت ولایت وردک به مراتب بیشتر از بودجه عادی این اداره میباشد که درگراف ذیل نشان داده شده.

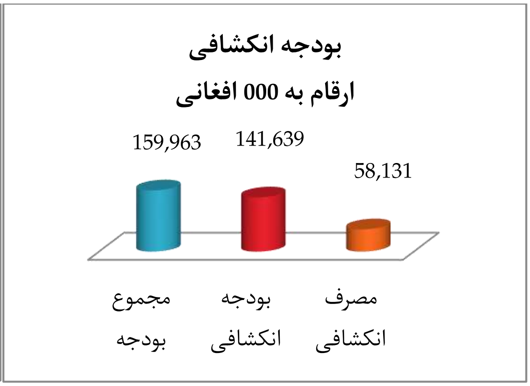

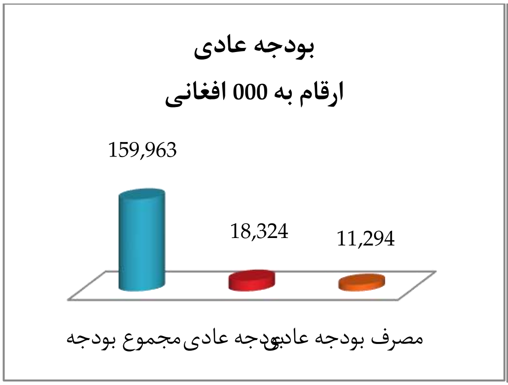

پروژه های انکشافی که در ولایت وردک در سال مالی ۱۳۹۷ تحت تطبیق میباشد قرار شرح ذیل است.

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷ زراعت

پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
ساختمان و تجهیز دفتر ترویج در ولایات و ولسوالی ها	٤۹۰٬۰۰۰	۰%
تهیه و توزیع تخمهای بذری و کود کیمیاوی	۱۹٬۲۷٦٬٦۰۰	٤٤%
برنامه ملی انکشاف مالداری و صحت حیوانی	۱٬۱۲۲٬٥۸٦	۱۰۰%
برنامه ملی باغداری و مالداری (NHLP)	۲۹٬۹۹۳٬٥۸۸	٤٤%
مبارزه علیه آفات و امراض نباتی	۷۱۹٬٦۰۰	۱۰۰%
تنظیم آب در مزرعه (OFWMP)	۳٦٬۳۸٤٬۲۰۹	۳٤%
توسعه کشت پخته و زعفران	۳٬۱۳٤٬۰۰۰	۱۰۰%
برنامه ملی تنظیم منابع طبیعی به اشتراک جامعه	۱۱٬٦۸۳٬۰۲۲	۱۰۰%
پروژه آبیاری و ذخایر آب	۱۰٬۸۱۸٬٥۸٤	٦۸%
ایجاد باغچه های خانگی و مصونیت غذائی	۸۰٦٬٥۱۰	۱۱%
اعمار کمپلکس سردخانه های عصری	۲۲٬۹۷٤٬٤۹٥	۰%
پروژه های انکشافی ولایتی	٤٬۲۳٦٬۳۰۰	۰%
مجموع	۱٤۱٬٦۳۹٬٤۹٤	٤۱%

تحصیلات عالی:

در ولایت وردک یک پوهنتون دولتی فعال میباشد، این پوهنتون دارای یک پوهنحی میباشد. بتعداد ۱۵۰ محصلین مصروف فراگیری علم و دانش تحت نظر تعداد ٦ تن استادان میباشند. جزئیات بیشتر در جدول ذیل انعکاس داده شده.

تحصیلات عالی

کتگوری	پوهنتون	تعداد پوهنحی ها	تعداد استاد	تعداد محصلین
تعداد	وردک	۱	٦	۱۵۰

بودجه تحصیلات عالی:

مجموعآ بودجه که وزارت تحصیلات عالی برای ولایت وردک تخصیص داده به ۱۷ میلیون افغانی بالغ میشود که بیشترین سهم این مبلغ روی بودجه عادی بمصرف خواهد رسید و در بخش انکشافی بودجه کمتر اختصاص داده شده.

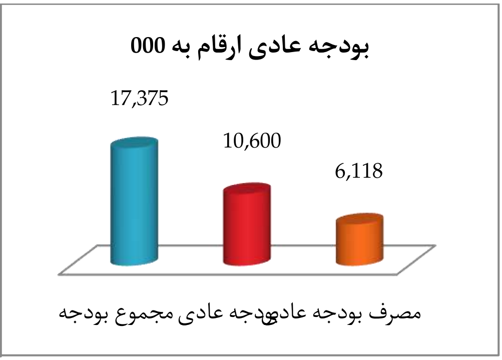

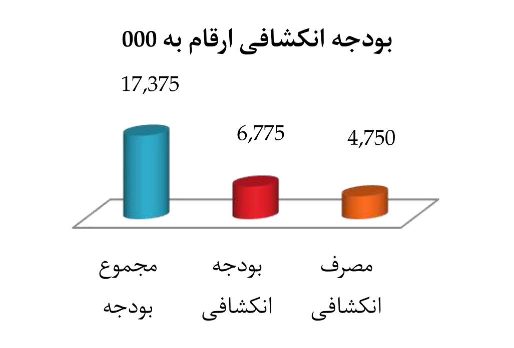

در این ولایت در بخش تحصیلات عالی در سال ۱۳۹۷ بتعداد ۳ پروژه انکشافی تطبیق گردیده است که ذیلآ بیان میگردد.

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷

پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
اعمار تاسیسات و خریداری تجهیزات موسسه تحصیلات عالی وردگ	٤٬۷۷٥٬۰۰۰	۹۹٪
اعمار دیوار احاطه پوهنتون اسلامی در ولایت ننگرهار	-	#DIV/۰!
وجوه غیر مشروط برای پوهنتون های ولایتی	۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۰٪
مجموع	٦٬۷۷٥٬۰۰۰	۷۰٪

صحت عامه:

دراین ولایت به تعداد ٤ شفاخانه دولتی و ۲٤۳ پوسته صحی فعال میباشد. مجموع بتعداد ۷۲ داکتر مصروف عرضه خدمات صحی بوده و این ٤ شفاخانه و ۲٤۳ پوسته صحی ظرفیت تداوی ۲٥٬۹٦۸ مریض را دارا میباشد.

احصائیه مراکز عرضه خدمات صحی در ولایت وردک قرار جدول ذیل میباشد.

صحت				
کتگوری	شفاخانه دولتی	پوسته صحی	تعداد دکتوران	ظرفیت تداوی مریضان
تعداد	٤	٢٤٣	٧٢	٢٥٬٩٦٨

بودجه بخش صحت عامه:

بودجه که برای عرضه خدمات صحی در ولایت وردک از جانب وزارت صحت عامه در نظر گرفته شده در گراف ذیل نشان داده شده، و گراف نشان دهنده این است که بیشترین بخش بودجه بالای پروژه های انکشافی بمصرف میرسید.

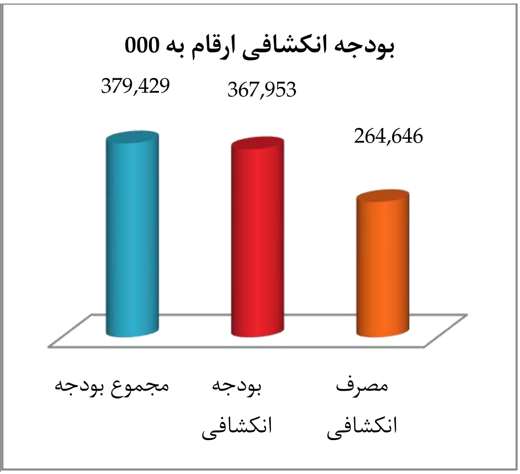

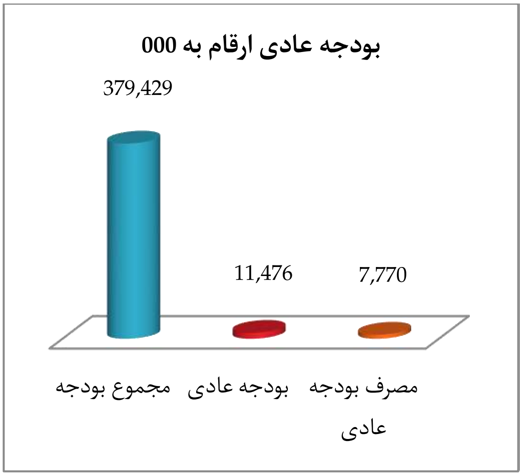

به تعداد ۹ پروژه های انکشافی که از جانب وزارت صحت عامه در این ولایت در سال ۱۳۹۷ تطبیق گردیده است قرار ذیل است:

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷		
پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
برنامه ملی معافیت کتلوی	٣٠٦٬٠٠٠	٦١٪
مراقبت های صحی کوچی ها	١٬٠١٣٬٦٩٠	٦٢٪
تاسیس مراکزتداوی معتادین در ولایات کشور	١١٬٩٤٢٬٤٢٩	٥٢٪
تقویت نظام صحی در مرحله عبور	١٩١٬٢٦٤٬٧٣٧	٧٢٪
پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال وغرب	١٣٬٩٦٠٬١٩٣	٠٪
تقویه سیستم صحی (روندسوم)	٤٥٠٬٠٠٠	٥٣٪
اعمار کلینیک ها، شفاخانه ها و پروژه های ولایتی برای سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	٤٬٩١٣٬٠٠٠	٦٩٪
اعمار وبازسازی تاسیسات صحی درولایات از وجوه غیرمشروط	٢٨٬٧٣١٬٧٩٤	٠٪
پروژه صحتمندی	١١٥٬٣٧١٬٢٧١	١٠٠٪
مجموع	٣٦٧٬٩٥٣٬١١٤	٧٢٪

انرژی و آب:

در حال حاضر ۳ پروژه انکشافی که تحکیم سواحل دریایی و تنظیم آب و همچنان در بخش فراهم نمودن برق نیز میباشد در این ولایت مورد تطبیق است.

بودجه بخش انرژی وآب :

بودجه این ولایت در بخش انرژی و آب به ۱۰۱ میلیون افغانی بالغ میشود که بیشترین سهم آن در بخش انکشافی بمصرف خواهد رسید.

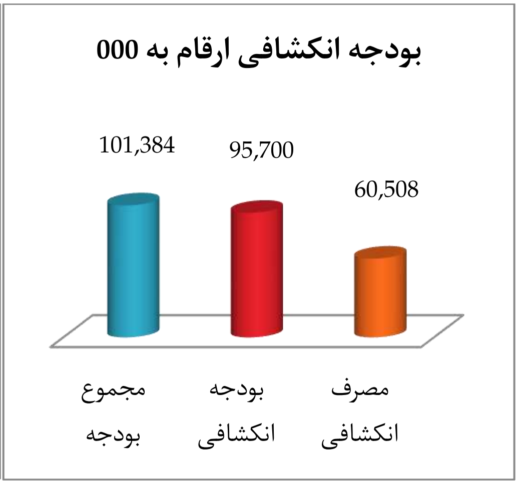

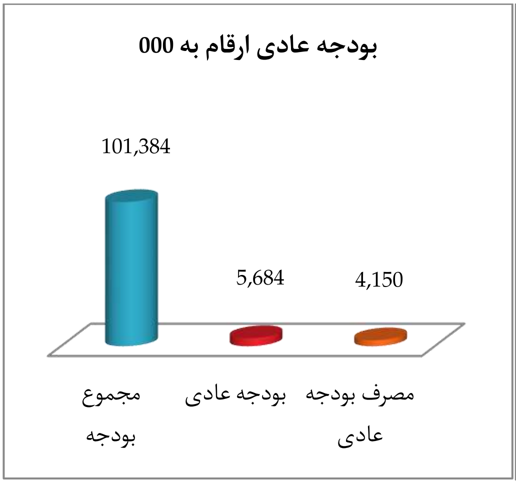

به تعداد ۲ پروژه انکشافی دربخش انرژی وآب در سال ۱۳۹۷ دراین ولایت تطبیق گردیده است که ذیلاً بیان میگردد.

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷

پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
اعمار و ساختمان حوزه های دریایی غزنی و سایر ولایات کشور	٦٬٧٠٠٬٠٠٠	٠٪
باسازی و ترمیم بند برق چک &و توسعه شبکه توزیع آن	٨٩٬٠٠٠٬٠٠٠	٦٨٪
مجموع	٩٥٬٧٠٠٬٠٠٠	٦٣٪

فواید عامه:

در ولایت وردک وزارت فواید عامه دو نوع سرک اعمار نموده که عبارت از سرکهای قیرریزی شده، خامه و سرکهای جغل اندازی شده. مجموعآ سرکهای این ولایت ۵۳۷ کیلومتر میباشد که از آن جمله ۱۷۹ کیلومتر اسفالتی، ۳۰۱ کیلومتر جغلی و ۵۷ کیلومتر خامه میباشد.

بودجه فواید عامه:

بودجه وزارت فواید عامه در ولایت وردک به ٦٢١ میلیون افغانی بالغ میشود که جزئیات آن در شکل ذیل نشان داده شده. بیشترین بخش بودجه فواید عامه در بخش انکشافی اختصاص داده شده است.

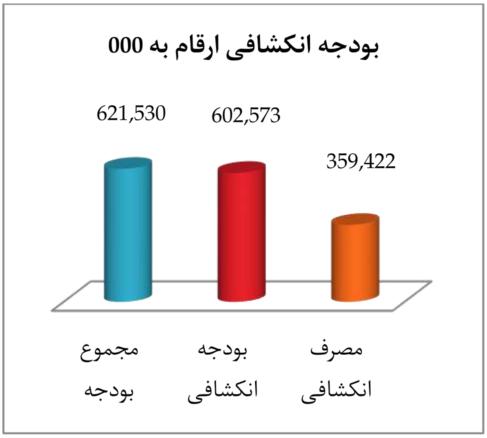

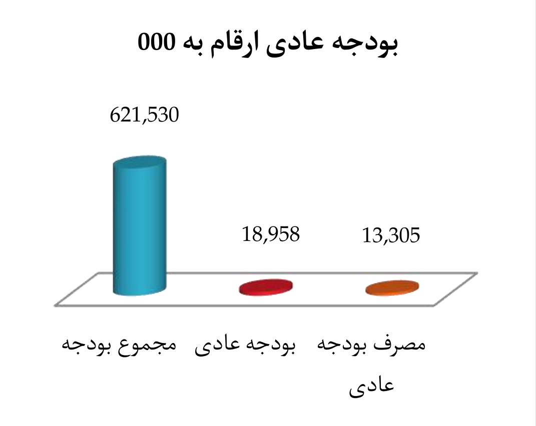

به تعداد ٤ پروژه های انکشافی که از جانب وزارت فواید عامه که درسال ١٣٩٧ دراین ولایت تطبیق گردیده است ذیلاً بیان میگردد.

پروژه های انکشافی ١٣٩٧

پروژه	بودجه	فیصدی مصرف
برنامه ملي سرک های روستایی (وزارت فوایدعامه)	٢٤١٬١٩٢٬٨٧٤	٨٠٪
سرک چک الی دایمیرداد(٦٠ کیلومتر)	٧٬٠٠٠٬٠٠٠	٠٪
دیزاین و ساختمان سرک از هرات الی چغچران و چغچران گردندیوال به طول ٦٠ کیلومتر	٣٤٧٬٦٨٠٬٠٠٠	٤٨٪
دیزاین و ساختمان سرک از قریه محی الدین الی ولسوالی جغتو ٣٧ کیلومتر	٦٬٧٠٠٬٠٠٠	٠٪
مجموع	٦٠٢٬٥٧٢٬٨٧٤	٦٠٪

پروژه های ولایت وردک:

لست پروژه های انکشافی

اداره	پروژه	بودجه	مصرف
ریاست عمومی رادیو تلویزیون ملی افغانستان	اعمار ستدیو های;تلویزیون در شش ولایت بامیان ، میدان وردک ، سرپل ، پکتیا، بادغیس و لوگر	١٤٬٤٥٩٬٠٠٠	-
وزارت مالیه	اعمار تعمیرات مستوفیت ها در سطح ولایات	-	-
وزارت مالیه	برنامه آموزشی درازمدت	١٨٨٬٠٠٠	٩٠٬٤٠٠

وزارت معارف	اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی	۳۰٬۳۳۴٬۴۲۶	۵٬٦۹٤٬٤۷٦
وزارت معارف	انکشاف زیربنای تعلیم و تربیه	۲۱٬۱۱۸٬۸۷۸	۱۷٬۰۲۵٬۲۳۵
وزارت معارف	تعلیمات میخانیکی و مسلکی	۵۰۰٬۰۰۰	٤۹٦٬۰۱۹
وزارت معارف	مدیریت و ارتقای ظرفیت	۲۹۲٬۳٤٦	-
وزارت معارف	سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی	٤٬٤٤۱٬٦۵۷	٤٬٤٤۰٬۹۲۰
وزارت معارف	پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال وغرب	۲۷٬۷۰۰٬۰۷٦	۲۷٬۷۰۰٬۰۷٦
وزارت معارف	انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی	۹۸٬۹۲۰	۸۱٬۰۰۰
وزارت معارف	وجوه غیر مشروط ولایات	۱٤٬۸۷۱٬٤۷٤	-
وزارت معارف	استخدام معلیمین اناث در روستا ها	۳٬۵۳۰٬۵۰۸	۲٬۰۵۳٬۸۸۲
وزارت معارف	تکمیل پروژه های باقیمانده مکاتب نا تکمیل EQUIP	۲٬۷۳۲	-
وزارت معارف	اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ	۳٬۸٤۹٬۳۸۱	-
وزارت تحصیلات عالی	اعمار تاسیسات و خریداری تجهیزات موسسه تحصیلات عالی وردگ	٤٬۷۷۵٬۰۰۰	٤٬۷۵۰٬۰۰۰
وزارت تحصیلات عالی	اعمار دیوار احاطه پوهنتون اسلامی در ولایت ننگرهار	-	-
وزارت تحصیلات عالی	وجوه غیر مشروط برای پوهنتون های ولایتی	۲٬۰۰۰٬۰۰۰	-
وزارت امور مهاجرین و عودت کننده گان	حمایت از فعالیت های حقوقی، پلان گذاری و ادغام مجدد	۱۳٤٬٦۳۰	۹۱٬۵۷۵
وزارت معادن و پطرولیم	اعمارتعمیرات وتجهیزات آن درمرکزو ولایات	۲٬٤۵۳٬۱۱٦	۲٬٤۵۳٬۱۱٦
وزارت اقتصاد	تقویت سیستم پلان گذاری، نظارت وارزیابی	۱۸۰٬۰۰۰	۱۸۰٬۰۰۰
وزارت اقتصاد	مدیریت پروژه های کوچک سرحدی	٤۲۵٬۰٤۰	٤۲۰٬۰۰۰
وزارت صحت عامه	برنامه ملی معافیت کتلوی	۳۰٦٬۰۰۰	۱۸۷٬۵۰۰
وزارت صحت عامه	مراقبت های صحی کوچی ها	۱٬۰۱۳٬٦۹۰	٦۲۹٬٦۹۰
وزارت صحت عامه	تاسیس مراکزتداوی معتادین در ولایات کشور	۱۱٬۹٤۲٬٤۲۹	٦٬۱۷۳٬۸٤۰
وزارت صحت عامه	تقویت نظام صحی در مرحله عبور	۱۹۱٬۲٦٤٬۷۳۷	۱۳۸٬٦٤٦٬٤۰۸
وزارت صحت عامه	پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال وغرب	۱۳٬۹٦۰٬۱۹۳	-
وزارت صحت عامه	تقویه سیستم صحی (روندسوم)	٤۵۰٬۰۰۰	۲۳۷٬۱۰۸

وزارت صحت عامه	اعمار کلینیک ها، شفاخانه ها و پروژه های ولایتی برای سال های ١٣٩٦ و ١٣٩٧	٤٬٩١٣٬٠٠٠	٣٬٤٠٠٬٠٠٠
وزارت صحت عامه	اعمار وبازسازی تاسیسات صحی درولایات از وجوه غیرمشروط	٢٨٬٧٣١٬٧٩٤	-
وزارت صحت عامه	پروژه صحتمندی	١١٥٬٣٧١٬٢٧١	١١٥٬٣٧١٬٢٦١
وزارت امور زنان	هماًهنگی و تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان	١٥٠٬٠٠٠	١٥٠٬٠٠٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	ساختمان و تجهیز دفتر ترویج در ولایات و ولسوالی ها	٤٩٠٬٠٠٠	-
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	تهیه و توزیع تخمهای بذری و کود کیمیاوی	١٩٬٢٧٦٬٦٠٠	٨٬٤٩٦٬٢٨٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	برنامه ملی انکشاف مالداری و صحت حیوانی	١٬١٢٢٬٥٨٦	١٬١٢٢٬٥٨٣
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	برنامه ملی باغداری و مالداری (NHLP)	٢٩٬٩٩٣٬٥٨٨	١٣٬١٤٠٬٠٠٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	مبارزه علیه آفات و امراض نباتی	٧١٩٬٦٠٠	٧١٩٬٦٠٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	تنظیم آب در مزرعه (OFWMP)	٣٦٬٣٨٤٬٢٠٩	١٢٬٣٨١٬٧٨٨
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	توسعه کشت پخته و زعفران	٣٬١٣٤٬٠٠٠	٣٬١٣٢٬٠٠٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	برنامه ملی تنظیم منابع طبیعی به اشتراک جامعه	١١٬٦٨٣٬٠٢٢	١١٬٦٨٣٬٠٢٢
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	پروژه آبیاری و ذخایر آب	١٠٬٨١٨٬٥٨٤	٧٬٣٦٥٬٧٠٤
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	ایجاد باغچه های خانگی و مصونیت غذائی	٨٠٦٬٥١٠	٩٠٬٠٠٠
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	اعمار کمپلکس سردخانه های عصری	٢٢٬٩٧٤٬٤٩٥	-
وزارت زراعت آبیاری و مالداری	پروژه های انکشافی ولایتی	٤٬٢٣٦٬٣٠٠	-
وزارت انرژی و آب	اعمار و ساختمان حوزه های دریایی غزنی و سایر ولایات کشور	٦٬٧٠٠٬٠٠٠	-
وزارت انرژی و آب	باسازی و ترمیم بند برق چک و توسعه شبکه توزیع آن	٨٩٬٠٠٠٬٠٠٠	٦٠٬٥٠٧٬٥٩٨
وزارت فواید عامه	برنامه ملي سرک های روستایی (وزارت فوایدعامه)	٢٤١٬١٩٢٬٨٧٤	١٩٢٬٧٧٠٬٧١٠
وزارت فواید عامه	سرک چک الی دایمیرداد(٦٠ کیلومتر)	٧٬٠٠٠٬٠٠٠	-
وزارت فواید عامه	دیزاین و ساختمان سرک از هرات الی چغچران و چغچران گردندیوال به طول ٦٠ کیلومتر	٣٤٧٬٦٨٠٬٠٠٠	١٦٦٬٦٥١٬٤٢٢

وزارت فواید عامه	دیزاین و ساختمان سرک از قریه محی الدین الی ولسوالی جغتو ۳۷ کیلومتر	٦٬٧٠٠٬٠٠٠	-
وزارت احیاء و انکشاف دهات	برنامه ملی سرکهای روستایی (NRAP) /برنامه ملي دسترسي به دهات (ARAP)	١٦٬٧٠٢٬٢٢٥	٩٬٥٥٣٬٢١٧
وزارت احیاء و انکشاف دهات	برنامه ملي تهیه آب درروستاها و آموزش حفظ الصحه محیطي	٣٤٬٦١٧٬٠٥٤	١٣٬١٧٥٬٠٥١
وزارت احیاء و انکشاف دهات	برنامه ملی انکشاف ساحوی(NABDP)	٨٬١٣٢٬٤٦٠	-
وزارت احیاء و انکشاف دهات	سرکهای روستائی -پروژه های ولایتی ضمیمه بودجه سال ١٣٩٦	١٤٬٨١٣٬١٧٣	-
وزارت احیاء و انکشاف دهات	سرکهای روستائی - اعمار پل و پلچک در ولایات ضمیمه بودجه ١٣٩٦	١٠٬٨٦٨٬٢٤٧	-
وزارت احیاء و انکشاف دهات	برنامه انکشاف ساحوی- پروژه های ولایتی ضمیمه بودجه سال ١٣٩٦	١٬٢٤٤٬٦٠٨	١٢٤٬٨٢٦
وزارت احیاء و انکشاف دهات	شبکه های آبرسانی ،تحکیم کاری و حفر چاه آب آشامیدنی - پروژه های ولایتی ضمیمه بودجه سال ١٣٩٦	١٬٢٦٤٬٢٠٢	٣٧٦٬٥٢١
وزارت احیاء و انکشاف دهات	وجوه غیر مشروط به ولایات (انکشاف دهات)	٤٬٢٠٩٬٠٨٣	-
وزارت احیاء و انکشاف دهات	احیای مجدد کاریزها وجلوگیری از سیلاب ها	٨٬٤٣٩٬٩٩٠	٤٬٢٠٩٬٢٠٠
وزارت ترانسپورت	احداث ٤ ترمینال ترانسپورت (باربری، مسافر بری) در نقاط دخولی وخروجی شهر ها	١٬٠٠٠٬٠٠٠	-
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	برنامه انکشاف مهارتها	٦٬٦٣٢٬١٦٢	٦٬٦٣٢٬١٦٢
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	پروژه ریفورم تقاعد و مصؤنیت اجتماعی	٤٩٦٬٨٤٨	٤٩٦٬٨٤٨
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	پروژه الکترونیکی سازی و ریفورم وزارت	٥٣١٬٦٥٢	-
وزارت مبارزه علیه مواد مخدر	تقدیر ازاجراات خوب(GPI)	١٢٬٥٩٩٬٥١٢	-
وزارت مبارزه علیه مواد مخدر	کنفرانس پنج جانبه وآگاهی عامه از اضرار مواد مخدر ، تشریح وباز نگری پالیسی ها در سطح کشور	٧٠٬٠٠٠	٧٠٬٠٠٠
وزارت امور شهرسازی	برنامه تحکیم ثبات در افغانستان	٥٬١٣٦٬٠٣٠	٥٬١٣٦٬٠٢٤

وزارت امور شهرسازی	برنامه ساختمان های عامه دولتی	۷۰۰٬۰۰۰	-
وزارت امور شهرسازی	اعمار تعمیرات اداری- پروژه های ولایتی	۱٬۳۲۵٬۰۰۰	-
اداره مستقل ارگانهای محلی	پروژه شاروالی ها ی افغانستان	۲۲٬۰٤۱٬۵۱۷	**۲۱٬۳۱۸٬۱۸٤**
اداره ملی حفاظت محیط زیست	ظرفیت سازی ملی تعلیمات آموزش و آگاهی محیط زیستی	۳۰٬۰۰۰	**۳۰٬۰۰۰**
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی	حمایه از خدمات ملکی افغانستان	۳۵۰٬۰۰۰	**۱۷۰٬۰۰۰**
اداره مستقل انکشاف زون پایتخت	پارک لوژستیکی میدان شهر	۲۷٬۱۳۸٬۳۷۲	-
اداره مستقل اراضی افغانستان	پروژه اداری سازی اجراء و ثبت قباله جات	٤٬۷۳۷٬۹۹۹	**٤٬۷۳۷٬۹۹۹**
اداره مستقل اراضی افغانستان	زیربنا سازی اداره مستقل اراضی افغانستان	۳۹۲٬۱٦۰	**۳۹۲٬۱٦۰**
مجموع		۱٬۵۲۲٬۸٤۲٬۹٦۰	**۸۷٤٬۷۵۵٬٤۰۵**

څلورم څپرکی

ټولنیز خوندیتوب او دجندر تحلیل

په میدان وردگو ولایت کی د جندرتحلیل

دافغانستان دولت د میرمنو او جنسیتي برابری په برخه کې ډیری ژمنې کړې دي، د سولې په بهیر کې د مېرمنو د لازیات ګډون لپاره کوښښونه روان دي ، د افغانستان د جمهوری دولت په ملي پرمختیایي استراتیژۍ او د مېرمنو د عمل په ملی کاری پلان او دسولې اړوند دملی لومړیتوب لرونکی پروګرام کې دسولې او ملی مصالحې د نورو پالیسیو ، حقوقی او استراتیژیکو ژمنو تر څنګ د تحقق لپاره یی ژمن دی.

میدان وردگو ولایت په کال ۱۳۹۴ کی د استراتیژیک پلان د تهیه کولو لپاره د جندر د وضعیت د تحلیل لپاره په مرکز او دوه ولسوالیو کی (چک او سیدآباد) کی د ولسوالیو په همکاری او په ښار کی د پوهنې د ریاست په مرسته سروې ترسره کړی ده. له یادې سروې معلومیږي چي د میدان وردگو ولایت کی ښځې معمولا د کور په کارنو ، دماشومانو په روزنه ، په باغداری ، خانک دوزی، د مریو په کار، خیاطي، قالین بافي، دسبزیجاتو روزنه ، په دولتی او نادولتی ادارو کی او همدارنگه په انتخابي څوکیو کی په کار ونو بوختې دي.

په میدان وردگو ولایت کی ښځینه د نارینه و سره په کرونده کې ډیره کمه برخه اخلي هغه هم د حاصلاتو د راټولولو په مرحله کې، لامل یې د کور په کارنو کې مصروفیت ، د فزیکي وړتیا کموالي او کولتوري او عنعنوي ستونزې دی.

همدارنگه د میدان وردگو ولایت کی نارینه زیاتره په بزګرۍ ، تجارت ، دوکانداری، ډریوری، ویلډینکاری، نجاری، په کوچنیو فابریکو کې، ورځ مزدوری او په دولتی او نا دولتی ادارو کې په کارونو بوخت دي.

همدا رنگه پپه دی تحلیل او سروی کې د کور کارونه پ لاندی برخو وېشل شوي ، چې د یا دو ولسوالیو او مرکز اړونده نارینه او ښځینه په کی څومره برخه اخلي.

د میدان ښار کی ۵۰ تنو نارینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوی ، د جوابونو پیله یی په لاندی چارت کی وړاندی کېږی:

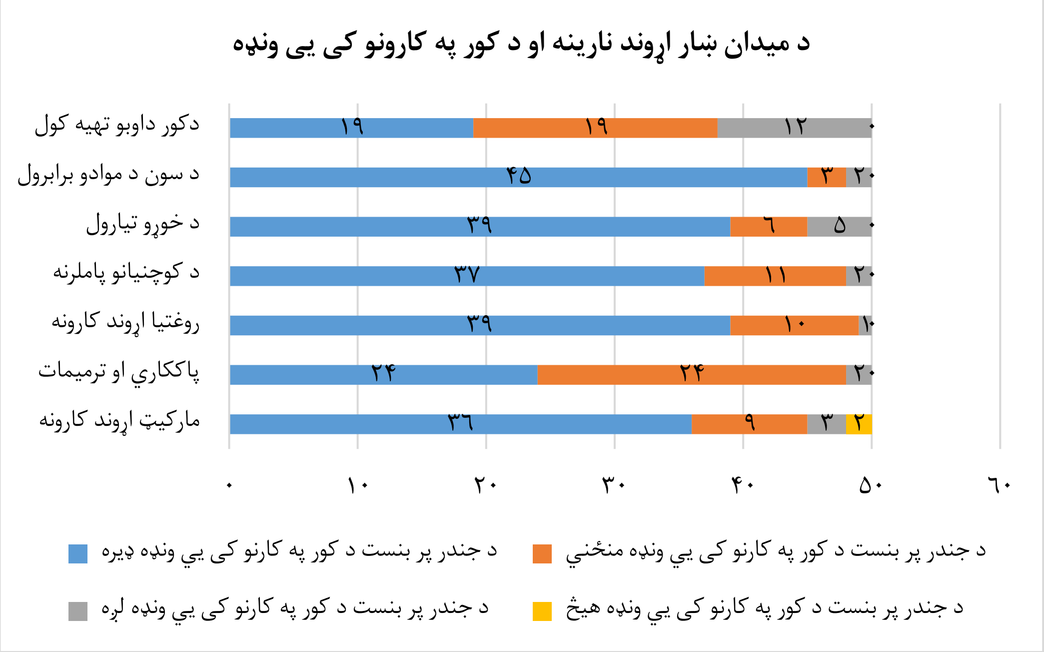

روښانه کونکی رسم ۱۱ د میدان ښار اړند نارینه او د کور په کارونو کی یی ونډه

د میدان ښار کی ۵۰ تنه ښځینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوی ، د جوابونو پیله یی په لاندی چارت کی وړاندی کېږی

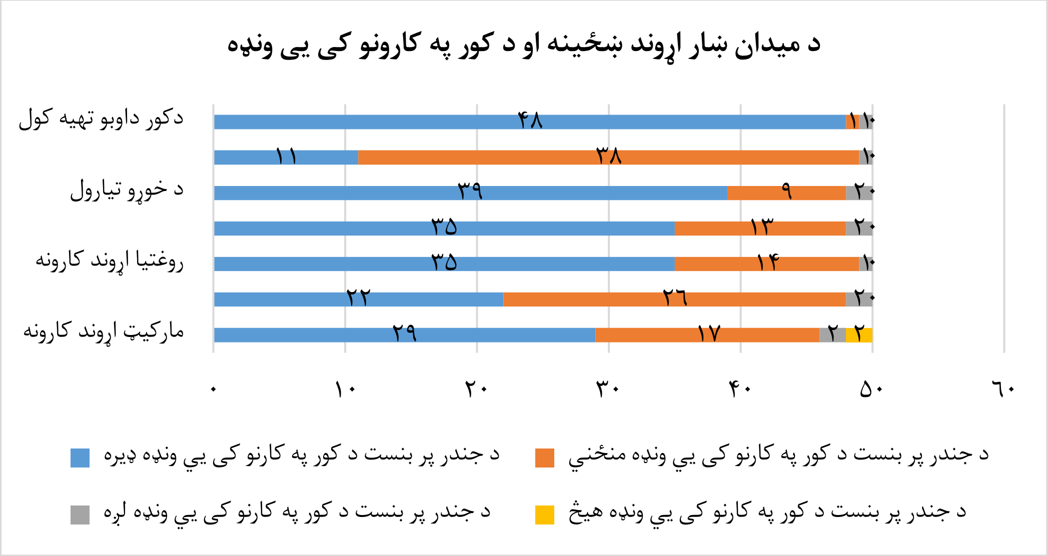

روښانه کونکی رسم ۱۲ د میدان ښار اړوند ښځینه او د کور په کارونو کی یی ونډه

د سیدآبا د په ولسوالی کی ۵۰ تنه نارینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوی ، د جوابونو پیله یی په لاندی چارت کی وړاندی کېږی

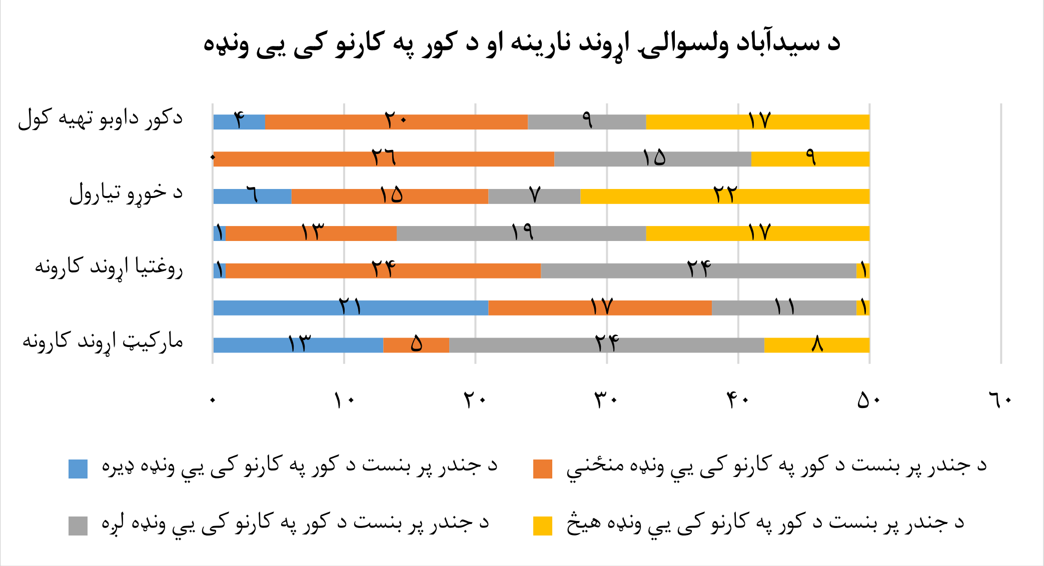

روښانه کونکی رسم ۱۳ د سید آباد و لسوالۍ اړوند نارینه او د کور په کارنو کې یې ونډه

د سیدآبا د په ولسوالۍ کې ۵۰ تنه ښځینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوي ، د جوابونو پیله یې په لاندې چارټ کې وړاندې کېږي

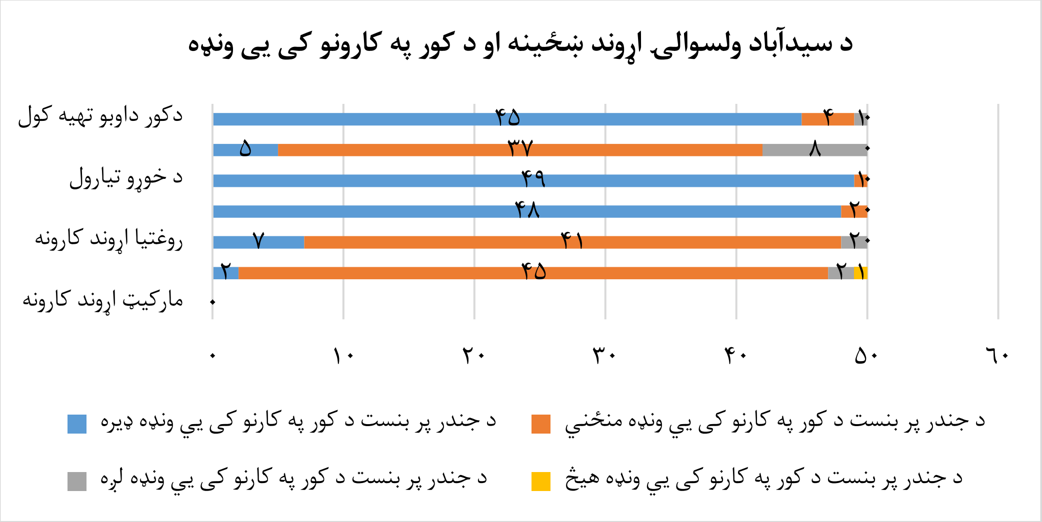

روښانه کونکی رسم ١٤ د سید آباد ولسوالۍ اړوند ښځینه او د کور په کارونو کې یې ونډه

د چک په ولسوالۍ کی ۵۰ تنه نارینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوی ، د جوابونو پیله یی په لاندی چارت کی وړاندی کېږی

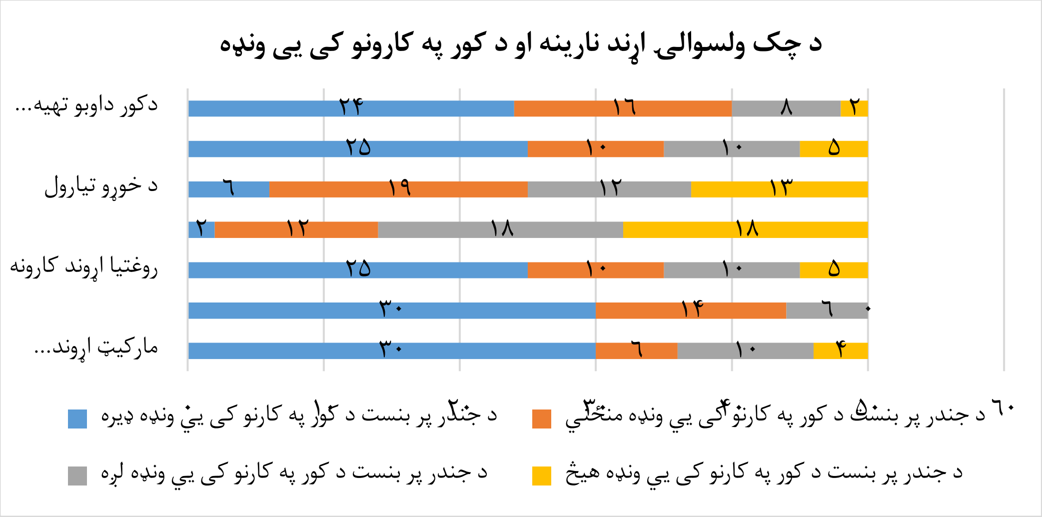

روښانه کونکی رسم ۱۵ د چک ولسوالۍ اړوند نارینه او د کور په کارونو کی یی ونډه

په چک ولسوالۍ کی ۵۰ تنه ښځینه پوښتل شوي ، چې د کور په کوم کارونو ترسره کوی ، د جوابونو پیله یی په لاندی چارت کی وړاندی کېږی

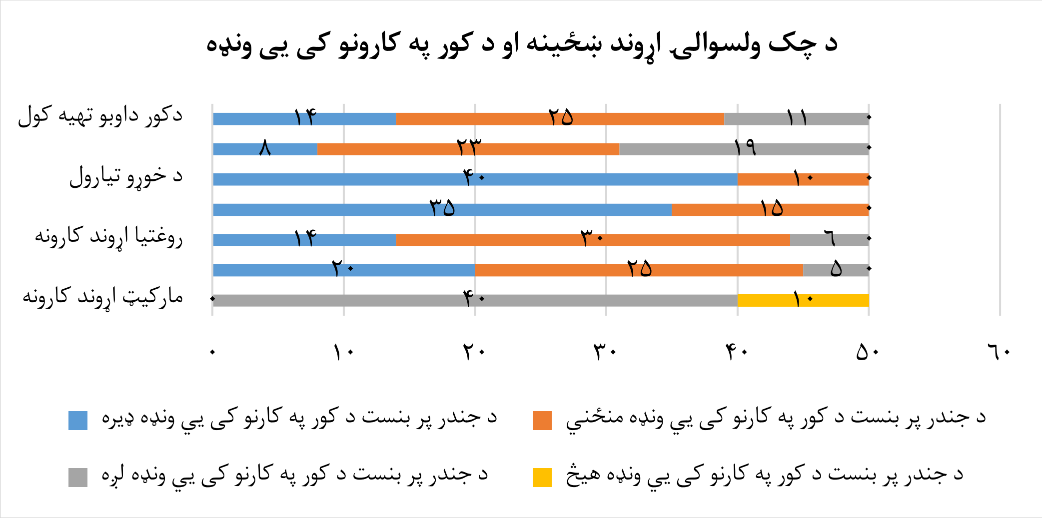

روښانه کونکی رسم ۱٦ د چک ولسوالۍ اړوند ښځینه او د کور په کارونو کی یی ونډه

منابعو ته لاس رسی او کنترول

دا چې ښځې په کورني تصميمونو کې او منابعو ته د لاسرسي په برخه کې واک لرى که څنګه ؟ د دې معلوموملو لپاره د میدان وردګو ولایت په مرکز او دوه ولسوالیو (سیدآباد او چک) کې له ښځو پوښتنل شوي ، چې د کورني تصميم نيونې په اړه پوښتنل شويو ښځو ويلي ، چې منابعو ته ډير کله لاسرسي لرى ، خو واک پرې نه لري ، چې لاندی جدول دا موضوع لا زياته ورښانوي[٤].

جدول ۳۳ د جندر په تفکیک سره منابعو او وسایلو ته لاسرسی او کنترول

ولسوالي	منابعو ته	د جندر په تفکیک سره منابعو او وسایلو ته لاسرسی او کنترول											
		ځمکه	وني	نقدي پيسې	کار/ مردوري	موبايل تيلفون	کمپيوټر	کاليو ګنډلو ماشين	موټر	قالين اوبدلو ماشين	محلي زده کړې	لوړې زده کړې	کورني تصميم نيونې
میدان ښار	لاسرسی	نارينه	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه او ښځې	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه او ښځې
	کنترول	نارينه	نارينه	نارينه	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه او ښځې
سیدآباد ولسوالي	لاسرسی	نارينه	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه	نارينه کم ښځې ډيري	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه	نارينه ډير ښځې کمې
	کنترول	نارينه	نارينه	نارينه	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه کم ښځې ډيري	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه	نارينه
چک ولسوالي	لاسرسی	نارينه			نارينه		نارينه	نارينه کم ښځې ډيري	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه	
	کنترول	نارينه او ښځې	نارينه	نارينه	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه	ښځې ډيري	نارينه	نارينه او ښځې	نارينه ډير ښځې کمې	نارينه	نارينه

درسنیوفعالیت

پیغام، اړیکې، معلومات او پرته له مبالغې کره او دقیقې معلوماتي سرچینې کولای شي په عامه پوهاوي، د حکومتي پالیسیو په روښانه کولو، د خلکو د ستونزو په څرګندولو او د حل لارې په وړاندې کولو کې ډیر مرستندویه واقع شي. زمونږ خلک هغه وخت کولای شي اګاهانه او د واقعیتونو پر بنسټ تصمیمونه ونیسي چې لومړی خبر وي او دویم سواد ولري او درېیم معلومات او پیغامونه د حقیقتونو، څېړنو او فکر پر بنسټ وي، نه د فرضیو، ګومانونو او دسیسوي تیوریو پر بنسټ. له خلکو سره اړیکې کولای شي معلوماتي نیم ګړتیا له منځه یوسي او خلک د تبلیغاتو، حقیقتونو او دقیقو معلوماتو ترمنځ توپیر وکړي. د اړیکو او پیغام رسولو مهم وسایل عبارت دي له خلکو سره مخامخ غونډې،راډیو، تلویزیون، چاپي خپرونې،تصویرونه، د اشتهاراتو لوحې او انټرنټ او په دودیزه بڼه د اړیکو، وسایلو له لارې په دودیزه بڼه خلکو ته معلومات ورسول شي.

همدارنګه رسنۍ مونږ د نړۍ که هرې پیښې خبروي ، او رسنۍ د یو ټولنې د هنداري حیثئت لري ، چې د ټولنې په اړه په کی هرڅه ښکاري ، د رسنیو دنده توازی د خلکو خبرنه نده بلکه رسنۍ د خلکو د زهنیتونو باندي اغیزه لري.

په میدان وردګو ولایت کې په دولتي رسنیو سربیره یو شمیره سمیه ییزی خپلواکه چاپی ، غږیزې او انځوریزي رسنۍ هم فعالیت کوي ، په میدان وردګو کی دولتی رسنۍ ملی رادیو تلویزون ، ملی هدف د جریده او بدلون جریده څخه عبارت دي .

میدان وردګو سیمه ییز تلویزیون او ملي تلویزیون تر څنګ نورې رسنۍ چې د میدان وردګ ولایت څخه بهر خپریږي خو دا ولایت تر پوښښ لاندې راوستي دی چی عبارت دی له لمرتلویزیون ،اریانا تلویزیون ،شمشاد تلویزیون ، طلو تلویزیون او یو تلویزیون خپرونی لري. او همدارنګه ځینې نوري رسنۍ لکه د آزادۍ راډیو، د بي بي سي راډیو، سلام و طندار راډیو، امریکا غږ راډیو، اراکوزیا راډیو، شمشاد راډیو، او محلي راډیو ګانی لکه یوالي غږ راډیو ، پغله اف ایم راډیو، تجلا راډیو او غږ اف ایم دی چی د میدان وردګو ولایت په ځینو ولسوالیو کې فعالیت لری.

پنځم څپرکی

دمیدان وردگو ولایت داقتصادی ودی زراعتی طرحه

دطرحی نوم: د و میدان وردگو ولایت د منهو په اړه طرح

هدف اساسی طرح:

دمنو نوی ورایتی معرفی کول.

دافاتو او امواضو نه مخنیوی دشنو خونو مروجول،دابیاری دنویو سیستمونومعرفی کول او د سربندونو، کانالو نو او حوضونو رغول. ددخیره،پروسس، سروت،درجه بندی او بسته بندی تسهیلات

دمحصول اقتصادی تحلیل :

منه هغه میوه ده چی افغانستان کی په جانگری توگه دمیدان وردگو ولایت کی په پراخه پیمانه تولیدیژی دمیدان وردگو ولایت طبیعی شرایط دمنو کرول لپاره حورا په زره پوری شکاری. دوردگو ولایت اقلمی شرایط او زمکی نوعیت دمنو دونو کرلو لپاره شه اماده دی چی همدی ته په کتو سره د دی ولایت منی له جانگری شهرت نه برخمنی دی پدی ولایت کی تولید شوی منی نه یواجی په کورنیو بازارونو کی دخرجلاوو لپاره وراندی کیژی بلکی یوه برخه یی دهیواد نه دباندی هم صادریژی دمنو اقتصادی اهمیت ته په کتو سره د دی لامل شویدی چی اوس دیو زیات شمیر خلکو پاملرنه دمنو دباغونو کرلو ته اوشتی ده. برسیر پردی دنوموری سیموبنوالو دجینی اصلاح شوو منو دجنسونو په استعمال شروع کری.

د وضعیت تحلیل:

نقاط قوت:

۱- په میدان وردگو ولایت کی پراخی زراعتی زمکی.
۲- شه مناسب اقلم.
۳- په میدان وردگو ولایت کی دابو شتون.
د ضعف نقاط:

۱. دمارکت نشتوالی.
۲. استفاده له سندلینگ روستاق نه.
۳. دخصوصی سکتور کمه سرمایه گذاری.
۴. دپوهی دکجی کموالی.

فرصتونه :

- ۱- دمنو لپاره دمیدان وردگ اقلم جور دی.
- ۲- په منو دسورت بندی په برخه کی جنی سهولتونه شته.
- ۳- په میدان وردگو ولایت کی دبریشنا شتون.
- جغرافیه موقعیت دبازار موندنی او دمحصولاتو رسول بازار ته .

تهدیدات:

- د وچکالی او په جینو برخو کی دکاریزونو او چینو داوبو کموالی دبنوالی په وراندی لوی تهدید دی چی په زیاتره برخو کی یی په زیاته کچه دمنو باغونه متاثر کری .
- دمیدان وردگو ولایت دمنو دمحصولاتو لپاره دمناسب مارکت نشتوالی.
- دمناسبو او ور کرنیز لاروچارو نه عملی کول.
- داصلاح شوو او مفیدو تخمونو او جنسونونه موجودیت.

متوقعه نتایخ:

۱- اقتصاد به لور شی.
۲- محصولاتو ته به مارکت جور شی.
۳- شه جنسونه به وارد شی.
۴- حاصلات به دیر شی.
۵- مقاومت به دامراضو په مقابل کی زیاد شی.

نتیجه گیری :

چرنگه چی اقتصادی وزارت دهیواد په کچه ودی او داخلی تولیداتو دپرختیا په برخه کی مهمی دندی په غاره لری اقتصاد وزارت دیوبی ساری اقدام په ترچ کی په پام کی لری چی دمولد افغانستان په برخه کی هر هغه ولایت چی په نسبی توگه په کرنیزو توکو کی مزیت لری یوه جامع او هر ارخیزی طرحی ترتیب واقتاصد وزارت ته په واک کی ورکری چی همدی موخی ته درسیدو په خاطر چرنگه چی تولو ته جوته ده چی دمیدان وردگو ولایت کی دمنو چه په خاصه توگه ددی ولایت او په عام دول دتول هیواد په کچه یو عمده تولید او محصول بلل کیژی او په کلنی دول تری میلیونونه دالر ترلاسخ کیژی دشی اداری او منجمیت لپاره هغه هم په خاصه توگه وروسته له تولید نه post-harves management ترمصرف کونکی پوری داهمیت وربلل کیژی.

دی برخی ته ددولتی ادارو توجه او پاملرنه کول، اهمیت ورکول او پانگونه کول به دخصوصی سکتور پاملرنه تر دی حده جلب کری چی محلی، محلی، ملی او نریوال متشبثین او تجاران به په میدان وردگو ولایت کی دمنو دپروسس او بسته بندی ته تشویق او داوس په نسبت به ملی عواید،کاری فرصتونه چی داقتصاد مهم اهداف دی او غذایی مصونیت چه دملی او جهانی انکشاف دستراتیژی MDG/ANDS داهدافو نه دی ترلاسه او محلی اوملی کچه به دموجوده منابعو نه دغذایی مصونیت FOOD Security او تولنیز انکشاف چه دکرنی،ابیاری اومالداری دسکتور دعمده موخی او تاکلی شوی شاخصونه او مقاصد دی په ترلاسه کیدو کی دپام ورکمک وکری بنآ ددی ولایت دتولید دفعلی شرایطو،دمارکت دتقاضا، او مشتری دفرمایش په اساس او داقتصادی ارزونی او ضروریاتو په اساس ددمنو دسورت بسته بندی،اتقال،ذخیری او مارکتینگ مرکز جورول یو لازمی او اهمیت نه دک کار، پروژه او عالیت دی کوم په به نه یو متشبیثو ته دپانگونی زمینه مساعده کری.

شپږم څپرکی

د افغانستان د سولې او پرمختیا ملي چوکاټ او د ملي لومړیتوبونو پروګرامونه (ANPDF/ NPPs)

۱. د خصوصي سکتور د پراختیا پروګرام

دخصوصی سکتور دپرمختیا پروگرام دهیواد داقتصادی پیاوړتیالپاره دیو مناسب چاپیریال ایجادول دی، دصلحی او امن راوستل، دپانگی اچونی لپاره د یو مناسب سوکاله چاپیریال رامنځ ته کول، د اعتماد وړ بنسټونه رامنځته کول دا ټول کولای شی چی هغه شخصی پانگی چی په خلیج او نورو هیوادونو کی وجود لری را جلب کړی , دولت حکومتی بیروکراسی راکمه کړی ، دملیکت حقوق واضح یی کړی ، دصادراتو پروسه یی اسانه کړی، برق ته دلاس رسی موقع یی مساعده کړی، ترانسپورت سهولتونه رامنځ ته شوی. او د سوداگرو ژوند تر ډیره بریده خوندی ده ، بغیر د نظامی توکو دوارداتو څخه په اوسنی وخت کی دافغانستان واردات لس برابره دصادراتو دی،په واراتو او صادراتو کی دغه ناپیداری یو تعداد زیات محصولات په داخل دهیواد کی یا بهر دهیواد چی پانگی اچونی ته یوه ډیره ښه فضارامنځته کوی، په هیواد واړه او لوی سوداگر په ډیرو سوداگریو باندی بوخت دی چی د بی شمیره دندو موقع مساعدوی، د کوچنیو او متوسطو سوداگریو لپاره پالیسی دداخلی تضاپربنا د وارداتو د زیاتوالي تغیر په هغو ساحو کی چی افغانستان هلته نسبی گټې وی تمرکز لری، د بیوروکراسۍ له امله د ستونزو کمول کیدی شي. په ډیرو مواردو کې، دولت د پانګې اچونې هڅولو او د کارونو د رامینځته کولو لپاره د تمویل فنډ ته اړتیا ونلري، او په ډیرو مواردو کی دولت کولای شی د نظارتی صلاحیتونو او قانون څخه په استفادی او دپانگوالو هڅونه پانگی اچونی ته او ناامنیو او خطراتو کمول کولای شی چی په هیواد کی دپانگی اچونی لپاره موقع مساعده کړی. په ځینو حالاتو کې، افغانستان د پانګې اچونې د ښه کولو لپاره قوانین کارولي دي کوم چې واقعا ګټور تمام شوي او په تنظیماتي قواعدو کې بدلونونه د پانګې اچونې په برخه کې د لیږد او خوځښت سبب ګرځیدلی او د خدمتونو وړاندې کولو کی ښه والی رامنځ ته شوی. دمثال په توګه د مخابراتو په خصوصي سکټور کې اصلاحات لکه د مخابراتي جواز ورکولو سیستم بیاکتنه، په هیواد کې د مخابراتي تکنالوژۍ سکتور چټکتیا دوده سبب شوی .

د حکومت د څارنی په بهیرونه کی معمولا هغه قواعد او مقررات شامل دي کوم چې منل کیږي مګر د دې قواعدو پلي کول په مختلف پړاوونو کې شامل دي، حکومت ژمن دی چې د سوداګرۍ په بهیر کې اصلاحات راوستلو او اداري مسلو ساده کول او په مهمو وزارتونو کې د آسانتیاوو په ګډون د خدمتونو چمتو کول او د خدمتونو چمتو کولو آسانتیاوې، د بیلابیلو خدمتونو سره چې په یو ځای کې چمتو شوي دي،دنظروړ اصلاحاتو پلي کولو له لارې د سوداګرۍ پروسې آسانول او په الیکترونکی حکومتداری سره به بهتروالی پیداکړی. ددولت دڅارنی په مقرراتو او قوانیونو کی اصلاحاتو راوستل د بیوزلو لپاره د پانګونې فرصتونه چمتو کوي، دولت په لویو او کوچنیو ښارونو کی د بی وزله ښاری خلکو لپاره موقع مساعدوی چی دخپل ملکیت سند ترلاسه کړی او په خپلو ملکیتونو کی کوچنی او یالویی پانګونی وکړی، په راتلونکي کې، د ګرځنده تلیفونونو له لارې د الیکترونیکی اسانتیاوو پراختیا او د بی وزله او غریبانو لپاره برقی تادیات او لرې پرت سیمی چې د هیواد مالي سیستم ته لاسرسي نلری د پیسو د راټیټولو او د پیسو لیږد لګښت کمولو سره دهغوی لپاره دهیواد مالی سیستم ته دلاسرسی موقع چمتو کوی

دحصوصی سکتور په واسطه ددندو رامنځته کولو موخی عبارت دی له:

- د اغیزمنو او رقابتی بازارونو جوړول
- دکوچنیو او لویو سوداګریو ملاتړ کول په ځنګړی توګه د دافغانی توکو د صادره کوونکو شرکتونو
- دداخلی او بهرنی پانګوالو تشویق کول
- دحصوصی سکتور دپیاوړتیا لپاره دپانګوالو او سوداګرو لپاره یو مناسب چاپیریال رامنځ ته کول

دنړیوالو معیارونو دترلاسه کولو لپاره دافغانی شرکتونو سره مرستی

- د اړونده او لاسرسۍ وړ سوداګریزو خدماتو برابرول
- د ګمرکونو سره د ګاونډیو هیوادونو د ګمرکي اړیکو موافقتنامې
- په افغان سفارتونو کې د سوداګریزو کړنو پیاوړتیا
- د دوه اړخیزو او څو اړخیزو سوداګریزو موافقتنامې په پایله کې پرمختګ
- د ترانسپورت او لوجیستیکي سکتور پیاوړتیا
- د توکو نړیوال ټرانسپورت په اړه د ګمرکونو ترون پلي کولو په ګډون د کوم چې د نړیوالو توکو توکي د ګمرکي محصولاتو د تادیاتو څخه معاف دي
- د کورني لوجیستیک او وارداتو بدلولو کنوانسیون ښه والی
- د خصوصي سکټور سروې ښه کول او سیستماتیک کول
- د صنعتي پارکونو او ځانګړي اقتصادي زونونو پیاوړتیا او پراختیا
- دجواز ترلاسه کولو لپاره دغیر ضروری مقرراتو لغوه کول
- پانګی اچونی ته هڅونه او دسوداګرو له پانګی او سرمایو څخه قانونی ساتنه
- د الیکترونیکی سوداګریزو خدماتو دعرضه کولو لپاره سوداګریز الیکترونیکی خدمات مدیریت کول (ثبت او راجستر کول ، خواز او دګمرکی خدمتونو تادیات او نورو اوو (۷) زونونو کی)

دمالی سکتور اصلاحات

هر ډول بریالی پرمختیا دا یو باثباته او با ثباته مالي سکتور ته اړتیا لري حکومت د مالي سکټور د سمون لپاره دوه اړخیز ستراتیژي لري؛اول: د خلکو باور لاسه راوړل، د تشبثونو له لري کولو سره د مالي سکټور پیاوړتیا، او د بانکونو تنظیم او تنظیم کولو لپاره د اعتبار وړ سیستم چمتو کول. داډول کړنو د بانکدارۍ په پراختیا کې مرسته کړې ده او د تشویق له لاري به په دې سکټور دنوښتونو موقع مساعده شی. زموږ تمرکز د ثباب او دوام په پایدادر ساتلو کې دی

او خدماتو ته د لاسرسۍ اسانتیا او د تنظیم کونکي کاري چوکاټ لوړولو له لارې او د مالي سکټور لپاره ثبات راوستلو نظارت ده. د خطرونو پر بنسټ د پلټنې موډلونو کارول؛ د حکومتي بانکونو د خطرونو نظارت کولو لپاره د واحدنو جوړول؛ د تکراری مواردو د لرې کولو لپاره قواعد او مقررات باندی بیاکتنه او اغیزمنتیا او موثریت په اړه ډاډ تر لاسه کول؛تر ۲۰۱۷ کال پوری دافغانستان بانک په اړه بشپړه بیا کتنه؛ خصوصي شرکتونو ته د پور ورکولو لپاره دخصوصي بانکونو ته هڅونه؛ بانکی خدماتو ته دښاریانو لاس رسی د ۲۰۱۷زیږدیز کال تر پای پوری.

۲. د ولسي تړون پروګرام

دولسی تړون پروګرام دوزارتونو ترمینځ یو نوی دولتی پروګرام ده چی تر راتلونکو لسو کلونو لپاره به دافغانستان ولس ته په اساس توګه خدمتونه وړاندی کوی، دغه پروګرام د ملی پیستون د پروګرام خوارلس کلنی تجربی په نظر کی نیولی سره او دټولو نورو پروګرامونو ځای ناستی ټاکل شوی ده

دغه پروګرام دلسو کلونو لپاره (۲۰۱٦ تر ۲۰۲٦) په کلیو او ښارونو کی دمعیاری خدمتونو دوړاندی کولو لپاره طرحه شوی؛ دیادونی وړ ده چی دافغانستان حکومت او نړیوال بانک ددی پروګرام بسپنه ورکوونکی دی چی په دریو مرحلو کی به پلی کیږی. اوله مرحه د اکتوبر ۲۰۱٦ څخه شروع تر ۲۰۲۰ پوری به د۳۴ ولایتو د ۱۱۷ ولسوالیو په ۱۲۰۰۰ کلیو کی به پلی کیږی، دوهمه مرحله د ۲۰۲۱ تر ۲۰۲۳ دوام ولری چی تر ۱۲۰۰۰ کلیو زیات به تر پوښښ لاندی راولی، او په دریمه مرحله تر ۲۰۲٦ پوری دوام ولری چی اولی او دوهمی مرحلی په ګډون به ۳٦۰۰۰ کلی دهیواد په سطحه تر پوښښه لاندی ونیسی.

دولسی تړون دپروګرام اصلی موخه او اهداف عبارت دی له:

- د کليو، او ښارونو تر مينځ د يووالي په رامنځته کولو کې مرسته
- دحکومت او خلکو په مینځ کی داړیکو غښتلی کیدل.
- د فقر کمولو لپاره اساسي خدماتو چمتو کول
- دکلی پرمختیایی شورا درهبری لاندی دپرمختیایی کارونو ترسره کول
- په پرمختیایی کارونو کی دکلی دخلکو دګډون څخه ډاډ ترلاسه کول په ځانګړی توګه دمتضرره قشرونو څخه.

دولسي تړون پروګرام ترپوښښ لاندی ولسوالی			
ګڼه	ولایت	ولسوالی	شوراګانو تعداد
۱	ننګرهار	سرخرود	۱۰۱
۲	ننګرهار	دورېابا	٤۰
۳	ننګرهار	کوز کونړ	۹۳
۴	ننګرهار	دره نور	٥۹
۵	ننګرهار	کامه	۷٤
٦	ننګرهار	چپرهار	۹۱
۷	ننګرهار	خوګیانی	۲۰۸
۸	ننګرهار	شینواری	۸۹
جمله			۷٥٥

دولسی تړون پروګرام دشروع څخه تر اوسه فعالیتونه او لاسته راوړنی دننګرهار ولایت په سطحه

- داړیتا مطابق داداری او تخنیکی پرسونل استخدامول.
- دولسوالی په سطحه دکارکوونکو استخدام
- دولسوالی په سطحه ددفترونو جوړول
- په انټرنیټ باندی دولسوالیو په سطحه دټولو دفاترو تجهیز کول او نور داړتیا وړ توکی

- دولسی تړون پروګرام دکارکوونکو داجتماعی کارکوونکو روزل
- دولسی تړون پروګرام دانجیرانو لپاره روزنیز ورکشاپونه دایرول
- دختیځ زون په سطحه دهمغږی ناسته دایرول دولایت دوالی صاحب، سکتوری وزارتونو دمعین صاحبانو او دولسی تړون دمرکزی دفتر دکارکوونکو په ګډون.
- ایا دانشکافی شوراګانو پروفایل لری
- د انکشافی شورګانو ترمنیځ رامنځته کول
- دانکشافی شوراګانو لپاره دپلان چمتو کول
- دعامه پوهاوی لپاره مو دانشکافی شورا کارکوونکو لپاره ورکشاپونه دایریدل
- د انکشافی پروژو لپاره د ډیزاین چاری تمکیلیدل کړی
- په ولسوالیو کی دپروژو چاری عملاً جریان لری

۳. د اغیزمنې حکومتوالۍ پروګرام

په افغانستان کې نامنۍ او بې ثباتي په غیر متمرکز ډول د پراختیا پروسې سره تړاو لري. په دی اړه دنظام مشروعیت او په خپله دحکومت اغیزمنتیا یوه مهمه موخه ده. مشروع او با ثباته حکومت لرلو ته پاملرنه، د سولې خبرو د پرمختګ اهمیت، د سیاسي موافقې پیاوړتیا او په هیواد کې د با ثباته امنیت تضمین، دمالکیت په حقوقو کی وضاحت، په ځانګړې توګه د ځمکې مالکیت، چې ډیرو افغانانو اوسیدونکو لپاره دلویو فزیکي شتمنیو څخه دی چی د ځانګړی ارزښت څخه شمیرل کیږی. داراضی خپلواکه اداره د داډول ننګونو سره دمخامخ کیدو په اړوند د دځمکو دنومولو یا تشخیص کولو په پروګرام باندی کار کوی. د موجوده لاسته راوړنو ساتنه دخدمتونو دوړاندی کولو په برخه کی دبیلګي په توګه، دروغتیا او پوهنی په برخه کی په ځانګړی توګه د ښځینوو لپاره، خلک اړتیا لري چې خوندي احساس وکړي،په خپلو ټاکل شویو خلکو باور وکړی او وکولای شی چی دخپلي کورنی دسمبالښت لپاره کافی عواید لاسته راوړي.

الف)- دعامه سکتور اصلاح کول: دملی وحدت دحکومت په دوره کی دعامه سکتور په اصلاح کولو باندی کار دوام لری.په افغانستان کی دزیاتو پالیسیو دشتون په صورت کی قواعد او مقرراتو دنه تطبیق له وجی دستومانی احساس کیږی. دپالیسیو او مقرراتو د ښه تطبیق لپاره دولت تغیراتو راوستلو ته اړتیا لری ترڅو دښه نظارت زمینه برابره شی داجراتو دمدیریت سمون په راتلونکی دری کلونو کی هغه وزارتونو ته چی لوړترین عواید لری معرفی کیږی. د ملکي خدمتونو سمون او عامه اداري اصلاحات دعالی رتبه کارکوونکو دکاری کیفیت په موخه دتطبیق په حال کی ده تر څو یو ځوابوویونکی او با مسؤلیته اداره رامنځ ته شی . په افغانستان کی باید یو داسی عامه اداره رامنځته شی چی ددی هیواد پرمختیایی اړتیاوو ته ځواب ویونکی واوسی او په اقتصادی، سیاسی،اجتماعی او فرهنګی برخو کی نارینوو او ښځینوو دورورولی په فضا کی د ګډون موقع مساعده شی. دی هدف ته درسیدو لپاره باید هغه په میراث پاتی اداری فساد او د دزورواکانو نفوذ چی په اداراتو کی دظرفیت د ټیټیدا سبب شوی علبه پیداشی. اصلاحات باید داداری ناوړه ریښی له مینځه یوسی او زورواکو ته باید قناعت ورکړل دعامی او مسلکی اداری رامینځته کیدل ددی هیواد دټولو وګړو په ګټه ده. په هرصورت پورتنی هدف ته درسیدلو لپاره لاندی کړنی باید په نظر کی ونیول شی.

- دنوی قوانینو او مقرراتو په تصویب سره دملکی خدمتونو اصلاح کول، دموجوده قوانینو او مقرراتو او دملکی خدماتو دقانون په شمول بیا کتنه
- دمسلکی کولو دپروسه رامینځته کول، ساتل او غښتلی کول
- د کړنو پربنسټ دمدیریت د طریقی څخه استفاده کول
- دحساب ورکولو او روڼتیا غښتلتیا
- د مجازاتواو مکافاتو دلاربښود ترتیبول.

ب)- د دولت اداری فساد له منځه وړل دهیواد په کچه داداری فساد له مینځه وړلو ته ژمنتیا ده

- دافغانستان اسلامی جمهوریت کاری پلان داداری فساد سره دمبارزی لپاره یو غښتلی پروګرام ده، داداری فساد سره دمبارزی لپاره دستری محکمی او لویی ځارنوالی په سالمی رهبری دبښنی فرهنګ ته یی دپای ټکی ایښی او په فساد ککړ اشخاص به د قانون منګلو ته سپارل کیږی.
- په حکومت باندی دخلکو دباور زیاتوالی لپاره حکومت کولای شی په مختلفو برخو کی خپلو خلکو ته خدمات وړاندی کړی او دخلکو ملاتړ لاسته راوړی
- داداری فساد سره دمبارزی دپلان مهمی نکتی په امنیتی، مدیریتی، اقتصادی او په حقوقی ادارو دی چې په لاندی ډول تری یادونه شوی:
- دعامه تدراکاتو بیا جوړونه چې تقریبا، ۲۱ سلنه ټول لګښتونه تشکیلوی؛ دقانون دحاکمیت دعالی شورا رامنځته کول او اداری فساد سره مبارزه؛ داداری فساد سره دمبارزی دپلان چمتوکول چې دمالی وزارت ،
- کانونو او پترولیم وزارت، دسوداګری او صنایعو وزارت؛ دمخابراتو او معلوماتی تکنالوژی وزارت او دترنسپورت وزارت څخه یی پیل کیږی؛ د عدلی او قضایی مرکز څخه دلویو اداری فسادونو دپلټنی، تعقیب په موخه ملاتړ کول؛دهیواد په کچه دقاضیانواو ځارنوالانو لپاره دازموینی او ګډون دپروسی معرفی کول؛ دهیواد په ۲۲ ولایتونو کی دقضایانو بدلول او دپیسو تادیاتو او د تدراکاتو دچارو لپاره دالیکترونیکی سیستم څخه ګټه پورته کول
- ج)- دمحلی حکومتداری پیاوړی کول؛ کله چې دولت ضعیف اجراات کوی خلک دخپل ځان دساتنی لپاره په نورو طریقو لکه دهیواد سره خیانت، د مسلحو ملیشو او نورو شبکو سره یوځای کیدلو مه مخ اړوی. حکومت دخلکو دساتنی او امنیت په موخه دامنیتی وضعیت ، حقوقی او اجتماعی خدماتو نظارت په ټولو ولایتونو او ولسوالیو کی دخپلو بانفوده ادارو نظارت په واسطه ترسره کړی، هغه پانګوني چې کولی شي په ټولو والیتونو او ولسوالیو کې د حکومت مستقل تلپاتي والی زیات کړي. د محلي حکومت له لارې د لګښتونو برخه زیاته کړئ او دټاکنو ترسره کول لکه تر ۲۰۱۹ کال پوری دښاروالی انتخابات، ابه محلی حکومتداری پیاوړی کړی نو پدې برخه کې د محلي حکومتداری ملاتړ او پیاوړتیا لپاره د حکومت هڅې په لاندی نکتو کی په ډاګه کولای شو.
- دملی سطحی څخه تر محلی سطحی پوری دحکومت په ټولو سطحو کی داړیکو دتقویت پیاوړتیا؛ ملاتړ ، دبودجې په جوړونه کی همغږی او ارتباطات، پلان جوړونه او دهغی پلی کول، دعوایدو دټولو او دخدمتونو دعرضه کولو لپاره دښاروالیو ظرفیت لوړول او په ولسوالیو کی دحکومت دحاکمیت ساحه پراخول او حضور.

- د) دمخدره توکو سره مبارزه:
- په افغانستان کی د مخدره توکو موضوع دامنیتی سکتورنو سره په درشل کی ددی هیواد پرمختیاکی ځای نیولی. دمخدره توکه غیر قانونو سوداگری د ترهگری دزیاتیدلو او ددولت د کمزرتیا سبب گرځیدلی. د نشه یي توکو کاروونکو لخوا دوامداره غوښتنه او په عین حال کې، د ترانزیتي هیوادونو لخوا ناکافي اقدامات، دمخدره توکو دليږدل بشپړ مخنیوی، د مخدره موادو ضد ستراتیژۍ اغیزه یی محدوده کړی.د ۲۰۱۵ له څخه را په دیخوا حکومت دمخدره موادو سره دمبارزی په موخه دپلان دتطبيق په حال کی د. دا پلان به د پلي کونکو ادارو ترمنځ همغږي وکړي، پوهنه او روغتیا به رامنځته کړی. دي ته په پام سره چې دا بریالی اصلاحات اوږدمهاله تعهداتو ته اړتیالری، په راتلونکی پنځه کلونو کی دولت به د خپلو کروندگرو لپاره د بدیل معیشت د برابرولو لپاره خپلو هڅو ته دوام ورکړي، له بل پلوه، حکومت به د پیسو مینځلو او مخدره موادو قاچاق په وړاندې د مبارزې قوانین پلي کړي.۱

۴. د عدلي سکټور د رغولو پروگرام

- بې له شکه، اقتصادي او سیاسي ثبات ډیر مهم دی مگر دا د ټولنیزو پانگونو د بیا جوړولو لپاره هم مهم دی افغانستان په تیرو ۱۲ کلونو کې له دوامداره کورنۍ جگړو سره مخ شوي په خو دا ټولنیزی او سیاسي ستونزې کومه ساده حل شتون نلري مگر دا چوکاټ د ملت جوړونې درې اساسي عناصرو باندی تمرکز کوي
- اول: ښاریان باید د هیواد په قضایی سیستم پوره باور ولري او په دې باور وي چې د قانون حاکمیت د ټولنیزو شخړو حل کولو لپاره بې طرفه عمل کوي.
- دوم: دولت اوپه حکومت کی مسؤلین باید په پراخه پیمانه په محلي سطحه د خدماتو په وړاندې کولو کې د دوی وړتیا مثبت انځور رامینځ ته کړي.
- دریم: هیواد د سیمه ییزو تضادونو د له مینځه وړلو لپاره او د ملي پیژندنې لپاره یو بل تفاهم او د خپلو بډایه(غنی) میراث داستفادی احساس وکړی
- الف) زموږ خلک د قضايي سکتور اصلاح کول باید احساس کړ
- چی دولت دقانون په بی پریتوب او عدالت پلی کوی. افغانستان دولت باید دقانون دحاکمیت او دتطبیق څخه دډاډ لپاره چی دهغه په نه شتون کی قراردادونه او دملیکت تضمین وجود ونلری او هیڅ ډول توپیر به د قانوني پروسې او عدالت له لارې حل نشي خپل سیستمونه له سره جوړوی.
- ستره محکمه و دفتر لوی څارنوالی در حال تهیه پلان های وسیع اصلاحات در آن ادارات هستند تا خدمات خویش را مسلکی نموده و امکان دسترسی به قانون را برای مردم فراهم سازند.دسترسی همه افغانها به سکتور عدلی و قضائی افغانستان سیستم عدلی و قضائی و حاکمیت قانون به طور عادلانه را که توانائی ارائه خدمات عدلی بیطرفانه را مطابق به قوانین بین المللی دارا باشد، ایجاد خواهد نمود.
- ستره محکمه اودلوی څارنوالی دفتر داصلاحاتو لپاره په لویو پلانونو باندی کار کوی په دی پلان کی هغه اداری دی چی خپل خدمتونه یی معیاری کړی او خلکو ته د قانون لاسرسی اسانتیاوی برابروی. د ټولو افغانان عدلي او قضایی سکتور ته لاس رسی چی د بین المللی قوانینو مطابق به ایجادیږی. د قانون دغه سیستم د عادلانه او بې طرفه ټولنی د هر غږي په وړاندې د تبعیض پرته پلي کیږي. او دا ډول سیستم به دخلکو په مابین کی دباور فضا رامنځ ته کړی.

- د پورته موخو د پوره کولو لپاره، لاندې اقدامات ترسره کیږي
- د افغان نارینه وو او ښځو لپاره عدالت ته د لاسرسی تضمین کول، د اساسي قانون او د بشر د حقوقو نړیوالو قوانینو د پلي کولو لپاره د شفاف او بې طرفه قانوني سیستم رامنځته کول، په ټولو کچو کې د عدالت او د قانون پلي کونکو چارواکو مسلکي او مسلکي ظرفیت ته وده ورکول، په عدلی او قضایی ارګانونو او د قانون پلي کونکو ادارو کې د ښځینه کارکونکو شمیر زیاتوالی، د قضایه قوې او د قانون پلي کونکو ادارو ترمنځ همغږی، د سترې محکمې څخه دعراضی خپلواکی اداری ته د صلاحیت او مسولیت انتقال، د عدلی او قضایی ارګانونو د جوړښت بیاکتنې له لارې اغیزمنتوب او حساب ورکونه، او د قضایی الیکترونیکی مدیریتی سیستم اجراکول،د بشري حقونو د ساتنې او د ښځو په وړاندې د تاوتریخوالی سره د مبارزې لپاره جدي تدابیر نیول.
- ب) د افغان ملي هویت پیاوړتیا: افغانستان اړتیا لري چې خپل ملي هویت بیرته جوړ کړي ترڅو د منفي خواوو اغیزو پیښو سره مبارزه وکړي کوم چې په ټولنه کې د تلپاتې شخړو لامل کیږي. د خلکو اوولسونو یو ځای کوی سره یوځای د سولې یوه مهمه برخه ده، والیان، ښاروالان او نور مشران به وهڅول شي چې د تاریخی سرچینو او شته دودونو څخه په استفادی دپرمختګ لپاره دملی هویت په چوکاټ کی ورڅخه کار واخلی.

۵ . د کرنې د پراختیا هراړخیز پروګرام

افغانستان په یو داسی جغرافیوی موقیعت کی قرار لری کوم ګاونډی هیوادونه نه یوازې د شخړو او شخړو له کبله متاثره شوي لیکن هغوی په تولید او دتوکو په خرڅلاو کی د ټیټ نرخ د یوی ښی سیالۍ درلودونکی دی. دیو سیال اقتصاد درامنځته کیدلو لپاره، افغانستان اړتیا لري چی سیمه ایز تغیرات رامنځته، حکومتداري بهتر کول، تولیدونکي سکیټورونه په داسې طریقه بدل کړي چې په کې اصلاحات او پانګه اچونه د اقتصادي ودې لپاره فرصت برابروي. په بازارونو کې د کورني محصولاتو بدیل مخه نیولو لپاره دولت باید پالیسۍ او ملاتړیز پروګرامونه، په ځانګړې توګه د کرهنیزو او پروسس شوو محصولاتو تولید دکار لاندی ونیسی او دنړیوال تجارتی سازمان مخه ونیسي چې له قواعدو سره سم عمل وکړي او د وارد شویو توکو د ټیټ لګښت له امله د مارکیټونو کورني سرچینو کارولو ته زمینه سازی وکړی.

ستری اقتصادي شورا په ترتیب سره د پانګې اچونې او ټولنیزو خدمتونو سکتورونو کې د پانګې اچونې د برخې ترمنځ توپیر په ترتیب سره ۷۱٪ او ۲۱٪ ته تایید کړ، پدې معنا چې په بودیجه کې ډیری پرمختیایی فنډونه به هغه سکټورونو ته ځانګړي شي چې ورسره به د تولید او اقتصادي ودې زیاتوالی ومومي. د خدماتو په سکتور کې به پانګونه کمه نشي مګر د ځینو وختونو لپاره یا په موجوده کچه نږدې بودیجه برخه به خوندي وي، زمونږ اقتصاد لنډ مهالو ستراتیژیو ته اړتیا لري کوم چې د "پل" په څیر کار کوي او ډیری کاري فرصتونه رامینځته کوي. په اوږدمهال کې، افغانستان د پانګونې زیربناوو په جوړولو کې د ټولنیزو کاري سکتورونه په خپلو اړیکو کې تمرکز کوي او د مهارت لرونکي کاري ځواک چې د ارزښت چینل چلوي، په افغانستان کې د اقتصادي ودې د لاسته راوړنې په اسانۍ سره نشي کولی د لوړ احتمالي سکتورونو لپاره بسپنی تخصیص کړي.

د افغانستان اقتصادي ودې امکانات نه یوازې د بې ثباتي او نا امنۍ له امله محدود شوي، بلکې د کمزورو پالیسیو، فساد او بدمرغۍ له کبله اقتصادی وده محدوده شوی. د بودیجې د مدیریت څخه د منلو وړ پایلې ترلاسه کولو لپاره د حکومت تګلاره به هغه سکټور ته راوړل شی چې د پانګونې ښه فرصت لري او ښه تاریخ ولرئ او کولی شي د حکومتدارۍ له اصلاحاتو سره نور ثمره تولید کړي د فنډونو ترټولو لویه برخه به هغوی ته ځانګړي شوې وي

د خپل ځان په وړاندې يو ګام

د ملي پروګرامونو څخه ګټه اخيستل د ملي بشپړتيا د لوړولو لپاره لومړيتوب ورکړل شوی د کار موندنې د ودې لپاره د افغانستان ماډيول په ټولو ملی برنامو کی لومړنی انعکاس ورکړل شوی. ددی سکتورونو له ډلی څخه لومړيتوب ورکول، دا د کابينې د وړانديز شوي پايلو سره سم او د مالي سرچينو پر بنسټ د پانګونې پلان وړاندې کوي چې د کلنۍ بوديجې پروسې برخې په توګه ليدل کيږي. کابينه او اقتصادي عالی شورا ته به وړانديز وشی چې د ملي لومړيتوبونو ډيری بشپړ پرمختګ چې پدې چوکاټ کی قرارلری دا به د پنځو کلونو څخه زيات دوام وکړي

په دې پلان کې د تطبيق او کار کولو امکاناتو اندازه کولو سره، حکومت کولی شي د اړتيا وړ مالي او سازماني سرچينې په ګوته کړی. د تسلسل لپاره يو چوکاټ جوړول، او د لګښتونو د باوري ارزونې پر بنسټ، د لومړيتوبونو ټاکنه. او اړونده وزارتونه چې د دوی د لګښتونو ډيزاين او اندازه کولو لپاره اړين وسايل لري.

الف: د کرهنيز پرمختيا پراخ پروګرام د افغانستان خالص داخلي توليد زياتوالی يا کمول د کرهنې سکتور په فعاليت باندې تکيه کوي. لږترلږه ۲۱٪ وګړو ته په هيواد کې کار کولو ته موقع برابروی اولد هيواد صادراتو لويه برخه جوړوي. زمونږ دهيواد کرهڼه په حقيقت کې، يو بی ثباته سکتور دی اوس مهال د اوبو د سرچينو په پراختيا کې د پانګونې کمښت شتون لري، د اړتيا وړ موادو بی کيفيتی لکه د تخم او کيمياوي سري ،ټيټی طبيعی سرچينې او د داخلي او بهرنيو بازار موندنې کمزورې سيسټمونه دا د کرهنې د سکتور خنډ ګرځيدلی.

داقليم بدول ددی سبب شوی چې ژمنی يخونه دپخوا په پرتله دری اونی وړاندی ويلی شی او دا دپسرلی په موسم کی دزياتو بارانونو سبب شوی نه دواوری چې په پايله کی دسيلابونو خطرات زيات شوی او په اوړی کی داوبو دکچې دټيټوالی سبب شوی. په هرصورت دنورو وختونو څخه ډيره اړينه ده چې د اوبو زيرمې / د اوبو لويی ځاګانی او د سيلابونو کنټرول بايد وشی. د جګړو په جريان کې، کرهنيزو ځمکو دزياتو ماينونو له وجی زيات زيان رسيدلی او خطرناکی شوی دی.نو په کرنيزو ځمکو کې د ځمکې دماينونو دله مينځه وړلو لپاره ملاتړ ته اړتيا ليدل کيږی نو په ضمن کی به کرهنيزو ځمکو ته د بزګرانو لاس رسی زيات شی او د هيواد په بيوزلو سيمو کې د دماينونو په واسطه به د مړينې خطر راکم کړي. د زراعتي توليداتو زياتيدل په ډيری سکيټورونو کې د پانګونې غوښتنه کوي، لکه اوبه لګولو، د اوبو مديريت او پراختيا، د پرمختيا کښت او د کار او ارزښت زنجير، چې د کليوالو توليدونکو لپاره د پانګونې لپاره خورا لويه هڅونه ده. د ښارونو او کليو په ارتباط کې ښه والی چې د کرهنيز محصولاتو خرڅلاوو، پروسس او ذخيره کولو لپاره زمينه برابروي او ورسره به ښارونه او کلی پرمختيا او ښارونه به بدلون ومومي.

ددولتی سکتورونو په واسطه پانګونه د دې سکيټور په برخو کې چې د اقتصادي ودې لپاره د پام وړ امکانات لري تمرکز به پری وشی. اصلاح شوی تخمونه ، ښه کرهنيزه ټيکنالوژي او د کرهنيزو محصولاتو د ساتلو لپاره نا چيزه اسانتياوې د خوړو خونديتوب زياتولو کې مرسته کوي او بزګران په اضافي فصلونو کې د معيشت د ودې په برخه کې هم مرسته کوي. د کرنې په صنعت کې، د کيفيت کنټرول ښه کول او ښه بسته بندي چې د محصول ضايع کولو مخه نيسی لری ندده چې افغانستان د وارداتي هيواد څخه د کرنيزو محصوالتو څخه د صادراتو هيواد ته باندی بدل کړيږ دا قوت او پوتانيشيل به به په اوږد مهال وخت کې رامنځته شي.

د کارونو رامينځ ته کول، په راتلونکو پنځو کلونو کې د بزګرانو لپاره د حاصلاتو او پرانستې بازارونو زياتول

- اوبه لرونکی ځمکی به له ۲۰۲ میلونه هکتاره څخه ۲۰۷ میلونه هکتاره ته وغځوو
- د غنمو تولید به له ٤,٥ میلیونه متریک ټنوڅخه ٥,٩ ملیون متریک ټنو ته لوړ کړو.

د پورته موخو ترلاسه کولو څرنګوالي

- د اوبود مدیریت په برخه کی دپانګی زیاتوالی، د داوبو دلګولو د۱۰۰۰ کانالونو جوړونه، داوبو دنویو شبکو پرمختیا او دابو کوچنی ذخیری جوړول.
- د غنمو دمحصولاتو دزیاتیدول په موخه دبرنامو تطبیق کول ۲٦ سلنی او ۱۱۰ زره هکتاره ځمکه ځمکه کرل شوې ده د دمحصولاتو نیمایی کیدل او د تخمونو او سرې غنمو لپاره د معیاري مارکیټ جوړول.
- د څارویو د مدیریت ښه والی، د وارد شویو نباتاتو په وړاندې ځانګړو اقداماتو تطبیق او د صادر شویو هیوادونو څخه د وارداتو مخنیوی لپاره د ګمرکي تعرفو کارول؛
- د باغونو د ظرفیت لوړول د ۱۸۰ زرو څخه ۲۳۰ هکتاره ځمکې ته دپانګونی څخه ملاتړ دارزښت په زیاتوالی کی د صادراتو جواز ورکولو پروسې رامینځته کول او د ښځو کرهنیز سوداګرۍ لپاره د مالاتړ زیاتول.
- د کرهنې بیا رغونې ستراتیژیکې زیرمې او د بزګرانو د ملاتړ لپاره د کرهنې د ذخیره کولو بورډ جوړول.
- د زراعتي ځنګلونو پراختیا او بیا رغونه د چاپیریال مالتړ لپاره ٦۰،۰۰۰ هکتاره ځمکې ته او د بزګرانو لپاره دعوایدو تولید.
- د کرهڼې مالداری او اوبو لګولو وزارت جوړښت ته بدلون ورکول، د وزارت لپاره یو غیر انتفاعي موسسه بدلول، د بزګرانو لپاره خدمت کول او په کرهنیز سکتور کې د خصوصي پانګوالو پانګی ته هڅونه.

٦. د اړیکو او زیربنا پروګرام

د سیمه ایزی یووالي پروسې پراختیا

دافغانستان موقیعت د ختیځ، سویلي، مرکزي او لویدیز آسیا ترمنځ د ترانزیتي مرکز په توګه، دا یوه لویه اقتصادي سرچینه کیدای شي د کورنی جګړې کچه د مدیریت وړ اندازی کچې ته راټیټه شوې ده. لومړنی پانګې اچونې د بهرنی انرژی لیږد په سکټور کې موږ د لرې پرتو سیمو ته د توکو لیږد لپاره وچ بندرونه چمتو کړي دي. په دې وروستیو کې، نړیوالې سوداګرۍ سازمان ته د افغانستان لاسرسي د سیمه ییزې سوداګرۍ د پراختیا لپاره د سرحدونو پروژو او پالیسیو اصلاحاتو لپاره اړینی اسانتیاوې برابرې کړې دي. موږ دپیسو نړیوال صندوق سره،داسیایی پراختیایی او نړیوال بانګ سره د موډل ډیزاین کولو لپاره چې نه یوازې د نړیوال پانګونې جذب کولی شي، بلکې په دې سکټور کې کورنې پانګونه او سیمه ایز خصوصي سکتور تمویل کولی شي په شریکه کار کوو. سیمه ییزه اقتصادي همکارۍ خورا لوی قوت لري د منځنۍ اسیا ډیجیټل لویې لارې پانګه اچونه د سیمه ییزو همکاریو نوې ساحې په سیمه کې د انرژۍ سیمه ایزې پروژې، رېل پټلۍ او سیمه ییز سړکونه دي.

د افغان ریل پټلۍ د سوداګریز ملکیت او معدنی توکود لیږد پالنه کوي کوم چې د شمال له لارې مرکزی اسیا او دجنوب له لارې ایران ته لیږدول کیږی او شپږ لوجیستیکی بندرونه د افغانستان صادراتي سیمې سره نښلوي اوتقریباٌ ۳۵۰ کیلومتره لین ډیزاین په شمول، پرمختګ شوي دي.

موږ همداراز تصمیم لرو چې د ګاونډیو هیوادونو سره د همکارۍ کچه پراخه کړو د مثال په توګه، د جنوبي اسیا د چاپیریال همکارۍ پروګرام (SACEP) او د غرونو د قواوو پراختیا لپاره نړیوال مرکز او موږ په ګډه د همالالیا په سیمه کې د اقلیم بدلون بدلون منفي اغیز کمولو لپاره کار کوو

د سیمه ییزه سوداګرۍ له لارې اقتصادي وده او امنیت اهداف ما برای انکشاف همکاریهای منطقوی عبارت دی له:

- افغانستان د اسیا او نورو هېوادونو ترمنځ د تجارتي توکو لپاره د ترانزیټ مرکز ته بدلول.
- دهیواد دصادراتو د لارۍ بدلول.
- د دوه ارخیزو سوداګرۍ ،ګټو او اعتماد دسطحی لوړولو له لارې دامنیت ښه کول

د سیمه ییزی سوداګرۍ د پوهیدو څخه زموږ د عواید زیاتولو لپاره، موږ به لاندې توګه ګامونه پورته کړو

- دسیمه ییزو پروژو تړل دکمربندی په شکل (یو سرک- OBOR)
- د عامه او خصوصي سکټور ګډون(PPP)او د زیربنا پراختیا کې خصوصي سکتور هڅول
- د کاسا ۱۰۰۰s او ټاپي پروژو په شمول د پروژو لپاره اړین اړتیاوې او فنډونه باوري کول
- د سیمه ایزو ادارو سره د همکارۍ پراختیا
- په بهر کې زمونږ سفارتونه او سوداګردیز کاروباری ماموریت پیاوړی کول

۷. د ښاري پراختیا پروګرام

په ډیری هیوادونو کې، ښارونه د نفوس او جغرافیایي موقعیت لپاره اقتصادي ودې فرصتونه چمتو کوي. د افغانستان ښارونه اوږده تاریخ لري ،مګر اوس مهال، دا ښارونه باید د ودې او پرمختګ چلوونکي واوسی. زموږ ښارونه د ژوند کولو مرکزونه دي مګر د نویو اتباعو، داخلي بې ځایه شویو او راستنیدونکو د جذبولو لپاره اقتصادي اساسات نلري. برسیره پردې، په ۲۰۱۹ کې د ښاروالانو د مستقیم انتخاب لپاره پلان سره سم، دا ښارونه به ښاري مدیریت ظرفیت ته اړتیا ولري.

دمحترک او مناسبه ښارونه په پار د دې سکیټور اصلي موخه په لاندې ډول ده

- د ښاري مرکزونو فعاله، خوندي او دوامداره شبکه جوړول.
- ښاري مرکزونه اقتصادي ودې، کلتوری او ټولنیزو مرکزونو ته بدلول.
- د ښاري پلا جوړونې پروسې توضیح کول، او د ښاري حکومتوالي میکانیزم رامینځته کول.

د پورته اهدافو د لاسته راوړلو لپاره، د ملي لومړیتوب پروګرام به لاندی اړخونو ته پام وکړي

- په قانوني او حقوقي چوکاټ کې د پام وړ پرمختګ، د ځواکمن کولو پلي کول او په ښارونو کې د قانون حاکمیت پیاوړتیا
- د ښاري زیربناوو جوړول، په ځانګړې توګه د ترانسپورت او کانالیزیسون
- د ښاري پراختیایي پروګرام سره د کلتوري میراث یوځای کول او همغږی
- د ښاري استوګنځایونو ښه والی، د زونونو مقرراتو چمتو کول او تطبیق، او د ټولو لپاره د استوګنې او د پیرودونکو د سیمو زیاتوالي.
- د ځمکې مالکیت حقونه منل او ساتنه، د بېوزلو لپاره ښاري خدمتونه ښه کول او د کارونو ته لاسرسی زیاتول.

- لویو اقتصادونو ته هڅونه، د ښاري اقتصادي زونونو رامینځ ته کول او د ښاري داخلي ښارونو جوړول د لویو ښارونو په پراختیا کې

۸. د انرژۍ پروګرام

- د اقتصادي ودې ستراتیژي د تولیدوونکو د ورتیا لوړولو پر بنسټ د ښارونو او نړیوالو بازارونو ته دلاسرسی لپاره کارول کیږي. د ټرانسپورټی دهلیز پراختیا د کورنۍ جګړو له امله اغیزمن شوی، کمزروی او ضعیفی طرحی چې ډیری وختونه د Google له مخې ترتیب او د قراردادیانو کمزوری مدیریت مساوي ننګوني دي چې په ټیټ کیفیت سره په ساختمانی سکتور کی دلوړو لګښتونو لامل ګرځیدلی دی. په راتلونکی کې د داسې قضیود بیا تکرارولو لپاره، د سړکونو د جوړولو لپاره د شرکتونو ساختماني پروژو کیفیت ارزونه پیلیږی.
- حکومت د سیستمونو د رامینځته کولو له لارې د هیواد د مخ پر ودې اړتیاوو سره سم د ترانسپورټ موسسو د ښه کولو لپاره جدي ګامونه پورته کړي. چې پدې کې د سړکونو د خپلواکو اداري، د سړکونو فنډ او د ټرانسپورټ انسټیټوټ جوړول شامل دي همدارنګه افغانستان د بریښنا تولید او انتقال لپاره داوړدې مودې لپاره پروګرام پیل کړی، د کاسا پروژې، ۱۰۰۰ او د ترکمنستان ۵۰۰ کیلو واټه بریښنا تار چې پایله کې ٤۰۰۰ میګاواټه بریښنا لیږدوي
- او د پایپ لین ټاپی پروژه چې طبیعي ګاز له ترکمنستان څخه سویلی اسیا ته لیږدوي چې په دی سکتور کی دلویو اوغیږو پرژو څخه ګټل کیږی. د سلما بند جوړونه یوه ستره لاسته راوړنه ګڼل کیږي. دا پروژې، په داسې حال کې چې د بریښنا صادرولو څخه عاید تولیدوي، بلکه په افغانستان کې سوداګریز او خصوصي بریښنا ته لاسرسی هم چمتو کوي د کورنیو سرچینو څخه د بریښنا تولید مخ په زیاتیدو دی
- په راتلونکو پنځو کلونو کې ۲۳۰۰ میګاواټه بریښنا تولید لپاره د یوې جامع پلان سره، په شمول د څلورو لویو بریښنایي پروژو په شمول د عامه - خصوصي ملګرتیا په توګه(PPPs) او ٦۰۰ میګاواټ لمریزه انرژی، بادی او طبیعي ګاز دا هم د عامه خصوصي ملګرتیا (PPPs) له لارې پلي کیږي دزیاتیدو په حال کی ده. او د ۲۰۱۸ کال تر په اواخیرو کی به افغانستان د کورني سرچینو څخه ډیر انرژي تولید کړي چې دتیرو ۴۰ کلونو په پرتله به زیاته وی. د کورني محصولاتو سکتور کې پانګه اچونه، چې دا د سوداګریزو او صنعتي پراختیا لپاره یو مهم شرط دی
- البته د استوګنیزو سیمو لپاره د نوي کیدونکې انرژۍ په برخه کې د مخ پر ودې پانګونې سره لری پرتی سیمی به په لومړیتوب کی ونیول شی.
-

د زیربناوو او انرژي پراختیا لپاره د ملي لومړیتوب پروګرام د بریښنا او انرژی سکتور کې لاندې اهداف تعقیبوي

- د ښارونو او کلیو ترمنځ سوداګری پراخولو لپاره د ترانسپورټ لیږد لګښتونو کمول
- په راتلونکو ۱۵ کلونو کې د ملي بریښنا لیږد ۵۰۰ کیلوټ بشپړول او د انرژی په برخه کی ځان بساینه ترلاسه کول او د منځنۍ آسیا او سویل آسیا ترمنځ د انرژۍ د پلور څخه د عایداتو زیاتوالی.

د پورته موخو د ترلاسه کولو لپاره، افغانستان به دا تدابیر ونیسي

- د زیربناوو په پراختیا کې پانګه اچونې لپاره خصوصي سکتور هڅول
- د ستراتیژیک زیربناوو د پراختیا د چټکولو لپاره د خصوصي سکیټور لپاره د عامه سکیټور د ځمکې استوګنې ته لاس رسی.
- د داوطلبی د پروسې کمولو لپاره د نوي تدارکاتي کړنو پیاوړتیا، ډیزاین او تصویب.
- د زیربناو ،کانونو او انجنیرانو او د پروژې مدیرانو ته دلوړتیا موقع برابرول.
- داوبو بریښنا، دنوی کولو وړ انرژی، او طبیعی ګاز څخه په ګټنی اخیستی ۲۳۰۰ میګاواټ ته دداخلی بریښنا تولید زیاتول،
- د کورني انرژی د لیږد ظرفیت سپارل او پراخول، په ځانګړې توګه د نوي کولو وړ انرژی.
- او په دې سکیټور کې د نرخونو او سبسایډی له منځه وړل

۹. د کانونو او طبیعي سرچینو د پراختیا ملي پروګرام

د کانونو او استخراجي صنايعو سرچيني لکه كان كيندنه او د هايدروكاربن پرمختګ به په هيواد کې د اقتصادي ودې هڅولو کې مهم رول ولوبوي . دوامداره پرمختيا د رڼې داوطلبۍ او مؤثره څارنې له لارې خورا مهم ده، وروستي راپورونه په سکتور کې د حکومتي پياوړتيا شتون ته اشاره کوي ترڅو د قاچاق او غير قانوني استخراج مخه ونيسي. له همدې کبله، زموږ ستراتيژيک پلانونه همغږي شوي دي. له همدې کبله زموږ ستراتيژيک پالنونه د استخراجي صنايعو شفافيت معيارونو سره سم د استخراجي فعاليتونو(EITI) د همغږۍ او دوام پر بنسټ ولاړ دي.

او دا يقيني کول چی د سکتور د عمومي ظرفيت او د نړيوالو تجربو او مهارتونو مديريت په پام کې نيولو سرهد کانونو کندنه په ملي او تاريخي کچو ترسره کيږي. که څه هم د کان کيندنې سکتور د عايداتو د لوړولو لپاره لوړ ظرفيت لري مګر کمزوری مقررات، د پانګې اچونې تاييد او فساد د دې سکتور پراختيا مخه نيسي. او دی ننګونو ددی سکتور دپام وړ عوايدو دراټولولو مخه ډب کړی. دولت به د خصوصي پانګوونې هڅونې لپاره د تنظيموونکي او مقرراتي چوکاټونو ته د رسيدو پروسه چټکه کړي.دکانونو دسکتور دقوت او پوتانشيل لپاره لازه ده چی مهم او حياتی بنسټونه لکه دبندرونو جوړول د اورګاډي پټلی رامينځته کول چی د کان کيندنې پروژې د بريښنا ملي شبکې سره تړی لويه پانګونه بايد وشي. شفافيت او حساب ورکونه د دې سکتور د پایښت پراختیا لپاره د کلیدي لومړیتوبونو څخه دي

د کانونو ناقانونه استخراج ته د لاسرسی نشتوالی، چې په کال کې ۱۱۲ میلیون ډالرو په اندازه دولت ته زیان رسیږی او همدارنګه دغیر قانونی وسله والودپیاوړتیا او دجرمونو سبب ګرځی، ددولت په لومړیتوبونو کی قرار لری. حکومت د هغو کانونو د عوایدو راټولولو لپاره چې په رسمي توګه استخراج شوي دي د ملکیت ګټو خپرولو لپاره نوي شرایط وړاندي کړي د هایدروکارین نقشه اخیستنه او پلټنه اوس هم روانه ده، که څه هم په دې سکټور کې هر ډول سوداګریزې پرمختیا د تیلو او ګازو بیه په نړیواله کچه لوړه ده.:

د ښه اقتصاد لپاره د کانونو سکتور بریالیتوب د کان کیندنې او کانونو لپاره مهم اهداف په لاندی ډول دی دي

- د کانونو له لاری عواید لوړول
- د کانونو عواید د دوام او اټکل کولو زیاتوالی
- د تیلو او ګازو د استخراج پراختیا
- د کانونو دغیر قانونو د استخراج مخنیوی

او د دې سکټور لپاره زموږ لومړیتوبونه په لاندې توګه دي

- د قراردادونه سمون او د محلي حکومتداري مسلکي کول
- په هیواد کې د ټولو کانونو په اړه د دولت کنټرول پراخول
- د افغانستان د استخراجي صنایعو شفافیت نوښت معیارونو سره سم د کانونو قانون چمتو کول
- د لوی کانونو د پراختیا لپاره د نړیوالو شریکانو جذب کول او د ریل نوي شبکې رامینځ ته کولو لپاره د سیمه ایزو (سیمه ایز) ترانسپورت لین سره د ترکمنستان او ایران نښلول او په هیواد کې د ټولو کانونو په اړه د دولت کنترول پراخول.
- د افغانستان د استخراجي صنایعو شفافیت نوښت معیارونو سره سم د کانونو قانون چمتو کول(AEITI).

۱۰. د بشري سرچینو د پراختیا پروګرام

د کار زیاتوالی او په انساني سرچینو کی پانګه اچونه د افغانستان د کار مهارتونه په سمه توګه د بازارکار سره مناسب ندي او د دې زیانونه به د اقتصادي ودې ستراتیژۍ سره سم خراب شي. نو له دې کبله، د کار مارکیټ راتلونکي اړتیاو اټکل کولو لپاره حکومت دانجینری حرفوي زده کړو په برخه کې، د بازار نوي غوښتنې ته په پام سره د مدیریت مهارتونو پراختیا، د خدماتو صنعت او اصلاحاتو ته اړتیا ده چې د کاري ځواک نرموالي ته وده ورکړي، پانګونه به وکړي. د داخلي بې ځایه شویو وګړو او داخلي بې ځایه شوو خلکو راستنیدا د کار بازار کې رغنده رول لوبولی شي. د کډوالو لپاره د ثانوي زده کړو او روزنې پروګرامونه آسانتیاوې برابرې شوې، په تیره بیا هغه کسانو لپاره چې بهرنی روزل شوي دي. په اکادمیک او ځانګړو موسسو کې د زده کړې کیفیت ښه کول، د اکادمیک چارو په اړه نصاب بدلولو، ارزونې، او راپور ورکولو له لارې د پایلو پر بنسټ ماډیولونه تولید شی.

د بشري پرمختیا د اقتصادي ودې لپاره، په دې سکټور کې د حکومتي پانګو اچونې هدف په لاندې توګه دی

- د کاري بازار د راتلونکي اړتیاوو په ګډون دکاری قوی صادر کول او چمتو کول
- په خصوصي سکټور کې د کار غوښتنې سره د روزنیزو پروګرامونو ښه همغږي کول
- د موجوده مهارتونو کچه لوړول
- د روغتیا (وقایی او مخالجی) په برخه کې د پانګونې له لارې د کار ځواک ظرفیت ښه کول

د دې اهدافو د ترلاسه کولو لپاره، حکومت لاندې ګامونه پورته کوي

- د آلمان هیواد د زده کړې ماډیولونو په کارولو سره مسلکي او حرفوي زده کړې
- د خصوصی ورتیاوو زده کړه او د اکادمیکو تاسیساتو پیاوړتیا
- د کډوالو او بېځایه شویو خلکو د جذبولو فرصتونه د روزنې اود کار بازارونو ته وپیژني.
- دمارکیت کار او روزنیزو برنامو لپاره دمهاجرینو او بی ځایه شوو خلکو موقع او فرصت تشخیص کول
- د محلي ستراتیژۍ یا میتودولوژي ملاتړ کول چې د معیوبینو لپاره عاید تولیدوي.
- په دې برخه کې د نرموالي یا انعطاف د زیاتولو لپاره د پالیسی بیا کتنه او کاري مقررات
- د ښځو زده کړه او کار بازار کې پانګه اچونه.
- د بیلابیلو څانګو د یوځای کولو له لاری د اقتصاد د وزارت ظرفیت ته وده ورکول
- دصحی سیستم د مالی تمویل لپاره د یو پایداره مادیول تشخیصول.

۱۱. د ښځو د اقتصادي پیاوړتیا پروګرام

د افغانستان حکومت د ملي ستراتیژۍ له لارې د ملي پرمختیا په بهیر کې د ښځو بشپړ سیاسي، ټولنیز او اقتصادي ګډون ته ژمن دی. په همدی اساس حکومت د مخه د ملګرو ملتونو د ۱۳۲۵ پریکړې پلي کولو او د ښځو د اقتصادي پیاوړتیا لپاره ملي لومړیتوب پروګرامونو پلي کولو څخه کار اخیستی دی. د غربت کمولو لپاره حکومت ژمنې سره سم، پریکړه کوي چې په راتلونکو پنځو کلونو کې د ښځو اقتصادي پیاوړتیا پروګرام په اړه ۲۵۰ $ میلیون ډالر پانګه اچونه وکړي. د جندر د احصایې کیفیت ښه کول او له بله پلوه، هغه ټول قوانین چې له بازار او مالي پورونو څخه د میرمنو لاسرسی محدودوي او بندیز کوي له مینځه یوسي.

دافغانستان جنډر ستراتیژي

د افغانستان اساسي قانون د ښځو لپاره د تابعیت مساوي حقوق بیانوي. مګر د ښځو بې وزلۍ له منځه وړل او په اقتصادي بهیر کې د هغوی ګډون کول او مارکیټ ته هغو دلاسرسی په برخه کی ملاتړ ته اړتیا لرو.

حکومت د جنسیت ستراتیژۍ پلي کولو لپاره د پنځه ارکانو وړاندیز کوي هر رکن د حکومت د ټولیز فعالیت پر بنسټ ولاړ دی

- د ښځو بشري حقونو په اړه نړیوالې ژمنې پلي کول، د ښځو امنیت او د کورنۍ تاوتریخوالی څخه د ښځو ازادول.
- د روغتیایي خدمتونو په شمول زده کړو ته د ښځو بشپړ لاسرسی (د لوړو زده کړو په شمول
- د ښځو د اقتصادي پیاوړتیا لپاره د ملي لومړیتوب پروګرام پیل کول
- د قوانینو بشپړ اجرا او پلي کولو له لارې د ښځو اساسي حقونو تضمین کول
- په حکومتی چارو او کار کې د ښځو پرمختګ.

اووم څپرکي :

سروی وضعیت زنده گی در افغانستان :

سروی وضعیت زنده گی در افغانستان ۱۳۹۵ جامع ترین منبع معلومات درمورد وضعیت اجتماعی واقتصادی مردم درافغانستان است که توسط اداره مرکزی احصائیه جمهوری اسلامی افغانستان به کمک تخنیکی انستیتیوت سکتور عامه جامعه اروپا (ICON) درسال ۱۳۹۷ به نشر رسید .

نشر سروی وضعیت زنده گی درافغانستان سال ۱۳۹۵ فعالیت ارزنده اداره مرکزی احصایه بوده که خصوصیت چند گانه این سروی یک وسیله منحصر به فرد برای پالیسی سازان وتمام سازمان های ملی وبین المللی بشما میرود ، ویژه گی ها ی این سروی عبارت اند از پوشش نفوس کوچی ، توانائی تحلیل تغیرات فصلی درشاخص های انکشافی مرتبط، توانائی تولید احصائیه به سطح ولایت همچنان تداوم سروی زمینه تحلیل میلان شاخص های کلیدی انکشافی را مهیا میسازد..

سروی وضعیت زنده گی درافغانستان برای سال ۱۳۹۵ ، ۲۰ شاخص را تحت پوشش قرارداده که شامل ۱۲ هدف از میان ۱۷ اهداف انکشاف پایدار بوده واکثریت آنها دراین دراین گزارش ارایه گردیده است ، سروی وضعیت زنده گی درافغانستان حاوی معلومات اساسی درمورد نفوس وخانوارها ، بازار کار، فقر، مصئونیت غذائی ، زراعت، صحت، تعلیم وتربیه ، مسکن، جنسیت وچالش هایکه خانوار های افغان درگیر آن هستنند ، استراتیژی های مقابله با آن واولویت های مردم برای انکشاف درآن انعکاس یافته است .

وضعیت زنده گی مردم ولایت میدان وردک به اساس سروی ALCS-۲۰۱۷ :

شاخص ها	۲۰۰۷- ۰۸	۲۰۱۱-۱۲	۲۰۱۳-۱٤	۲۰۱٦-۱۷
مساحت (sq.km)	۱۰۳٤۸,۳	۱۰۳٤۸,۳	۱۰۳٤۸,۳	۱۰۳٤۸,۳
تراکم جمعیت (افراد در هر کیلومتر مربع)	٥۰,٥	٥٤,۸	٥٦,۷	٥۸,٦
نسبت وابستگی	۱۱٦	۱۰۸	۱۱٤	۱۰٥
نسبت جنسیتی	۱۱۱,٦	۹٦,٤	۹٥,۳	۱۰۱,۸
میزان سواد جوانان (۲۴-۱۵ سال) (٪)	٤۱,٦	٤۰,٤	٤٥,۳	٥٥,٦
میزان سواد در جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر	۳۲,۸	٤۲,٤	۳۷,۷	۳۷,٥
پوشش مراقبت های قبل از زایمان (حداقل یک بازدید) (٪)	٥۳,۷	۷۱,٦	٥۷,٤	٦۱,۷
زنان که به وسیله پرسونل صحی ماهر زایمان میدهند (٪)	٤٥,۹	۷۳,۹	۳۳,۷	٤۲,٦
زنان که در سن ۱۵ -۱۹ سال، در حال حاضر متاهل اند (٪)	۹,۲	۲٥,۱	۱٤,٦	۸,٦
توازن جنسیتی سواد در جوانان (۱۵ - ۲۴ ساله)	۰,۰٤	۰,۱۲	۰,۳۱	۰,۲۷

چند همسری زنان متاهل ۱۵ تا ۴۹ ساله (٪)	۲,٤	۲,۹	۳,۹	۲,۲
جمعیت با کمبود پروتئین (٪)	۱۷,۳	۰,۷	_	_
جمعیت با کمبود کالری و پروتئین (٪)	۲,٦	۰,٦	_	_
نسبت وابستگی سالمندان	۱,۱	۳,٤	٤,۲	۳,٤
اشتغال به نسبت جمعیت	_	٦۷,۳	٦۳,۳	٤۸,٥
میزان زیراشتغال (٪)	_	۳٤,۱	۲۷,۳	۲۰,۱
میزان بیکاری (٪)	_	٦,۲	۱۳,۷	۱٥,۹
میزان مشارکت نیروی کار (٪)	_	۷۱,۷	۷۳,٤	٥۷,٦
استخدام نه چندان سود مند	_	٤۰,۳	٤۱	۳٦
جمعیت مشغول در کشاورزی (٪)	_	_	۷٦	۷۱,٥۷
جمعیت مشغول در تولید (٪)	_	_	۹	۷,۲۱
جمعیت مشغول در خدمات (٪)	_	_	۱٥	۲۱,۲۳
میزان فقر (٪)	٦۰,۳	۳۹,۳	_	٦۰,٤
جمعیت که در فضا باز رفع حاجت مینمایید (٪)	۰,۹	۱۹,۱	۲۲,٤	۸,۸
جمعیت که از مواد سوخت جامد استفاده مینماییند (٪)	۸۱,۳	۹۹,۳	۱۰۰	۱۰۰
خانواده که دارای برق میباشند (٪)	٤۹,٤	٦۹,۷	۸۹,۸	۹۹,۸
تعداد خانواده	٦,٤	٦	٦,٦	۷,٦
افراد که در خانواده های پرجمعیت زنده گی میکنند (٪)	۱٤,٦	۳۷,۸	٥۳,۷	٥۳,٦
مجموعه تلفن همراه در هر ۱۰۰ نفر جمعیت	۲,۸	۹	٥,۷	۱٦,٥
کاربران اینترنت در هر ۱۰۰ نفر	۰	۰,۲۰	۱,۰٦	۰,٦
خانواده هایی که دارای زمین های آبیاری هستند (٪)	٥۱,۳	٥٤,۱	٤۸,۱	٦۰,٦
خانواده هایی که دارای زمین های للمی هستند (٪)	۰,۹	۱٤,۱	۳,۳	۱۷,۱
خانواده هایی که دارای قطعه باغ هستند (٪)	۲۷,٦	۳٦,۸	۳۲,۱	٤٤,۸
اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)	۲,٤	۲,۳	۲	۲,٥
اوسط اندازه زمین های للمی متعلق به خانواده ها (جریب)	۸,٥	۲,۹	٤,۳	۳,۹
اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)	۱,٤	۱,۸	۱,٦	۱,۸

سروی وضعیت زنده گی به سطح ملی :

شاخص ها	۲۰۰۷- ۰۸	۲۰۱۱-۱۲	۲۰۱۳-۱٤	۲۰۱٦-۱۷
مساحت (sq.km)	٦٥۲۸٦٤	٦٥۲۸٦٤	٦٥۲۸٦٤	٦٥۲۸٦٤
تراکم جمعیت (افراد در هر کیلومتر مربع)	۳٥,۳	۳۹,۱	٤۰,۷	٤۲,٤
نسبت وابستگی	۱۰٥	۱۰٤	۱۰۰	۱۰۱
نسبت جنسیتی	۱۰٥	۱۰٥,۷	۱۰٥,۳	۱۰۳,۹
میزان سواد جوانان (۲۴-۱۵ سال) (٪)	۳۸,۹	٤٦,٦	٥۱,۷	٥۳,٦
میزان سواد در جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر	۲٦,۲	۳۱,٤	۳٤,۳	۳٤,۸
پوشش مراقبت های قبل از زایمان (حداقل یک بازدید) (٪)	۳۲,۸	٥۱,۲	٦۳	۷۰,۲
زنان که به وسیله پرسونل صحی ماهر زایمان میدهند (٪)	۲۱,۸	۳۹,۹	٤٥,۲	٥۳,٤
زنان که در سن ۱۵ -۱۹ سال، در حال حاضر متاهل اند (٪)	۱۷,۹	۱۹,٥	۱۷,۹	۱٦,٤
توازن جنسیتی سواد در جوانان (۱۵ - ۲۴ ساله)	۰,٤٥	۰,٥۲	۰,٥٥	۰,٥۷
چند همسری زنان متاهل ۱۵ تا ۴۹ ساله (٪)	۸,۱	۷,۳	۷,٤	۷,۸
جمعیت با کمبود پروتئین (٪)	۱٥,۷	۱۹,٤	_	_
جمعیت با کمبود کالری و پروتئین (٪)	٦,۱	۱۸,٥	_	_
نسبت وابستگی سالمندان	٥,۷	٥	٤,۹	٥,٤
اشتغال به نسبت جمعیت	_	٤٥,۷	٤۲,۹	۲۳,۹
میزان زیراشتغال (٪)	_	٤۹,۸	٥٥,٤	۱٥,٦
میزان بیکاری (٪)	_	۸,۲	۲۲,٦	۳۰,۷
میزان مشارکت نیروی کار (٪)	_	٤۹,۸	٥٥,٤	٥۳,۹
استخدام نه چندان سود مند	_	۲٥	۳۹	۳۹,٥
جمعیت مشغول در کشاورزی (٪)	_	_	٤٤	٤٤,۳۲
جمعیت مشغول در تولید (٪)	_	_	۲۲	۱۸,۰۸
جمعیت مشغول در خدمات (٪)	_	_	۳٤	۳۷,٥۹
میزان فقر (٪)	۳٦	۳٦,٥	۳۹,۱	٥٤,٥
جمعیت که در فضا باز رفع حاجت مینمایید (٪)	۲٤,٦	۱٥	۱۹,۲	۱۳,٦
جمعیت که از مواد سوخت جامد استفاده مینمایند (٪)	۸۳,۲	۷۹,۹	۷٥,۹	۷٤,۸
خانواده که دارای برق میباشند (٪)	٤۱,۱	٦۸,۹	۸۹,٥	۹۷,٦

تعداد خانواده	۷,۳	۷,٤	۷,٤	۷,۷
افراد که در خانواده های پرجمعیت زنده گی میکنند (٪)	۳۳,۷	٤۳,۸	٤۲,٦	٤۳,۹
مجموعه تلفن همراه در هر ۱۰۰ نفر جمعیت	٥,۸	۱٤,۱	۱۷,۳	۲۱,۲
کاربران اینترنت در هر ۱۰۰ نفر	۰,۲۷	۰,٥۰	۱,۲۲	۲
خانواده هایی که دارای زمین های آبیاری هستند (٪)	٤۰,٤	۳۷,۹	۳٦,٦	۳۷,۹
خانواده هایی که دارای زمین های للمی هستند (٪)	۱٦,٤	۱٦,۸	۱٦,۳	۱۹,٤
خانواده هایی که دارای قطعه باغ هستند (٪)	۱۰,۳	۱۲,٦	۱۲,٦	۱۳,۱
اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)	٦,۷	٦	٦,۱	٤,۹
اوسط اندازه زمین های للمی متعلق به خانواده ها (جریب)	۱٤	۱٦,٤	۱۳,۲	۱۲,۱
اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)	۲	۲	۱,۹	۱,۹

گزیده شاخص های احصائیوی به سطح ملی :

گزیده شاخص های احصائیوی وضعیت فقر و رفاه عامه مشترکاً، توسط وزارت اقتصاد، اداره ملی احصائیه و معلومات و وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین، ترتیب گردیده است که در بر گیرنده ارقام جدید در سیزده بخش مختلف شامل ارقام نفوس، فقر ونابرابری، مصئونیت غذایی، کار و اشتغال، معارف، صحت، جنسیت، مسکن و دسترسی به خدمات اساس، مصئونیت اجتماعی، زراعت و مالداری، سکتور حقیقی، سکتور مالی و سکتور خارجی، می باشد.

دراین بسته معلوماتی، ارقام شاخص های مهم احصائیوی و اقتصادی به شکل مطلق و نسبی به طور مختصر وساده، انعکاس داده شده بناً، برای استفاده کنندگان ارقام که در بخش های متذکره به معلومات مختصر ضرورت داشته باشند، می تواند ممد واقع گردد. در صورت ضرورت به تفصیل بیشتر، استفاده کنندگان، می توانند منابع ارقام را که در ستون اخیر جداول ذکر شده است، دریافت نمایند.

با آنکه ارقام مندرج این نشریه به سطح ملی تهیه و ارایه گردیده است ولی بعضی شاخص های که امکانات تجزیه آن به سطح شهری، دهاتی و کوچی و جود دارد به تفکیک ساحات مسکونی نیز ارایه گردیده است.

ترکیب نفوس کشور در سال ۱۳۹٦

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
			گزیده شاخص های احصائیوی وضعیت فقر و رفاه عامه			
۱			نفوس			
۱,۱	نفوس کشور	تعداد مجموع افرادیکه در یک زمان معین در یک ساحه معین جغرافیائی زندگی میکنند.	٪۱۰۰	۳۱٬۵۷۵٬۰۱۸ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱,۲	سهم نفوس شهری	فیصدی نفوس که در مناطق شهری زندگی می کنند.	%۲۳,۷	۷٬۵۰۷٬۹۵۳ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱,۳	سهم نفوس دهاتی	فیصدی نفوس که در مناطق دهاتی زندگی می کنند.	%۷۱,۵	۲۲٬۵٦۷٬۰٦۵ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱,٤	سهم نفوس کوچی	فیصدی نفوس کوچی از مجموع نفوس	%٤,۸	۱٬۵۰۰۰۰۰ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱,۵	سهم نفوس زنان	فیصدی نفوس زنان به تناسب مجموع نفوس	% ٤۹	۱۵٬٤۹۳٬٤٤٦ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱,٦	نسبت جنس	نسبت نفوس ذکور بر نفوس اناث بوده و نشان دهنده تعداد مردان در مقابل صد زن می باشد.	٪۱۰۵		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱,۷	نسبت وابستگی اطفال	نسبت اطفال (۰ الی ۱٤ ساله) بر نفوس سن کار (۱۵ الی ٦٤)	۹٦,۰۹٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱,۸	نسبت وابستگی کهن سالان	نسبت افراد سن ٦۵ و بالاتر از آن بر نفوس فعال (۱۵ الی ٦٤)	۵٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان۱۳۹۵	
۱,۹	نسبت وابستگی مجموعی	نسبت افراد سن ۰-۱٤ و ٦۵+ و بالاتر از آن بر نفوس سن کار (۱۵ الی ٦٤)	۱۰۱٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

۱,۱۰	میزان رشد نفوس	عبارت از تغییر (افزایش یا کاهش) در اندازه نفوس در فاصله معین زمانی میباشد که معمولآ به فیصدی ارائه میشود	۲,۱٤٪		نشریه بر آورد نقوس ۱۳۹۷	
۱۱,۱	فیصدی نفوس به تفکیک گروپ های سنی وسیع (۱) ۰ -۱٤ سال (۲) ۱۵-٦٤ سال (۳) ٦٥+	فیصدی گروپ های سنی نفوس از مجموع نفوس	٤٧,٥٢٪ ٤٩,٩١٪ ۲,۵۷٪۳	١٤٬١٢٤٬٩١٦ ١٤٬٨٣٥٬٤٠٤ ٧٦٤٬٠٠٣	نشریه بر آورد نقوس ۱۳۹٦	
۲	فقر و نابرابری					
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۲,۱	میزان فقر	فیصدی نفوس که مجموع مصارف موادغذایی و غیر غذایی شان پائین تر از خط فقر ملی قرار داشته باشد.	٥٤,٥٪	١٥٬٨٣٧٬٣١٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۲,۲	۱,۲,۱ میزان فقر به تفکیک محل اقامت: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	فیصدی نفوس تحت خط فقر از مجموع نفوس در (۱) شهرها (۲) دهات و (۳) نفوس کوچی	٤١,٦٪ ٥٨,٦٪	٢٬٨٧٧٬٤١٧ ١٣٬٠٣٣٬١٣٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۲,۳	شگاف فقر	فاصله وسطی بین سطوح مصارف فقرا و خط فقر بنام شگاف فقر یاد می گردد و شدت فقر را نشان می دهد.	١٥٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۲,٤	سهم مصرف ۲۰ فیصد فقیرترین در مصرف مجموعی	مصارف مجموعی ۲۰ فیصد فقیرترین نفوس از مجموع مصارف تمام نفوس کشور	٧,٣٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

۲,۵	ضریب جینی	نشاندهنده توزیع عاید/ مصرف می باشد، این شاخص در بین ۰ و یک تحول می کند. ۰ نشاندهنده توزیع عادلانه کامل و ۱ نشان دهنده توزیع غیر عادلانه مطلق می باشد	۰,۳۱		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۲,۶	نسبت خانوارهای فقیر به تفکیک اشتغال رئیس خانوار در سکتور (۱) سکتور زراعت (۲) سکتور صنعت (۳) سکتور خدمات	تعداد خانوارهای فقیر که رئیس خانوار در سکتور های مختلف مصروف کار اند، از مجموع نفوس تحت خط فقر	% ٦٣ % ٥٨ % ٤٥		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۳	مصئونیت غذایی					
۳,۱	میزان عدم مصئونیت غذایی	فیصدی نفوس که کمتر از ۲۱۰۰ کیلو کالری در روز اخذ مینماید	٤٤,٦٪	۱۲٬۹۸٤٬۲۷۳	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۲۹٬۱۱۲٬۷۱۹ نفر- فیصدی باساس نفوس سروی ۱۷-۲۰۱٦ محاسبه شده است
۳,۲	میزان عدم مصئونیت غذایی شدید	فیصدی نفوس که روزانه کمتر از ۱۵۰۰ کیلوکالری اخذ مینماید	۱۳,٤٪	۳٬۸۹۹٬٤۳۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۳,۳	میزان کمبود پروتین	فیصدی نفوس که مصرف روزانه ایشان کمتر از ۵۰ گرام پروتین در روز میباشد	۳۰,۱٪	۸٬۷٦۳٬۸۹۵	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٤	کار و اشتغال					
٤,۱	میزان نفوس در سن کار	فیصدی افراد سن ١٤ و بالا تر از مجموع نفوس کشور	٥٤٬٦٪	۱۵٬۹۰۲٬۱۰۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٤,٢	میزان نفوس در سن کار به تفکیک محل اقامت: (۱)شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	فیصدی افراد سن ١٤ و بالا تر از مجموع نفوس کشور	۱. ٢٦ % ۲. ٦٩,٤ % ۳. ٤,٦٪	۱. ٤’١٢٧’٥٢٨ ۲. ١١’٠٤٩’٢٩٤ ۳. ٧٢٤’٢٨٦	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٤,٣	میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت (۱) هر دو جنس (۲) مرد (۳) زن	فیصدی نفوس که در سن کار قرار داشته، مصروف کار و بی کار اند.	۱. ٥٣,٩٪ ۲. ٨٠,٦٪ ۳. ٢٦,٨٪	۱. ٨’٤٧٨’٤٣٤ ۲. ٦’٣٩٢’٦٥٥ ۳,٢’٠٨٥’٧٧٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٤,٤	میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک محل اقامت: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳)کوچی	فیصدی نفوس که در سن کار قرار داشته، مصروف کار و یا بیکار اند.	۱. ٤٨,٠٪ ۲. ٥٤,٩٪ ۳. ٧٢,٤٪	۱. ١’٩٦٢’٩٧٤ ۲. ٥’٩٩٣’١١٧ ۳. ٥٢٢’٣٧٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٤,٥	نسبت اشتغال بر نفوس	فیصدی نفوس مصروف کار از نفوس سن کار	٤١,٣٣٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٤,٦	میزان بیکاری به تفکیک جنسیت: (۱) هر دو جنس (۲) مرد (۳) زن	فیصدی نیروی کار که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار کرده اند. (تعریف ملی)	۱. ٢٣,٩٪ ۲. ١٨,٣٪ ۳. ٤١,٠٪	۱. ٢’٠٢٤’٨٠٠ ۲. ١’١٧٠’١٠٠ ۳. ٨٥٤’٧٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

٤,٧	میزان بیکاری به تفکیک محل اقامت: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (٤) ملی	فیصدی نیروی کار که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار کرده اند. (تعریف ملی)	۱. ۲٦,٥٪ ۲. ۲٤,۰٪ ۳. ۱۲,۳٪ ٤,۲۳,۹ %	۱. ٥۲۰٬٦۰۰ ۲. ۱٬٤۳۹٬۸۰۰ ۳. ٦٤٬۳۰۰ ٤,۲٬۰۲٤٬۸۰۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
٤,٨	میزان کم کاری (کار نا کافی)	فیصدی افراد ۱٤ سال و بالاتر از آن که در یک هفته قبل از سروی مشغول کار بوده اند ولی طی هفته متذکره کمتر از ٤۰ ساعت کار کرده باشند، در حالیکه برای کار اضافی تمایل و فرصت داشته اند به اساس: (۱) نیروی کار فعال. (۲) اشتغال.	۱. ۱٥,٦٪ ۲. ۲۰,٥٪	۱٬۳۲۰٬۹۲۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
٤,٩	کار اطفال	سه کتگوری کار شاقه طفل از لحاظ سن تعریف شده است: ۱. هر کاریکه توسط اطفال ٥-۱۱ ساله انجام شود، بدون در نظر داشت ساعات یا شرایط کار، ۲) هر کاریکه توسط اطفال ۱٤-۱۲ سال حداقل ۱٤ ساعت انجام می شود و یا اجرای کار های خطر ناک، ۳) کاریکه توسط اطفال بین سنین ۱٥-۱۷ ساله برای ٤۳ ساعت یا بیشتر انجام شود، یا کار های خطر ناک، کار شاقه طفل تلقی میگردد.	۲٦,٥۰٪	۲٬۷۳٦٬۲۰۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۳	

٤,١٠	میزان بیکاری جوانان	فیصدی جوانان (١٥-٢٤ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار داشته اند. (تعریف ملی)	٣٠,٧٪	٨٤′٢٠٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١١	میزان بیکاری جوانان به تفکیک جنسیت (١) مرد (٢) زن (٣) هر دو جنس	فیصدی جوانان (١٥-٢٤ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار داشته اند. (تعریف ملی)	١. ٤٤ % ٢. ٤٦ % ٣. ٣٠,٧٪	١. ٥٢٣′٧٠٩ ٢. ٣٩٦′٦٨٣ ٣. ٨٤٢′٠٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٤,١٢	میزان بیکاری جوانان به تفکیک محل اقامت: (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی	فیصدی جوانان (١٥-٢٤ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار.	١. ٣٩,١٪ ٢. ٢٩,٦٪ ٣. ١٣,٣٪	١. ١٤٤′٢٣٢ ٢. ٣٦٦′٤٦٧ ٣. ١٣′٠١٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٣	نیروی کار با سواد	فیصدی نیروی کار که توانمندی خواندن، نوشتن و حل محاسبات ریاضی را داشته و ساده باشد.	٣٥,٨٥٪	٥′٦٢٩′٢٥٦	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٤	سهم اشتغال در سکتور زراعت	فیصدی افراد شاغل که در فعالیت های مربوط به زراعت و مالداری مشغول به کار هستند.	٤٤,٣٪	٢′٨١٤′٥١١	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٥	سهم اشتغال در سکتور ساختمان	فیصدی افراد شغال که در فعالیت مربوط به ساختمان مشغول به کار هستند.	٩,٨٪	٦١٩′٨٨٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٤,١٦	سهم اشتغال در سکتور تولید	فیصدی نیروی کار که در سکتور تولید مشغول کار هستند.	٨,١٪	٥١١٬٤٥٤	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٧	سهم اشتغال در سکتور معادن و استخراج	فیصدی نیروی که در سکتور معدن مشغول کار هستند.	٠,٢٪	١١٬٩٧٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٨	سهم اشتغال در سکتور خدمات عامه، شخصی و اجتماعی	فیصدی نیروی کار که در سکتور خدمات عامه ، شخصی و اجتماعی مشغول کار اند.	١٩,٧٪	١٬٢٥٢٬٩٨٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,١٩	سهم اشتغال در سکتور های تجارت عمده ، پرچون ، رستورانت و هوتل ها	فیصدی نیروی کار که در سکتور تجارت عمده، پرچون، رستورانت و هوتل ها مشغول کار اند.	١١%	٧٠٠٬٥٣٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٠	سهم اشتغال در سکتور های ترانسپورت، ذخایر، ارتباطات و معلومات	فیصدی نیروی کار که در سکتور ترانسپورت، ذخایر، ارتباطات و معلومات مشغول کار اند.	٥,٨٪	٣٦٨٬٠٦٣	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢١	سهم اشتغال در سکتور های مالی، بیمه، رهنمایی معاملات و تجارت	فیصدی نیروی کار که در سکتور های مالی، بیمه ، رهنمایی معاملات و تجارت مشغول کار اند.	%١	٦٥٬٥٨٣	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٤,٢٢	سهم اشتغال در سکتور های برق ، گاز و آب	فیصدی نیروی کار که در سکتور های برق ، گاز و آب مشغول کار اند.	٠,١٪	٤٬٩٣٥	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٣	کارگران روزمزد	کارگران که هر روز به طور انفرادی کار میکنند	١٥,٧٪	١٬٠٠٨٬١٤٨	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٤	کارگران با معاش، خصوصی	کارگران که بر اساس یک قرار داد در سکتور خصوصی مصروف کار اند	٧,١٪	٤٥٣٬٨٥٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	

٤,٢٥	کارگران با معاش، دولتی	کارگران که بر اساس یک قرار داد در سکتور دولتی مصروف کار اند.	%١٠,١	٦٤٩’١٠٥	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٦	کارگران مستقل	کارگران که مالک کار خود می باشند.	٤٠,١٪	٢’٥٨٠’١٠٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٧	کارفرما	کسانیکه کارگر استخدام می کنند.	٢,٦٪	١٦٩’٤٨٨	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٤,٢٨	کارگران فامیلی بدون مزد و معاش	کسانیکه بدون مزد کار می کنند.	%٢٤,٥	١’٥٧٣’٥٣٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥	معارف					
٥,١	میزان سطح سواد	فیصدی نفوس ١٥ سال و بالاتر از آن که توانایی خواندن و نوشتن را داشته باشند.	%٣٤,٨	,٢٥٣’٩٥٠٥	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥,٢	میزان حضوریابی خالص (دوره ابتدائیه)	فیصدی سنین ٦-١٢ سال که واجدین صنوف ابتدائیه (صنوف ١ الی ٦) اند و فعالانه در مکاتب حاضر اند. در این شاخص مشمولین و حاضرین مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	%٥٦,١	٢’٨٧٥’٦٢٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥,٣	میزان حضوریابی خالص (دوره ثانوی)	فیصدی سنین ١٦ الی ١٨ سال که واجدین نهادهای تعلیمات ثانوی (صنوف ٧ – ١٢) اند در صنوف خویش حاضر اند. در این شاخص مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	%٣٥,٧	١’٣٥٩’٥٥٢	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات

٥,٤	میزان حضوریابی خالص در تحصیلات عالی	فیصدی نفوس سنین ۱۹ الی ٢٤ که واجدین نهاد های تحصیلات عالی می باشند.در این شاخص مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	.۷٪۹	,۸٦٤۲۳۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
٥,٥	میزان حضوریابی خالص در تحصیلات عالی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	نسبت خالص حضور به حیث تعداد شاگردان بر گروپ تیوریکی سن مکتب برای یک سطح معین تعلیمی محاسبه شده و به فیصدی از مجموع نفوس همان گروپ سن بیان می شود. درین گزارش ۱۲-٦ برای ابتدائی، ۱۳تا ۱۸ برای ثانوی و ۱۹تا ٢٤ برای تحصیلات عالی مورد استفاده قرار گرفته است.	%۱.۸۱. ۱ %۹.٦۲. %۲۳. ۰. %۹.۱٤٤. %۸٤. ٥.	۱. ۱۲٤′۰۸٦ ۲. ۱۱٤′٥۲۷ ۳. ۲٥۱ ٤. ۱۷۷′۸۰۷ ٥. ٦۱′۰٥۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
٥,٦	میزان حضوریابی ناخالص در تعلیمات ابتدائی	فیصدی شاگردان که در دوره ابتدائیه حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ٦ الی ۱۲	۷۲,٥٪	۳′۷۱٤′۷٤۹	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
٥,۷	میزان حضوریابی ناخالص در تعلیمات ابتدائی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	فیصدی شاگردان که در دوره ابتدائیه حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ٦ الی ۱۲، به تفکیک: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	%٥.۹٥۱. %۹.٦۹۲. %۹.۸۳. .٤٪۸٤٤. %۹.٥۸٥.	۱. ۱′۱۱۳′٦۱۰ ۲. ۲′٥۷۷′۰۲۱ ۳. ۲٤۱′۱۱ ٤. ۲′۳۰۲′۳۲۸ ٥,۱′٤۱۲′٤۱٤	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	

٥,٨	میزان حضوریابی ناخالص در تعلیمات ثانوی	فیصدی شاگردان که در دوره تعلیمات ثانوی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ١٣ الی ١٨	%٠.٤٨	١٬٨٢٤٬٢٢٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥,٩	میزان حضوریابی ناخالص در تعلیمات ثانوی (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	فیصدی شاگردان که در دوره تعلیمات ثانوی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ١٣ الی ١٨ به تفکیک (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	٦٩,٢٪ ٤٢,٥٪ ٢,٦٪ ٦٣,٠٪ ٥. ٣٢,٢٪	١. ٧٠٩٬٣٧٩ ٢. ١٬١١٠٬٥٥٢ ٣. ٤٬٢٩٦ ٤. ١٬٢٢٩٬٢٨٦ ٥. ٥٩٤٬٩٤١	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥,١٠	میزان حضوریابی ناخالص در تحصیلات عالی	فیصدی شاگردان که در دوره تحصیلات عالی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ١٩ الی ٢٤	%١٤,١	٣٤٧٬١٤١	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٥,١١	میزان حضوریابی ناخالص در تحصیلات عالی (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	فیصدی شاگردان که در دوره تحصیلات عالی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ١٩ الی ٢٤ به تفکیک (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی (٤) ذکور (٥) اناث	١. ٢٧,٣٪ ٢. ٩,٦٪ ٣. ٠,٢٪ ٤. ٢٠,٦٪ ٥. ٥,٠٪	١. ١٨٧٬٠٥٧ ٢. ١٥٧٬٨٣٣ ٣. ٢٥١ ٤. ٢٤٥٬١٧١ ٥,١٠١٬٩٧٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٥,١٢	میزان سواد زنان (سنین ١٤ و بالاتر از آن)	فیصدی زنان ١٤ سال و بالاتر از آن که توانایی خواندن و نوشتن را داشته باشند.	%٢٩,٣	١٬٦٥٧٬٣٤٦	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	

۵٫۱۳	نسبت تساوی جنسیت در دوره: ۱) ابتدائیه ۲) متوسطه ۳) لیسه	تناسب میزان حضور خالص دختران به میزان حضور یابی خالص پسران در دوره های ابتدائیه، متوسطه و لیسه.	۱. ۰٫۷۱٪ ۲. ۰٫۵۱٪ ۳. ۰٫۳۹٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
٦	صحت					
٦٫۱	دسترسی به مراقبت های صحی قبل از تولد	فیصدی خانم های ۱٤-٤۹ سال که عروسی کرده اند و در دوران حامله گی حد اقل یک بار تحت معاینه یکی از کارمندان صحی (داکتر، قابله، نرس و یا هم کارمند صحی جامعه) قرار گرفته باشند	٥۹٪	۲٬٥٦۰٬۷۱۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	ارقام تام به اساس محاسبات از برآورد نفوس کشور ۱۳۹٦ و صفحه ۹٦ سروی صحت و دیموگرافی ۱۳۹٦ بدست آمده است.
٦٫۲	ولادت های انجام شده با حضور اشخاص ماهر صحی	فیصدی خانم های ۱٤-٤۹ سال که عروسی کرده اند و ولادت اخرین طفل شان تحت نظر شخص ماهر صحی (داکتر، قابله، نرس و یا هم کارمند صحی جامعه) صورت گرفته باشد.	٪٥۱	۲٬۲۳۱٬٥۰۲	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	ارقام تام به اساس محاسبات از برآورد نفوس کشور ۱۳۹٦
٦٫۳	میزان مرگ و میر مادران	تعداد مرگ و میر مادران در دوران حاملگی در هر ۱۰۰ هزار ولادت زنده در سال	۱۲۹۱		سروی صحت و دموگرافی ۱۳۹٦	
٦٫٤	میزان مرگ و میر اطفال	تعداد مرگ و میر اطفال زیر سن ٥ سال در افغانستان در سال (وفیات در هر یک هزار تولد زنده)	٥٥		سروی صحت و دموگرافی ۱۳۹٦	ریفرنس: صفحه از ۱٦۱ سروی صحت و دیموگرافی ۱۳۹٦
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات

٦,٥	٣,٧,٢. میزان حامله گی سنین نوجوانی (بین ١٥ الی ١٩)	رقم حاملگی (ولادت) خانم ها بین سنین ١٥ الی ١٩ سالگی.	١٢,١٪	١٩٨٬٥٢٧	سروی صحت و دیموگرافی در افغانستان ١٣٩٤	ریفرنس: صفحه از ١٦١ سروی صحت و دیموگرافی ١٣٩٦
٨	مسکن و دسترسی به خدمات اساسی					
٨,١	میزان دسترسی به آب آشامیدنی سالم، به تفکیک مناطق مسکونی (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی (٤) ملی	عبارت از فیصدی نفوس که به منابع آب آشامیدنی سالم دسترسی داشته باشد.	%٤١. ٩١. %٦.٦٢. ٥ %٨.٣٥٣. ٤.٦٣,٩٪	١. ٩٬٢٤٦٬٨٦٥ ٢. ٥٬٧٢٦٬١٧٧ ٣. ٣٬٦٢١٬٨٥٨ ٤. ١٨٬٥٩٤٬٩٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٨,٢	میزان استفاده از سیستم فاضلاب بهبود یافته	فیصدی مردمی که از سهولت های سیستم فاضلاب صحی استفاده میکنند.	٥٢٪	١٥٬٤٢٣٬٠٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٨,٣	میزان دسترسی به برق	فیصدی خانوار ها که دسترسی به انرژی برق از منابع مختلف دارند.	٩٧,٧٪	٢٨٬٤٣٠٬٧٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٨,٤	فیصدی نفوس شهری که در محلات پر جمعیت و کثیف زندگی می کنند.	تعداد افرادیکه در محلات پرجمعیت و کثیف زیست دارند در هر صد نفر.	%٧٢,٤	٢١٬٠٨٦٬٤٠٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	

٨٫٥	فیصدي نفوس که از منابع آب آشامیدنی بهبود یافته استفاده می کنند (١) ملی (٢) شهری (٣) دهاتی (٤) کوچی	تعداد افرادیکه بمنابع آب آشامیدنی بهبود یافته دسترسی دارند در هر صد نفر.	١. ٦٣٫٩٪ ٢. ٩١٫٤٪ ٣. ٥٦٫٦٪ ٤. ٣٥٫٨٪	١. ١٨٬٥٩٤٬٩٠٠ ٢. ٩٬٢٤٦٬٨٦٥ ٣. ٥٬٧٢٦٬١٧٧ ٤. ٣٬٦٢١٬٨٥٨	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٨٫٦	فیصدی نفوس با دسترسی به هرگونه منبع برق	تعداد افرادیکه دسترسی به برق دارند در هر صد نفر.	٩٧٫٧٪	٢٨٬٤٢٢٬٧٥٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
٨٫٧	فیصدی خانوار های که در مسکن های پر ازدحام زندگی می کنند.	مسکن یا خانه که بیشتر از سه نفر در یک اتاق آن زندگی می کنند.	٤٣٫٩%	١٢٬٧٠٩٬٦٦٧	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
٨٫٨	فیصدی خانوار های که در مسکن های پر ازدحام زندگی می کنند: شهری دهاتی کوچی	مسکن یا خانه که بیشتر از سه نفر در یک اتاق آن زندگی می کنند	١. ٤٢٫٧٪ ٢. ٤١٫٥٪ ٣. ٨٣٫٣٪	١. ٢٬٩٣٩٬٦٨٣ ٢. ٨٬٥٨٥٬٨٥٤ ٣. ١٬٢١٠٬٩٣٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥	

۸,۹	فیصدی نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند ، برای : پخت و پز گرم کردن	تعداد افرادیکه از مواد سوخت جامد مثل ذخال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	%۷٤,۸۱. ۲. ۹۳,۸٪	۱. ۲۱٬۷٥۲٬۳۰۹ ۲. ۲۷٬۲۲۳٬۷۰۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
۸,۱۰	فیصدی نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند،برای پخت و پز به تفکیک : (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	تعداد افرادیکه از مواد سوخت جامد مثل ذخال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	۱. ۲۱,۳٪ ۲. ۹۱٪ ۳. ۹۸,۹٪	۱,۱٬٤۷٤٬٤٦۹ ۲. ۱۸٬۸۳۹٬۲٥۱ ۳. ۱٬٤۳۸٬٥۸۹	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
۸,۱۱	فیصدی نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند،برای گرم کردن به تفکیک : (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	تعداد افرادیکه از مواد سوخت جامد مثل ذخال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	۳٪.۸۷۱. ۲. ۹٦,۸٪ ۳,۸۱,۷٪	۱. ٥٬۹۹۲٬۷٦۲ ۲. ۲۰٬۰٥۱٬۹۲۸ ۳,۱٬۱۸۹٬۰۱۷		
۹	مصئونیت اجتماعی					
۹,۱	فیصدی افراد بدون مزد در خانوار از مجموع اشتغال به تفکیک جنسیت: (۱) هر دو جنس (۲) مرد (۳) زن	فیصدی کارکنان که در کارهای خانه، زراعت، مالداری و دیگر کارهای داخل خانه مصروف هستند و از بابت کار که انجام میدهند هیچ نوع مزدی دریافت نمیکنند بر مجموع تمام اشتغال				

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۹,۲	تعداد افراد آسیب پذیر که تحت پوشش مصئونیت اجتماعی قرار گرفته اند به تفکیک ذیل: (۱) افراد دارای معلولیت (۲) خانواده های شهدا (۳) متقاعدین			۱. ۱۱۰٬۰۳۷ ۲. ۱۵۵٬۰۰۰ ۳. ۱۲۰٬۰۰۰	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین ۲۰۱٦	
۹,۳	نسبت زنان بیوه از مجموع زنان	تعداد زنان بیوه "آنعده از کسانیکه دوباره ازدواج نکرده اند"	%۳,۹۹	٥٦۹٬۳۲٤	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
۹,٤	تعداد ایتام	تعداد اطفال (سنین پائینتر از ۱۸) که پدر یا مادر نداشته باشد.		۱۰٥٬۱۷٥	سروی دیموگرافی و صحت در افغانستان ۱۳۹٤	
۹,٥	فیصدی زنان که دارای سن ۲۰ الی ۲٤ سال هستند و در سن قبل ۱٥ سالگی ازدواج کرده اند	تعداد زنان که دارای سن ۲۰ الی ۲٤ سال هستند و در سنین قبل ۱٥ سالگی ازدواج کرده اند	%٤,۲		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
۹,٦	فیصدی خانوار های که توسط زنان سرپرستی می شوند	خانوار های که توسط زنان سرپرستی بر مجموع خانوار ها	۱,۱۹٪	٤٥٬۰۷٦	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	
۱۰	زراعت و مالداری					
۱۰,۱	فیصدی خانوار های که دارای زمین های آبی هستند		۳۷,۹٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹٥	

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۰,۲	فیصدی خانوار های که دارای زمین های للمی هستند		۱۹,٤٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۰,۳	فیصدی خانوار های که دارای باغ و باغچه هستند		۱۳,۱٪		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۰,٤	اوسط سایز زمین های آبی که در مالکیت قرار دارند (به جریب)		٤,۹ جریب		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۰,٥	اوسط سایز زمین های للمی که در مالکیت قرار دارند (به جریب)		۱۲,۱ جریب		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۰,٦	اوسط سایز باغ ها و باغچه های که در مالکیت قرار دارند(به جریب)		۱,۹ جریب		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۱	سکتور حقیقی					
۱۱,۱	تولید نا خالص داخلی به شمول کوکنار	مجموع ارزش پولی اجناس و خدمات تولید شده یک کشور در یک دوره معین حسابی		۱٬٤٦٣٬٧٦٤ میلیون افغانی	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۱,۲	میزان رشد اقتصادی	تغییر در تولید نا خالص داخلی یک کشور در یک سال نظر به سال قبل	۷,۲٪		سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	

١١,٣	تولید نا خالص داخلی سرانه	تولید نا خالص داخلی تقسیم بر نفوس کشور .		٧١٨ دالر	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١١,٤	شاخص قیم مستهلک	بین کننده تغییرات در سطح عمومی قیمت های اجناس و خدمات خریداری شده توسط مستهلکین بوده	١١١,٧٪		سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	سال اساس ١٣٩٤
١١,٥	میزان تورم	تغییر در شاخص قیم مستهلکین نظر به سال قبل	%٤,٤		سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١١,٦	سهم سکتور زراعت در تولید ناخالص داخلی	سهم سکتور زراعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	%٢٣,٧	٣٤٦٬٢٦٩میلیون افغانی	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١١.٧	سهم سکتور صنعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	سهم سکتور صنعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	%٢١,٠	٣٠٧٬٥٢٩ میلیون افغانی	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١١,٨	سهم خدمات در تولید نا خالص داخلی	سهم سکتور خدمات از مجموع تولید نا خالص داخلی	%٥٠,٧	٧٤٣٬١٣٧ میلیون افغانی	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١١,٩	سهم مالیات بر واردات در تولید نا خالص داخلی	سهم مالیات بر واردات از مجموع تولید ناخالص داخلی	%٤,٦	٦٦٬٨٣٠ میلیون افغانی	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧-٢٠١٨	
١٢	سکتور مالی					
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات

۱۲,۱	عواید داخلی	عبارت از مجموع عواید مالیاتی و غیر مالیاتی می باشد.		۵۱۷٬۱۵۱ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۲	عواید مالیاتی	عواید که دولت آنرا از انواع مختلف مالیات ها بدست می آورد.		میلیون افغانی ۱۰۵٬۰۱۵	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۳	عواید غیر مالیاتی	عواید که دولت آن را از فعالیت های اقتصادی و سایر منابع دست داشته خود به دست می آورد.		۴۷٬۵۰۲ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۴	مجموع بودجه سال مالی	تخمین رسمی عایدات ومصارف برای یک مدت معین آینده معمولاً یک سال		۴۱۷٬۱۸۰,۴ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۵	مجموع مصارف در سال مالی	مصارف دولت شامل تمام مصارف ، سرمایه گذاری و پرداخت های دولت در یک سال از مجموع بودجه همان سال		۳۵۶٬۴۵۳,۴ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۶	بودجه عادی	قسمت از بودجه است که برای تمویل مصارف عادی پرداخت می شود(معاشات کارمندان، خریداری اجناس و خدمات، ربح قروض، وجوه احتیاطی وسایر)		۵۹۱,۹۲۵۳ میلیون افغانی	گزارش اجراات بودجه ملی سال ۱۳۹۶	
۱۲,۷	میزان مصرف بودجه عادی	فیصدی بودجه مصرف شده از مجموع بودجه عادی	%۹۴,۷		گزارش اجراات بودجه ملی سال ۱۳۹۶	

۱۲,۸	بودجه انکشافی	قسمتی از بودجه است که برای تمویل مصارف پروژه ها و پلان های انکشافی در نظر گرفته می شود(معاشات کارمندان ، خریداری اجناس و خدمات، ربح قروض، وجوه احتیاطی و سایر)		۲٬۸۶۱,۵۱۰ میلیون افغانی	گزارش اجراات بودجه ملی سال ۱۳۹۶	
۱۲,۹	میزان مصرف بودجه انکشافی،	فیصدی بودجه مصرف شده از مجموعه بودجه انکشافی	%۶۸,۹		گزارش اجراات بودجه ملی سال ۱۳۹۶	
۱۲,۱۰	سهم کمک ها در بودجه ملی	فیصدی کمک ها از مجموع بودجه ملی	%۶۰,۹		سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۱۱	سهم کمک ها در بودجه انکشافی	فیصدی کمک ها از بودجه انکشافی			وزارت مالیه	
۱۲,۱۲	بودجه اختیاری	بودجه اختیاری بودجه است که از عواید داخلی تمویل می گردد.		,۲۷,۷۵۳۷	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۲,۱۳	فیصدی کمک ها در بودجه اختیاری	وجوه که از طرف کشور های کمک کننده در اختیاری حکومت افغانستان گذاشته می شود. از مجموع بودجه اختیاری			وزارت مالیه	

١٢,١٤	بودجه غیر اختیاری	بودجه که از جانب جامعه جهانی بحیث کمک به حکومت افغانستان داده می شود و دولت افغانستان کنترول مستقیم بالای منابع تمویلی و استقامت های مصرفی آن ندارد.		٢٩٣٨٬٦٧. میلیون افغانی	سند بودجه سال ١٣٩٦	
١٢,١٥	قروض			٣١٥٤ میلیون افغانی	سند بودجه سال ١٣٩٦	
١٢,١٦	مبلغ با اسم کشور قر ض دهنده	بانک انکشاف اسلامی بانک انکشاف آسیایی و بانک جهانی عربستان سعودی سایر		٦٨١,٧ میلیون افغانی ٦٩,٤ میلیون افغانی ٧٣٧,٠ میلیون افغانی ١١٦٦,٦ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ١٣٩٦	
١٣	سکتور خارجی					
١٣,١	بیلانس تادیات	بیلانس تادیات عبارت از مجموع پرداخت ها و دریافت های یک کشور با کشور های جهان که در دو قسمت بیلانس تجاری و مالی(حساب سرمایه و حساب جاریه) می باشد.			د افغانستان بانک	
١٣,٢	بیلانس مالی	وضعیت مالی کشور در دو حساب سرمایه و حساب جاری			د افغانستان بانک	

۱۳,۳	بیلانس تجارت	نشان دهنده تفاوت میان ارزش صادرات و واردات یک کشور با کشور های خارجی در طی یک دوره معین	-%۸۹	-٦٬٩٦١ میلیون دالر	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۳,٤	مجموع صادرات	ارزش مجموعی کالا ها از قلمرو گمرکی یک کشور خارج می گردد(به دالر آمریکایی)	%۱۰	۸۳۱٬۹۲٦٬۷۷٦	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۳,٥	مجموع واردات	ارزش مجموع کالاها که به قلمرو گمرکی یک کشور داخل می گردد(به دالر آمریکایی)	%۹۰	۷٬۷۹۲٬٦۰۰٬۰۸۹	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۳,٦	٥ قلم عمده صادرات	میوه جات خشک میوه جات تازه نباتات طبی قالین پست باب	۱. ۳٦٪ ۲,۱٥٪ ۳,۱۳٪ ٤,۳٪ ٥,۱٪	۱,۲۹۸٬۸۸۰٬٥٦۹ ۲,۱۲۳٬۲٥۷٬۸۳۷ ۳,۱۰۹٬۷۲۳٬٦٥٦ ٤,۲۳٬۷٥٤٬٤٤٦ ٥,۱۱٬۷۰٦٬۷٥۷	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	ارزش به دالر آمریکایی

١٣,٧	٥ قلم عمده واردات	گندم و آرد گندم ماشین آلات برق سایر وسایل برقی مواد تعمیرات	١٢١.% ٢,٤٪ ٣,٤٪ ٤,٢٪ ٥,١٪	١. ٩٠٨′٣١٨′٦٩ ٢,٢٧٤′٤٦٥′٦٦٩ ٣,٢٨٤′٢٢٩′٠٦ ٤,١٧٧′٥١٥′٣٨٣ ٥,٩٧′١٨٦′٣٤٦	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧- ٢٠١٨	ارزش به دالر آمریکایی
١٣,٨	٥کشور شریک صادراتی افغانستان	پاکستان هندوستان ترکیه ایران عراق	٤٣١.% ٢,٤٣٪ ٣,٣٪ ٤,٢٪ ٥,٢٪	١. ٣٥٧′٢٠١′٢٩ ٢,٣٥٦′١٣٩′٥٢٨ ٣,٢٢′٠٠٦′٦٨٣ ٤,١٨′١١٢′٧٥٩ ٥,١٤′٥٦٣′٢٢٤	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧- ٢٠١٨	ارزش به دالر آمریکایی
١٣,٩	٥ کشور شریک وارداتی افغانستان	پاکستان ایران چین قزاقستان ازبکستان	١٧١. ٢. ١٦٪ ٣. ١٥٪ ٤. ١١٪ ٥. ٧٪	١. ١′٢٩٣′٢٢٤′٧١٥ ٢. ١′٢١٢′٥٦٣′٨٠٩ ٣. ١′١٧٩′٢٩٧′٨٧٤ ٤. ٨٦٦′٧٧٠′٠١٤ ٥. ٥٦٠′٥٢٨′٣٠٢	سالنامه احصائیوی ٢٠١٧- ٢٠١٨	ارزش به دالر آمریکایی

اتم څپرکی

د افغانستان د پایښت پرمختیا موخې

د افغانستان د پایښتي پرمختیا د موخو عمومي پیژندنه

داړوندو نښو او شاخصونو پر بنسټ د پوهنې ، روغتیا ، جنډر ، زیربنا، ټولنیز خوندیتوب، کرنې او کلیو د پراختیا س، اقتصاد سکټورونو تحلیل او ارزونه

د پایښتي پراختیايي موخو(SDGs) لنډه پیژندنه

پایښتي پراختیايي موخې(SDGs)، د اقتصادي، ټولنیزو، چاپېریالیزو او امنیتي چارو په برخه کې د ټولې نړۍ د هېوادونو لپاره د ملګرو ملتونو ۱۵ کلنه (۲۰۰۰-۲۰۱۵) اجنډا ده چې د نړۍ د نورو هېوادونو تر څنګ، افغانستان هم د هغه پلي کولو ته ژمن دی.

د پایښتي پراختیايي موخو(SDGs) پروګرام، د ځینې موخو، هدفونو او شاخصونو په زیاتولو سره، په حقیقت کې د زریزې د پراختیايي موخو(MDGs) پروګرام د پراختیايي موخو دوام ګڼل کیږي. د زریزې پراختیايي موخو(MDGs) پروګرام، پایښتي پراختیايي موخو(SDGs) ته ورته، د پرمختیايي هېوادونو لپاره د ملګرو ملتونو ۱۵ کلنه(۲۰۰۰-۲۰۱۵) اجنډا ده چې افغانستان د هغه وخت د ستونزو له امله و نه کړای شو په ۲۰۰۰ کال کې د هغه پلي کولو ته ژمن شي خو په ۲۰۰۵ زیږدیز کال کې، د نړۍ د نورو هېوادونو تر څنګ، افغانستان هم د هغه د پلي کولو ژمنه وکړه. د زریزې پراختیايي موخو(MDGs) پروګرام، (۹) موخې، (۱۸) هدفونه او (۴۸) پراختیايي شاخصونه لري.

په ۲۰۱۵ کال کې د زریزې پراختیايي موخو(MDGs) پروګرام د مودې له پای ته رسیدو سره سم، د ۲۰۱۵ کال د سپتمبر په میاشت کې، د پایښتي پراختیايي موخو(SDGs) پروګرام، د نیویارک په ښار او د ملګرو ملتونو په مقر کې، د ۱۵ راتلونکو کلنو(۲۰۰۰-۲۰۱۵) لپاره تصویب شو او د ملګرو ملتونو ټولو غړو هېوادونو(د جاپان او انګلستان په استثنا) د هغه د پلي کولو هوډ او ژمنه وکړه.

د پایښتي پراختیايي موخو(SDGs) پروګرام، د بشري ټولنو د اقتصادي او ټولنیزې پراختیا په موخه طرحه شوی دی چې (۱۷) موخې، (۱٦۹) هدفونه او (۲۱۷) پراختیايي شاخصونه لري.

د پایښتي پراختیایي موخو(SDGs) پروګرام لیدلوری

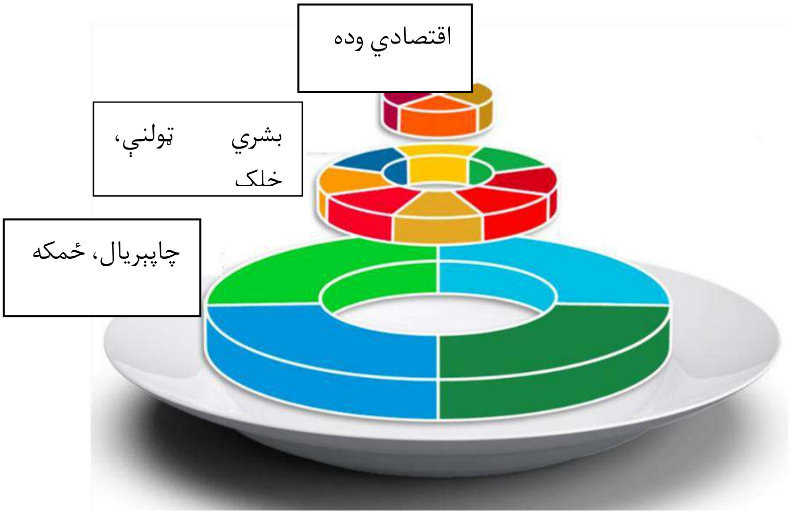

د پایښتي پراختیایي موخو پروګرام تمرکز

- له نړۍ څخه د بې وزلۍ له منځه وړل؛
- د بې عدالتۍ او نابرابرۍ په وړاندې دوامداره مبارزه کول؛
- د پایښتي سولې او ټیکاو تأمینول؛
- د چاپېریال ساتنه کول؛
- د نړۍ د هېوادونو تر منځ د اقتصادي او ټولنیزو همکاریو پیاوړي کول.

د ۱۷ موخو سمبولیک لنډیز

د افغانستان لپاره پايښتي پراختيايي موخې(A-SDGs)

د وزیرانو عالي شورا د ۱۳۹۴/۰۷/۲۰ نېټې د (۱٦) شمېرې مصوبې پر بنسټ، د اقتصاد وزارت ته دنده سپارل شوې تر څو د پايښتي پراختيايي موخو(SDGs) پروګرام د همغږې او ملي کولو(Nationalization & Contextualization) او د پايښتي پراختيايي موخو د پلي کولو د بهیرونو دقیقه رهبري او مدیریت تر سره کړي.

د اقتصاد وزارت به په منظمه توګه د زرېزې د موخو د پلي کولو څارنه تر سره کوي او د پلان شویو شاخصونو د پرمختګ د کچې په تړاو به د ارزوني کلني رپوټونه په منظمه توګه جوړوي او له اړونده مراجعو سره به يې شريکوي. په ۲۰۱۵ زیږدیز کال کې به د اقتصاد وزارت، د زرېزې د پراختيايي موخو په اړه ۱۰ کلن تحلیلي رپوټ جوړوي او د یاد رپوټ لنډیز به د ملي یووالي حکومت د اجرائیه رئیس لخوا د ملګرو ملتونو په غونډه کې وړاندې کیږي. افغانستان د زرېزې د پراختيايي موخو د څینو شاخصونو په تړاو نبې لاسته راوړنې لري خو د څینو شاخصونو په برخه کې يې متوقعه پایلې د ټاکلو هدفونو پر بنسټ نه دي تر لاسه کړي.

د پايښتي پراختيايي موخو د ملي کولو پايلې			
د هېواد بوديجوي سکټورونه	په هر سکټور کې پايښتي پراختيايي موخې	ملي هدفونه	ملي شاخصونه
د امنيت سکټور	موخه – ۳، ۱۱، ۱٦، ۱۷	٦ هدفونه	۹ شاخصونه
د پوهنې سکټور	موخه – ۴، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱٦	۱۴ هدفونه	۳۰ شاخصونه
د روغتیا سکټور	موخه – ۳، ۲، ۵، ٦	۱۱ هدفونه	۲۱ شاخصونه
د حکومتوالی سکټور	موخه – ۱٦	۳ هدفونه	۴ شاخصونه
د زیربنا سکټور	موخه – ۵، ٦، ۷، ۹، ۱۱، ۱۵، ۱۷	۳۴ هدفونه	۴۰ شاخصونه
د ټولنيز مصؤنيت سکټور	موخه – ۱، ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱٦	۱۲ هدفونه	۳۳ شاخصونه
د کرنې او کليو د پراختيا سکټور	موخه – ۲، ۱، ٦، ۹، ۱۲، ۱۵	۱۲ هدفونه	۲۲ شاخصونه
د اقتصاد سکټور	موخه – ۱، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۷	۲۰ هدفونه	۲۹ شاخصونه
۸ سکټورونه	۱۷ موخې	۱۲۱ هدفونه	۱۸۸ شاخصونه

د افغانستان لپاره د پايښتي پراختيايي موخو(A-SDGs) اهمیتافغانستان

- افغانستان د يو خپلواکه او داسې هېواد په توګه چې پر ټیکاو باور لري، د نړۍ د نورو هېوادونو تر څنګ، د پايښتي پراختيايي موخو پلي کولو ته ژمن دی.
- پايښتي پراختيايي موخې په بشپړ دقت سره طرحه او جوړ شوي دي. له همدې امله، د افغانستان ټول پراختيايي لومړيتوبونه په هغه کې څرګند دي.
- يادې موخې کولای شي په هېواد کې د اقتصادي او ټولنيزو پراختيايي لومړيتوبونو لپاره يوه ستراتيژيکه سرچينه او بنسټ وګرځي.
- د پايښتي پراختيايي موخو په پلي کولو سره به له افغانستان سره د نړيوالې ټولنې مالي او تخنيکي مرستې ډېرې شي.

- د پایښتي پراختیایي موخو پلي کول به په هېواد کې د تلپاتي سولې او ټیکاو لامل شي.
- د پایښتي پراختیایي موخو پلي کول به د هېواد د چټکې پراختیا او ودې لامل شي.

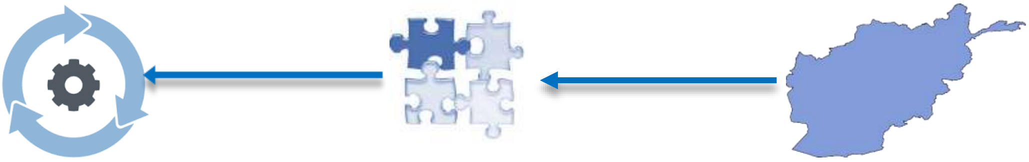

د ملي کولو پړاو د ۲۰۱۶ له مارچ څخه د ۲۰۱۸ تر جنوری

د ۲۰۱۷ له د انطباق او ادغام پړاو جنوری څخه د ۲۰۱۸ تر اپریل

د پلي کولو پړاو د ۲۰۱۸ له اپریل څخه د ۲۰۳۰ تر سپټمبر

موخو(A-SDGs) د ملي کولو په برخه کې مهمې لاسته راوړنې

د اقتصاد وزارت د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو د ملي کولو په برخه کې، د مطروحه پلان پر بنسټ په جدیت سره کار تر سره کوي او له نیکه مرغه، په دې برخه کې د پام وړ لاسته راوړنې لري:

- د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو د نهایي کولو په برخه کې ۴ مشورتي کنفرانسونه تدویر شوي دي(۲ کنفرانسونه د اقتصاد په وزارت کې او ۲ کنفرانسونه له ځوانانو او مدني ټولنې سره).
- د اقتصاد وزارت په چوکاټ کې، د پایښتي پراختیایي موخو سکرتریت او د پایښتي پراختیایي موخو د مشرتابه بورډ ایجاد شوی دی.
- د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو د نهایي کولو او منظمولو په موخه، د مشرتابه کمېټه او تخنیکي کمېټه ایجاد شوې ده.
- پایښتي پراختیایي موخې د هېواد پر ۸ پراختیایي سکتورونو باندې وېشل شوي او د پایښتي پراختیایي موخو د همغږۍ او پلي کولو په برخه کې، ۲۸ بودیجوي واحدونه د رهبرۍ د نهادونو(د ټاکل شویو شاخصونو پلي کوونکو) په توګه تشخیص شوي دي.
- تر دمه، د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو(A-SDGs) په اړه، د ۵ سکتورونو رپوټونه د وزیرانو شورا اقتصادي کمېټې ته وړاندې شوي دي. یاد سکتورونه دا دي: (پوهنه، روغتیا، حکومتوالي، ټولنیز مصئونیت او کرنه) او هغه سکتورونه چې رپوټونه یې تر اوسه نه دي وړاندې شوي دا دي:(زیربنا، اقتصاد او امنیت).
- د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو سکټوري تخنیکي او مشورتي غونډې، د شاخصونو او هدفونو د بیاکتنې او نهایي کولو په موخه، د مرکزي احصائیې له اداري سره تر سره شوي دي.
- له بودیجوي واحدونو او همکاره نهادونو سره، د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو د ملي کولو او همغږۍ په موخه، شاوخوا ۵۰ تخنیکي او مشورتي غونډې تر سره شوي دي.
- د وزیرانو عالي شورا د اقتصادي کمېټې په غونډو کې، د پایښتي پراختیایي موخو د اجرآتو او لاسته راوړنو په تړاو منظم رپوټونه وړاندې شوي او د هغوی په اړه خبرې اترې شوي دي.
- د کلني بېسلاینونو او هدفونو د نهایي کولو په موخه، د وزیرانو او دولت د بودیجوي نهادونو د مسئولینو په کچه عالي غونډې تر سره شوي دي.

- د مرکز او ولایتونو په کچه له مدني ټولنې، خصوصي سکټور، پوهنیزو نهادونو، پراختیایي شریکانو، ځوانانو، رسنیو او خلکو سره مشورتي سیمینارونه تدویر شوي دي.
- د مالوماتو د مدیریت او خلکو ته د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو په تړاو اړینو مالوماتو ته د لاسرسي په موخه، یوه ویبپاڼه او پرلیکه ډیټابېس فعال شوی دی.
- د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو پر لومړۍ مسودې باندې کار روان دی.
- د بودیجوي واحدونو په پروګرامونو او پراختیایي پلانونو کې، د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو د همغږي کولو او ادغام په تړاو مشخص پلانونه جوړ شوي دي.

د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو(A-SDGs) د مشرتابه او څارنې جوړښت:

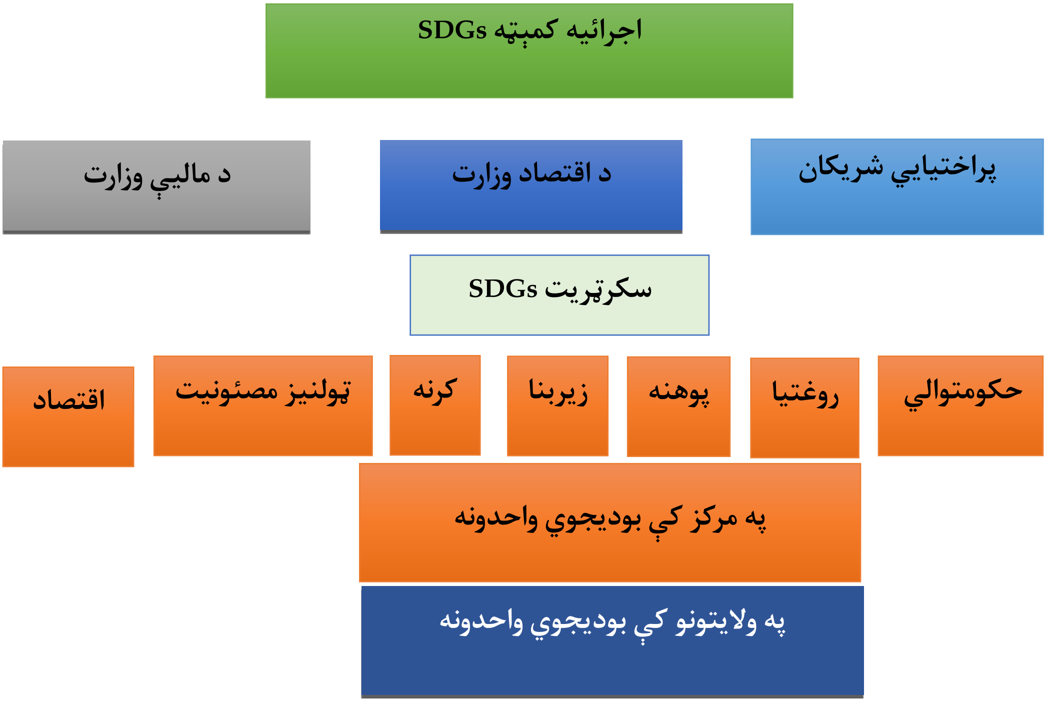

د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو(A-SDGs) کاري کمېټې او ډلې

د وزیرانو شورا
اقتصادي کمیټه

د پایښتي پراختیایي موخو ملي اجرائیه کمېټه

د پایښتي پراختیایي موخو کاري ډلې

سکټوري تخنیکي کمېټې

په سیاسي کچه پرېکړې او اجرآت
وزیران او د خصوصي سکټور استازی

په عالي او تخنیکي کچه پرېکړې او اجرآت معینان، مدني ټولنه، خصوصي سکټور، پراختیایي شریکان

په اداري کچه اجرآت او د همغږی بهیر
د اقتصاد وزارت، د مالیې وزارت او UNDP

د همغږی بهیر پرمخ بیول او د اداري چارو مدیریت
د سکرتریت تاکلی ټیم او UNDP

په تخنیکي کچه اجرآت بودیجوي نهادونه، پراختیایي شریکان، مؤسسات، مدني ټولنه، UNDP

د سکټورونو په کچه تخنیکي اجرآت
سکټوري بودیجوي نهادونه

د پایښتي پراختیایي موخو د مشرتابه بورډ

د پایښتي پراختیایي موخو سکرتریت

- ✓ د پایښتي پراختیایي موخو سکرتریت کول
- ✓ د همغږی او ملي کولو بهیر د مدیریت رول تر سره کول
- ✓ د پلي کولو د بهیر څارنه او د هغه په اړه رپوټ ورکول
- ✓ د روزنیزو پروګرامونو تدویرول
- ✓ عمومي عامه پوهاوی رامنځته کول
- ✓ د اړتیا په صورت کې له نهادونو سره تخنیکي همکاري کول
- ✓ د پلي کولو پراو په اړه استازندویي کول او د مرستو جلبول

- ✓ د پایښتي پراختیایي موخو د شاخصونو او هدفونو نهایي کول
- ✓ د پراختیایي ادارو له ستراتیژیکو او پراختیایي پلانونو سره د پایښتي پراختیایي موخو انطباق او ادغام تر سره کول
- ✓ په منظمه توګه د پایښتي پراختیایي موخو تطبیقول
- ✓ د پایښتي پراختیایي موخو د تطبیق له بهیر څخه دوامداره څارنه کول
- ✓ اړونده مراجعو ته شپږ میاشتنې او کلنې رپوټونه جوړول

د بودیجوي نهادونو مسئولیتونه

د پایښتي پراختیایي موخو د عامه اړیکو او استازندویي ستراتیژي

د ستراتیژۍ موخې

- د پایښتي پراختیایي موخو د اهمیت په اړه د خلکو او ذیدخله ادارو عامه پوهاى زیاتول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو په بهیر کې د خلکو او هغوی د استازو رول پیاوړی کول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو د پلي کولو په بهیر کې د اړونده ادارو ونډ اخیستنه هڅول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو د پلي کولو په بهیر کې د مدني ټولنې نهادونو او عامه سکټور لېوالتیا زیاتول؛
- د خلکو او حکومت تر منځ د باور فضا رامنځته کول.

راتلونکي ګامونه

د پایښتي پراختیایي موخو د اغیزمن تطبیق په تړاو مشورتي غونډې کول؛

- له ټولو ملي پلانونو او پروګرامونو سره، پایښتي پراختیایي موخو ته انطباق ورکول او د هغوی همغږي کول؛
- د هېواد په ولایتونو کې د ظرفیت لوړوني او عامه پوهاوي پروګرامونه تدویرول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو د تمویل او بودیجه جوړوني لپاره میکانیزم ایجادول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو لپاره تطبیقي میکانیزم جوړول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو(SDGs) لپاره معیاري ډیټابېس او د موبایل اپلیکېشن جوړول؛
- د افغانستان د پایښتي پراختیایي موخو سند جوړول او په رسمي ډول د هغه خپرول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو د هدفونو تطبیق پیلول؛
- د پایښتي پراختیایي موخو د تطبیق د څرنګوالي په تړاو شپږ میاشتني او کلني رپوټونه جوړول.

په افغانستان کې د بنسټيزو پراختيايي موخو ټارګېټونه او شاخصونه :

ټارګيټ	شاخص	د رهبری واحد
لومړی موخه: په ټولو ځايونو کې له ټولو اشکالو سره يو ځای د فقر محوه کول		
۱/۲ تر ۲۰۳۰،کال پورې لږ تر لږه د فقيرو نارينه، ښځينه او ماشومانو د نسبت کموالی (د فقر په ټولو اړخونو کې) چې د فقر د ملي تعريف سره سم د عمر په ټولو ډلو پورې اړه و لري.	۱/۲/۱ د فقر د ملي تعريف له مخې د فقر د کرښې د لاندې د نفوس نسبت. ۰۱ د دواړو جنسيتونو مجموع الف۰ نارينه ب۰ ښځينه ج۰ ښاري د۰ کليوال ه۰ کوچي	د اقتصاد وزارت
۱/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې، په ملي کچه د ټولنيز خونديتوب د سيستم تطبيق، په ټولو طبقو کې د هغه اجرا او د پاملرنې وړ شمېر فقير او زيان منونکي افراد د هغه تر پوښښ لاندې راوستل.	۱/۳/۱ د هغه نفوس سلنه چې ټولنيز خونديتوب د سيستم تر پوښښ لاندې راغلي وي په تفکيک د: ۰۱ معلوليت لرونکي اشخاص ۰۲ د شهيدانو کورنۍ ۰۳ متقاعدين ۰٤ هغه زيان منونکي کورنۍ چې له ۱۰ کلنۍ ځخه کوچني ماشومان لري.	د شهيدانو، معلولينو، کار او ټولنيزو چارو وزارت
۱/۵ تر ۲۰۳۰ کال پورې، په فقيرانو او زيان منونکو کسانوکې د ځواکمنۍ او طاقت راولړلو د وړتيا (resilience) ايجاد د اغيز منلو کموالی (exposure) او د شديدو اقليمي، اقتصادي، ټولنيزو، د ژوند د چاپېريال او نورو پيښو د رامنځته کېدو په صورت کې د هغوی د زيان منلو د اندازې کموالی.	۱/۵/۱ د هغو کسانوسلنه چې د اقليمي پيښو په وړاندې له خطر سره مخ وي.	د پيښو لپاره د چمتوالي ملي اداره
	۱/۵/۲. د ناخالص داخلي توليد په اړوند د غير مترقبه اقتصادي پيښو د مستقيمو اغېزو ميزان.	د پيښو لپاره د چمتوالي ملي اداره
۱.الف په ټولو اړخونو کې د فقر د محوه کولو لپاره د پروګرامونو او پاليسيو د تطبيق په موخه، د مختلفو پراختيايي همکاريو، سرچينو او مراجعو همغږي کول او د هغه لپاره د کافي او باوړمنو وسايلو پيداکول او په کار اچول.	۱.الف۱. د فقر د منځه وړلو د پروګرامونو لپاره د دولت د اختصاص شوو سرچينو نسبت.	د ماليې وزارت
	۱.الف۲. ضروري په ضروري خدمتونو کې د دولت د لګښت نسبت (تعليم او تربيه، روغتيا او ټولنيز مصوونيت) .	د ماليې وزارت
دويمه موخه: د لوږې محو کول؛ د غذايي امنيت د تغذيې د ښه والي د زمينې لاسته راوړل او د بنسټيزې کرنې ترويج		

تارګيټ	شاخص	د رهبری واحد
۲/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د لوږې د منځه وړل، او د دې ځخه ډاډ حاصلول چې ټول وګړي او په ځانګړي توګه فقيران او زيان منونکي ماشومان غذايي او مغذي موادو ته د کال په جريان کې لاسرسی لري.	۲/۱/۱. د غذايي خونديتوب له مخې د غير مصوونو کسانوسلنه	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت
۲/۲ – تر ۲۰۳۰ کال پورې د سؤ تغذيې د ټولو ډولونو کموالی، او د پنځو کالونو ځخه په عمر کې د کمو ماشومانو په وړاندې د سؤ تغذي، ډنګروالي او ناوړه ودې په تړاو لوېو نړيوالې نړيوالې موخې لاسته راوړل.	۲/۲/۱ – له پنځو کلونو څخه په عمر کې د کمو ماشومانو په وړاندې د بدې سؤ تغذي د لګبدلو (د قد د لنډوالي) نسبت چې تر (منفی ۲) او د ماشومانو د ودې د منځنې معيار څخه انحراف (WHO)	د عامې روغتيا وزارت
	۲/۲/۲ –له پنځو څخه د کم عمر ماشومانو په وړاندې د سؤ تغذې انتشار (په سن باندې د قد نسبت) چې له (منفی ۲) څخه کم وي او د ماشومانو د ودې د منځنې معيار څخه انحراف(WHO) – د لږ وزن په تفکيک سره	د عامې روغتيا وزارت
۲/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې د کوچنيو کرنيزو او توليدي توليد کوونکو د حاصلاتو د ورتياوو لوړول، په ځانګړي توګه له مېرمنو، بومي وګړو، کورنيو بزګرانو، شپانو او کب نيوونکو سره د مساواتو، ځمکې او ټولو توليدي سرچينو د لاسرسي، مهارتونو، مالي خدماتو، مارکېټونو او د مزرعو څخه بهر د ارزښت لرونکي زياتولي او چارو د ډېروالي له لارې.	۲/۳/۱ د غنمو او وريجو په حاصلاتو کې د بزګر د طبقې د حاصل اوسط (ميتريک ټن/هکتار) الف. اوبيزه غنم ب. للمي غنم ج. وريجې	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت
	۲/۳/۲ د غذايي موادو د کوچنيو توليد کوونکو د درآمد منځنی حد	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت
۲/٤ تر ۲۰۳۰ پورې د داسې سيستمونو، بنسټيزو غذايي موادو او کرنيزو تګلارو د تطبيق څخه څخه ډاډ حاصلول چې (Agriculture Practices) بنسټيز (Resilient) نومېږي او د کرنيزو توليداتو زياتوالی رامنځته کوي او د ايکو سيستم څخه ساتنه کوي. همدارنګه د اقليم له بدلون، نا مناسبې هوا او اوبو، وچکالي، سېلابونو او نورو مصيبتونو سره د سمون د ظرفيت جوړول او لوړول چې په تدريج سره د ځمکې کيفيت لوړ کړي.	۲/٤/۱ د هغو کرنيو ساحو نسبت چې تر بنسټيز او توليد کوونکي زراعت لاندې قرار لري	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت
۲/۵ تر ۲۰۲۵ کال پورې په ملي کچه د نباتاتو د زېرمتونونو د ايجاد او ښه مديريت له لارې د تخمونو دانو، کرنيزو نباتاتو، اهلي او کورنيو خارويو او وحشي حيواناتو د جنټيکي تنوع ساتنه. له دې څخه اطمينان حاصلول چې په دې برخه کې عادلانه تقسيم شوې او د جنټيکي سرچينو څخه د ګټې اخيستلو د ګټو حاصل په ټولنه کې په مساوي توګه تقسيم شوې او د هغو سنتي رويشونو څخه ګټه اخيستل شوې چې په نړيواله کچه پرې توافق شوی دی.	۲/۵/۱: د هغو مزروعي نباتاتو او راجستر شوو خارويو شمېر چې د حفاظت لاندې قرار لري په تفکيک د: الف. مېوه جاتو ب. نباتاتو ج. خارويو	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت

تارگیت	شاخص	د رهبری واحد
۲.الف د کرنیزو تولیداتو د زیاتوالي په موخه په ټولو کلیوالي زیربناوو کې پانګونه، کرنیزي څېړنې، پراختیایي خدمتونه، د ټکنالوجي انکشاف او د نړیوالو پراختیایي همکاریو له لارې د جنتیکي نباتاتو د زېرمو جوړول.	**۲.الف.۱** د عامه لګښتونو کرنیز محوره شاخص	د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت
۲.ج د غذایي مارکېټونو او د هغه د نورو برخو د ښه فعالیت په منظور د تدبیرونو له نیولو څخه ډاډ حاصلول او د غذایي قیمتونو د شدیدو نوساناتو څخه د مخنیوي په موخه بازارونو ته پر وخت د غذایي موادو او سهولتونو رسول او لاسرسی.	**۲.ج.۱** د هغو کرنیزو محصولاتو، مالدارۍ او لومړنیو موادو شمېر چې د هغه بیې په اونیز او میاشتنې ډول خپرېږي.	د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت
دریمه موخه: د ټولو لپاره د روغ ژوند د اطمینان حاصلول او د ټولو لپاره په ټولو کلونو کې د عامه هوساینې ښه والی		
۳/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د زېږون پر مهال د مور او ماشوم د مړینې په شمېر کې داسې کموالی راوستل چې په هرو ۱۰۰ ژوندیو ولادونو کې له ۷۰ څخه کمو کسانو ته راټیټ شي.	**۳/۱/۱** د زېږون پر مهال په هرو ۱۰۰ زره ژوندیو ولادتونو کې د مور او ماشوم د مړینې نسبت په تفکیک د: ۱. ټول الف. ښاري ب. کلیوالي ۲. د عمر په حساب ډله	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۱/۲ د هغو ولادتونو تناسب چې د زېږون د ماهرانو په وسیله تر شوي (له ټولو ولادتونو څخه)	د عامې روغتیا وزارت
۳/۲ تر ۲۰۳۰، کال پورې.، له پنځو کلونو څخه د کم عمر ماشومانو د داسې مړینې مخنیوی(Preventable) چې د مخنیوي وړ وي او دا کار په دې موخه تر سره کېږي چې په هرو ۱۰۰ ژوندیو ماشومانو کې دغه شمېر یوازې ۱۵ تنو ته را ټیټ شي او په هغو ژوندو ماشومانو کې دغه شمېر یوازې ۲۵ کسانو ته راټیټ شي چې تر ۵ کلونو څخه کم عمر لري.	**۳/۲/۱** له پنځو کلونو کې د کم عمر ماشومانو د مړینې میزان (په هرو زرو ژوندیو ولادتونو کې)	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۲/۲ د نوو زېږېدلو ماشومانو د مړینې میزان (په هرو زرو ژوندیو ولادتونو کې):	د عامې روغتیا وزارت
۳/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې هغو ناروغیو ته د پای ټکی ورکول چې په ټولنه کې د خپرېدو وړ وي (Epidemics)؛ له دې جملې کولای شو د ایډز، توبرکلوز، ملاریا، او (neglected) ګرمسیري نومونه یاد کړو او له هپټایټز، او هغو ناروغیو سره مقابله وشي چې د غیر صحي اوبو د څښلو له امله وګړي پرې اخته کېږي.	**۳/۳/۱** د HIV/AIDS نوو پېښو شمېر چې د یو تېر شوي کال په جریان کې ۱۰۰۰ کسان ملوث شوي دي. ۱. ټول الف. نارینه ب. ښځینه ج. کلیدي نفوس (د خطرناک رفتار درلودونکي معتادان، زندانیان، نارینه او ښځینه)	د عامې روغتیا وزارت

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
	۳/۳/۲ په یو تېر شوي کال کې په هرو سل زرو نفوسو کې د توبرکلوز پېښې	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۳/۳ په تېر یو کال کې په هرو زرو کسانو کې د ملاریا د ناروغۍ پېښې	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۳/٤ په تېر یو کال کې په هرو سل زره کسانو کې د هیپاتیټ B باندې د اخته شوو کسانو میزان په تفکیک د: الف. په ملي کچه ب. د HB+ د پېښو سلنه د VCT په مرکزونو کې	د عامې روغتیا وزارت
۳/٤ تر ۲۰۳۰ کال پورې یو په دریمې برخې ته هغو مړینو را کمول چې د ناخاپې او غیر ساري ناروغیو له امله رامنځته کېږي او دا کار به د رواني صحت د تداوی، تندرستي او د درملنې د ښه والي له لارې صورت مومي.	۳/٤/۱ په افغانستان کې د هغو کسانو تر منځ چې (له ۳۰ څخه تر ۷۰ کلونو پورې د ژوند په مرحله کې وي) د قلبي، سرطان، شکر او مزمنو تنفسي ناروغیو د ناروغانو د مرګ د احتمال سلنه	د عامې روغتیا وزارت
۳/۵ د مخدره توکو او مضرو الکولو څخه د مخنیوي څواکمنتیا او له مضرو موادو څخه د سؤ استفادې درملنه.	۳/۵/۲ د هغو کسانو سلنه چې په مخدره توکو روږدي وي او د درملو له لارې د اعتیاد تداوي تر لاسه کوي.	د عامې روغتیا وزارت
۳/٦ تر ۲۰۳۰ پورې نیمایي برخې ته د هغو مړینو را کمول چې په سړکونو باندې د ترافیکي پېښو له امله رامنځته کېږي.	۳/٦/۱ د هغو وفیاتو میزان چې په یو کال کې د ترافیکي پېښو له امله په هرو ۱۰۰ زره کسانو کې رامنځته کېږي په تفکیک د: ۱. د دواړو جنسیتونو مجموع الف. نارینه ب. ښځینه ۲. اقتصادي ټولنیز وضعیت الف. ښکته ب. منځنی ج. لوړ	د کورنیو چارو وزارت
۳/۷ تر ۲۰۳۰ کال پورې د حاملګۍ روغتیایي څارنو او خدمتونو ته په ټولیز ډول د لاسرسي څخه ډاډ حاصلول، د زېږون تر منځ د فاصلې د مراعات، عامه پوهاوي، تعلیم او په ستراتیجي او ملي پروګرامونو کې د حاملګۍ د روغتیا د پروګرامونو شاملول.	۳/۷/۱ د هغو مېرمنو تناسب چې (د ۱۵ څخه تر ۴۹ کلونو پورې عمرونه لري) او د حاملګۍ په دوران کې وي او د ولادتونو د واټن لپاره د نوو مېتودونو څخه کار اخیستل.	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۷/۲ د هغو ښځو تر منځ د حاملګۍ میزان چې د (۱۹-۱۳) کلونو تر منځ عمر لري	د عامې روغتیا وزارت
۳/۸ د ټولو لپاره د روغتیایي خدمتونو له وړاندې کولو څخه ډاډ حاصلول د مالي خطراتو د ملاتړ په شمول، اساسي او د کیفیت وړ روغتیایي خدمتونو ته لاسرسی، اساسي، اغیزمنو، د کیفت وړ واکسینو او درملو ته لاسرسی او ټولو ته له هغه څخه د ګټې اخیستلو زمینه برابرول.	۳/۸/۱ د هغه نفوس سلنه چې اساسي، عادلانه او د ښه کیفیت درلودونکو خدمتونو ته لاسرسی لري او له دغو خدمتونو څخه یوازې په ۲ ساعته پلې لار یا ۱۰ کیلومترۍ کې قرار لري.	د عامې روغتیا وزارت
	۳/۸/۲ په بهرنیو سرچینو باندې د روغتیا د سکټور د تړاو سلنه	د عامې روغتیا وزارت

تارگیټ	شاخص	د رهبری واحد
۳.الف په ټولو هېوادونو کې په مناسب شکل د " دخانیاتو د کنټرول په برخه کې د نړیوال روغتیایي سازمان د کنوانسیون " د اجراآتو تقویه کول.	**۳.الف۱.** له تمباکو څخه د استفادې خپرېدل (په Active شکل سره) د هغو کسانوتر منځ چې ۱۵ کلن وي یا له هغه څخه زیات عمر و لري.	د عامي روغتیا وزارت
۳.ب د هغو واکسینو او درملو د انکشاف او څېړنې څخه ملاتړ خرګندول چې مخ پر وده هېوادونو کې د ساري او غیر ساري ناروغیو لپاره ډېر اغېزمن دي او (Affordable) یا استطاعت وړ درملو او واکسینو ډېرول او هغه ته لاسرسی آسانه کول چې د عامه روغتیا د دوحې د پرېکړه لیک یا TRIPS سره سمون و لري.	**۳.ب.۱** د هغه نفوس سلنه چې د تادیې وړ واکسینو او درملو ته بنسټیز لاسرسی لري.	د عامي روغتیا وزارت
۳.ج په زیاته اندازه د مالي روغتیایي خدمتونو زیاتوالی او په هېواد کې د داسې روغتیایي څواک په کار ګمارل چې د پراختیا، روزنې او (retention) په ساتنه کې خپل رول و لوبوي.	**۳.ج.۱** د روغتیایي کارمندانو شمېر او تعمیم (هر یو زر کسانو ته)	د عامي روغتیا وزارت
	۳.ج.۲ د روغتیا د سکټور لپاره د دولت د بودجې د تخصیص سلنه	د عامي روغتیا وزارت
څلورمه موخه: د کیفیت وړ تعلیم، ټولشموله، ترویج (Promote) تلپاتې روزنیزو فرصتونو د لاسرسي څخه ډاډ حاصلول		
۴/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې له دې څخه ډاډ حاصلول چې ټول نارینه او ښځینه ماشومان په وړیا او عادلانه توګه لومړنیو او منځنیو زده کړو ته لاسرسی لري او دغه دواړه مرحلې یې بشپړې کړې دي چې دغه ډول پرمختګ به په ټولنه کې د اړوندو او موثر روزنیزو پایلو د لاسته راوړلو سبب شي.	۴/۱/۱ د هغو ماشومانو او نوو ځوانانو سلنه چې لږ تر لږ داسې وړتیاوې و لري: الف) لوستل ب) ریاضي په: (۱) په ۲ یا ۳ ټولګې کې(نارینه او ښځینه) (۲) د لومړنۍ دورې پای (٦ ټولګی)، (نارینه او ښځینه) (۳) د منځنۍ دورې په پای کې (۹ ټولګی)، (نارینه او ښځینه) حاصل کړې وي.	د پوهنې وزارت
	۴/۱/۲ په ملي کچه د پوهنیزې ارزیابۍ تطبیق: الف. په ۲ یا ۳ ټولګې کې ب. د لومړنۍ دورې په پای کې (٦ ټولګی)، ج. د منځنۍ دورې په پای کې(۹ ټولګی)	د پوهنې وزارت
	۴/۱/۳ د جدیدالشمولانو نا خالص میزان په د لاندې دورو په وروستي ټولګې کې: (۱) لومړنۍ (٦ ټولګی) (۲) منځنۍ (۹ ټولګی)	د پوهنې وزارت

ټارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
	٤/١/٤ د لاندي دورو د بشپړولو مېزان: الف.لومړنۍ (٦ ټولګی) ب.منځنۍ (٩ ټولګی) ج. لیسه (١٢ ټولګی)	د پوهنې وزارت
	٤/١/٥ په لاندې دورو کې له ښوونځي څخه د بهر زده کوونکو سلنه: (١) ابتداییه (سن ٧-١٢) (٢) متوسطه (سن ١٣-١٥) (٣) لیسه (سن ١٦-١٨)	د پوهنې وزارت
	٤/١/٦ د ښوونځي د دورې له شمولیت څخه پورته او د دې شرایطو د نه درلودونکو ماشومانو سلنه: (١) ابتداییه (٢) متوسطه (٣) لیسه	د پوهنې وزارت
	٤/١/٧ د لومړنیو او منځنیو زده کړو د کلونو شمېر الف. وړیا ب. اجباری چې په تقنیني اسنادو کې تثبیت شوي وي.	د پوهنې وزارت
٤/٢ تر ٢٠٣٠ کال پورې د کیفت وړ ښوونې او روزنې پروګرامونو لکه د ښوونځي څخه مخکې دوره او وړکتون ته د ټولو نجونو او هلکانو شمولیت څو د لومړنۍ دورې د ښوونې او روزنې لپاره یې چمتو کړي.	٤/٢/٢. له ښوونځي څخه د مخکنیو تعلیمي برنامو کې د نا خالص شمولیت میزان (٦ کلن)	د پوهنې وزارت
٤/٣ له دې څخه ډاډ حاصلول چې د ټولې ټول نارینه او ښځینه افراد با کیفیته، د تادیې وړ تخنیکي او مسلکي تعلیماتو، لوړو تحصیلاتو منجمله پوهنتون ته شامل شوي دي	٤،٣،١ د ګډون میزان الف. ځوانان (١٥-٢٤ کلن) ب. لویان (٢٥-٦٤ کلن) د (نارینه او ښځینه) جنسیت په تفکیک سره په زده کړو او د روزنې په رسمي برنامو کې په ١٢ وروستیو میاشتو کې	د تخنیکي او مسلکي زده کړو خپلواکه اداره
	٤،٣،٢ د (١٥-٢٤ کلنو) د کسانود اشتراک میزان چې په تخنیکي او مسلکي روزنیزو برنامو کې اشتراک کړی وي د جنسیت په تفکیک سره. الف. ب. نارینه ج. ښځینه	د تخنیکي او مسلکي زده کړو خپلواکه اداره

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
	٤,٣,٣ د لوړو زده کړو موسساتو د جدید الشمولانو سلنه: ۱. دولتي الف. نارینه ب. ښځینه ۲. خصوصي الف. نارینه ب. ښځینه	د لوړو زده کړو وزارت
	٤,٣,٤ د هغو کسانو شمېر چې د نیمه دولتي او رسمي فني او حرفوي پروګرامونو څخه ګټه اخلي په تفکیک د: ۱. نارینه ۲. ښځینه	د کار، ټولنیزو، شهیدانو او معلولینو چارو وزارت
٤/٤ تر ۲۰۳۰ کال پورې د هغو ځوانانو او لویانو د شمېر ډېر زیاتوالی چې د بوختیا او کار موندنې (entrepreneurship) لپاره لازم تخنیکي او مسلکي مهارتونه و لري.	٤/٤/١ د حرفوي او فني نیمه رسمي زده کړو پروګرامونو ته د هغو کسانو د لاسرسي سلنه چې د معلولیت ستونزه و لري.	د کار، ټولنیزو، شهیدانو او معلولینو چارو وزارت
٤/٥ تر ۲۰۳۰ کال پورې، په روزنیزو پروګرامونو کې د جنسیتي تبعیض له منځه وړل او له دې څخه ډاډ تر لاسه کول چې د ښوونې او روزنې په ټولو سطحو د فني او حرفوي زده کړو بهیر ته د ټولنې د ټولو کسانولکه، معلولینو، کلیوالو او زیان منونکو ماشومانو په شمول د ټولنې د ټولو وګړو لپاره مساویانه لاسرسی موجود دی.	٤/٥/١ د جنیستي توازن نسبت: ۱. ابتدائیه ۲. متوسطه ۳. لیسه	د پوهنې وزارت
	٤/٥/٢ په لومړنی دوره کې د هغو زده کوونکو سلنه چې د تدریس ژبه یې خپله مورنې یا لومړنې ژبه وي.	د پوهنې وزارت
	٤/٥/٣ د ټولنې محرومو طبقو ته د سرچینو د تخصیص ځانګړې پالیسي	د پوهنې وزارت
	٤/٥/٤ د هر شاګرد پر بنسټ د پوهنیزو لګښتونو اوسط: الف. تعلیمي دوره، ۱. ابتداییه،۲. متوسطه، ۳. لیسه ب. د ناخالص داخلي تولید له عاید څخه د هر زده کوونکي په سر لګښت اوسط سلنه	د پوهنې وزارت
٤/٦ تر ۲۰۳۰ کال پورې، له دې څخه ډاډ حاصلول چې ټول ځوانان او د پام وړ شمېر لویان (ښځې او نارینه) د لوستلو، لیکلو او حساب کولو لازم مهارتونه لري.	٤/٦/١ د عمر په اساس د هغه مشخص نفوس سلنه چې لږ تر لږه د تعین شوي قابلیت کچه یې: الف. سواد ب. حساب	د پوهنې وزارت

تارگیټ	شاخص	د رهبری واحد
	کسب کړي وي. د جنسیت په تفکیک سره (نارینه او ښځینه)	
	٤/٦/٢ د کسانوتر منځ د سواد میزان: الف. له ١٥ ځخه تر ٢٤ کلنۍ پورې ١. مجموع ٢. نارینه ٣. ښځینه ب. ١٥ کلن یا له هغه ځخه پورته ١. مجموع ٢. ښځینه ٣. نارینه	د پوهنې وزارت
	٤/٦/٣ د ګډون میزان الف. ځوانان (١٥-٢٤ کلن) ب. لویان (١٥ کلن یا له هغه ځخه پورته) د سواد زده کړې په برنامو کې	د پوهنې وزارت
٤/٧ تر ٢٠٣٠ کال پورې، د دې ځخه ډاډ تر لاسه کول چې ټول زده کوونکي (Learners) د بنسټیزې انکشاف د ترویج لپاره د اړتیا وړ په لازمه پوهنه، مهارتونو او نورو ته په ښودلو سمبال شوي دي. همدارنګه د بنسټیزې پراختیا د مهارتونو د زده کړې له لارې یې د بنسټیز ژوند، بشري حقوق، جنسیتي برابري، د سولې د کلتور ترویج او عدم تاوتریخوالي، نړیوال ښاري سیستم او بنسټیزې پراختیا لپاره کلتوري او مشارکتي فرهنګ ته د احترام لارې چارې زده کړې دي.	٤,٧,١ هغه اسناد چې و ښیي: (١). د نړیوال ښاري سیستم د کلتور د لارو چارو زده کړه، (٢). د بنسټیزې پراختیا د موضوعاتو زده کړه او په لاندې سطحو کې د جنسیتي تساوي او بشري حقوقو په شمول: الف. د ښوونې او روزنې ملي پالیسي ب. ښوونیز نصاب ج. د ښوونکو روزنه او د. د زده کوونکو ارزونه شامله ده	د پوهنې وزارت
	٤,٧,٢ د هغو ښوونځیو سلنه چې له ایچ، آی وي ځخه د ژغورنې اړوند مسایل د ژوند د مهارتونو په زده کړې ښیي.	د پوهنې وزارت
	٤,٧,٣ په ملي کچه د بشر د حقوقو د زده کړې د نړیوالې برنامې د تطبیق د چوکاټ میزان: الف. په نصاب کې شامل کېدل ب. په ابتداییه، متوسطه او لیسه دوره کې د ښوونځیو زده کوونکو ته د بشر د حقوقو ښودل ج. ښوونکو او کارمندانو ته د بشري حقوقو ښودل	د پوهنې وزارت

تارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
	۴/۷/۴ د زده کوونکو سلنه په تفکیک د: الف. تعلیمي دوره ب. د عمر د ګروپ پر بنسټ چې د نړوال ښاري سیستم او بنسټیزې پراختیا په اړوند له مسایلو څخه کافي درک ولري.	د پوهنې وزارت
	۴/۷/۵ د هغو ۱۵ کلنو زده کوونکو سلنه چې د چاپېریال پوهنې او ځمکپوهنې په اړوند پوهه او لازم مهارتونه و لري	د پوهنې وزارت
۴.الف د ټولو لپاره د داسې ښوونیزو زېربناوو جوړول چې مناسبې وي، د جندر په نظر کې نیولو سره د ماشومانو او معلولو کسانو د اړتیا وړ سهولتونه و لري. همدارنګه د زده کړې او یادولو داسې اغیزمن او مصؤن ځای چې له تاوتریخوالي څخه خالي وي.	**۴.الف.۱** د هغو ښوونځیو سلنه چې لاندې امکانات او سهولتونه و لري: الف. برېښنا ب. د تعلیمي مقاصدو لپاره انټرنټ پ. د کمپیوټر لابراتوار ت. معلولو زده کوونکو ته تسهیلات ث. د صحي اوبو او وینځلو آسانتیاوې ج. ښځینه وو ته بیل تشنابونه چ. مناسبه ودانۍ	د پوهنې وزارت
	۴.الف.۲ د هغو زده کوونکو سلنه چې د آزار، ځورونې، تاوتریخوالي، وهلو، تبعیض او جنسي ناوړه ګټې اخیستنې تر موارد لاندې راغلي وي.	د پوهنې وزارت
	۴.الف.۳ په ښوونځیو، زده کوونکو او کارمندانو باندې د بریدونو څرنګوالی او شمېر.	د پوهنې وزارت
۴.ب تر ۲۰۳۰ کال پورې، د مسلکي، تخنیکي، معلوماتي ټکنالوجۍ، انجنیرۍ، ساینس او داسې نورو برنامو په شمول د لوړو زده کړو لپاره په لوی شمېر د نړیوالو تحصیلي بورسونو تامین او پراختیا.	**۴.ب.۲** د هیواد څخه بهر د لوړو زده کړو د بورسونو شمېر په تفکیک د: **۱.** د لیسانس بورسونه **۲.** د ماسترۍ بورسونه **۳.** د دکتورا بورسونه	د لوړو زده کړو وزارت
۴.ج تر ۲۰۳۰ کال پورې، د ښوونکو د روزنې د پروګرام او نړیوالو همکاریو له لارې ټولنې ته د لایقو او وړ استادانو د شمېر زیاتوالی او عرضه کول.	**۴.ج.۱** په لاندې دورو کې د ښوونکو سلنه: الف. له ښوونځي څخه مخکې تعلیمات ب. ابتداییه ج. متوسطه د. لیسه چې لږ تر لږه د ښوونکو د روزنې پروګرامونه یې اخیستي وي (لکه له خدمت څخه مخکې او په داخل د خدمت کې یې میتودیکي زده کړې کړې وي) د جنسیت په تفکیک سره (نارینه او ښځینه)	د پوهنې وزارت
	۴.ج.۲ د دورې پر بنسټ د زده کوونکي نسبت پر روزل شوي ښوونکي: ۱. ابتداییه	د پوهنې وزارت

تارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
	۲. متوسطه ۳. لیسه	
	٤.ج.۳ د دورې پر بنسټ د تعین شوو معیارونو سره سم د مسلکي ښوونکو سلنه: ۱. ابتداییه ۲. متوسطه ۳. لیسه	د پوهنې وزارت
	٤.ج.٤ د دورې پر بنسټ د زده کوونکي نسبت پر مسلکي ښوونکي: ۱. ابتداییه ۲. متوسطه ۳. لیسه	د پوهنې وزارت
	٤.ج.٥ د ښوونکي د تنخوا اوسط د نورو هغو دندو په پرتله چې مشابه ورتیاوې و لري.	د پوهنې وزارت
	٤.ج.٦ د ښونکې په توګه د د ندې د پرېښودلو او تقاعد سلنه	د پوهنې وزارت
	٤.ج.۷ د هغو ښوونکو سلنه چې په تېرو ۱۲ میاشتو کې یې د داخل خدمت دوره سپرې کړې وي.	د پوهنې وزارت
پنځمه موخه: جنیستي تساوي ته لاسرسی او د ټولو ښځو او نجونو ځواکمن کول		
۵/۱ په ټولو ځایونو کې د ښځو او نجونو په وړاندې د هر ډول تبعیض محول کول.	**۵/۱/۱** د جنسیت پر بنسټ د مساواتو او عدم تبعیض په هکله د قانوني چوکاټ د جوړښت، ځواکمنتیا، تطبیق او نظات د مسایلو له سلنې څخه ډاډ (قوانین، مقرارات، کنوانسیونونه او پیغامونه)	د ښځو چارو وزارت
۵/۲ په عامه او خصوصي محلاتو کې د ښځو او نجونو په وړاندې د هر ډول تاوتریخوالي محوه کول لکه قاچاق، ناوړه جنسي ګټه اخیستنه او داسې نور.	**۵/۲/۱** د هغو ښځو سلنه چې له ۱۵ کلونو څخه زیات عمر لرې او د تېرو ۱۲ میاشتو په جریان کې د خپل خاوند له لورې د فزیکي، جنسي یا رواني تاوتریخوالي سره مخ شوې وي.	د ښځو چارو وزارت
	۵/۲/۲ د هغو ښځو سلنه چې له ۱۵ کلونو څخه زیات عمر لرې او د تېرو ۱۲ میاشتو په جریان کې له خاوند پرته د پردي شخص له لورې د فزیکي، جنسي ناوړه ګټې اخیستنې یا رواني تاوتریخوالي سره مخ شوې وي.	د ښځو چارو وزارت

تارگیت	شاخص	د رهبری واحد
۵/۳ د ټولو زیان رسوونکو رواجونو محو کول لکه د ماشومانو، تنکیو نجونو او په اجباري توګه ودونه.	۵/۳/۱ د هغو ښځو سلنه چې له ۱۵ خخه تر ۱۹ کلنۍ پورې عمر و لري او واده یې کړی وي.	د ښځو چارو وزارت
۵/٤ د مجاني چارو او له مزد پرته کارونو تشخیص او هغه ته ارزښت ورکول. دا کار باید د عامه خدماتو د وړاندې کولو، بنیادي چارو، د ټولنیز مصؤنیت د سیاستونو، د ملي باورونو د هینداري له مخې په کورنۍ او فامیل کې د ګډ مسوولیت منلو له لارې تر سره شي.	۵/٤/۱ په تفکیک: له مزد پرته د کورنیو او پرستارۍ چارو په اړوند د مصرف شوي وخت سلنه په تفکیک د: ۱. مجموع الف. نارینه ب. ښځینه	د کار، ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
۵/۵ په ټولنیزو چارو کې د ښځو د فعال، اغیزمن او بشپړ مشارکت څخه د ډاډ حاصلول او همدارنګه په عامه ژوند، سیاسي او اقتصادي چارو کې د تصمیم نیولو او رهبرۍ په سطحو کې ښځینه وو ته د مساوري فرصتونو برابرول.	۵/۵/۱ د ملي شورا په مجلسینو (ولسي جرګه او مشرانو جرګه) کې د ښځو په وسیله د اختصاصي او ګټل شوو چوکیو سلنه	د ښځو چارو وزارت
	۵/۵/۲ په مدیریتي موقفونو کې د ښځو سلنه	د ښځو چارو وزارت
۵.ب د ښځو د ځواکمن کولو لپاره هغوی ته د ځواکمن جوړونکي معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجۍ ICT څخه د استفادې ډېروالی	۵.ب.۱ د نفوس د هغه برخې تناسب چې مبایل تیلفون لري په تفکیک د: ۱. نارینه ۲. ښځینه	د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت
شپږمه موخه: د ټولو لپاره پاکو اوبو او حفظ الصحې ته د بنسټیزې لاسرسۍ او مدیریت څخه د ډاډ حاصلول		
٦/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د توان سره سم د بیې په مقابل کې د ټولو لپاره په مساویانه او مصؤون ډول د څښلو اوبو ته لاسرسی	٦/۱/۱ د نفوس د هغې برخې سلنه چې د څښلو پاکو اوبو مدیریت شوو خدمتونو ته د مصوونې استفادې لپاره لاسرسی لري په تفکیک د: ۱. مجموع الف. ښاري ب. کلیوالي	د کلیو د احیا کولو او پراختیا وزارت
٦/۲ تر ۲۰۳۰ کال پورې، مناسبې حفظ الصحې او پاکوالي ته د ټولو وګړو داسې لاسرسی چې د ښځو، نجونو او زیان منونکو طبقاتو ته اړتیاوو ته یې ځانګړې پاملرنه کړې وي او په آزاده فضا کې یې د ځواب چې یا رفع حاجت ناوړه دود محوه کړی وي.	٦/۲/۱ د نفوس هغه سلنه چې د حفظ الصحې د مدیریت شوو او مصؤونو خدمتونو څخه ګټه اخلي. په تفکیک د: ۱. مجموع الف. ښاري ب. کلیوالي	د کلیو د احیا کولو او پراختیا وزارت
	٦/۲/۲ د نفوس د هغې برخې سلنه چې د صابون او اوبو په وسیله د لاسونو د مینځلو آسانتیا ته لاسرسی لري په تفکیک د: ۱. مجموع الف. شهري ب. دهاتي	د کلیو د احیا کولو او پراختیا وزارت

ټارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
	٦/٢/٣ د نفوس د هغې برخې سلنه چې د رفع حاجت لپاره له پرانيستې فضا څخه ګټه اخلي په تفکیک د: ١. مجموع الف. ښاري ب. کلیوالي	د کلیو د احیا کولو او پراختیا وزارت
٦/٣ تر ٢٠٣٠ کال پورې د چټلیو د کموالي په وسیله یې د اوبو د کیفیت پاکوالی رامنځته کړی وي، د چټلیو زیرمې (dumping) یې له منځه وړې وي، خطرناک کېمیاوي مواد یې کم کړي وي، د چټلو اوبو تصفیه یې نیمایي کړې وي او د هغه بدلولو (recycle) او بیا استفادې (reuse) لپاره یې د پام وړ زمینه برابره کړې وي.	٦/٣/١ په مصوونه او مدیریت شوي توګه (safely treated) د کورونو د فاضلابو فیصدي (کورنۍ او ټول اقتصادي فعالیتونه) ١. ښاري	د ښار جوړولو او مسکن وزارت
٦/٤ تر ٢٠٣٠ کال پورې په ټولو سکتورونو کې د اوبو د سرچینو د اغېزمنتوب زیاتول او د هغه د بنسټیزو وتلو (withdrawal) څخه اطمینان حاصلول، د اوبو د کموالي د ستونزې رفع کول او د هغو د خلکو په شمېر کې د پام وړ کموالی راوستل چې د اوبو له کموالي څخه رنځ وړي.	٦/٤/١ د وخت په تېرېدو سره له اوبو څخه د اغېزمنې ګټې اخیستنې د بدلون میزان: ١- د انرژي سکټور ٢- د کرنې سکټور ٣- د صنعت سکټور ٤- ښاري سکټور	د اوبو او انرژي وزارت
	٦/٤/٢ د کال په حساب په هر متر مکعت اوبو کې د سرانه لګښت لپاره د اوبیزه زیرمو د ظرفیت لوړول.	د اوبو او انرژي وزارت
٦/٥ تر ٢٠٣٠ کال پورې په ټولو سحطو کې حتی د بیرون مرزي متقابلو همکاریو په شمول د اوبو په اړوند د هراړخیز داخلي مدیریت تطبیق	٦/٥/١ د اوبو د سرچینو د هراړخیز مدیریت د تطبیق درجه (IWRM) له صفر څخه سلو ته رسول.	د اوبو او انرژي وزارت
	٦,٥,٢ له سرحد څخه د وتونکو اوبو د چارو په هکله د همملند د سیند د پرېکړې تطبیق او مشابه تفاهم لیکونو رامنځته کول	د اوبو او انرژي وزارت
٦/٦ تر ٢٠٣٠ کال پورې، د اوبیزه ایکو سیستم ساتنه او احیا کول د غرونو، ځنګلونو، نمجنو ځمکو، دریابونو، جهیلونو، د اوبو د ورکولو د طبقاتو په شمول.	٦/٦/١ د وخت په اوږدو کې د اوبو د ایکو سیستمونو په پراخوالي کې بدلون(د بدلونونو سلنه)	د چاپېریال ساتنې ملي اداره
٦.ب د اوبو او حفظ الصحې د مدیریت د ښه والي په هکله د محلي ټولنو ملاتړ او د ګډون پیاوړي کول.	٦.ب.١ د اوبو د سرچینو د مدیریت او هراړخیز انکشاف په هکله په پنځو دریایي حوزو کې د شوراګانو سلنه چې د علمي مقررو سره سم وي او د اوبو په مدیریت کې د وګړو ګډون یقیني کړي.	د اوبو او انرژي وزارت
اوومه موخه: بنسټیزې، مطمئنې، مډرنې او د ټولو لپاره د توانایي وړ انرژۍ ته د لاسرسي څخه ډاډ حاصلول		

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
۷/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې د بسټیزې، مطمئنې (reliable)، مدرنې او د ټولو لپاره د توانایې وړ انرژۍ خدمتونو ته د لاسرسی څخه ډاډ حاصلول	۷/۱/۱ فیصدی نفوس که از طریق شبکه به برق دسترسی دارند. د هغه نفوس سلنه چې د شبکې له لارې بریښنا ته لاسرسی لري په تفکیک د: ۱. ښاري ۲. کلیوال	وزارت انرژی و آب
۷/۲ تر ۲۰۳۰ کال پورې د انرژۍ په نړیوال ترکیب کې د پام وړ تجدید منونکې انرژۍ (Renewable energy) ته لاسرسی.	۷/۲/۱ د بریښنا د انرژۍ په عمومي لګښت کې د تجدید منونکې انرژۍ ونډه	د اوبو او انرژۍ وزارت
۷/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې د انرژۍ د زیاتوالي د جوړولو د میزان اضافه کول.	۷/۳/۱ د نا خالص داخلي تولیداتو او د انرژۍ د لومړنیو تولیداتو پر بنسټ د اندازه شوې انرژۍ شدت.	د اوبو او انرژۍ وزارت
۷.ب تر ۲۰۳۰ کال د ټولو لپاره د بنسټیزې او مدرنې انرژۍ د خدمتونو د عرضه کولو په موخه د انرژۍ د زیربناوو پراخوالی او د تکنالوجۍ لوړول.	۷.ب.۱ د انرژۍ په اغیزمنتوب کې پانګونه د ناخالص داخلي تولید د سلنې په توګه او د بنسټیز انکشاف د خدمتونو په پار د تکنالوجۍ د زیربناوو د جوړولو لپاره د بهرنۍ مستقیمې پانګونې مقدار.	د اوبو او انرژۍ وزارت
اتمه موخه: د ټولو لپاره د بنسټیز او شامل اقتصاد ترویج، بشپړ او مناسب بوختیا		
۸/۱ د ملي شرایطو سره سم د سرانه اقتصادي ودې دوام او په ځانګړې توګه په کال کې لږ تر لږه د ۷٪ ناخالص داخلي تولید ته لاره موندل.	۸/۱/۱ میزان رشد سالانه تولید ناخالص داخلی حقیقی.	د مالیې وزارت
۸/۲ تولید ته د تنوع، د فن د لوړوالي او نوښت له طریقه لار موندل له دې جملې څخه د لوړې کچې د زیاتوالي لپاره په ارزښتمنو ځانګو کار کول څو د غوړه اقتصاد د رامنځته کولو لپاره زیاتو د کارمندانو استخدام ته اړتیا وي	۸/۲/۱ د هر کارګر په سر د حقیقي نا خالص داخلي تولید د ودې میزان.	د اقتصاد وزارت
۸/۳ د داسی پراختیایي پالیسیو ایجاد چې د تولیدي فعالیتونو، د مناسبې کارموندنې ایجاد، او مالي خدمتونو ته لاسرسی د لارې د کوچنیو تشبثاتو رسمیت، خلاقیت او نوښت ملاتړ کوي.	۸,۳,۱ د کرنې له سکتور پرته په نورو سکتورونو کې د غیر رسمي استخدام ونډه په تفکیک د: ۱. د دوارو جنسونو مجموع الف. نارینه ب. ښځینه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۸/۵ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د بشپړ او تولید کوونکي بوختیا تامین، او د ټولو ښځینه، نارینه، معلولینو، ځوانانو لپاره د داسې مناسبو دندو پیدا کول چې ښه او د دوی له مسوولیت سره سم مناسبه او عادلانه تنخوا و لري.	۸/۵/۱ په ساعت واره توګه د کارمندانو د عاید اوسط په تفکیک د: ۱. شغل ۲. د عمر په اساس ګروپ ۳. معلولیت ۴. نارینه ۵. ښځینه	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت

تارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
	۸/۵/۲ د بېکارۍ میزان په تفکیک د: ۰۱ نارینه ۰۲ ښځینه	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
۸/٦ تر ۲۰۳۰ کال پورې د هغو ځوانانو د پام وړ شمېر کمول چې د کار، ښوونځي یا روزنیزو برنامو ساحې ته شامل شوي نه دي.	**۸/٦/۱** د (۱۵-۲٤) کلونو تر منځ ځوانانو په منځ کې د بېسوادۍ او بېکارۍ میزان: ۰۱ بیسوادي ۰۲ بیکاري	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
۸/۷ د جبري کارونو د محو کولو لپاره د بېړنیو او اغیزمنو اقداماتو تر لاس لاندې نیول څو مدرنه غلامي او د انسان قاچاق په بشپړه توګه له منځه ولاړ شي. همدارنګه له دې څخه ډاډ تر لاسه کول چې د ماشومانو د کار بدترین شکل محو شوی او د سرتېرو په توګه د ماشومانو استخدام پای ته رسېدلی دی. تر ۲۰۲۵ کال پورې د ماشومانو د کار ټول ډولونه ختم شوي دي.	**۸/۷/۱** د ۵-۱۷ کلونو تر منځ د ماشومانو کاریګرو سلنه په تفکیک د عمر د ګروپ: ۰۱ د ۵-۱۱ کلونو تر منځ ۰۲ د ۱۲-۱٤ کلونو تر منځ ۰۳ د ۱۵-۱۷ کلونو تر منځ	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
۸/۸ د کار د ځواک له حقونو څخه ملاتړ او د ټولو کارګرانو لپاره ډاډمن او له امن څخه ډک کاري چاپېریال رامنځته کول د هغو کارګرانو په شمول د مهاجرو، ښځینه وو او ناتوانه کسانو په شمول.	**۸/۸/۱** د وخیمو او غیر وخیمو کاري ټپونو د پېښو میزان	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
	۸,۸,۲ د کار د نړیوال سازمان له اساسي کنسوانیونونو سره الحاق	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
	۸,۸,۳ د هغو اشخاصو (کارګرانو) شمېر چې د منظمو قانوني لارو او د کار د دوه اړخیز تړون (BLAs) په اساس بهرنیو هېوادونو (هغو هېوادونو ته چې د کارګرو غوښتنه یې کړې وي) لېږل کېږي.	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
۸/۹ تر ۲۰۳۰ کال پورې د بنسټیز ګرځندوی د پراختیا لپاره د پالیسۍ طرح او عملي کول چې د کار د پیدا کولو، د کلتور د ترویج او محلي محصولاتو د پلورلو سبب شي.	**۸/۹/۱** په ناخالص کورني تولید کې د ګرځندوی ونډه.	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت
	۸/۹/۲ د بوختیا له مجموعې څخه د ګرځندوی په صنعت کې د کسب د ونډې نسبت په تفکیک د: الف. نارینه ب. ښځینه	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت
	۸/۱۰/۱ د هرو سل زره کسانو لپاره د سوداګریزو بانکونو د څانګو شمېر	دافغانستان بانک

تارگیټ	شاخص	د رهبری واحد
۸/۱۰ د بانکوالۍ د پراختیا لپاره د لاسرسي، بیمې او د ټولو لپاره د مالي خدمتونو د وړاندې کولو په موخه د کورنیو مالي بنسټونو د ظرفیت لوړوالي او تقویه کول	**۸,۱۰,۲** د هغو کسانوشمیر چې (۱۵ کلن وي یا له هغه څخه پورته عمر ولري) او په هرو سل زره کسانو کې د بانکي حسابونو درلودونکي وي.	دافغانستان بانک
	۸,۱۰,۳ د ATM یا د صرافۍ د اتومات ماشینونو زیاتوالی د هرو سل زره کسانو پر سر	د افغانستان بانک
۸.ب تر ۲۰۲۵ کال پورې، د ځوانانو لپاره د بوختیا د ستراتیجۍ انکشاف او اجرايي ګرځول او د بوختیا لپاره د کار د نړیوال سازمان د تړون تطبیق.	**۸.ب۱** د ملي بودجې سره په تناسب د ټولنیز خوندیتوب او کارموندنې په برنامو کې د دولت د مجموعي لګښت سلنه	د کار ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
نهمه موخه: د ځواکمنو زیربناوو ایجاد، د اساسي او ټولشمول صنعت پیاوړتیا او د نوښتونو هڅول		
۹/۱ د ښه کیفیت، اعتماد وړ، بنسټیز او مقاومت درلودونکو زیربناوو ایجاد د هغو زیربناوو په شمول چې له سرحدونو څخه بهر وي څو د اقتصادي پراختیا ملاتړ او بشري هوساینې له ځان سره و لري او هغه ته د ټولو داسې لاسرسی موجود وي چې په توان یې پوره وي.	**۹/۱/۱** د هغه کلیوالي نفوس سلنه چې د یو عمومي سړک په ۲ کیلومترۍ کې قرار و لري.	د کلیو د احیا او پراختیا وزارت
۹/۲ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د بنسټیز او ټولشمول صنعت تشویق، په ناخالص داخلي تولید او استخدام کې د صنعت د پراختیا ونډې داسې زیاتوالی چې د هېواد ملي وضعیت سره سمون و لري او د صنعت ونډه دوه برابره کړي.	**۹/۲/۱** د صناعتي فابریکو د تولیداتو ارزښت (Manufacturing value added) په تناسب د: الف. نا خالص داخلي تولید ب. سرانه (Per Capita)	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
	۹/۲/۲ د مجموع اشتغال په نسبت د صنعت د بوختیا سلنه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۹/۳ په هېواد کې په ارزانه ربح سره کوچنیو صایعو، کسبونو او کارونو ته د لاسرسي زیاتوالی او ارزښت له ځنځیر او مارکېټونو سره د هغه یو ځای کېدل	**۹/۳/۱** د ټولو صایعو په زیات شوي ارزښت د کوچنیو صنایعو سلنه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
	۹/۳/۲ په پور سره د کوچنیو صنایعو سلنه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۹.الف په هېواد کې د مالي، تکنالوجي او فني ملاتړ د زیاتوالي له لارې د بنسټیز انکشاف او مقاومت درلودونکو زیربناوو آسانه کول.	**۹.الف۱** زیربنا. د زیربناوو د سکتور لپاره د رسمي نړیوالو مرستو سلنه	د مالیې وزارت
۹.ج تر ۲۰۳۰ کال پورې معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجي ته د پام وړ لاسرسی او د داسې انټرنېټ آسانتیاوو ته لاسرسی چې بیه یې ډېره لوړه نه وي.	**۹.ج۱** د هغه نفوس سلنه چې د مبایل لېږدونکي تلفون لري په تفکیک د: ۱. ټکنالوژي	د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت
لسمه موخه: په ملي او نړیواله کچه د نابرابرۍ کموالی		

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
۱۰/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې په ملي سطح د عاید د لوړ میزان اوسط کچې ته په تدریجي او بنسټیزه توګه د ۲۵٪ سلنه هغه نفوس رسول چې لږ عاید لري	۱۰،۱،۱ الف. د سرانه عاید وده ب. د ۲۵٪ نفوس په کمترینه اندازه کې د عاید وده.	د اقتصاد وزارت
۱۰/٤ د مختلفو پالیسیو په ځانګړې توګه د مالي، اجرې، ټولنیز خوندیتوب پالیسیو تدوین په پام کې نیول او عملي کول او په تدریجي توګه مساویانه تقسیم ته لاسرسی	۱۰/٤/۱ د کار د ګډون میزان په تفکیک د: ۱. نارینه ۲. ښځینه	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین
۱۰. د منظمو، ډاډمنو او مصوؤنو مهاجرتونو آسانه کول، او د مهاجرت د منظمو او مدیریت شوو پالیسیو له لارې د کډوالو لېږد را لېږد.	۱۰/۷/۱ د هغو مهاجرینو سلنه چې په کوربه هېوادونو کې راجستر دي او د هستوګنې لپاره د اقامت اسناد په لاس کې لري: ۱. پاکستان ۲. ایران	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
	۱۰/۷/۲ د هغو بېرته راستنېدونکو شمېر چې د راستنېدو پر مهال د بشردوستانه مرستو څخه په یو کال کې ګټه اخلي.	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
	۱۰،۷،۳ په هر کال کې د بېځایه شوو کورنیو د بنسټیز استقرار او ځای پر ځای کېدو شمېر.	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
	۱۰،۷،٤ د مهاجرینو د هغو بنارګوټو سلنه چې په اساسي او زیربنایي خدمتونو سمبال کېږي.	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
	۱۰/۷/۵. د هغو بېځایه شوو او راستانه شوو کسانو سلنه چې د شغلي او معیشتي فرصتونو څخه برخمن شوي وي.	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
۱۰.ج تر ۲۰۳۰ کال پورې، یوازې ۳٪ سلنې ته د مهاجرینو د تادیاتو را کمول او په تادیاتو کې د هغو دهلېزونو حذف کول چې له ۵ سلنې څخه زیات وي.	۱۰.ج.۱ حواله شوې ملبغ مجموعې ته په کتنې سره د حوالې د لېږلو د لګښت سلنه	د راستنېدونکو او مهاجرینو چارو وزارت
یوولسمه موخه: د ټولشمولو مصئونو، مقاومت لرونکو او بنسټزو ښارونو او ښارګوټو جوړول		
۱۱/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې له دې څخه ډاډ حاصلول چې مناسب، ډاډمن، د توانایي وړ او لومړنیو خدمتونو درلودونکې هستوګنځی ته لاسرسی عام شکل غوره کړی او د فقیر میشته ساحو کې ښه والی راغلی دی.	۱۱/۱/۱ د هغه هستوګنځي نفوس نسبت چې په غیر پلاني سیمه او نا مناسب شکل ژوند کوي.	د ښار جوړولو او مسکن وزارت
۱۱/۲ تر ۲۰۳۰، پورې د ټولو لپاره د لېږد را لېږد مصؤن، ارزان، بنسټیز او د ډاډ وړ سیستم رامنځته کول. د سړکونو د خوندیتوب ښه کول او په ځانګړې توګه د عامه انتقالاتو پراخوالی په داسې توګه چې زیان منونکو،	۱۱/۲/۱ د وګړو د هغې مجموعې نسبت چې عامه (دولتي) ترانسپورت خدمتونو ته لاسرسی لري.	د ترانسپورت او ملکی هوا نوردی وزارت

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
ښځینه وو، ماشومانو، معلولینو او عمر خوړلو کسانو اړتیاوو ته پاملرنه پکې شوي وي.		
۱۱/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې په ټولشموله او بنسټیزه توګه په ښاري سیمو کې د وګړو مېشت کول او په داسې توګه په هېواد کې د ښارګوټو د جوړولو د ظرفیت لوړول چې ښه مدیریت شوي وي، بنسټیزه او مشارکتي بڼه و لري.	**۱۱/۳/۲** د هغو ښارونو سلنه چې د هغه په برنامه کې د مدني ټولنې جوړښت لاس و لري او د هغه مدیریت په منظم او دیموکراتیک شکل صورت موندلی وي.	د ښار جوړولو او مسکن وزارت
۱۱/٤ د طبیعي او فرهنګي میراثونو د ساتنې او خوندیتوب لپاره د هڅو زیاتوالی	**۱۱/٤/۱** د ملي بودجې هغه سهم چې د طبیعي او کلتوري میراثونو او همدارنګه د نړیوال میراث سایټونو ته اختصاص ورکړل شوی دی.	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت
۱۱/۵ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د متضررینو په مړینه کې د پام وړ کموالی راوستل، او په ناخالص تولید د هغو اړوندو مستقیمو زیانونو کمول چې د ناوړه اوبیزه او داسې نورو پېښو څخه رامنځته کېږي او د بېوزله او زیان منونکو څخه په ملاتړ تمرکز کول.	**۱۱/۵/۱** په هرو سل زره کسانو کې د وژل شوو، بېځایه شوو، ورک شوو او په پېښو کې د متضررینو کسانوشمېر په تفکیک د ۱. مړینه ۲. بېځایه کېدل او ورکېدل ۳. متضررین	له پېښو سره د مبارزې اداره
۱۱,٦ تر ۲۰۳۰ کال پورې، په ښارونو کې د چاپېریال د نامطلوبو اغیزو کمول، د هوا څرنګوالي، د ښاروالۍ مدیریت او د چټلیو پاکوالي ته ځانګړې پاملرنه کول.	**۱۱/٦/۱** د ټولو تولید شوو کثافاتو څخه د ښاري کثافاتو میزان: الف. چې په منظمه توګه را ټول شوي وي ب. د راټولېدو وروسته په نهایي توګه تخلیه شوي وي	کابل ښاروالي
	۱۱/٦/۲ د په ښارونو کې د معلقو ذراتو کلنی اوسط(د مثال په ډول PM ۲,۵ او PM۱۰).	د چاپېریال ساتنې ملي اداره
۱۱/۷ تر ۲۰۳۰ کال پورې، عامه محلاتو او پارکونو ته د ټولو د لاسرسی آسانتیا رامنځته کول په داسې توګه چې ډاډمن، ټولشموله، زرغونه او د لاسرسی وړ وي. په دې برخه کې ښځو، ماشومانو، عمر خوړلو او معلولو طبقاتو ته ځانګړې پاملرنه کول.	**۱۱/۷/۲** تعداد افرادیکه مورد آزار و اذیت فزیکی یا جنسی در ۱۲ ماه گذشته قرار گرفته باشند. د هغو کسانوشمېر چې په تېرو ۱۲ میاشتو کې له فزیکي یا جنسي آزار سره مخ شوي وي په تفکیک د: ۱. د دواړو جنسونو مجموع الف. نارینه ب. ښځینه	د کورنیو چارو وزارت
۱۱.الف د ملي او سیمه ییز انکشاف د برنامو د تقویت له لارې د ښارونو، د ښارونو د څنډو، او کلیوالي سیمو تر منځ د مثبتو اقتصادي، ټولنیزو او چاپېریال ساتنې د اړیکو ملاتړ کول.	**۱۱ الف۱.** په هغو ښارونو کې د مېشت شوي نفوس نسبت چې په هغه کې ښاري او سیمه ییز پلانونه د د پېشبیني شوي نفوس د اړتیاوو پر بنسټ سرچینو او پراخوالي په نظر کې نیولو سره سم تطبیق کېږي.	د ښار جوړولو او مسکن وزارت

تارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
۱۱.ب تر ۲۰۳۰ کال پورې د داسې ښارونو او ښارګوټو د اعمار په شمېر کې د پام وړ زیاتوالی راوستل چې د متحد پلان او پالیسۍ له مخې جوړ شوي وي، د سرچینو موثره لاسته راوړنه و لري، د اقلیمي بدلونونو سره عیار او د طبیعي پېښو په وړاندې مقاومت و لري. داسې انکشاف ورکړل شوی وي چې د پېښو د مدیریت چوکاټ یې د "Sendai په سیستم برابر وي او ۲۰۱۵-۲۰۳۰" کلونو پورې د پېښو په وړاندې مقاومت لري..	**۱۱.ب.۱** د هغو سیمه ییزو ادارو سلنه چې په هغه کې د خطرونو د کموالي ستراتیژۍ د (Sendai) د چوکاټ سره سم منل شوې او تطبیق کېږي.	له پېښو سره د مبارزې اداره
دولسمه موخه: د بنسټیز تولید او لګښت د مېتودونو څخه ډاډ حاصلول		
۱۲/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې تر ۵۰٪ سلنه پورې به د هغو سرانه غذایي مواد په ضایعاتو کې کموالی صورت مومي چې د عرضه کوونکي او مصرف کوونکي تر منځ په مختلفو سطحو کې واقع کېږي او همدارنګه د تولید په ځنځیره یې اوړدوالي کې به هم د غذایي موادو په ضایعاتو کې کموالی راځي.	**۱۲/۳/۱** فیصدی ضایعات گندم و برنج درجریان تولید در سال. په کال کې د وریجو او غنمو د تولید د ضایعاتو سلنه په تفکیک د: الف. غنم ب. وریجې	د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت
۱۲/٤ تر ۲۰۳۰ کال پورې به، د کیمیاوي موادو او کثافاتو لپاره به داسې مناسب مدیریت منځته راځي چې د نړیوال تړون په چوکاټ کې پرې موافقه شوې ده. همدارنګه اوبو، هوا، خاورې، ځمکې د انسانانو روغتیا او د ژوند چاپېریال ته به د هغه د نامطلوبو اغیزو د کموالي لپاره هڅې کېږي.	**۱۲/٤/۱** د ژوند د چاپېریال لپاره د خو اړخیزو شپږو نړیوالو تړونونو د عملي کولو لپاره د ملي عمل پلان ایجادول او تطبیق کول. دغه نړیوالو پلانونه عبارت دي له د ستاکهلم، ویانا، میناماتا، باسیل، روټردام او مونټرپال له کنسوانسیونونو څخه چې د کیمیاوي او خطرناکو موادو په هکله دي او د دې تړونونو د تطبیق په وړاندې د افغانستان د مسوولیتونو او پلانونو په هکله د اړتیا وړ او لازم اطلاعات برابرول.	د چاپېریال ساتنې ملي اداره
۱۲/٦ د داخلي او بهرنیو شرکتونو هڅول څو د بنسټیز تولید مېتودونه و کاروي او په خپلو ګزارشونو کې یې توحید کړي.	**۱۲/٦/۱** د هغو شرکتونو شمېر چې د ګزارش د بنسټیز انتشار مسوولیت اخلي.	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۱۲.الف د بنسټیز تولید او لګښت د مېتودونو د تطبیق لپاره د پرمختللو هېوادونو د مرستو جلب او د هغوی ملاتړ حاصلول څو په دې برخه کې علمي او تکنالوجیکي ظرفیتونه لوړ او ځواکمن شي.	**۱۲.الف.۱** ځان بسیانې ته د رسېدو، د داخلي تولیداتو د یاتوالي، پاکې انرژۍ، د چاپېریال پاک ساتلو څخه د حفاظت په منظو د علمي د تحقیقاتو سر ته رسول.	د علومو اکاډمي
۱۲.ب د داسې اسبابو او لارو چارو انکشاف او تطبیق چې د ګرځندوی د بنسټیزو فعالیتونو څخه څارنه وکړي چې د سیمه ییزو محصولاتو او کلتور د ترویج سبب شي.	**۱۲.ب.** د بنسټیز ګرځندوی لپاره د هغو پالیسیو او ستراتیژیو شمېر چې له ځان سره تطبیقي پلانونه او د څارنې وسایل هم و لري.	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت
دریارلسمه موخه: د اقلیمي بدلونونو او د هغه د اغیزو سره د مبارزې په موخه د بیړنیو اقداماتو سر ته رسول		

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
۱۳/۱ د اقلیمي خطرونو او طبیعي پېښو په مقابل کې د داسې ظرفیتونو ځواکمن کول چې انعطاف منونکي او پیاوړي وي.	۱۳/۱/۱ د ولسوالیو او کلیو په کچه د خطرونو او طبیعي پېښو د کموالي د ستراتیژیو د انکشاف سلنه.	له پېښو سره د چمتوالي او مبارزې ملي اداره
۱۳/۲ په ملي پالیسیو او ستراتیجیو کې د اقلیم د بدلون په هکله د اقداماتو شمولیت او ادغام	۱۳/۲/۱ د پرمختګ هغه سلنه چې په دې برخه کې د ستراتیژیو او پالیسیو د علمي کولو په پایله کې یې د افغانستان د ځواکمنتیا سره سره مرسته کړې ده چې د ناولو اوبو او هوا د بدلون په سبب د نامطلوبو اثراتو سره موثره مبارزه وکړي. همدارنګه ګلخانه یي ګازونه یې په داسې ډول کم کړي چې غذایي تولید ته زیان و نه رسوي. (د NAP د ملي جوړښت د برنامې، د NDC مشارکتي ونډې د NC ملي ګزارشونو، د BUR دوه کلنو تجدید شوو ګزارشونو او داسې نورو په شمول).	له پېښو سره د چمتوالي او مبارزې ملي اداره
پنځلسمه موخه: د ایکو ځمکې سیستمونو حفاظت، بیارغونه او بنستیزه استفاده، د ځنګلونو اساسي مدیریت، د ځمکې له صحرایي کېدو سره مبارزه، د ځمکې د تخریب درول او د ژوند د تنوع د ضایعاتو مخنیوی		
۱۵/۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د ځمکې پر سر او تر ځمکه لاندې د خوږو اوبو د ایکو سیستمونو او د هغه له خدمتونو څخه د ساتنې، احیا او غوره استفادې څخه د ډاډ حصول. په ځانګړې توګه ځنګلونه، مرطوبې ساحې، غرونه، وچې ځمکې او داسې نور باید د نړیوالو تړونونو او ژمنو سره سم و ساتل شي.	۱۵/۱/۱ د هېواد د ټولې ځمکې په پرتله د ځنګلونو د مساحت تناسب.	د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت
۱۵/۲ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د ځنګلونو د انواعو څخه ساتنه او د بهبود لپاره یې د ښه مدیریت تطبیق، د ځنګلونو د پرې کولو پروسې ته خاتمه ورکول او د ځنګلونو بیا احیا کول او انکشاف.	۱۵/۲/۱ تر بنستیز مدیریت لاندې د ځنګلونو د پوښښ سلنه	د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت
۱۵/۳ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د ځمکې د صحرایي کېدو په وړاندې مبارزه، د تخریب شوې ځمکې بېرته جوړول او احیا د هغو ځمکو په شمول چې د وچکالۍ یا سیلابونو له کبله اغېزمنه شوې وي او داسې نړۍ ته د رسېدو هڅه کول چې هېڅ ډول تخریب شوې ځمکه هلته شتون و نه لري.	۱۵/۳/۱ د ځمکې د هغو ساحو مساحت چې تحکیماتو ته اړتیا لري(د سیلابونو په وسیله د ځمکې مساحت د ټولې ځمکې په پرتله چې د دریابونو، اوبیزه مجراوو او داسې نورو ساحاتو کې واقع وي او ساختماني تدابیرو ته اړتیا لري)	د اوبو او انرژۍ وزارت
۱۵/۴ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د غرونو د ایکو سیستم له ساتنې څخه ډاډ تر لاسه کول د ژوند د تنوع په شمول څو د هغه ظرفیت لوړ شي او د بنستیز انکشاف د تحقیق لازمي ګټې ځرګندې کړي.	۱۵/۴/۱ د هغو ساحاتو سلنه چې د ژوند مهم غرني تنوع پکې وي او د حفاظت شوو سیمو تر پوښښ او عنوان لاندې راځي.	د چاپېریال ساتنې ملي اداره
۱۵/۵ د طبیعي هستوګنځیو د تخریباتو په وړاندې د بېړنیو اقداماتو سر ته رسول څو مخه یې و نیول شي، د ژوند د تنوع له ضایعاتو څخه مخنیوی او تر ۲۰۳۰ کال پورې د هغو بوټو او حیواناتو د ضایع کېدو مخنیوی چې د ورکېدو له خطر سره مخ دي.	۱۵/۵/۱ د سره لیست شاخص (د هغو انواعو لیست چې له طبیعیت څخه د ساتنې د نړیوالې اتحادیې IUCN د معیارونو مطابق وي)	د چاپېریال ساتنې ملي اداره

ټارګیټ	شاخص	د رهبری واحد
۱۵/۷ د غیر قانوني ښکار، د ساتل شوو ځاریو او بوټو د قاچاق او د وحشي ژوو د غوښتې او عرضې څخه مخنیوی او په دې هکله د بیړنیو اقداماتو سر ته رسول	۱۵/۷/۱ د هغو وحشي ژوو او محصولاتو د سوداګرۍ تناسب چې په غیر قانوني توګه ښکار او قاچاق شوي دي.	د چاپیریال ساتنې ملي اداره
۱۵/۸ تر ۲۰۲۵ کال پورې داسې بیړنې اقدامات کول چې د ځمکې په وړاندې د ناسمو بریدونو مخنیوی و شي او د ځمکې پر مخ د اوبو د اېکو سیستمونو پر مخ د هغه د تأثیراتو اندازه کمه شي.	۱۵/۸/۱ د پردیو د مختلفو انواعو بریدونو او تهاجم څخه د کنټرول او مخنیوي په موخه د ملي قوانینو تصویب.	د چاپیریال ساتنې ملي اداره
۱۵/۹ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د فقر د لړوالي په ستراتیژۍ، پراختیایي پروسه، ملي او محلي پلانونو کې د ژوند د تنوع او یکوسیستم د ارزښتو شاملول او ادغام.	۱۵/۹/۱ له ۲۰۱۱ څخه تر ۲۰۲۰ کال پورې د تعین شوو ملي موخو په طرف وړاندې تګ څو د ژوند د تنوع ستراتیجیک پلان علمي شي.	د چاپیریال ساتنې ملي اداره
۱۵.الف د ایکوسیستم او د ژوند د تنوع د بنسټیزې استفاده د ساتنې په موخه د مالي سرچینو زیاتوالي او تنظیم.	**۱۵.الف.۱** د ایکو سیستمونو او د ژوند د بنسټیز تنوع څخه د ګټې اخیستنې په پار د عامه پراختیایي مرستوو او لګښتونو د مرستو ونډه.	د چاپیریال ساتنې ملي اداره
شپاړسمه موخه: د بنسټیزې پراختیا لپاره د سوله پالو او ټولشموله ټولنو ترویج، د ټولو لپاره عدالت ته د لاسرسي ایجاد او په ټولو سطحو کې د موثرو او حساب ورکوونکو نهادونو تشکیل،		
۱۶/۱ په ټولو ځایونو کې او په ټولو اشکالو د تاوتریخوالي او د هغه د اړوندو مړینو د پام وړ کموالی	۱۶/۱/۲ په هرو سل زره کسانو کې د جنګ له کبله د مرګ ژوبلې سلنه: ۰۱ د پېژندل شوو او ځنې شوو ماینونو له کبله ۰۲ د فشاري پلېټ سره یو ځای د شیندل شوو انفجاري موادو له کبله ۰۳ د جګړې د پاتې شوو مهماتو له کبله	له پېنبو سره د چمتوالي او مبارزې ملي اداره
	۱۶/۱/۵ د هغې ځمکې سلنه چې له ماینونو او چاودېدونکو توکو څخه پاکه شوې وي	له پېنبو سره د چمتوالي او مبارزې ملي اداره
۱۶/۲ د ماشومانو په وړاندې د هر ډول تاوتریخوالي له منځه وړل لکه سؤ استفاده، قاچاق، استثمار او ځورول.	۱۶/۲/۱ د هغو ماشومانو نسبت چې د ۱-۱۷ کلونو تر منځ عمرونه و لري چې په تېره میاشت کې له ځارونکې فزیکي یا رواني تاوتریخوالي سره مخ شوي وي.	د کار، ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت
	۱۶/۲/۲ په هرو ۱۰۰ سل زره انسانانو په ټولې کې د قاچاق د قربانیانو شمېر په تفکیک د: ۰۱ دواړه جنسیتونه الف. نارینه ب. ښځینه	د عدلیې وزارت
۱۶/۳ په ملي او نړیواله کچه د قانوند حاکمیت د سطح لوړوالی او عدالت ته د ټولو د لاسرسي څخه د ډاډ حاصلول.	۱۶/۳/۱ د هغو کسانو شمېر چې په تېرو ۱۲ میاشتو کې د فزیکي، رواني یا جنسي تاوتریخوالي سره مخ شوي وي او اړوندو ارګانونو ته یې مراجعه کړې وي په تفکیک د: ۰۱ دواړه جنیستونه	د کورنیو چارو وزارت

ټارګیت	شاخص	د رهبرۍ واحد
	الف. نارينه ب. ښځينه	
	۱٦/۳/۲ د ټولو زندانيانو له جملې څخه د بې برخليکه زندانيانو نسبت په تفکيک د: ۱. د دواړو جنسيتونو مجموع الف. نارينه ب. ښځينه	د کورنيو چارو وزارت
	۱٦/۳/۳ عدالت ته د لاسرسي په موخه د هغو کساو شمېر چې د حقوقي مرستو څخه يې استفاده کړې وي.	د عدليې وزارت
۱٦/٤ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د هغو غير قانوني، مالي او وسله والو جريانونو په شمېر کې د پام وړ کموالی، د غلا شوو پانګو بېرته حصول او استرجاع او د ټولو سازمان شوو جرايمو په وړاندې مبارزه،	۱٦/٤/۱ د هېواد په داخل او بهر کې د غيرقانوني پيسو ارزښت	د کورنيو چارو وزارت
	۱٦/٤/۲ د هغو کوچنيو وسلو نسبت چې کشف او ضبط شوې او د نړيوالو نورمونو او قانون له مخې يې څارنه شوې وي.	د کورنيو چارو وزارت
۱٦/۵ د رشوت او اداري فساد په ټولو اشکالو کې د پام وړ کموالی راوستل	۱٦/۵/۱ د هغو اشخاصو نسبت چې لږ تر لږه له يو رسمي کارمند سره په اړيکه کې وي او د تېر کال په جريان کې يې يو دولتي کارمند ته رشوت ورکړی وي يا ورڅخه رشوت غوښتل شوی وي په تفکيک د: ۱. مجموع الف. نارينه ب. ښځينه	لوی څارنوالي
	۱٦/۵/۳ د هېواد د نافذه قوانينو د پېشبينۍ له مخې د دولت د لوړ پوړو چارواکو د پانګې د ثبت، تدقيق او ارزونې سلنه.	د چارو اداره
۱٦/۸ د نړيوالې حکومتولۍ په بنسټونو کې په پراخه او ځواکمنه توګه د افغانستان د ګډون پراخوالی	۱٦/۸/۱ په نړيوالو بنسټونو کې د افغانستان د رايې ورکولو حق او د غړيتوب نسبت په تفکيک د: ۱. نړيوال بنسټونه	د کورنيو چارو وزارت
۱٦/۹ تر ۲۰۳۰ کال پورې، د زېږېدلو د نېټې د ثبت بنه شمول د ټولو لپاره د قانوني او حقوقي هويت تهيه کول	۱٦/۹/۱ د ثبت شوو زېږونونو شمېر.	د نفوسو د ثبت او احوال ملي اداره
۱٦/۱۰. اطلاعاتو ته د عامو وګړو د لاسرسي څخه ډاډ حاصلول، د ملي قوانينو او نړيوالو تړونونو سره سم د اساسي آزاديو څخه ملاتړ.	۱٦/۱۰/۱ په تېرو ۱۲ مياشتو کې د ژورنالېستانو، د خبري رسنيو د کارمندانو، د سوداګرو او د بشر د حقوقو د اتحاديو د غړو د قتل، برمته کولو، اجباري ورکېدو، په خپل سر نيولو او ځورولو د پېښو شمېر.	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت
	۱٦/۱۰/۲ د هغو قوانينو، مقررو او پالیسو شمېر چې اطلاعاتو ته عمومي لاسرسی تضمين کوي، کار ورڅخه اخيستل شوی او تطبيق شوي دي.	د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت

ټارګیټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
۱۶.الف د نړیوالو همکاریو په وسیله په ټولو سطحو کې د ظرفیتونو د لوړوالي په شمول د ملي بنسټونو ځواکمنتیا ، څو له تاوتریخوالي څخه مخنیوی شوی وي، د ترهګرۍ او منظم جرمونو په وړاندې مبارزه شوې وي	**۱۶.الف.۱** د پاریس د پېژندلو شوو قواعدو سره سم د بشري حقوقو د خپلواکو بنسټونو موجودیت.	د کورنیو چارو وزارت
اوولسمه موخه: د بنسټیز انکشاف لپاره د تطبیقي وسایلو پیاوړتیا، او د نړیوال مشارکت احیا کول		
۱۷/۱ د مالیاتو او عوایدو د راټولولو په برخه کې د نړیوال ملاتړ او داخلي ظرفیت د لوړوالي څخه په استفاده سره د داخلي سرچینو پیاوړتیا او منظم کول.	**۱۷/۱/۱** پر ناخالص تولید باندې د داخلي عوایدو نسبت	د مالیې وزارت
	۱۷/۱/۲ له ملي عوایدو څخه د ملي بودجې د تمویل تناسب	د مالیې وزارت
۱۷/۳ له مختلفو سرچینو څخه د هېواد لپاره د زیاتو مالي منابعو تنظیمول	**۱۷/۳/۱** د ناخالصو داخلي تولیداتو څخه د مستقیمې بهرنۍ پانګونې ونډه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۱۷/٦ د ساینسي علومو، ټکنالوجۍ، نوښتونو او د متقابلو توافق شوو شرایطو په اساس د معلوماتو شریکولو په موخه د شمال جنوب، جنوب شمال د درې اړخیزه همکاریو زیاتوالی. همدارنګه په موجوده میکانیزمونو کې د غوره همغږۍ په شمول څو په نړیواله کچه د نړیوالې ټکنالجۍ میکانیزمونه آسانه کړي.	**۱۷/٦/۲** په هرو سل نفرو هستوګنو کې د ثابت انټرنټ د ګډونوالو سلنه په تفکیک د: ۱. سرعت	د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت
۱۷/۸ تر ۲۰۳۰ کال پورې د ټکنالوجۍ او ساینس د بانک فعال کول او د هغو ظرفیتونو جوړول چې له معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجۍ څخه د استفادې وړتیا لوړوي.	**۱۷/۸/۱** د هغه نفوس نسبت چې له انټرنټ څخه ګټه اخلي	د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت
۱۷/۱۱ تر ۲۰۳۰ کال پورې د نړیوالو صادراتو په ډګر کې د هېواد د صادراتو د کچې لوړول او د افغانستان د صادراتو د ونډې دوه برابره کول.	**۱۷/۱۱/۱** د نړیوال د ټولو صادراتو په مجموعه کې د افغانستان د صادراتو ونډه	د سوداګرۍ او صنایعو وزارت
۱۷/۱۳ د پالیسو د همغږي کولو او نظم په وسیله د ملي اقتصاد ځواکمن کول	**۱۷/۱۳/۱** ناخالص داخلي تولید (ملیارډ امریکایي ډالر)	د مالیې وزارت
۱۷/۱۷ د ستراتیجیک ګډون د تجربو او سرچینو څخه په استفادې سره د عامه، عامه ـ خصوصي او مدني مشارکت هڅول او بهتره کول.	**۱۷/۱۷/۱** د هغو پیسو مقدار چې عامه او خصوصي مشارکت ته تخصیص شوې دي (میلیون امریکایي ډالر)	د مالیې وزارت

ټارګيټ	شاخص	د رهبرۍ واحد
۱۷/۱۸ تر ۲۰۲۰ کال پورې، د ظرفیتونو د لوړولو د ملاتړ د پروسې ګړندي کول څو په ټولو برخو کې له کیفیت، ډاډ او موقع سره سم مثبتې شمېرې لوړې شي لکه عاید، جنسیت، عمر، نژاد، قومیت، د مهاجرینو وضعیت، معلولیت، جغرافیایي موقعیت او داسې نور چې له ملي خصوصیت سره تړاو و لري.	**۱۷/۱۸/۱** د هغو شاخصونو نسبت چې د جریباتو په تفکیک سره په ملي کچه تولید شوي، له مقاصدو سره سر لګوي او د رسمي احصاییو د اساسي پرنسیپونو سره سم په احصاییوي شمېرو کې شامل شوي دي.	د احصایې او معلوماتو ملي اداره
	۱۷/۱۸/۲ د هغو هېوادونو شمېر چې د ملي احصاییې قانون یې د احصایې په اساسي او رسمي پرنسیپونو کې شامل دی	د احصایې او معلوماتو ملي اداره
۱۷/۱۹ تر ۲۰۳۰ کال پورې د هغو موجودو نوښتونو څواکمنتیا چې د بنسټیز انکشاف پراختیا اندازه کړي او مخ پر وده هېوادونو کې د ناخالص داخلي تولید لپاره متمم وي او د ظرفیتونو د لوړولو ملاتړ وکړي.	**۱۷/۱۹/۱** د هغو ټولو سرچینو ډالري ارزښت چې مخ پر وده هېوادونو کې د ظرفیت د لوړوالي لپاره تخصیص ورکړل شوی دی.	د احصایې او معلوماتو ملي اداره
	۱۷/۱۹/۲ د هغو هېوادونو نسبت (الف) چې په تېرو لسو کلونو کې یې د نفوس او هستوګنځي سرشماري شوي وي (ب) ۱۰۰ سلنه د زېږون او ۸۰ سلنه د وفیاتو ثبت و لري.	د احصایې او معلوماتو ملي اداره

سرچینې او مأخذونه

- دافغانستان دخلکو د ژوندانه دوضیعت سروی /٢٠١٧-ALCs دملی احصائی اومعلوماتی اداره
- دافغانستان دملی اولویتونو دبرنامو لندیز NPPs – دمالي وزارت دسمبر ٢٠١٦
- دولایتی بودجی پروفایل – دولایتی بودجه جوړولوی ریاست – دمالي وزارت ١٣٩٧ کال
- داقتصادی ودی په موخه دولایتونو زراعتی طرحی او دولایتونو موجوده بلقوه ظرفیتونه – داقتصاد وزارت ١٣٩٧ کال
- د افغانستان د سولې او پرمختگ ملي جوړښت ANPDF – دمالي وزارت او داقتصاد وزارت ١٣٩٥-١٤٠٠
- په ملی کچه داحصاییوی مهمو شاخصونوپیژندنه - داقتصاد وزارت ١٣٩٧
- د افغانستان د پایښت پرمختیا موخې A-SDGs - داقتصاد وزارت ٢٠١٥ -٢٠٣٠

دولایت په کچه :

- د کرهنې مالداری او اوبو لگولو ریاست
- اقتصاد او خصوصی سکتور
- احصایی ریاست
- اطلاعاتو او فرهنگ ریاست
- بریښنا او انرژی ریاست
- دولتی پوهنتون ریاست
- خصوصی پوهنتونونو ریاستونه
- مستوفیت ریاست
- صنعت او سوداگری ریاست
- عدلی ریاست
- مخابراتو او تیکنالوژی ریاست
- کار ټولنیزو چارو او معلولینو او شهیدانو ریاست
- کوچیانو ریاست
- ورزشی امریت
- ښځو چارو ریاست
- کانونو او معدن ریاست
- سوداگری او صنایعو خونه
- گمرک ریاست
- دافغانستان بانک ریاست
- کلیو او پراختیا ریاست
- طبیعی پیښو پروړاندی دمبارزی ریاست
- ارشاد حج او اوقافو ریاست

از طرف مردم امریکا
د امریکا د ولس لخوا

Development and printing of this Provincial Socio-Economic Profile is made possible through the support of USAID Initiative to Strengthen Local Administrations and in partnership with the Ministry of Economy. Contents of this documents are the sole responsibility of Government Islamic Republic of Afghanistan and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

تهیه و چاپ این رُخنامۀ اجتماعی-اقتصادی ولایتی با حمایت مالی و تخنیکی برنامۀ ابتکار تقویت ادارات محلی – اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده آمریکا (USAID) و در مشارکت به وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان صورت گرفته است. مسوولیت محتویات سند هذا از آن دولت جمهوری اسلامی افغانستان می باشد و دیدگاه ادارات انکشاف بین المللی آمریکا و دولت این کشور را منعکس نمی سازد.

وزارت اقتصاد

آدرس: چهارراهی انصاری، شهرنو، کابل افغانستان

ایمیل آدرس: info@moec.gov.af

شماره تماس: ۰۷۵۲۱۱۶۰۷۵

پروان
بامیان
کابل
حصهٔ اول
بهسود
جلریز
میدان شهر
مرکزِ بهسود
میدان وردک
دایمیرداد
نرخ
چکِ وردک
سیدآباد
غزنی
جغتو
لوگر

د میدان وردک ولایت د اقتصاد ریاست

میدان وردک ولایتي پروفایل

وری ۱۳۹۸